

Policy Research Corporation

**Evaluatie nationale strategie voor duurzame operationele
programma's in de groente- en fruitsector**

Eindrapport

6 augustus 2012

In opdracht van

VLAAMSE OVERHEID
Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid

Copyright 2012

Kantoor België:

Jan Moorkensstraat 68
2600 Antwerpen

tel : +32 3 286 94 94

fax : +32 3 286 94 96

e-mail : info@policyresearch.be

website : www.policyresearch.be

Kantoor Nederland:

Parklaan 40
3016 BC Rotterdam

tel: +31 10 436 03 64

fax: +31 10 436 14 16

e-mail : info@policyresearch.nl

website : www.policyresearch.nl

Dit rapport waarop het auteursrecht van toepassing is, is bestemd voor intern gebruik door de geadresseerde. Elke vorm van gebruik door derden van dit rapport, volledig of gedeeltelijk, vergt een voorafgaande schriftelijke toestemming van Vlaamse Overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid.

INHOUDSOPGAVE

SUMMARY	V
SAMENVATTING	IX
I. INTRODUCTIE	1
II. CONTEXT VAN DE EVALUATIE	3
II.1. GROENTE- EN FRUITMARKT	3
<i>I.1.1. Facts and figures (België)</i>	<i>3</i>
<i>I.1.2. Omgevingsfactoren.....</i>	<i>5</i>
II.2. GROENTE- EN FRUITTELMERS	7
<i>I.2.1. Telers in Vlaanderen</i>	<i>7</i>
<i>I.2.2. Producentenorganisaties in Vlaanderen</i>	<i>8</i>
III. METHODOLOGIE	13
III.1. ONDERZOEKS VRAGEN	13
III.2. PRESTATIE-INDICATOREN	14
IV. ANTWOORDEN OP DE EVALUATIEVRAGEN.....	19
IV.1.NULMETING	19
IV.2.EVALUATIE VAN DE BENUTTING	24
IV.3.EVALUATIE VAN DE EFFECTIVITEIT	28
<i>IV.3.1. Analyse van de outputindicatoren</i>	<i>28</i>
<i>IV.3.2. Analyse van de resultaat- en impactindicatoren</i>	<i>32</i>
<i>IV.3.3. Impact van de OP's voor aangesloten telers.....</i>	<i>36</i>
<i>IV.3.4. Evolutie in het aantal buitenlandse leden.....</i>	<i>42</i>
IV.4.EVALUATIE VAN DE EFFICIËNTIE	43
V. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	47
V. 1. ANTWOORDEN OP EVALUATIE VRAGEN.....	47
V.2. ALGEMENE EN SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN	49
V.3. AANBEVELINGEN	57
<i>V.3.1. Aanbevelingen op Europees niveau</i>	<i>57</i>
<i>V.3.2. Aanbevelingen op Vlaams niveau</i>	<i>59</i>

BIJLAGE I : OVERZICHT GESPREKSPARTNERS	61
BIJLAGE II: FICHES PER PO	63
BIJLAGE III: FICHES PER OP	77
V.1. FRUITBIZ	77
V.2. EFC	78
V.3. LAVA	79
V.4. VOC	81
V.5. INGRO	82
V.6. VEGRAS	83
V.7. BND	84
V.8. NEW GREEN	86
V.9. GREEN DIAMOND	87
V.10.....	88
REEN FARM	88
BIJLAGE IV: PRESTATIE-INDICATOREN PER OP	89
BRONNEN	135

LIJST VAN FIGUREN EN TABELLEN

Figuur II.1:	Prijsevolutie belangrijkste groentensoorten in België.....	4
Figuur II.2:	Prijsevolutie belangrijkste fruitsoorten in België	5
Figuur II.3:	Verdeling PO's in de groente- en fruitmarkt.....	10
Figuur III.1:	Evaluatiestappen.....	14
Figuur IV.1:	Gemiddelde van de benutte bedragen van 2009, 2010 en 2011	24
Figuur IV.3:	Focus van de UPO's Fruitbiz, EFC en LAVA	25
Figuur IV.4:	Onderverdelingen LAVA in 2011	26
Figuur IV.5:	Verschil in benutting tussen PO's (gemiddelde voor 2009-2011)	27
	Totale waarde van de investeringen in vaste activa (gemiddeld over 2009-2011, in miljoen EUR) en waarde van de investeringen per actieterrein per OP	29
	Gemiddeld aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties per actieterrein.....	30
	Aantal opleidingsdagen per activiteit en per PO/UPO (gemiddelde 2009-2011).....	31
Figuur IV.6:	Aantal hectare milieuvriendelijke teelt per PO/UPO (gemiddelde 2009-2011)	32
Figuur IV.7:	Waarde van de afgezette productie (WAP) in EUR	33
Figuur IV.8:	Volume van de productie in ton	33
Figuur IV.9:	Kwaliteitsregeling: verandering in voornaamste categorieën	35
Figuur IV.10:	Evolutie in bruto saldo van groentesoorten (EUR/are)	41
Figuur IV.11:	Evolutie in bruto saldo van groentesoorten (EUR/are)	41
Figuur IV.12:	Evolutie in bruto saldo van de belangrijkste fruitsoorten in België (EUR/are).....	42
Figuur IV.13:	Geïnvesteerde bedragen in vaste activa (in EUR, gemiddelde over de jaren 2009-2011) en de bijhorende conversiefactor (waarde van investeringen /uitgaven naar vaste activa) per actieterrein.....	44
Figuur IV.14:	Efficiëntie van OP's 2009-2011	45
Tabel II.1:	Vlaamse PO's en UPO's (situatie 2010)	9
Tabel II.2:	Typologie van PO's	11
Tabel IV. 1:	Nulmeting (gemiddelde voor de periode 2006-2008)	21
Tabel IV.2:	Nulmeting Fruitbiz en EFC productkwaliteit en behoud van milieu	22
Tabel IV.3:	Nulmeting LAVA productkwaliteit en behoud van milieu	23
Tabel IV.4:	Nulmeting PO's gericht op de industrie productkwaliteit en behoud van milieu	23
Tabel IV.5:	Verandering in het aantal aangesloten leden bij PO's	34

Tabel IV.6:	Totale waarde van de productie en het aantal leden per PO in 2009	35
Tabel IV.7:	Totale waarde van de productie en het aantal leden per PO voor 2010	36
Tabel IV.8:	Evolutie in het aantal buitenlandse telers aangesloten bij Vlaamse PO's	43
Tabel V. 1:	Status algemene en specifieke doelstellingen.....	57

SUMMARY

Within the Common Organisation of the fruit and vegetables markets, an evaluation of the National Strategy is mandatory (article 125 and 127 of Commission Implementing Regulation (EU) n° 543/2011 of 7 June 2011, laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) n° 1234/2007 in respect of the fruit and vegetables and processed fruit and vegetables sectors).

The evaluation of the 2009-20 13 Operational Programmes (OPs), which are executed by the producer organisations and the associations of producer organisations in Flanders, refers to the first 3 years of the evaluation period – i.e. 2009, 2010 and 2011– in comparison to the baseline measurement, which is defined as the average of the performances during the years 2006 to 2008. The research questions in this document refer to the use, the effectiveness and the efficiency of the Operational Programmes. Answers are provided with regard to the overall and specific objectives defined by the European Commission.

The combined operational fund for the Flemish producer organisations amounts to more than 100 million EUR each year. Almost 90% of this amount is spent by associations of producer organisations. About 85% of the combined operational fund is used for actions. The other 15% is used for the purchase or other forms of acquisition of fixed assets. Association of producer organisation LAVA focuses on the improvement of the protection of the environment and on the improvement of the simultaneous auction system. Fruitbiz and EFC focus on the further improvement of product quality and research on new product varieties. The small producer organisations in the fresh fruit and vegetable market are still young and therefore generally invest slightly more in fixed assets and focus on the improvement of the quality of their products. This is not surprising taking into account that product quality needs to be guaranteed as a precondition for sales to be optimised. The industryoriented producer organisations focus mainly on the improvement of product quality, e.g. via improved process controls.

The value of the marketed production decreased in 2009 and 2011. This confirms the fact that the fruit and vegetables sector remains very dependent on external factors such as weather conditions and market actions of retailers and other suppliers in the European market. According to *Policy Research*,

the indicator ‘value of marketed production’ is not suitable to measure the OPs’ effectiveness. A more suitable indicator is the producer’s profitability. The profitability per unit area has increased in 2009 and to a large extent in 2010 compared with the baseline situation (Raes et al, 2012). An increase in producer’s profitability could potentially demonstrate that producers have gained a stronger position in the market as a result of their producer organisation’s activities. In 2012 the average profitability per unit area has most likely declined as a result of unfavourable market conditions.

The organisation rate and the combined marketed production more or less stagnated compared to the base case. The degree of producers participating in the actions was high and amounted to more than 90% for actions aimed at production planning and product quality and to around 60% for environmental and marketing actions. The value of investments amounted to 21.8 million EUR annually on average. Most investments were made for actions aimed at production planning, product quality and marketing improvements. These investments generated a conversion factor of 1 to 1.5, i.e. the ratio of the value of the investments to the expenditures for the purchase of fixed assets. Fewer investments took place for environmental actions, but these investments generated a conversion factor of almost 3.

In the table below the realisation of the overall and specific objectives with regard to this evaluation period have been visualised. A 9 suggests a realisation (or improvement of the situation), a 8 suggests that the objective has not been achieved, while a ~ means that no unambiguous answer can be given. It can be concluded that the producer organisations have successfully concentrated the supply side and that commercial economies of scale have been achieved. The producer organisations have organised actions aimed at achieving a higher bargaining power on pricing, but until now no stability in pricing and income has been achieved. The dominance of the distribution sector in combination with the large supply (and increasing insecurities with regard to globalisation and the climate) complicate price stability and in particular income stability.

Status of the overall and specific objectives

Overall objectives

a) Improving competitiveness	99
b) Improving the attractiveness of the producer organisation's membership	99
c) Maintaining and protecting the environment	99
d) Stabilising prices and income	88
e) Achieving a higher sector cooperation	99

Specific objectives

a) Promoting concentration of supply	99
b) Promoting the placing on the markets of the products produced by the members	99
c) Ensuring that production is adjusted to demand in terms of quality and quantity	99
d) Optimising production costs	- /8
e) Boosting products' commercial value	- /8
f) Stabilising producer prices	88
g) Promoting knowledge and improving human potential	99
h) Developing technical and economic performances and promoting innovation	99
i) Specific objectives in the environmental area	99

Source: Policy Research Corporation

Policy Research provides recommendations for decision makers on a European and Flemish level.

Firstly, *Policy Research* recommends an extended cooperation between producer organisations by encouraging the formation of associations of producer organisations. By doing so, associations of producer organisations can achieve higher degrees of concentration of the supply side. In this context the European Commission should create more clarity about how market dominance is evaluated. Secondly, *Policy Research* recommends that the support to producer organisations should be granted on the basis of a rolling average of the value of marketed production. This measure would increase the stability for producer organisations and producers. Furthermore, in order to further increase the stability of price and income, *Policy Research* recommends that the possibilities for 'crisis prevention and management measures' are enlarged. Finally it is recommended to analyse the common performance indicators and to select the most adequate ones for policy guidance.

With regard to decision makers in Flanders, *Policy Research* recommends to ensure that European permission is received more quickly about activities permitted within the scope of the OPs. Besides, *Policy Research* suggests to perform more accuracy controls on the information supplied by the producer organisations and to provide them with further guidance in this process.

SAMENVATTING

Binnen de Gemeenschappelijke Marktordening Groenten en Fruit is een evaluatie van de Nationale Strategie verplicht (artikel 125 en 127 van Verordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie van 7 juni 2011 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, wat de sectoren groenten en fruit betreft).

De evaluatie gaat over de Operationele Programma's (OP's) met looptijd 2009-2013 uitgevoerd door de producentenorganisaties (PO's) en unies van producentenorganisaties in Vlaanderen en heeft betrekking op de eerste drie jaren van de evaluatie, namelijk 2009, 2010 en 2011 ten opzichte van de nulmeting die gedefinieerd werd als het gemiddelde van de prestaties van de jaren 2006-2008. De onderzoeksvragen die werden vooropgesteld, hebben betrekking op de benutting, effectiviteit en efficiëntie van de OP's. Op die manier werden antwoorden geformuleerd op de algemene en specifieke doelstellingen die door de Europese Commissie zijn gedefinieerd.

Het geaggregeerde actiefonds voor Vlaamse producentenorganisaties bedraagt meer dan 100 miljoen EUR jaarlijks. Unies van producentenorganisaties vertegenwoordigen bijna 90% van deze actiefondsen. Om en bij 85% van het geaggregeerd actiefonds gaat naar acties terwijl de rest aan de aankoop van of andere vormen van verwerving van vaste activa worden besteed. LAVA richt zich vooral op het verbeteren van het behoud van het milieu en op het verbeteren van het simultaansysteem. Fruitbiz en EFC richten hun activiteiten vooral op de verdere verbetering van de productkwaliteit en op het zoeken naar nieuwe variëteiten. De kleine PO's in de versmarkt zijn nog jong en investeren daarom gemiddeld meer in vaste activa en richten zich op de verbetering van de productkwaliteit. Dit is niet verwonderlijk aangezien eerst en vooral de productkwaliteit gegarandeerd moet worden vooraleer de verkoop geoptimaliseerd moet worden. De PO's gericht op het industrie-segment richten zich ook vooral op het bevorderen van de productiekwaliteit, zoals inspanningen gericht op proces-controles.

De waarde van de productie is in 2009 en 2011 gedaald. Dit toont vooral dat de sector zeer afhankelijk is en blijft van omgevingsfactoren zoals de weersomstandigheden en de daar aan gerelateerde productie- en consumptieschommelingen en het aanbod van andere spelers in een open Europese markt. De maatstaf waarde van afgezette productie (WAP) is volgens *Policy Research* dan

ook weinig geschikt om uitspraken te doen over de effectiviteit van OP's. Een betere maatstaf is rendabiliteit. De rendabiliteit in termen van winstgevendheid per oppervlakte-eenheid blijkt in 2009 en vooral in 2010 gestegen te zijn ten opzichte van de nulmeting (Raes et al, 2012). Een stijging in de rendabiliteit kan potentieel wijzen op een versterking van de positie van de teler door acties van de PO of UPO. In 2011 is de winstgevendheid naar alle waarschijnlijkheid (fors) gedaald omwille van ongunstige marktomstandigheden.

De aansluitingsgraad en de in handel gebrachte productie zijn ongeveer even hoog gebleven als in de nulmeting. De participatiegraad aan de acties van de aangesloten telers was zeer hoog en bedroeg meer dan 90% in het actieterrein van productieplanning en productkwaliteit en ongeveer 60% in milieuacties en acties tot bevordering van de afzet. De waarde van de investeringen in vaste activa bedroeg gemiddeld 21.8 miljoen EUR jaarlijks en er werd vooral geïnvesteerd in vaste activa voor het actieterrein van de productieplanning, productkwaliteit en bevordering van de afzet. Voor deze investeringen lag de conversiefactor, zijnde de verhouding tussen de waarde van de investeringen en de uitgaven voor de aankoop van vaste activa, tussen de 1 en 1.5. Er werd minder geïnvesteerd in het actieterrein van de milieuacties, maar voor deze investeringen werd een conversiefactor van bijna 3 gehaald.

In onderstaande tabel wordt gevisualiseerd welke van de algemene en specifieke doelstellingen in de evaluatieperiode zijn gerealiseerd, waarbij een 9 wel gerealiseerd betekent, een 8 niet gerealiseerd betekent en een - wil zeggen dat er geen eenduidig antwoord gegeven kan worden. Er kan worden geconcludeerd dat de PO's het aanbod succesvol hebben geconcentreerd en dat er commerciële schaalvoordelen zijn gerealiseerd. Er wordt ingezet op acties die ertoe kunnen leiden om een grotere invloed op de prijsvorming te krijgen, maar tot nu toe is er nog geen stabiliteit van prijs en inkomen. De marktdominantie aan de vraagzijde in combinatie met het grote aanbod (en toenemende onzekerheden inzake globalisering en klimaat) maken stabiliteit in prijs en in het bijzonder in inkomen onverminderd moeilijk.

Status algemene en specifieke doelstellingen

Algemene doelstellingen

a) Vergroting van het concurrentievermogen	99
b) Aantrekkelijker maken van het lidmaatschap van de producentenorganisatie	99
c) Behoud en bescherming van het milieu	99
d) Stabiliteit van prijs en inkomen	88
e) Grotere samenwerking in de sector	99

Specifieke doelstellingen

a) Bevordering van de concentratie van het aanbod	99
b) Bevordering van de afzet van producten van de leden	99
c) Afstemming van de productie op de vraag, wat vraag en hoeveelheid betreft	99
d) Optimalisatie van de productiekosten	-/8
e) Verhoging van de handelswaarde van de producten	-/8
f) Stabilisatie van de producentenprijzen	88
g) Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	99
h) Ontwikkeling van technische en economische prestaties en bevordering van innovatie	99
i) Milieu-doelstellingen	99

Bron : Policy Research Corporation

Policy Research geeft aanbevelingen op Europees en Vlaams niveau.

Om te beginnen beveelt *Policy Research* een verdere samenwerking aan tussen de PO's onder de vorm van UPO's. Er kan op die manier immers nog meer aanbodconcentratie verwezenlijkt worden. Hierbij zou de Europese Commissie meer duidelijkheid moeten scheppen over hoe zij marktdominantie evalueert. Ten tweede beveelt *Policy Research* aan om de communautaire ondersteuning aan PO's of UPO's toe te kennen op basis van een voortschrijdend gemiddelde van de waarde van productie. Dit vergroot de stabiliteit voor PO's en telers. Daarnaast, gelet op het in de evaluatie geconstateerde onvoldoende realiseren van stabiliteit in prijs en inkomen, beveelt *Policy Research* aan om de mogelijkheden voor maatregelen in crisisperiodes te vergroten. Verder wordt aanbevolen om de gemeenschappelijke prestatie-indicatoren onder de loep te nemen en enkel de noodzakelijke indicatoren met managementsturingsfunctie te gebruiken in de lijst van prestatie-indicatoren.

Naar de Vlaamse overheid toe beveelt *Policy Research* aan bij de uitvoering van de Nationale strategie meer direct ruggespraak te krijgen van de Europese overheid over wat wel en wat niet binnen PO's en OP's kan en mag. Daarnaast beveelt *Policy Research* aan om een meer nauwgezette controle van de door de PO's aangeleverde informatie te garanderen en de PO's hierin verder te begeleiden.

I. INTRODUCTIE

De Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) voor groenten en fruit moet de voedingstuinbouw stimuleren om marktgericht te produceren en de toegevoegde waarde te verhogen. Er zijn algemene en specifieke doelstellingen. De algemene doelstellingen betreffen de versterking van het concurrentievermogen, de versterking van de aantrekkelijkheid van PO's, behoud en bescherming van het milieu, stabiliteit van prijs en inkomen en een grotere samenwerking in de sector. De specifieke doelstellingen die de Europese Commissie onderscheidt, zijn de bevordering van de concentratie van het aanbod, de bevordering van de afzet van producten van de leden, de afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheden betreft, de optimalisatie van de productiekosten, de verhoging van de handelswaarde van de producten, de stabilisatie van de producentenprijzen, de bevordering van kennis en de verbetering van het menselijk potentieel, de ontwikkeling van technische en economische prestaties en bevordering van innovaties en, ten slotte specifieke milieudoelstellingen.

Hiervoor geeft de Europese Commissie bijdragen aan producentenorganisaties (PO's) die voor de realisatie van deze doelstellingen een centrale rol spelen. Elk van de lidstaten definieert een eigen strategie en organiseert evaluaties aan de hand van een set van evaluatievragen en onderliggende prestatie-indicatoren. De PO's stellen elk een operationeel programma (OP) op en krijgen hiervoor Europese subsidies. Sinds 1997 worden PO's erkend en vanaf 1998 konden OP's ingediend worden tot het verkrijgen van subsidies. Een OP heeft telkens een specifieke looptijd bepaald door de Europese Commissie.

Policy Research Corporation evalueert in opdracht van de Vlaamse overheid de Nationale strategie voor duurzame operationele programma's in de groenten- en fruitsector (2012) om zo de implementatie voor de nationale strategie te toetsen, in het bijzonder door het geven van duiding van de mate waarin de algemene doelstellingen en de specifieke doelstellingen zijn (of kunnen worden) gerealiseerd. Deze evaluatie gaat over het laatste OP en heeft betrekking op de jaren 2009 tot en met 2011.

De leeswijzer voor het rapport is als volgt. *Hoofdstuk I* geeft een beschrijving van de context waarin de evaluatie moet worden geplaatst. Hierin wordt er aandacht besteed aan de zogenaamde 'exogene'

factoren eigen aan de sector en die een grote invloed hebben op de sector. In hetzelfde hoofdstuk worden ook de PO's beschreven. In *Hoofdstuk I* wordt de methodologie voorgesteld die werd gebruikt om de onderzoeksvragen op te lossen. In *Hoofdstuk IV* worden de antwoorden geformuleerd op de onderzoeksvragen, voorafgaand aan een nulmeting voor de evaluatie, zijnde het gemiddelde voor de periode 2006-2008. Daarnaast wordt de benutting van de subsidies geanalyseerd en onderling vergeleken. Ook wordt de effectiviteit van de subsidies nagegaan. Op het einde van dit hoofdstuk wordt nagegaan hoe efficiënt de OP's in deze periode zijn geweest. In *Hoofdstuk V* worden conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

II. CONTEXT VAN DE EVALUATIE

II.1. GROENTE- EN FRUITMARKT

In dit deel van *Hoofdstuk I* wordt algemene informatie over de groente- en fruitmarkt in België aangereikt. Hierin worden onder andere de verschillende verkoopsystemen die door de Vlaamse PO's gebruikt worden, besproken en worden de verschillende factoren aangehaald die inherent zijn aan de groente- en fruitsector, alsook omgevingsontwikkelingen die plaatsvinden in Europa en daarbuiten.

I.1.1. FACTS AND FIGURES (BELGIË)

In België wordt ongeveer 8% van de totale oppervlakte cultuurgrond gebruikt voor tuinbouw (situatie 2009). De tuinbouwsector gebruikt 56% van die oppervlakte voor groenten, 32% voor fruit en 12% voor sierteelt en andere. Het aantal bedrijven dat tuinbouwgewassen teelt, bedroeg 8 259 in 2009. Hiervan teelden 4 851 bedrijven groenten en 2 357 bedrijven fruit¹. Eerst wordt de groentemarkt besproken, vervolgens de fruitmarkt. Voor beide markten worden het verkoopsysteem en de prijsevolutie besproken (Landbouwrapport, 2010).

Ruim 96% van het areaal voor groenteteelt wordt gebruikt voor vollegrondsgroenten en de overige 4% voor groenten onder glas. Vlaanderen neemt ruim 67% van het nationale groentearaal in open lucht in beslag en 99% van het groentearaal onder glas. Vooral groene bonen, groene erwten en bloemkool hebben een groot belang in de Belgische open luchtteelt en tomaten en kropsla in de Belgische groenteteelt onder glas (Landbouwrapport, 2010).

In de Belgische groentesector gebeurt de verkoop op de versmarkt en op de industriemarkt (bokalen, conserven of diepgevroren). Producten bestemd voor de industriemarkt hebben relatief minder verkoopprijs dan die geproduceerd voor de versmarkt omdat na verwerking deze groenten opgeslagen kunnen worden.

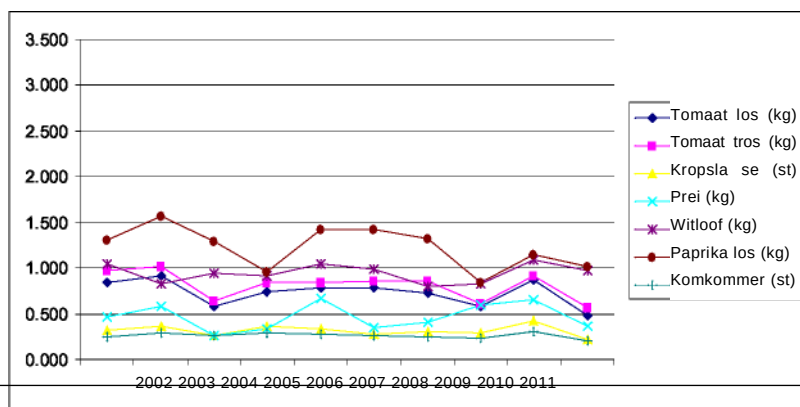
¹ De overige bedrijven zijn actief in sierteelt en maken geen deel uit van deze studie.

Ook wordt contractueel de prijs per groente vastgelegd. Ook de aflevering verschilt sterk. Voor de versmarkt moet het product kwaliteitsvol ogen en wordt er meer manueel gewerkt, terwijl groenten voor de industriemarkt meer machinaal worden bewerkt waardoor voorsorteringen gemakkelijker worden.

De meeste PO's in de groentesector richten zich op de versmarkt, terwijl een aantal kleinere PO's zich specifiek op de industriemarkt richten. Het verkoopsysteem naar de industrie – in casu de groente-verwerkende bedrijven – gebeurt via afgesproken termijncontracten met een looptijd van één week tot één jaar. Op de versmarkt komen klokverkoop, bemiddelingsverkoop en voorverkoop voor die parallel naast elkaar worden gebruikt. Klokverkoop is de traditionele vorm van verkopen op de versmarkt en de prijs van bemiddelings- en termijncontracten wordt hierop deels gebaseerd. Bij klokverkoop komen aanbieders en vragers samen waaruit een transparante, voor iedereen zichtbare, prijs voortkomt. Bemiddelingsverkoop komt vaker voor op vraag van klanten. Hierbij worden vooraf een prijs/volume en een tijdstip afgesproken tussen koper en verkoper en kunnen er afspraken gemaakt worden over de verpakking. Bij voorverkoop (ook mogelijk via de klok) worden vaak groenten van hoge kwaliteit verkocht die pas binnen een paar dagen geoogst worden. Op die manier kunnen die ook in de juiste verpakking worden gezet. In *Figuur I.1* is de prijsevolutie weergegeven van de zes belangrijkste groenten in de Belgische groentemarkt.

Figuur II.1: Prijsevolutie belangrijkste groentensoorten in België

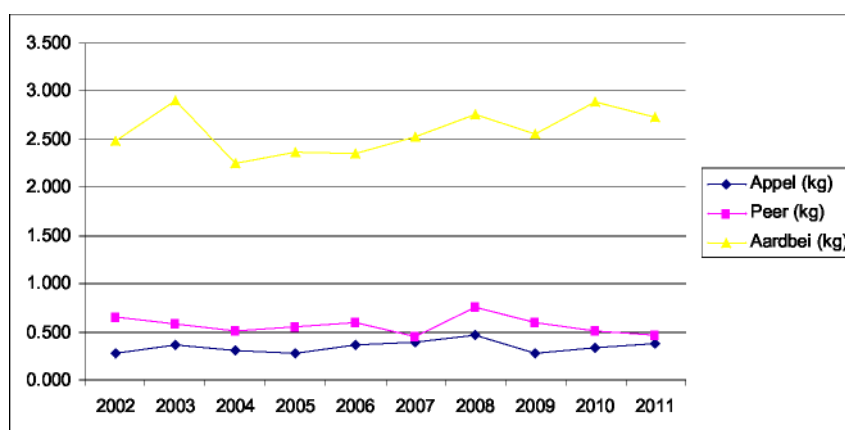
Bron : Policy Research Corporation op basis van data van VBT

De algemene trend in de groentemarkt is dat de prijzen zijn gedaald als gevolg van een aantal crisisjaren met uitzonderlijk lage prijzen. De jaren 2009 en 2011 behoren tot deze categorie. In 2011 vond de EHEC-crisis plaats waarbij het consumentenvertrouwen in verse groenten kelderde. Als reactie hierop stopten landen, waaronder Rusland, de import van verse groenten, waardoor de prijs nog harder daalde. Geconcludeerd moet worden dat de periode van evaluatie een uitzonderlijk slechte periode is geweest voor groenten.

Het totale Belgische areaal fruitteelt bedraagt ongeveer 16 000 hectare (situatie 2009). Appelen en peren maken ongeveer 90% uit van de Belgische fruitproductie (VLAM, 2012). Jaarlijks daalt het areaal appelen met ongeveer 3%, terwijl het areaal peren stijgt (Landbouwrapport, 2010). Ook in deze sector bestaan versmarkt en industriemarkt enerzijds en klokverkoop en contractuele verkoop anderzijds naast elkaar. Bemiddeling en contractverkoop komen vaker voor dan in de groentemarkt aangezien hard fruit vrij lang bewaard kan blijven en het dus niet noodzakelijk is om het zo snel mogelijk te verkopen. Door de toepassing van ULO-koelen (Ultra Low Oxygen) kan hardfruit immers maanden lang opgeslagen worden zonder kwaliteitsverlies. Het aandeel dat naar de industriemarkt wordt verkocht is groot, aangezien bij elke oogst een vast percentage producten van te lage kwaliteit is om als vers fruit verkocht te kunnen worden. Voor appelen en peren wordt dit ‘rebut’ genoemd en wordt verkocht aan de verwerkende industrie. Voor appelen bestaat er verder een vast percentage van de oogst uit schilkwiteit en deze wordt ook aan de verwerkende industrie verkocht. In *Figuur I.2* wordt de prijsevolutie voor de drie belangrijkste fruitsoorten in België weergegeven.

Figuur II.2: Prijsevolutie belangrijkste fruitsoorten in België

Bron : Policy Research Corporation op basis van data van VBT

Fruitprijzen zijn eveneens sterk gerelateerd aan het Europese aanbod en kennen zo een volatiel verloop. Hierbij dient vermeld te worden dat ook de beschouwde evaluatieperiode 2009-2011 een periode is van minder gunstige prijsvorming. Daarenboven teisterde in augustus 2011 een uitzonderlijk noodweer de fruitteeltgebieden met grote verliezen voor wat betreft plantmateriaal (soms hele boomgaarden) en fruit (hoeveelheids- en kwaliteits schade).

I.1.2. OMGEVINGSFACTOREN

In dit hoofdstuk wordt de groente- en fruitmarkt getypeerd aan de hand van de huidige markttrends, de afhankelijkheid van de weersomstandigheden, de werking van vraag en aanbod, de afhankelijkheid

van de Europese exportmarkten, de dominante positie van afnemers, het cyclisch² optreden van crisissen en de stijgende productieprijsen.

Policy Research tekent zeven determinerende omgevingsfactoren op.

Om te beginnen zal de Europese marktvraag stagneren tot licht stijgen in de toekomst (ALVB, 2008), waarbij de vraag naar kwaliteitsvolle producten en naar 'convenience' producten (het zogenaamde vierde gamma) zal stijgen (ALVB, 2008). Daarnaast verschillen consumenten-voorkeuren per land. Terwijl in België en Frankrijk kwaliteit de doorslaggevende factor is, is prijs de belangrijkste factor in Nederland en in Duitsland.

Het produceren van openlucht groenten en fruit is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Zo is hardfruit zeer kwetsbaar voor hagel. Vollegrondsgroenten zijn op hun beurt dan weer afhankelijk van vorst. Slechte weersomstandigheden in een bepaalde regio kunnen tot gevolg hebben dat de betrokken telers voor een bepaalde periode niet kunnen leveren. Hoewel dit de marktprijs ten goede komt voor zij die nog kunnen leveren³, zullen de getroffen telers nul inkomsten realiseren.

Ten derde zijn telers in groente en fruit sterk onderhevig aan de krachten van vraag en aanbod. De Europese groente- en fruitsector verkeert in een situatie van een structureel overaanbod (behoudens enkele niches). Als gevolg hiervan is de prijs lager dan in een evenwichtssituatie. Daarnaast verschilt de kostprijs⁴ sterk tussen landen. Zo hebben goedkope Oost-Europese champignons reeds een groot deel van de Vlaamse (en andere) champignontelers van de markt verdreven (VOC, 2008). Omdat gelijkaardige producten verkocht worden op dezelfde (Europese) markt, is een stijging van het aanbod in één van de lidstaten een nadeel voor een ander. Daarnaast zal ook de productie van groenten en fruit van niet-Europese landen toenemen en een deel hiervan zal de Europese markten bereiken. Bij dit argument hoort ook het feit dat op de versmarkt bijna dagelijks opnieuw vraag en aanbod gematcht worden, met een beperkt aantal afnemers en vele aanbieders van producten. Elke dag opnieuw staan de aanbieders aldus in concurrentie met elkaar en zijn ze in belangrijke mate overgeleverd aan 'de markt'.

Ten vierde zijn Vlaamse telers afhankelijk van de interne handel in Europa. Terwijl de Belgische markt kwaliteit als belangrijkste aankoopargument beschouwt, koopt men in andere landen vaker op prijs⁵.

Ten vijfde is de macht van afnemers de voorbije decennia gestegen. In aantal zijn ze gedaald, maar in grootte zijn ze gegroeid. Dit heeft als gevolg dat de macht nog meer bij de afnemers ligt en dat zij vaak hogere eisen kunnen stellen aan hun leveranciers. Zo eisen zij een groter en breder productieaanbod en wordt verwacht dat leveranciers jaarrond kunnen leveren. Ze hebben ook strengere eisen dan vroeger qua productkwaliteit, voorsorteringen, productgrootte, verpakking,

² Er wordt aangenomen dat er gemiddeld 1 op 5 jaren als een crisisjaar bestempeld kan worden.

³ Bij een lager aanbod stijgt de prijs.

⁴ Vanwege de grote verschillen in arbeidskosten, schaalvoordelen en kosten van energievoorziening tussen de lidstaten.

⁵ Zo wordt aangenomen dat in Frankrijk en België vooral op basis van kwaliteit wordt gekocht, terwijl dit in bijvoorbeeld Nederland en Duitsland vaker op basis van prijs gebeurt.

frequentie, snelheid van leveren en differentiatie van het product. Daarnaast eisen afnemers dat leveranciers kwaliteitscertificaten voorleggen waarbij de productie van bepaalde producten onderhevig is aan steeds strenger wordende lastenboeken en traceerbaarheid doorheen de keten. De toepassing van deze lastenboeken is niet even streng in elk land, waardoor sommige producenten een hoge kostprijs hebben voor het behalen van een certificaat, terwijl andere producenten een lage kostprijs hebben omdat zij een minder strenge controle hebben gehad. Verder staan afnemers onderling in concurrentie en willen ze hun aanbod groenten en fruit van elkaar diversifiëren.

Ten zesde is het risico op crisissen een realiteit met (potentieel) grote impact. De EHEC-crisis in 2011 heeft duidelijk gemaakt dat het consumentenvertrouwen gemakkelijk en zeer snel verloren kan gaan met alle gevolgen van dien (VBT, 2011). Ook de Vlaamse (en andere) groentetelers hebben sterk geleden terwijl hun producten niet besmet waren. Een verder gevolg van een crisis kan zijn dat een bepaalde afnemer of een bepaald land de grenzen sluit en geen product meer vraagt. Wetende dat er slechts een klein aantal afnemers is, kan een eenvoudige marktactie al zeer verstorend werken en impliciet als een crisissituatie beschouwd worden.

Tot slot evolueren de productieprijzen in stijgende lijn. Energieprijzen in België (en andere landen) zijn de voorbije jaren fors gestegen. Voor warmgestookte teelten en champignons bijvoorbeeld maakt de energiekost een aanzienlijk deel uit van de totale kosten.

II.2. GROENTE- EN FRUITTELEERS

I.2.1. TELERS IN VLAANDEREN

Gebaseerd op de hierboven beschreven marktomstandigheden wordt in dit deel de positie van de Vlaamse teler specifiek behandeld.

Het belangrijkste sterktepunt voor de Vlaamse teler is de grote teelttechnische knowhow (ALVB, 2008). Daarnaast bestaat er een lange traditie van het verkopen van producten via veilingen. Vlaamse telers kennen elkaar en hebben dus al vaker samengewerkt. Tot de zwakke punten behoren de hoge arbeidskosten in België en de kleinschaligheid van vele telers.

Vervolgens heerst er druk op de Vlaamse teler op verschillende domeinen. Afnemers kopen in grote productiehoeveelheden aan, vragen een uitgebreid pallet van producten en jaarrond levering. Afnemers hebben een eigen vraag qua kwaliteit, verpakkingen, sorteringen, voedingswaarde enzovoort. Door het structureel overaanbod (van bulkproducten), is de prijszetting zeer afhankelijk van gebeurtenissen in het buitenland. Deze situatie maakt dat er ook druk komt te staan op een aantal kostencomponenten voor telers: zaad- en plantkosten stijgen aangezien afnemers kwaliteit vereisen, werktuigkosten stijgen want afnemers willen snelle levering, energiekosten stijgen want brandstofprijzen stijgen. Daarnaast zijn arbeidskosten al bij de hoogste van Europa.

I.2.2. PRODUCENTENORGANISATIES IN VLAANDEREN

In dit deel worden eerst de hoofdlijnen van de Nationale strategie aangehaald. Daarna worden kort de Vlaamse OP's toegelicht in samenhang met de PO's.

De GMO voor groenten en fruit is in 1997 ontstaan en is erop gericht de Europese groente- en fruittelers meer concurrentiekracht te verschaffen en milieubewuster te laten telen. Deze strategie vanuit Europa werd vertaald naar een Nationale strategie voor België. Enkele elementen in de Belgische – in casu Vlaamse – strategie zijn:

- Telers moeten marktgericht gaan produceren;
- Telers moeten bedrijfseconomische kennis opbouwen;
- Onderzoek in de tuinbouwsector moet meer gezamenlijk gebeuren en moet innovatieve oplossingen teweegbrengen;
- Er moet meer gebruik gemaakt worden van ICT binnen de tuinbouw;
- Er moet een grotere samenwerking gebeuren in de tuinbouwsector tussen telers, maar ook met afnemers of andere partners (ALVB, 2008).

Binnen deze strategie hebben de PO's een belangrijke schakelfunctie. Zij kunnen immers schaalvoordelen creëren op het commerciële niveau door het aanbod van vele telers te bundelen. Een andere oplossing is om schaalvoordelen te realiseren op productieniveau door bedrijven te laten uitbreiden of samengaan. Ook in Vlaanderen is de gemiddelde grootte van de Vlaamse teler toegenomen. De reden hiervoor is dat bij een stopzetting van de activiteiten van een bepaald bedrijf, deze arealen worden opgekocht door een andere teler.

Sinds 1997 worden PO's⁶ erkend en vanaf 1998 konden zij OP's indienen bij de Vlaamse overheid. Deze Vlaamse PO's bevatten voornamelijk telers uit Vlaanderen, Wallonië, Duitsland en Nederland, maar ze worden Vlaamse PO's genoemd omdat de hoofdzetel van de PO in Vlaanderen is gelegen. Elke Unie van Producentenorganisaties (UPO) of PO (indien deze niet is aangesloten bij een UPO) dient een OP in, waarbij acties op de volgende actieterreinen mogelijk zijn:

- A. Acties die gericht zijn op de productieplanning;
- B. Acties die gericht zijn op de verbetering of het behoud van de productkwaliteit;
- C. Acties die gericht zijn op de verbetering van de afzet;
- D. Onderzoek en experimentele productie;
- E. Opleidingsacties en acties met betrekking tot adviesdiensten;
- F. Crisispreventie en crisisbeheersmaatregelen;
- G. Milieuacties;
- H. Andere acties.

⁶ Zie *Bijlage I* voor raadpleging van bedrijfsfiches per PO.

De Europese ondersteuning bedraagt 4.1% (of 4.6% inclusief 0.5% voor crisismaatregelen) van de waarde van de afgezette productie van de PO van jaar N-2, N-1 of een gemiddelde van de drie voorgaande jaren. Verder is er een cofinancieringsregel die stelt dat voor elke euro subsidie de PO zelf ook minstens één euro aan het actiefonds moet toevoegen. Deze cofinancieringsregel wordt een 40/60 regeling wanneer het gaat over het oprichten van een bedrijfskolom, wanneer het gaat om transnationale acties van een PO, bij de opmaak van een nieuw OP na een fusie en voor acties met betrekking tot biologische teelt.

Op 31 december 2010 telde Vlaanderen vier Unies van Producentenorganisaties (UPO's) (die drie buitenlandse PO's⁷ bevatten) en zeven PO's die niet bij de UPO's horen. In *Tabel I.1* kan een lijst teruggevonden worden met de PO's in Vlaanderen⁸. Fruitbiz, LAVA, EFC en In-Co zijn de vier UPO's. In-Co is een UPO binnen de UPO LAVA. De meeste OP's hebben een looptijd van 2009-2013, buiten New Green, Green Diamond en Green Farm⁹ die een OP hebben voor de periode 2011-2015.

Tabel II.1: Vlaamse PO's en UPO's (situatie 2010) ¹⁰

UPO	PO	WVP (in mio EUR)	Land	Hoofdproduct	Operationeel Programma
FruitBiz	<i>Fruit Biz tot aal</i>	193.0	België	Fruit	2009-2013
	Belgische Fruitveiling	121.0	België	Fruit	2009-2013
	Veiling Borgloon	72.0	België	Fruit	2009-2013
EFC	<i>EFC totaal</i>	201.0	België	Fruit	2009-2013
	Veiling Haspengouw	64.0	België	Fruit	2009-2013
	Koninklijke Fruitmasters Groep		Nederland	Fruit	2009-2013
	WOG		Duitsland	Fruit	2009-2013
LAVA	<i>LAVA totaal</i>	587.0	België	Groenten	2009-2013
	Coöbra	62.3	België	Groenten	2009-2013
	REO	156.0	België	Groenten	2009-2013
	Mechelse Veilingen	227.0	België	Groenten	2009-2013
	Limburgse Tuinbouwveilingen	10.7	België	Fruit	2009-2013
	Veiling Hoogstraten	104.7	België	Groenten en fruit	2009-2013
	In-Co Zundert CLTV	26.9	Nederland	Fruit	2009-2013
	VOC	12.9	België	Champignons	2009-2013
	Ingro	61.8	België	Groenten	2009-2013
	Vegras	34.5	België	Groenten	2009-2013
	BND	14.4	België	Groenten	2009-2013
	New Green	7.9	België	Fruit	201 1-2015
	Green Diamond	9.4	België	Groenen en Fruit	201 1-2015
	Green Farm	2.6	België	Groenten	201 1-2015

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Uit *Tabel I.1* kan afgeleid worden dat LAVA de grootste speler is die 52% van de totale waarde van de productie vertegenwoordigt (de totale waarde van de productie gerealiseerd door alle PO's en UPO's samen was ongeveer 1.12 miljard EUR in 2010). LAVA groepeerde groenteveilingen voor de versmarkt. Fruitbiz en EFC zijn twee UPO's gericht op de fruitmarkt. Samen nemen zij 394 miljoen

⁷ WOG uit Duitsland en Koninklijke Fruitmasters Groep en Veiling Zundert CLTV uit Nederland.

⁸ Naast de PO's is er ook het Verbond der Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT), een federatie die de overkoepelende belangen voor de PO's behartigt.

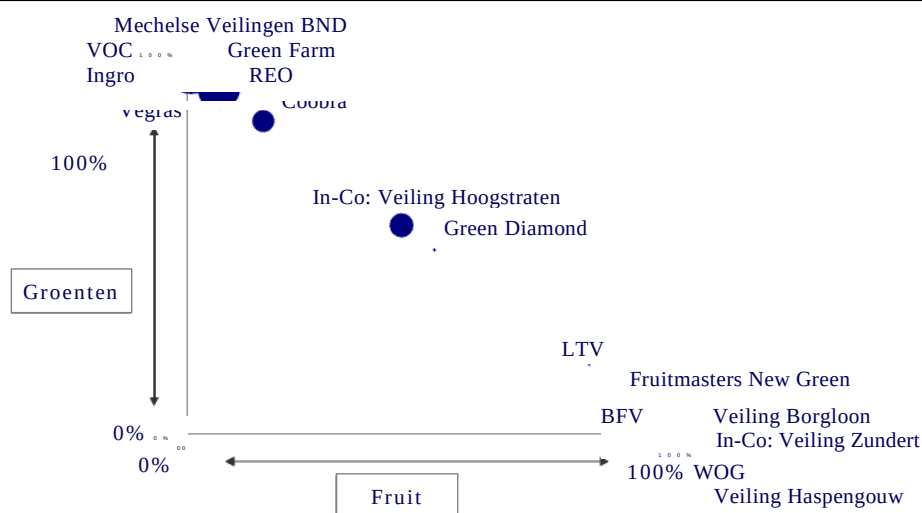
⁹ New Green, Green Diamond, Green Farm en Greenpartners maakten tot in 2010 deel uit van Greenbow. Deze werd in 2010 ontbonden. Greenpartners en Brava fuseerden in 2011 tot Coöbra en de drie anderen dienden een eigen OP in.

¹⁰ Voor New Green, Green Diamond en Green Farm worden gegevens van 2011 gebruikt.

EUR of 35% van de waarde van de productie voor hun rekening. Ingro, Vegras en BND zijn drie PO's die specifiek gericht zijn op de industriemarkt en die enkel aan contractteelt doen. VOC is een champignon-teler en levert 85% van zijn producten aan de industriemarkt en 15% aan de versmarkt. Vervolgens leveren New Green, Green Diamond en Green Farm aan de versmarkt. New Green en Green Diamond focussen zich op de Europese exportmarkten, terwijl Green Farm vooral op België is gericht. Buiten New Green, Green Diamond en Green Farm hebben alle UPO's en PO's een OP met looptijd 2009-2013. De drie genoemde PO's hebben een OP met looptijd van 2011-2015 omdat zij hun eerste individuele OP in 2010 hebben ingediend.

In *Figuur I.3* worden de PO's visueel voorgesteld.

Figuur II.3: Verdeling PO's in de groente- en fruitmarkt

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

In *Tabel I.2* worden de PO's in vier verschillende clusters gegroepeerd, namelijk Fruitbiz en EFC, LAVA, kleine PO's in de versmarkt (New Green, Green Diamond en Green Farm) en PO's gericht op de industriemarkt (VOC, Ingro, Vegras en BND). Hierbij is het belangrijk op te merken dat telers aangesloten bij PO's die gericht zijn op de industriemarkt, veelal grotere bedrijven zijn die naast het telen van industrie-groenten ook andere activiteiten ontplooiën, zoals het telen van groenten voor de versmarkt, het telen van akkerbouwgewassen of het houden van vee. De PO's in de industriemarkt werken met één prijs die contractueel wordt vastgelegd, terwijl bemiddelingscontracten telkens opnieuw 'bemiddeld' worden. Het is ook evident dat de prijs aan de klok elke dag opnieuw bepaald wordt. Telers aangesloten bij de PO's die horen tot LAVA, Fruitbiz, en EFC hebben dus drie mogelijke verkoopmethoden, namelijk via de klok, via bemiddeling en via voorverkoop, terwijl telers aangesloten bij de andere PO's enkel hun producten kunnen vermarkten via bemiddelings- en contractverkoop.

Tabel II.2: Typologie van PO's

	Fruitbiz & EFC	LAVA	Kleine POs in versmarkt	POs in industriemarkt
Verkoop	Klok, bemiddeling & contract	Klok & bemiddeling & contract	Bemiddeling & contract	Contract
Product	Fruit	Groente	Groente & fruit	Groente
Volume	Groot	Groot	Klein	Klein
Markt	Vers & industrie	Vers	Vers & industrie	Industrie
Leden	Fruitbiz & EFC	Mechelse Veilingen, Coöbra, LTV, In-Co, REO	New Green, Green Diamond, Green Farm	Ingro, Vegras, BND, VOC
Aandeel in totale WVP	35%	52%	2%	11%

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van VBT

III. METHODOLOGIE

In dit hoofdstuk wordt de gevolgde methodologie voor beantwoording van de evaluatievragen toegelicht.

III.1. ONDERZOEKS VRAGEN

De onderzoeksvragen laten zich bundelen tot drie deelaspecten: de evaluatie van de benutting, de evaluatie van de effectiviteit en de evaluatie van de efficiëntie. Elk van de drie deelaspecten wordt hierna toegelicht.

Evaluatie van benutting

De evaluatie van de benutting is geschied vanuit de data beschikbaar bij de Vlaamse overheid en de PO's / UPO's. Het betreft hier feitelijk de vastlegging van de inputindicatoren (de uitgaven (EUR)) en de kwalitatieve duiding ervan.

Uit de evaluatie van de benutting wordt duidelijk welk gewicht de verschillende acties in financieel opzicht hebben.

Evaluatie van effectiviteit (doeltreffendheid)

De analyse van de doeltreffendheid vereist vooral koppeling van de finaliteit van de OP's aan de algemene en specifieke doelstellingen van het GMO en de Nationale strategie.

Voor elk van de acht actieterreinen (A. tot en met H.) zal een antwoord gegeven worden op de vraag in hoeverre deze acties relevant zijn (gericht op behoeften en samenhangend met andere maatregelen).

Verder zal beoordeeld worden in welke mate de acties (per actieterrein) bijgedragen hebben tot het genereren van de doelstellingen van de PO's op die terreinen.

Belangrijke basis voor die evaluatie wordt gevonden in de output-, resultaat- en impactindicatoren.

Evaluatie van efficiëntie

De efficiëntie zal – ervan uitgaande dat de actie effectief is – worden gekwalificeerd door te kijken hoe de input- en outputindicatoren zich tot elkaar verhouden (en hoe het proces ertussen is verlopen).

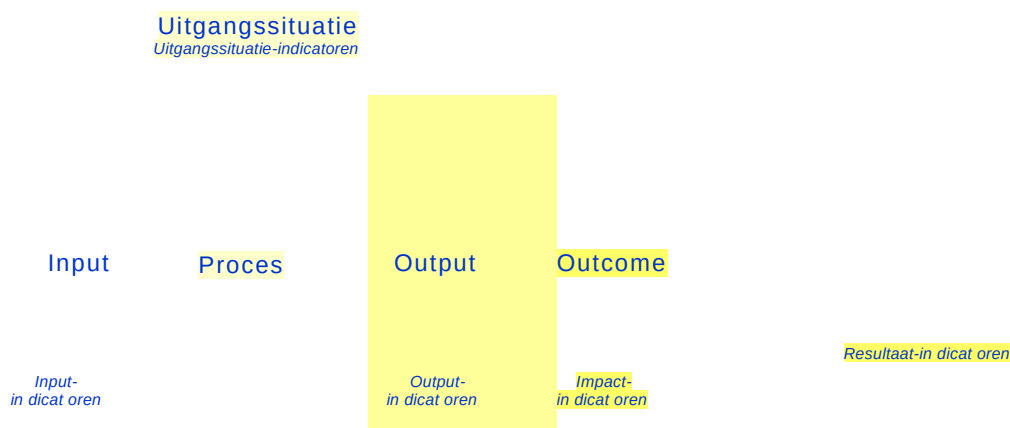
Ook de outcome (resultaat en impact) zal waar relevant in samenhang met de input- en output-indicatoren worden beschouwd teneinde een beeld te schetsen van de verhouding tussen de ingezette middelen en de bereikte effecten: hoe staan de bijeengebrachte financiële middelen in verhouding tot de behaalde effecten?

Met name voor de analyse van de (contextafhankelijke) effectiviteit en de efficiëntie zijn een vijftiental gesprekken met overheid, PO's (onderscheid makend tussen PO's gericht op verse productie en PO's gericht op de verwerking) en vakorganisaties voor telers gevoerd, niet in de minste plaats om een evenwichtige duiding te kunnen geven (interpretatie indicatoren, identificatie redenen waarom doelstellingen eventueel niet gerealiseerd konden worden enzovoort)¹¹. Uiteraard heeft dit ook toegelaten om andere, bijvoorbeeld procesmatige, aandachtspunten die leven op te tekenen en in de beschouwing mee te nemen.

III.2. PRESTATIE-INDICATOREN

Figuur I.1 visualiseert de samenhang tussen de verschillende elementen in de evaluatie. Vanuit analyse van de uitgangs- of nulsituatie wordt achtereenvolgens het proces van input naar output en outcome geëvalueerd.

Figuur III.1: Evaluatiestappen

Bron : Policy Research Corporation

¹¹ Bijlage I geeft een overzicht van de gesprekspartners.

Om te beginnen is de uitgangssituatie (of nulmeting) beschreven. Als uitgangssituatie is het gemiddelde van de periode 2006-2008 aangehouden zoals door de Europese Commissie beoogd (zie *Hoofdstuk IV.1*). Vervolgens is er nagegaan hoe de PO's hun actiefonds hebben verdeeld over de verschillende actieterreinen. Hierbij is gebruik gemaakt van de inputindicatoren en deze analyse kan teruggevonden worden in *Hoofdstuk IV.2*. Bij de bespreking van de doeltreffendheid in *Hoofdstuk IV.3* zijn de output-, resultaat- en impactindicatoren geanalyseerd. Vervolgens is de output gecombineerd met de input om zo tot een bespreking van efficiëntie te komen. Deze analyse maakt onderwerp uit van *Hoofdstuk IV.4*.

De onderliggende evaluatie is de systematiek van gemeenschappelijke uitgangssituatie-indicatoren, inputindicatoren, outputindicatoren, resultaatindicatoren en impactindicatoren, voorgesteld door de Europese Commissie, eenduidig gevolgd¹². De aan de hand van de gemeenschappelijke prestatie-indicatoren verzamelde informatie is steeds geïnterpreteerd in het licht van de kwalitatieve en kwantitatieve gegevens over andere factoren die het slagen of mislukken van het programma beïnvloeden.

a/ Uitgangssituatie-indicatoren

De uitgangssituatie-indicatoren dienen voor het vastleggen van de situatie aan het begin van de programmaperiode (zodanig dat de veranderingen in de programmaperiode kunnen worden genormeerd).

Er zijn drie 'samenvattende' (per PO/UPO en opgeteld over alle PO's/UPO's) indicatoren (die de basis ('nulwaarde') vormen voor het meten van de impact (verandering ten opzichte van nulwaarde):

Totale waarde van de afgezette productie van de PO/UPO (EUR);

Aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de betrokken PO/UPO;

Totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de betrokken PO/UPO (ha).

Voor een aantal van de actieterreinen is eveneens een aantal bijkomende uitgangssituatie-indicatoren vastgesteld. Deze zijn hieronder benoemd.

Acties die gericht zijn op de productieplanning/productkwaliteit/afzet:

Totale volume van de afgezette productie van de PO/UPO (ton);

Totale waarde van de afgezette productie / totaal volume van de afgezette productie (EUR/kg);

Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling, naar de voornaamste types kwaliteitsregeling (ton).

Opleidingsacties:

Aantal mensen dat de afgelopen drie jaar alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd (aantal);

¹² Deze uitgangssindicatoren zijn in *Bijlage IV* opgenomen.

Aantal bij een PO/UPO aangesloten bedrijven dat gebruikmaakt van adviesdiensten (aantal).

Milieuacties¹³:

Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (ha);

Areaal met waterbesparingsmaatregelen (ha);

Areaal met biologische productie (ha);

Areaal met geïntegreerde productie (ha);

Areaal waarop andere acties ter bescherming van habitat en biodiversiteit worden toegepast (ha);

Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming;

Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer.

b/ Inputindicatoren

De inputindicatoren meten de financiële uitvoering (de benutting – de jaarlijkse uitgaven) van de verschillende acties, doorgaans aankoop van vaste activa, andere vormen van verwerving van vaste activa (zoals huur en leasing) en andere acties.

Voor elk van de acht specifieke actieterreinen worden de (jaarlijkse) *uitgaven* (EUR) als input-indicator gehanteerd.

c/ Outputindicatoren

Voor elk van de acht specifieke actieterreinen wordt enerzijds het *aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties* en anderzijds de *totale waarde van de investeringen* (EUR) als outputindicator gehanteerd.

Daarnaast wordt voor acties gericht op verbetering van de afzet en crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen ook het *aantal acties* als indicator meegenomen. Voor onderzoek en experimentele productie en milieuacties is – waar relevant – het *aantal hectaren* als indicator meegenomen.

Voor opleidingsacties en crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen, tot slot, wordt ook het *aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen* als indicator meegenomen.

d/ Resultaatindicatoren

De resultaatindicatoren die voor de verschillende actieterreinen in kaart worden gebracht zijn verschillend en hieronder voor de afzonderlijke actieterreinen benoemd.

Acties die gericht zijn op de productieplanning:

Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton);

Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg).

¹³ Niet relevant voor Vlaanderen: Areaal dat met bodemerosie wordt bedreigd.

Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit:

Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan een specifieke kwaliteits-regeling (ton);

Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg);

Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg).

Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet:

Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton);

Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg).

Onderzoek en experimentele productie:

Aantal nieuwe of verbeterde technieken, procedés en/of producten sinds het begin van het operationele programma.

Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op bevordering van de toegang tot adviesdiensten:

Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd;

Aantal bedrijven dat gebruikmaakt van adviesdiensten.

Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen:

Totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton);

Totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha);

Geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor afzetbevorderings-/communicatieactiviteiten hebben plaatsgevonden (ton);

Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd;

Totale waarde van het verzekerde risico (EUR);

Totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR).

Milieuacties:

Veranderingen gerealiseerd in het OP.

Andere acties:

Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton);

Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg);

Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg).

e/ Impactindicatoren

De impactindicatoren zijn iets algemener dan de resultaatindicatoren (en eerder optellend over alle acties heen). De Europese Commissie 'definieert' de impact als de (positieve of negatieve, verwachte of onverwachte) effecten van de uitgevoerde maatregelen bovenop de onmiddellijke gevolgen voor hun rechtstreekse begunstigden.

Omvattend over de actieterreinen heen zijn er drie ‘samenvattende’ indicatoren te meten:

Geraamde verandering in de totale waarde van de afzet;

Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de betrokken PO/UPO (aantal);

Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de betrokken PO's/UPO's (ha).

Voor de milieuacties worden de resultaatindicatoren overgenomen, maar dan in totaalcijfers (dus niet per ton of per hectare zoals in de resultaatindicatoren).

IV. ANTWOORDEN OP DE EVALUATIE VRAGEN

In dit hoofdstuk worden de antwoorden gegeven op de vooropgestelde evaluatievragen. Om te beginnen wordt in *Hoofdstuk IV.1* de nulmeting beschreven. Deze werd vastgelegd door de Europese Commissie als de periode 2006-2008. Ten opzichte van deze nulmeting zal de periode 2009-2011 geëvalueerd worden. *Hoofdstuk IV.2* gaat over de benutting van het actiefonds van de PO's. Er wordt in dit deel geanalyseerd hoe de PO's hun actiefonds hebben benut over de drie jaren van de evaluatieperiode. *Hoofdstuk IV.3* is het grootste deel en gaat over de effectiviteit van de OP's. Er wordt op verschillende manieren nagegaan in hoeverre de OP's hun doelen hebben bereikt. In *Hoofdstuk IV.4* tot slot wordt de efficiëntie van de OP's nagegaan.

IV.1. NULMETING

De beginsituatie voor de evaluatie is het gemiddelde voor de periode 2006-2008.

De uitgangssituatie-indicatoren zijn als volgt:

Algemene doelstellingen

De totale waarde van de afgezette productie (WAP) van alle leden behorende tot een PO of UPO bedroeg voor die periode gemiddeld ongeveer 1.1 miljard EUR;

Het totaal aantal actieve leden aangesloten bij een PO of UPO bedroeg 10 564;

Het totale groente- en fruitteeltareaal van leden aangesloten bij een PO of UPO bedroeg 61 336 ha.

Specifieke doelstellingen

Het totale volume bedroeg 1.88 mio ton;

Volume dat aan een zekere kwaliteitsregeling voldoet: 100% voldoet aan de wettelijke normen en ongeveer 55% van de totale verhandelde producten voldoet aan bovenwettelijke normen;

De gemiddelde eenheidsprijs was 0.59 EUR/kg.

Opleidingsactiviteiten

Aantal mensen dat de afgelopen drie jaar alle opleidingsactiviteiten/het volledige opleidingsprogramma heeft gevolgd: 1 551¹⁴;

Aantal aangesloten bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten: 4 766¹⁵, dit komt overeen met 45% van de aangesloten bedrijven.

Specifieke milieudoelstellingen

Bescherming van habitat en biodiversiteit:

- o Aantal hectare in biologische productie: 660 hectare¹⁶, dit is ongeveer 1% van het totale areaal van leden aangesloten bij een PO;
- o Aantal hectare in geïntegreerde productie: 25 928 hectare¹⁷, dit komt overeen met 42% van het totale areaal van leden aangesloten bij een PO; hierbij moet opgemerkt worden dat deze indicator niet eenduidig door de PO's ingevuld lijkt te zijn en dat, volgend uit de gesprekken met de gesprekspartners, dit percentage veel hoger is dan 42%;

Overige indicatoren:

- o De overige indicatoren worden niet of niet voldoende beschreven door de PO's of UPO's; Er dient wel vermeld te worden dat de meeste PO's en UPO's reeds vanaf 1998 van Europese steun genoten en elk jaar een vast budget hebben gehad voor milieuacties.

De gemiddelde jaarlijkse productie van groenten en fruit in België voor de jaren 2006-2008 bedroeg 2.2 miljoen ton (VLAM, 2012). Van dit deel komt een groot deel vanuit Vlaamse PO's en UPO's¹⁸. De volledige productie voldoet aan de wettelijke normen en meer dan de helft voldoet aan extralegale kwaliteitsregelingen. Bijna de helft van de aangesloten bedrijven heeft minstens eenmaal jaarlijks gebruik gemaakt van adviesdiensten.

Bij deze uitgangssituatie-indicatoren horen een aantal nuanceringen. In 2008 was de aansluitingsgraad in België rond de 90%. Dit cijfer is ver boven het Europees gemiddelde van ongeveer 35%. Ook moet gesteld worden dat de nulmeting in termen van WAP onrepresentatief hoog is omdat de drie beschouwde jaren uitzonderlijke succesvolle jaren zijn geweest zonder crisissituaties, terwijl twee jaren in de te beschouwen evaluatieperiode, namelijk 2009 en 2011, jaren waren van crisis in de

¹⁴ EFC, Vegras, BND en Rijke Oogst zijn niet inbegrepen omdat deze indicatoren niet zijn ingevuld.

¹⁵ Fruitbiz is niet inbegrepen omdat deze indicator niet is ingevuld.

¹⁶ Rijke Oogst, Vegras en BND zijn niet inbegrepen omdat de prestatie-indicatoren niet zijn ingevuld.

¹⁷ Vegras en Ingro zijn niet inbegrepen omdat de prestatie-indicatoren niet zijn ingevuld. Voor een aantal van de PO's geeft de prestatie-indicator een belangrijke onderschatting, omdat enkel de oppervlakte waarop geteeld werd via een specifiek lastenboek geïntegreerde pitfruitteelt geregistreerd werd. .

¹⁸ Er is geen volledige overlapping aangezien bij de Belgische productie ook productie vanuit Wallonië gerekend wordt en bij de productie van de Vlaamse UPO's horen ook buitenlandse PO's of buitenlandse leden.

groente- en fruitsector. Dit zal in het achterhoofd worden gehouden bij de interpretatie van de resultaten van de evaluatie.

In Tabel IV.1 kan de nulmeting voor de erkende PO's (van dat moment) beschouwd worden.

Tabel IV.1: Nulmeting (gemiddelde voor de periode 2006-2008)¹⁹

UPO*	PO	Totale waarde productie (in EUR)	Totaal volume (in ton)	Waarde/volume (EUR/kg)	Aantal leden	Totaal areaal (in ha)
Fruitbiz	Belgische Fruitveiling	175 580 398	287 593	0.61	2 494	9 366
	Veiling Borgloon	109 217 979	196 618	0.56	1 858	6 428
		66 362 419	90 975	0.73	636	2 938
EFC		189 873 180	344 509	0.55	2 106	12 637
	Veiling Haspengouw	58 024 378	103 636	0.56	581	3 628
	Koninklijke Fruitmasters Groep	103 987 737	188 011	0.55	815	6 485
	WOG	27 861 066	52 862	0.53	710	2 524
LAVA		580 602 471	632 981	0.92	3 734	12 606
	Brava	58 870 282	60 900	0.97	470	2 235
	REO	161 348 017	212 650	7.59	1 562	6 279
	Mechelse Veilingen	239 136 787	260 038	0.92	1 089	2 553
	Limburgse Tuinbouwveiling	10 753 550	17 094	0.63	147	495
	Veiling Hoogstraten	88 308 171	73 809	1.20	331	663
	In-Co Zundert CLTV	22 185 665	8 490	2.61	135	382
	VOC	12 599 626	14 778	0.85	7	5
	Ingro	54 504 985	292 369	0.19	960	11 363
	Vegras	21 333 006	127 459	0.17	484	6 753
	BND	16 180 391	67 086	0.24	286	4 555
	Rijke Oogst	10 600 000	34 300	0.31	338	2 600
	Greenbow	50 086 920	77 998	0.64	155	1 450
	Totaal	1 111 360 977	1 879 073	0.59	10 564	61 336

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Na de beschrijving van de nulmeting op geaggregeerd niveau wordt er dieper ingegaan op UPO of PO niveau. Hierbij komt zowel kwalitatieve informatie (met betrekking tot de prestatie van de PO) als kwantitatieve informatie (met betrekking tot de prestatie-indicatoren) aan bod.

Fruitbiz en EFC

Deze spelers verkopen in grote hoeveelheden fruit aan grote retailers en grootwarenhuizen. Fruitbiz is steeds op zoek naar nieuwe niches en nieuwe markten en heeft geïnvesteerd in een centrale voorsorteermachine. Aangesloten telers kunnen nog steeds beslissen wanneer ze hun producten op de markt brengen. Om concurrerend te blijven op de Europese markten, streven Fruitbiz en EFC ernaar om de juiste variëteiten op de markt te brengen, die gemiddeld hoger geprijsd kunnen worden dan bulkproducten. Bulkproducten kunnen immers aan een goedkopere prijs worden geproduceerd in

¹⁹ Het aantal leden aangesloten bij BFV van 1 858 zou volgens ALVB lager moeten zijn. Bij gebrek aan meer accurate data wordt met dit getal verder gewerkt.

andere lidstaten. In de Belgische Fruitveiling (BFV) gebeurt de verkoop voor 60% aan de klok en voor 40% via bemiddeling of contracten. Bij EFC verkopen de PO's bijna alle producten via bemiddeling en contracten en heeft de PO meer zeggenschap over het moment van vermarkting van geoogste producten van de aangesloten telers, in tegenstelling tot Fruitbiz, die anderzijds de telers ook bijstaat in de juiste keuze van tijdstip van vermarkting. EFC en Fruitbiz zoeken actief mogelijkheden tot verticale integratie op met afnemers in binnen- en buitenland.

Tabel IV.2 maakt duidelijk dat, op basis van de ingevulde prestatie-indicatoren, ongeveer driekwart van de productie van Fruitbiz voldoet aan bovenwettelijke kwaliteitsnormen en dat ongeveer 60% van het aantal hectare voldoet aan geïntegreerde productie. Voor EFC voldoet tussen 37% en 55% aan bovenwettelijke kwaliteitsnormen en is 41% van het aantal hectare geïntegreerde productie. Uit gesprekken met verantwoordelijken van de PO's wordt geconcludeerd dat het aandeel van geïntegreerde productie veel hoger ligt dan de opgegeven percentages en wel omdat veel telers al andere kwaliteitssystemen volgen zoals Globalgap of IKKB. Hieruit kan men concluderen dat zowel Fruitbiz en EFC reeds in de nulmeting kwaliteitsvol en milieubewust werken.

Tabel IV.2: Nulmeting Fruitbiz en EFC productkwaliteit en behoud van milieu

		Fruitbiz	EFC
Product-kwaliteit	% dat voldoet aan geïntegreerde productie	74%	37%
	% dat voldoet aan particuliere gecertificeerde kwaliteitsregeling	75%	55%
Behoud van milieu	% hectare in biologische productie	1%	2%
	% hectare in geïntegreerde productie	59%	41%

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

LAVA

LAVA opteert in dit OP voor een verdere horizontale integratie van de bij haar aangesloten (groente-) veilingen door verder te investeren in een infrastructuur voor de simultaanverkoop en door bemiddelingsactiviteiten te centreren op LAVA-niveau. Uiteraard wordt er ook gewerkt aan verticale integraties met afnemers. Daarnaast wil LAVA de PO's en telers verder aanmoedigen om steeds milieuvriendelijker te produceren, aangezien klanten dit meer en meer eisen.

Tabel IV.3 toont dat er reeds een zeer hoog percentage van de afgeleverde producten bij LAVA voldoet aan bovenwettelijke kwaliteitsregeling. Opnieuw dient hier vermeld te worden dat het aandeel dat voldoet aan geïntegreerde productie opgegeven in Tabel IV.3, zo vermeld in de prestatie-indicatoren, lager blijkt te zijn dan de werkelijke hoeveelheid. De 4% wijst enkel op de hoeveelheid

die voldoet aan het lastenboek ‘geïntegreerde productie pitruit²⁰’. Het gros van de telers volgt evenwel andere kwaliteitsrichtlijnen, waardoor bijna alle telers een geïntegreerde productie kennen.

Tabel IV.3: Nulmeting LAVA productkwaliteit en behoud van milieu

		LAVA
Product-kwaliteit	% dat voldoet aan geïntegreerde productie	4%
	% dat voldoet aan particuliere gecertificeerde kwaliteitsregeling	94%
Behoud van milieu	% hectare in biologische productie	2%
	% hectare in geïntegreerde productie	78%

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Ingro, Vegras, BND en VOC

Deze vier PO's zijn gericht op de industriemarkt en werken met contractprijzen. VOC heeft een groot marktaandeel verloren in de jaren '90 en '00 omdat Poolse champignon-bedrijven producten aan een lagere prijs konden vermarkten. VOC heeft zich sindsdien gericht op de industriemarkt in combinatie met het bijsturen van het teeltproces om het minder arbeidsintensief te maken. BND richt zich specifiek op de conserven en bokalen markt en werkt samen in een één-op-één relatie met afnemers in de vorm van een bedrijfskolom. Vegras doet dit in de diepvriesmarkt. Ingro werkt niet specifiek in een bedrijfskolom want deze PO heeft meer afnemers dan Vegras of BND. *Tabel IV.4* laat zien dat – logischerwijs – lagere percentages voldoen aan bovenwettelijke kwaliteitsregeling in vergelijking met Fruitbiz, EFC en LAVA. Ook hierbij kan vermeld worden dat deze vier PO's wel degelijk aan geïntegreerde productie en andere kwaliteitsregelingen voldoen, maar dat deze hoeveelheden niet zijn opgenomen in de prestatie-indicatoren.

Tabel IV.4: Nulmeting PO's gericht op de industrie productkwaliteit en behoud van milieu

		VOC	Ingro	Vegras	BND
Product-kwaliteit	% dat voldoet aan geïntegreerde productie	0%	0%	0%	100%
	% dat voldoet aan particuliere gecertificeerde kwaliteitsregeling	100%	0%	0%	0%
Behoud van milieu	% hectare in biologische productie	0%	0%	0%	0%
	% hectare in geïntegreerde productie	0%	0%	0%	34%

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

New Green, Green Diamond, Green Farm

Deze drie PO's maakten in de nulmeting deel uit van Greenbow. Greenbow is in 2010 ontbonden en vanaf dan opereerden deze PO's als onafhankelijke entiteiten. Deze PO's leveren aan specifieke nichemarkten in de versmarkt, voornamelijk voor export. New Green is een PO gericht op de (hardfruit) versmarkt in het buitenland en zoekt nauwere samenwerkingen op via de uitbouw van een

²⁰ Sommige telers aangesloten bij LAVA produceren ook fruit, maar dit is slechts een klein percentage en werd elders in dit document achterwege gelaten.

bedrijfskolom. Green Diamond doet hetzelfde, maar dan voor hardfruit en prei, terwijl Green Farm zich focust op 4-gamma producten, zoals het versnijden of wassen van verse producten.

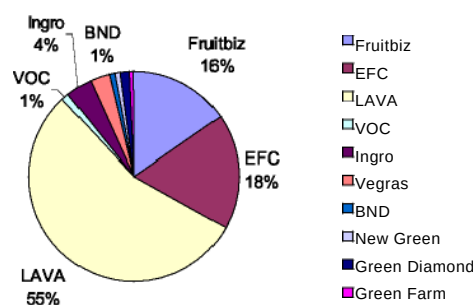
IV.2. EVALUATIE VAN DE BENUTTING

In dit deel wordt de benutting van de actiefondsen van de Vlaamse PO's en UPO's besproken. Om te beginnen wordt de grootte van de actiefondsen van de PO's besproken. Vervolgens wordt er nagegaan wat de focus van benutting is van de UPO's. Ten derde wordt specifiek naar de PO's aangesloten bij LAVA gekeken. Ten slotte worden de vier categorieën PO's nader bekeken met betrekking tot de benutting.

a) Totaal actiefonds van de PO's

Figuur IV.1 geeft de verdeling van de actiefondsen naar PO's en UPO's. De som van de actiefondsen van de drie grootste UPO's bedraagt ongeveer 90% van het totaal. De geïnvesteerde bedragen voor 2009, 2010 en 2011 bedragen respectievelijk ongeveer 102 miljoen EURO, 104 miljoen EURO en 107 miljoen EURO en het gemiddelde over de drie jaren is 104 miljoen EURO²¹.

Figuur IV.1: Gemiddelde van de benutte bedragen van 2009, 2010 en 2011

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Geaggregeerd over alle PO's werd 14% besteed aan uitgaven voor vaste activa, 1% aan uitgaven voor de andere verwerving van vaste activa en 85% aan uitgaven voor acties. De reden voor het eerder lage bedrag aan uitgaven voor vaste activa is dat de PO's al gedurende jaren geïnvesteerd hebben in vaste activa op PO-niveau. Aangezien de meest interessante projecten aldus reeds zijn uitgevoerd, heeft er een verschuiving plaatsgevonden van uitgaven voor vaste activa naar uitgaven voor acties. Dit bestedingspatroon is vrij uniform over de PO's, met uitzondering van Vegras, Green Diamond en

²¹ Bij de berekening van het totale actiefonds van 2009 en 2010 werden Greenbow en Rijke Oogst buiten beschouwing gelaten, omdat zij voor het einde van de evaluatieperiode ontbonden werden. Bij de berekening van 2011 zijn de indicatoren van New Green, Green Diamond en Green Farm opgenomen.

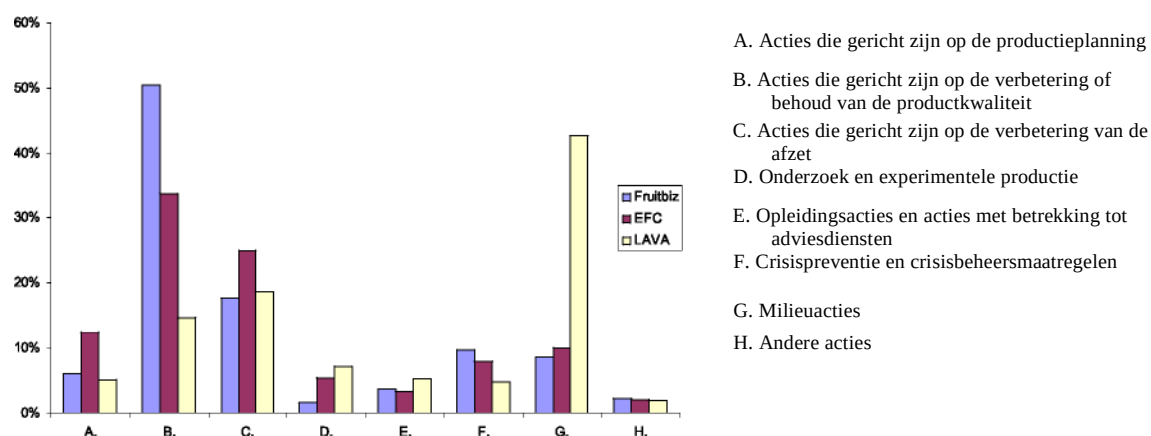
Green Farm die respectievelijk 33%, 54% en 37% van hun middelen in vaste activa hebben geïnvesteerd.

b) Focus van de grootste UPO's

Aan de hand van *Figuur IV.2* kan worden afgeleid dat de meeste benutting naar actieterrein G. (milieuacties) gaat. Daarnaast gaat ook een groot deel van de benutting naar actieterreinen B. (acties gericht op productkwaliteit) en C. (acties gericht op de verbetering van de afzet).

Fruitbiz focust haar benutting op productverbetering met ongeveer 50% van haar actiefonds, terwijl EFC zowel productverbetering als afzetbevordering als belangrijkste actieterreinen beschouwt. In actieterrein B. werd zowel door Fruitbiz als door EFC ingezet op acties gericht op controles en koelcapaciteit. LAVA zet bijna 45% van haar benutting in op milieuacties. Alle PO's besteden veel aandacht aan milieuacties en behalen de 10% of voeren 2 milieumaatregelen uit. Bij LAVA is dit aandeel nog veel groter vanwege de combinatie van acties op het vlak van milieuvriendelijk beheer meermalige verpakkingen met andere milieuacties. Van de totale benutting in milieuacties, neemt LAVA bijgevolg 82% voor haar rekening. LAVA focust zich vooral op milieuacties om steeds meer externe certificatie voor haar producten te behalen. Gedurende de voorbije OP's is de productkwaliteit sterk verbeterd en daarom wordt er nu op een verbetering van het milieu gericht om zo aan de voorwaarden van het 'Flandria- merk' te voldoen. Milieuverbeteringen kunnen ook gehaald worden door sommige acties uit actiedomein B. (Productkwaliteit)²²: bepaalde acties komen zowel het milieu als de productkwaliteit ten goede.

Figuur IV.2: Focus van de UPO's Fruitbiz, EFC en LAVA

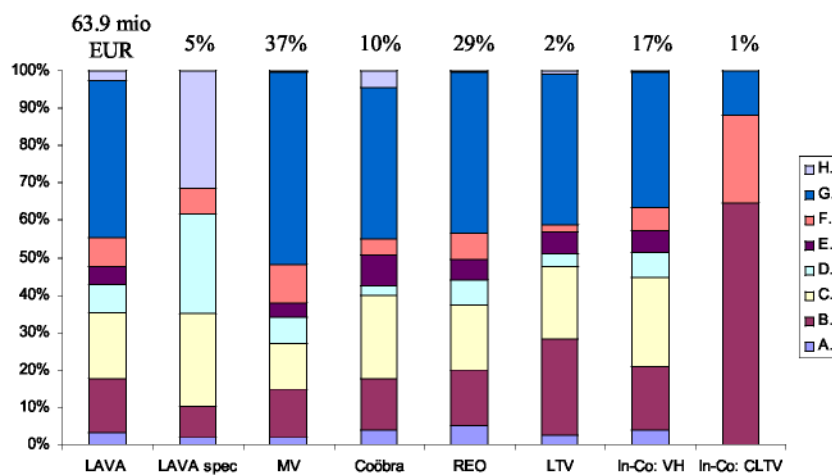
Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

²² Voor acties in G. kunnen enkel specifieke kosten ingebracht worden in het actiefonds, terwijl voor acties in B. de totale kost ingebracht kan worden.

c) Benutting op LA VA-niveau

Figuur IV.3 geeft een verdere detaillering van de benutting binnen LAVA. De Mechelse Veilingen en Veiling REO zijn de twee grootste PO's binnen LAVA. De benutting van de PO's is nagenoeg dezelfde met een grote focus op milieuacties (G.). Enkel het benuttingspatroon voor 'LAVA-specifiek' en voor In-Co: Veiling Zundert CLTV is anders. Dit is te verstaan voor LAVA-specifiek omdat LAVA overkoepelende acties voert over de aangesloten PO's. In-Co: Veiling Zundert CLTV is procentueel een kleine veiling, dus de kleine bedragen maken procentueel grote verschillen.

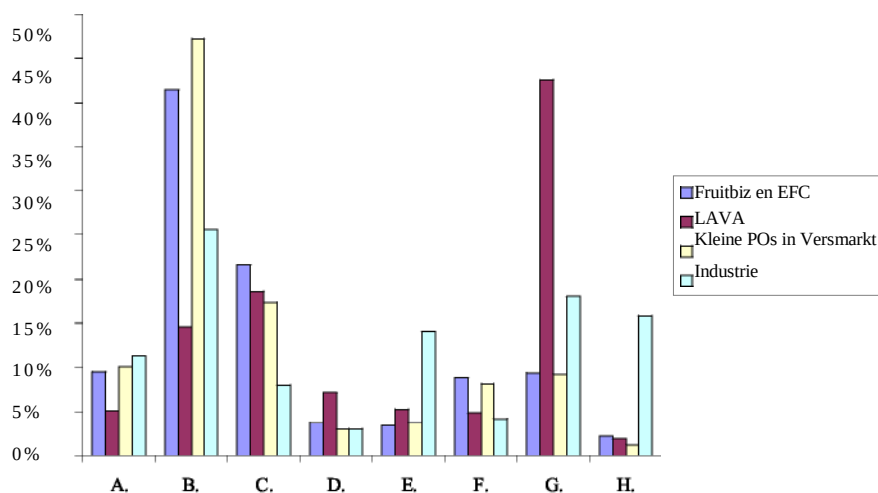
Figuur IV.3: Onderverdelingen LAVA in 2011

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

d) Focus van de verschillende types Figuur IV.4 laat de verschillen in het benuttingspatroon tussen de vier typen van PO's/UPO's zien.

Figuur IV.4: Verschil in benutting tussen PO's (gemiddelde voor 2009-2011)²³

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Fruitbiz en EFC richten zich voornamelijk op de verbetering van de productkwaliteit en afzetbevordering. Zij trachten jaarrond te leveren en investeren daarom in koelcapaciteit. Tevens zoeken ze nichemarkten op de versmarkt en industriemarkt en is het belangrijk om unieke variëteiten te ontdekken, te ontwikkelen en de afzet daarvan te bevorderen.

LAVA besteedt bijna 45% van haar budget aan milieuacties. Daarnaast kan worden gesteld dat er al veel investeringen zijn geweest in productkwaliteit. LAVA besteedt ook veel aandacht aan het optimaliseren van het simultaansysteem en de bemiddelingsverkoop (afzetbevordering).

De kleine PO's in de versmarkt zijn relatief jong en besteden daarom het grootste deel van hun budget aan het verbeteren van de productkwaliteit. Dit is immers de eerste taak voor een PO: de productkwaliteit op peil brengen. Daarnaast vormt ook afzetbevordering een belangrijke factor aangezien zij aan actieve verkoop doen. Zij zoeken immers nichemarkten op en leveren hierbij een op maat van de klanten gemaakt aanbod aan een aantal afnemers die hoge kwaliteit eisen.

De PO's die gericht zijn op het industrie-segment hebben een zeer gespreid benuttingspatroon. Zij investeerden het grootste deel in B. (Productkwaliteit). Ook in het bokalen-, conserven- en diepvriessegment van de groentemarkt vereist de eindconsument hoge vormen van kwaliteit. Het valt ook op dat er minder op afzetbevordering (C.) werd gericht. Er zijn verschillende redenen hiervoor. Zo is er vaak een zeer nauwe samenwerking met afnemers. De prijzen van contractteelten worden bovendien contractueel vastgelegd. Ook worden afzetplannen vaak al in december besproken met de afnemers en waardoor ze in theorie²⁴ vastliggen voor de rest van het jaar. Ten slotte kunnen verwerkte industriegroenten opgeslagen worden. In tijden van overproductie kunnen de industriële afnemers dus producten in hun voorraad bewaren om ze bij

²³ Voor de bedrijven in kleine PO's in versmarkt zijn er enkel gegevens beschikbaar voor 2011.

²⁴ Deze zaai- en oogstplannen worden aangepast naargelang de weersomstandigheden.

een prijsstijging te verkopen. De uitgaven voor afzetbevordering voor PO's die voor de versmarkt produceren zijn hoger omdat zij een vers product hebben dat bederfbaar is in een korte tijd. Er wordt daarom benutting besteed aan het verlengen van de levensduur van het product of het zoeken naar afzetmarkten.

e) Conclusie

Het geaggregeerde actiefonds voor Vlaamse PO's bedraagt meer dan 100 miljoen EURO jaarlijks. Van deze benutting gaat er ongeveer 90% naar UPO's. De benutting gaat vooral naar acties aangezien de meeste PO's al gedurende de voorbije OP's hebben geïnvesteerd in de meest interessante projecten in vaste activa. LAVA richt haar focus op milieuacties om aan de klantenvraag te voldoen en omdat hun productkwaliteit reeds op een hoog peil staat. Ook investeert LAVA veel in het optimaliseren van het simultaansysteem. Fruitbiz en EFC richten hun activiteiten vooral op de verbetering van de productkwaliteit en naar het zoeken naar nieuwe variëteiten. De kleine PO's in de versmarkt zijn nog jong en investeren daarom gemiddeld meer in vaste activa en in de verbetering van de productkwaliteit. Dit is logisch en aannemelijk aangezien eerst en vooral productkwaliteit moet kunnen worden gegarandeerd vooraleer de verkoop te kunnen optimaliseren. De PO's gericht op het industriesegment richten zich eveneens vooral op het bevorderen van de productiekwaliteit.

IV.3. EVALUATIE VAN DE EFFECTIVITEIT

De evaluatie van de effectiviteit van de OP's kan op verschillende manieren gebeuren. Eerst worden de outputindicatoren geanalyseerd. Vervolgens worden conclusies getrokken uit resultaat- en impactindicatoren. Deze analyse geeft op een geaggregeerd niveau weer hoe effectief de OP's zijn geweest, waarbij telkens de terugkoppeling naar de nulmeting wordt gemaakt. Hierbij worden er ook samenvattende tabellen toegevoegd. Daarna volgt er een analyse van de impact voor een teler van het lidmaatschap bij een PO. Ten slotte kan de evolutie van het aantal buitenlandse telers die aangesloten zijn bij Vlaamse PO's als een indicator beschouwd worden voor de effectiviteit van de OP's.

IV.3.1. ANALYSE VAN DE OUTPUTINDICATOREN

In dit deel wordt de effectiviteit geanalyseerd op basis van de outputindicatoren. Hierbij kan een eerste opdeling gemaakt worden tussen acties voor de verwerving van vaste activa (zie *Figuur IV.5*) en andere acties (zie *Figuur IV.6*). Vervolgens zijn er extra analyses uitgevoerd naar opleidingsactiviteiten en milieuacties.

In *Figuur IV.5* kan worden afgelezen dat er binnen het kader van de OP's door alle PO's samen gemiddeld jaarlijks 21.8 miljoen EUR aan waarde in vaste activa werd gecreëerd. Tussen de 70% en de 100% van de waarde van de investeringen wordt gerealiseerd in actiedomeinen A. (productieplanning), B. (productkwaliteit) of C. (afzetbevordering). Er volgen hieronder enkele voorbeelden van zulke investeringen.

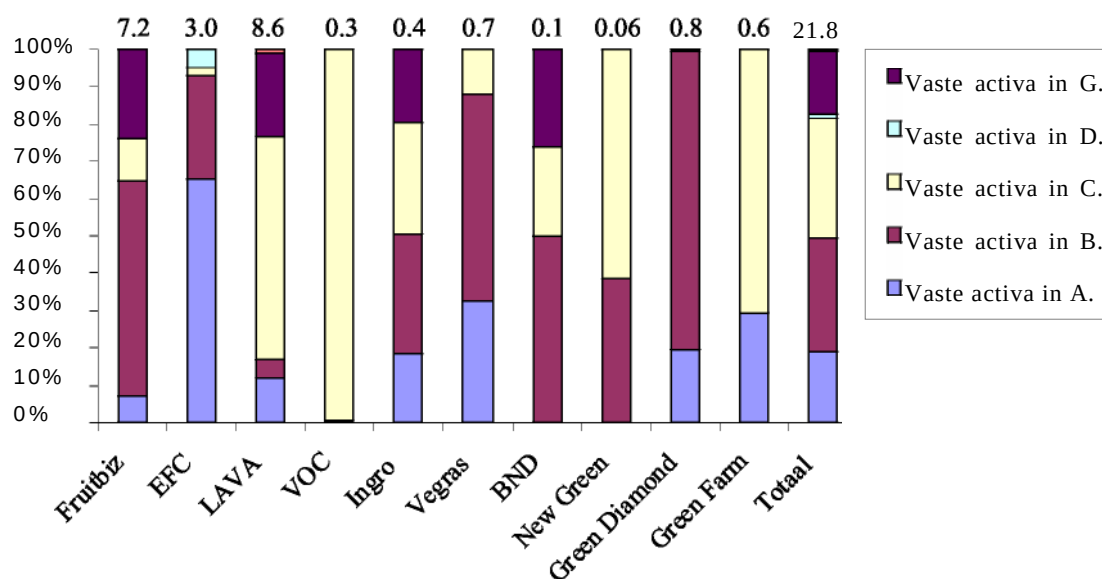
De waarde van de investeringen in vaste activa voor Fruitbiz in het actieterrein van de productkwaliteit gaat over het vervolledigen van de koudeketen en het investeren in ULO-koelers. Op die manier kan Fruitbiz jaarrond hardfruit aanleveren.

De hoge waarde van investeringen van EFC in productieplanning gaat over het verzamelen van marktdata en de uitbouw van het merk Kanzi. EFC zoekt daarmee eerder naar een kwaliteitsvol product waarbij het aanbod via licenties gestuurd kan worden en minder hard afhankelijk is van marktmachten dan in traditionele variëteiten (die nu veelal volumemarkten zijn).

LAVA investeerde in het maken van het simultaansysteem waarbij de producten van de aangesloten groenteveilingen simultaan op de klok verkocht kunnen worden. Hierdoor hoeven afnemers niet langer fysiek aanwezig te zijn, maar kunnen zij online producten aankopen (kopen op afstand).

Een aantal PO's heeft geïnvesteerd in de oprichting en uitbouw van een bedrijfskolom.

Figuur IV.5: Totale waarde van de investeringen in vaste activa (gemiddeld over 2009-2011, in miljoen EUR) en waarde van de investeringen per actieterrein per OP

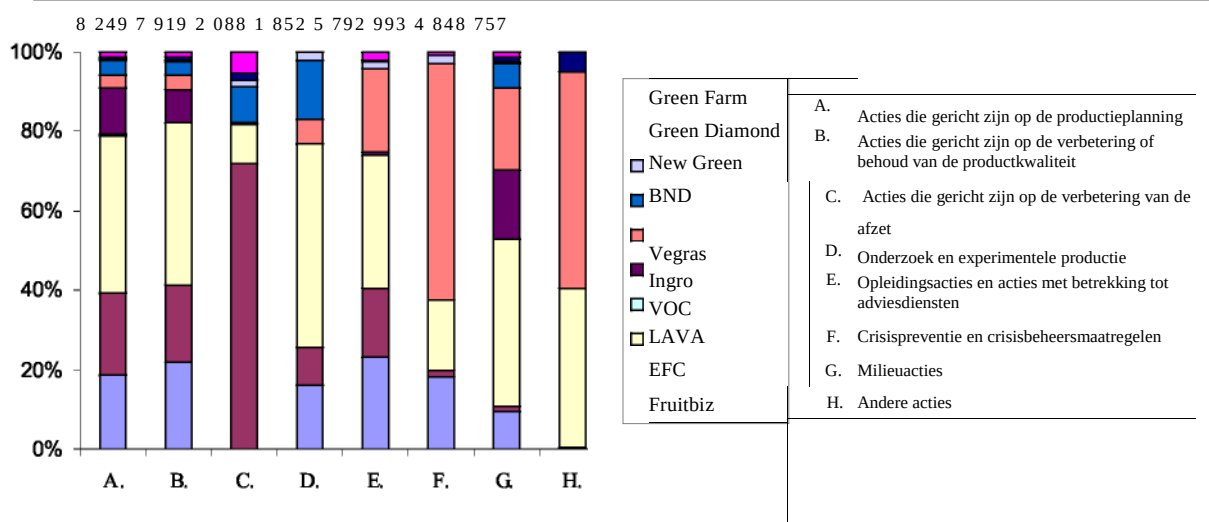

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Figuur IV.6 geeft het aantal bedrijven dat betrokken is bij de acties per actieterrein. Hieruit kan worden afgeleid dat in de actieterreinen A., B. en E. de meeste bedrijven participeren in de acties. Voor de productieplanning (A.) worden gegevens over de productie van de aangesloten leden en PO's centraal verzameld en verwerkt. Voor het actieterrein van de productkwaliteit (B.) betreffen de acties meestal controles en keuringen voor het behalen van een externe certificatie. De acties aangaande

afzetbevordering gaan vooral over promotionele acties, actieve bemiddeling, opzet van het simultaansysteem (LAVA) en de oprichting van een bedrijfskolom. Er kan geconcludeerd worden dat de meeste bedrijven die aangesloten zijn bij een PO, hebben geparticipeerd aan minstens één actie in actieterrein A. en in actieterrein B.

Figuur IV.6: Gemiddeld aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties per actieterrein²⁵

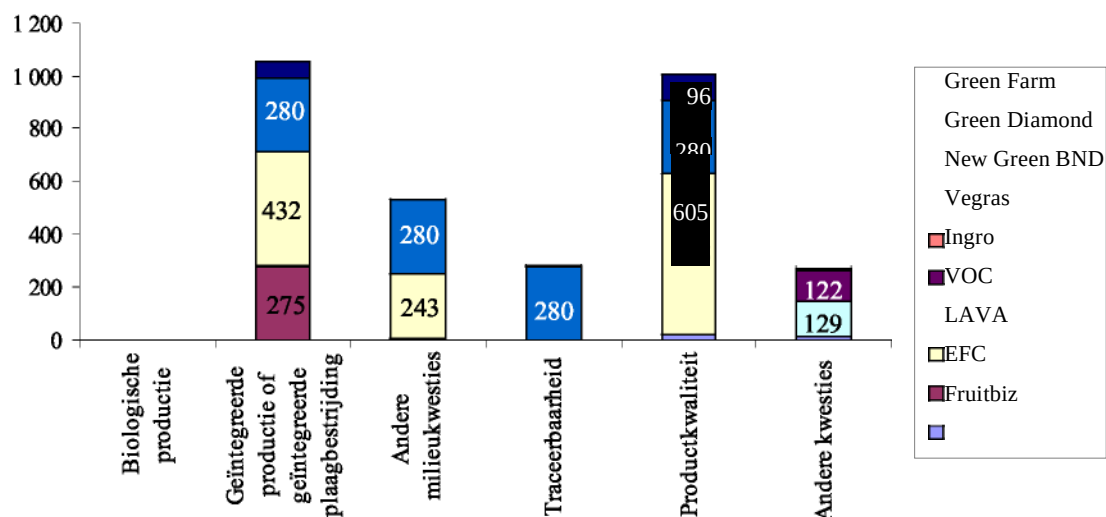

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Figuur IV.7 heeft betrekking op actieterrein E. Opleidingsacties. Er kan worden geconcludeerd dat er vooral opleidingsdagen worden georganiseerd voor ‘geïntegreerde productie’ en ‘productkwaliteit’. Vervolgens zien we ook dat LAVA en BND zich het meeste bezighouden met het organiseren van opleidingsdagen.

²⁵ Voor actieterrein F. en G. komen er dubbeltellingen voor omdat een aantal bedrijven gecombineerde acties uitvoeren. Voor actieterrein F. is het aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten gegeven.

Figuur IV.7: Aantal opleidingsdagen per activiteit en per PO/UPO (gemiddelde 2009-2011)

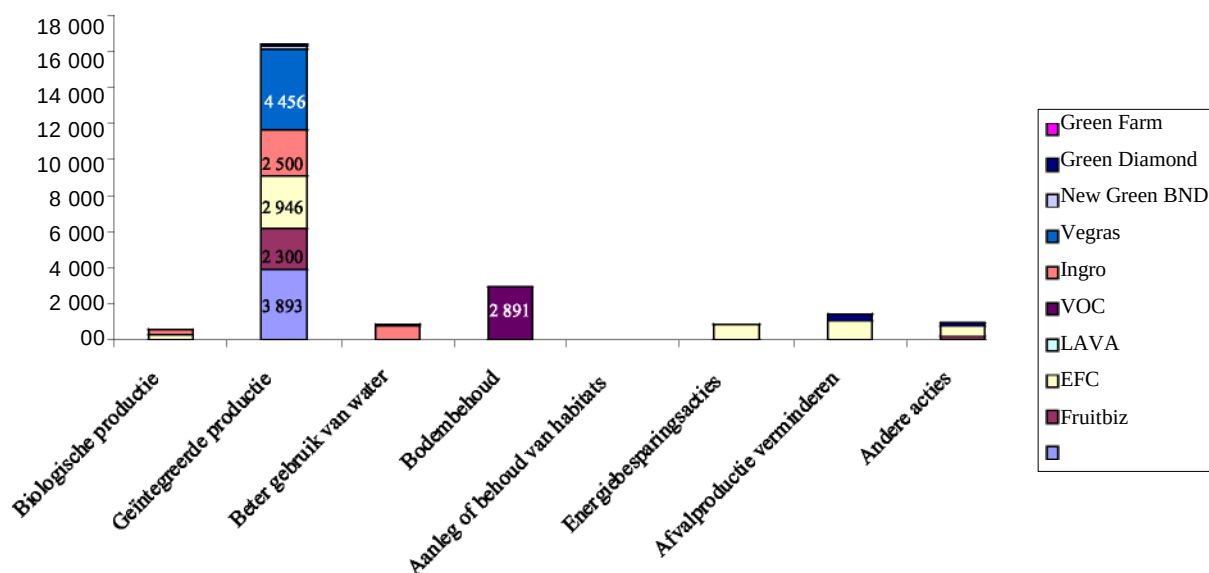

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Een laatste analyse van de outputindicatoren gaat over het aantal hectare waarvan gebruik is gemaakt van milieuvriendelijke teeltmethoden. *Figuur IV.8* geeft weer hoeveel hectare er per PO of UPO is aangewend voor milieuvriendelijke teeltmethoden. In totaal is er op ongeveer 24 000 hectare aan milieuvriendelijke teelt gedaan, met als voornaamste activiteit de geïntegreerde productie²⁶.

²⁶ Opnieuw lijkt het erop dat de PO's deze indicator niet op dezelfde manier hebben gerapporteerd. Het werkelijke aantal hectare voor Vlaanderen zou hoger moeten zijn dan opgegeven.

Figuur IV.8: Aantal hectare milieuvriendelijke teelt per PO/UPO (gemiddelde 2009-2011)

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

IV.3.2. ANALYSE VAN DE RESULTAAT- EN IMPACTINDICATOREN

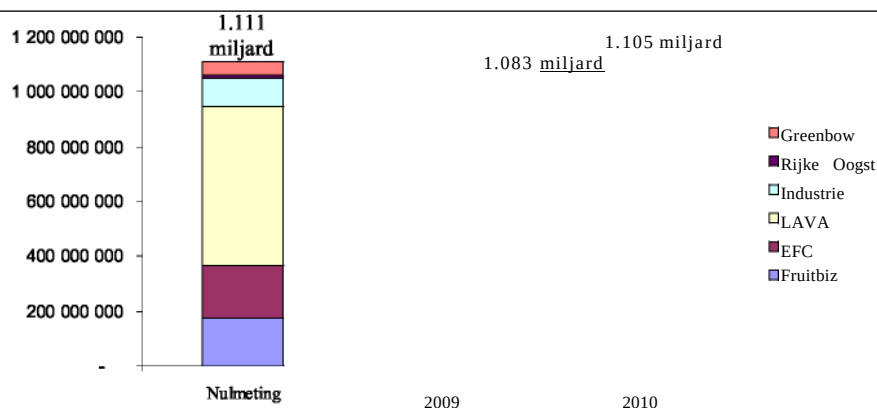
Om op geaggregeerd niveau te analyseren of de OP's hun 'vruchten' hebben afgeworpen is het aangewezen om de evoluties in WAP, productie, de hoeveelheid productie dat aan bovenwettelijke kwaliteitseisen voldoet, het aantal leden en de hoeveelheid areaal behorende tot PO's of UPO's na te gaan. Uit *Figuur IV.9* kan afgeleid worden dat de WAP in het eerste jaar van de evaluatie (2009) licht is gedaald en in 2010 is gestegen, en dat deze over het algemeen constant is gebleven. Voor 2011 zijn nog geen cijfers beschikbaar, maar alles wijst erop dat de WAP – door marktomstandigheden – in 2011 lager zal uitvallen²⁷. Hierbij dient ook opgemerkt te worden dat de bijdragen van Greenbow en Rijke Oogst in 2009 en 2010 niet zijn toegevoegd, hoewel deze PO's wel hun productie geconcentreerd op de markt brachten. De reden waarom deze niet in de evaluatieperiode worden opgenomen is dat Greenbow en Rijke Oogst voor het einde van de tussentijdse evaluatie reeds zijn ontbonden.

In 2009 is de waarde van de productie van Fruitbiz en BND (behorende bij industrie) gedaald en die van de rest is gestegen. In 2010 is de WAP van alle typen van PO's gestegen, met uitzondering van de cluster 'PO's gericht op de industrie', die licht gedaald is. De totale omzet van alle veilingen aangesloten bij VBT daalde met 16% tot een totaal van 685.5 miljoen EUR in 2011. De grootste

²⁷ Hierbij dient vermeld te worden dat WAP niet gelijk is aan omzet. Vergoedingen voor het uit de markt nemen van producten en voor crisissituaties worden meegeteld bij de WAP.

omzetzalingen werden genoteerd bij de groenteverteilingen die gemiddeld 24% gedaald waren ten opzichte van 2010. Mechelse Veilingen en REO veiling zagen een omzet daling van bijna 27% (VBT, 2011). Een rechtstreekse oorzaak van deze omzetzaling is natuurlijk de uitbraak van de EHEC-crisis en de daaropvolgende afname van het consumentenvertrouwen, de gedaalde consumptie en de ingestelde importbarrières vanuit derde landen.

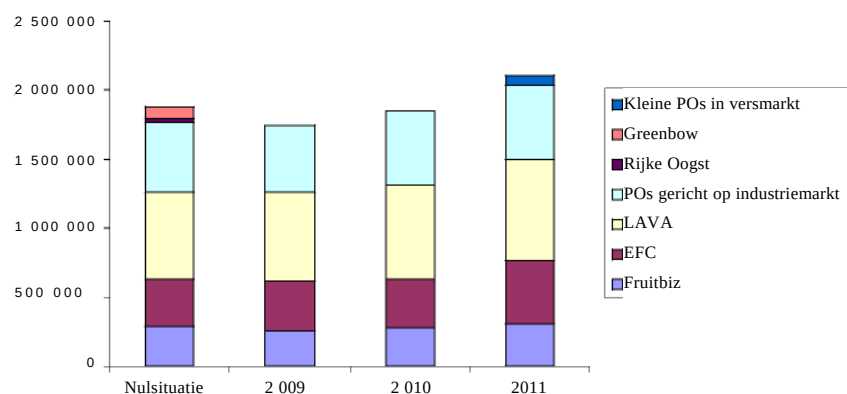
Figuur IV.9: Waarde van de afgezette productie (WAP)²⁸ in EUR

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

In *Figuur IV.10* is de evolutie in productievolume gevisualiseerd. In 2010 en in 2011 stijgt de productie tot 2.1 miljoen ton.

Figuur IV.10: Volume van de productie in ton

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

²⁸ De officiële waarde van de productie voor de jaren 2011 zijn nog niet doorgegeven door de PO's. In deze grafiek zijn de gegevens niet aanwezig van de kleine PO's in de versmarkt aangezien deze OP's pas vanaf 2011 lopen en aldus nog niet zijn verwerkt door de Vlaamse overheid.

Daarnaast kan in *Tabel IV.5* afgeleid worden dat het aantal leden aangesloten bij EFC en LAVA is gedaald gedurende de eerste twee jaren van de evaluatieperiode. Aangezien de productiehoeveelheid ongeveer dezelfde bleef, kan worden aangenomen dat de bedrijven van de aangesloten telers groter zijn geworden. Het aantal leden aangesloten bij PO's gericht op de industriemarkt is daarentegen wel gestegen omdat telers die voorheen niet lid waren, zich doorheen de jaren hebben aangesloten.

Tabel IV.5: Verandering in het aantal aangesloten leden bij PO's²⁹

	Nulmeting	2009	2010
Fruitbiz	N.A.	1 330	1 365
EFC	2 106	2 081	2 037
LAVA	3 734	3 391	3 278
POs gericht op de industriemarkt	1 737	1 982	1 969

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Alle PO's buiten Ingro en VOC verzekeren voor een deel hun oogst. De totale waarde van de verzekerde oogst schommelde tussen 247 miljoen EUR in 2009 tot 201 miljoen EUR in 2011. In 2009 was gemiddeld 23% van de totale WAP verzekerd en in 2010 17%³⁰. BND en Vegras hebben ongeveer de helft van de WAP verzekerd, LAVA rond de 30% en EFC en Fruitbiz rond de 10%. De mogelijkheid tot het inbrengen van risicopremies wordt dus door vele aangesloten telers geapprecieerd.

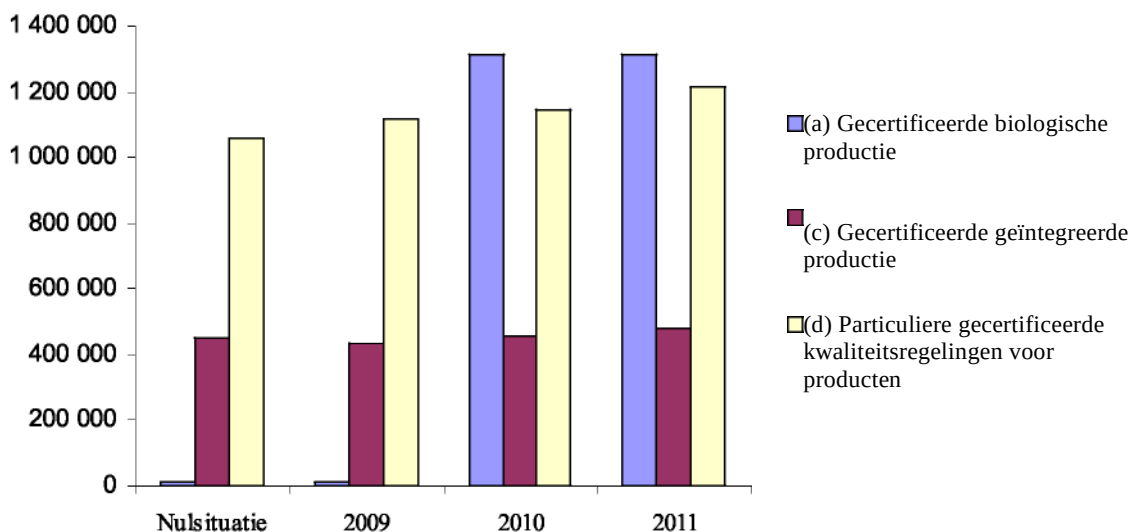
Ten slotte beschouwt de GMO ook een vergroting van het aandeel productie met bovenwettelijke kwalificering. *Figuur IV.11* laat zien dat de drie categorieën³¹ elk gestegen zijn gedurende de drie beschouwde jaren. De enorme stijging van 2009 naar 2010 in gecertificeerde biologische productie is te danken aan een grondige verbetering van LAVA. De gecertificeerde geïntegreerde productie wordt vooral bijgedragen door Fruitbiz, EFC, BND en LAVA. De derde categorie betreft de productie die erkend wordt door externe kwaliteitsnormen. De helft van deze productie komt van LAVA terwijl iets minder dan de andere helft ongeveer van Fruitbiz en EFC is. Het overige deel komt van New Green, Green Diamond en Green Farm die ook aan de versmarkt leveren.

29 Bij gebrek aan meer accurate data kan de nulmeting voor Fruitbiz voorzichtigheidshalve niet gegeven worden.

30 Aangezien WAP voor 2011 nog niet bekend is, kan ook het percentage van de WAP dat verzekerd is niet berekend worden.

31 Deze categorieën (gecertificeerde biologische productie, beschermde geografische aanduidingen, gecertificeerde geïntegreerde productie en particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten) zijn zo opgegeven door de Europese Commissie. De tweede categorie is eruit gelaten, omdat deze niet is ingevuld door de PO's.

Figuur IV.1 1: Kwaliteitsregeling: verandering in voornaamste categorieën.

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Vervolgens kunnen in *Tabel IV.6* en *Tabel IV.7* als samenvattingen voor 2009 en 2010 beschouwd worden. Nog niet alle informatie is beschikbaar voor 2011.

Tabel IV.6: Totale waarde van de productie en het aantal leden per PO in 2009

UPO	PO	Totale waarde productie (in EUR)	Aantal leden
Fruitbiz	Belgische Fruitveiling	172394 925	1 330
	Veiling Borgloon	106700 017	787
		65694 908	543
EFC	Veiling Haspengouw	200431 459	2 081
	Koninklijke Fruitmasters Groep WOG	58552 524	556
LAVA	Brava	585142 699	3 391
	REO	55982 852	501
	156043 098	1 462	
	Mechelse Veilingen	239303 317	928
	Limburgse Tuinbouwveiling	10977 437	127
	Veiling Hoogstraten	100377 995	238
	In-Co Zundert CLTV	22458 000	135
	VOC	19150 372	14
	Ingro	58505 711	1 125
	Vegras	35138 535	557
	BND	12459 161	286
	Totaal	1 083222 862	8 784

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

Tabel IV.7: Totale waarde van de productie en het aantal leden per PO voor 2010

UPO	PO	Totale waarde productie (in EUR)	Aantal leden
Fruitbiz		192 959030	1 365
	Belgische Fruitveiling	120 989030	814
	Veiling Borgloon	71 970000	551
EFC		201 370103	2 037
	Veiling Haspengouw Koninklijke Fruitmasters Groep WOG	64 095000	512
LAVA		587 677000	3 278
	Brava	62 353000	412
	REO	156 041000	1 409
	Mechelse Veilingen	226 967000	910
	Limburgse Tuinbouwveiling	10 740000	110
	Veiling Hoogstraten	104 705000	302
	In-Co Zundert CLTV	26 871000	135
	VOC	12 920000	13
	Ingro	61 845000	1 130
	Vegras	34 468000	548
	BND	14 365000	278
	Totaal	1 105 604133	8 649

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op informatie verkregen van Vlaamse overheid

IV.3.3. IMPACT VAN DE OP'S VOOR AANGESLOTEN TELERS

De effectiviteit van de OP's kan ook op een andere manier gemeten worden, namelijk door de verandering van de situatie van de aangesloten telers te beschouwen. Er kan aangenomen worden dat PO's de aangesloten telers helpen door de druk te verlagen die zowel op de opbrengsten als op de kosten ligt (zie *Hoofdstuk I.2* voor een bespreking over de verschillende vormen van druk die op de telers worden uitgeoefend).

Op het gebied van opbrengsten bieden PO's een zekere vorm van prijsstabiliteit, afzetzekerheid (of markttoegang) en betalingszekerheid en ze bieden ook meer mogelijkheden voor innovatie. Hoewel de hoeveelheid groenten en fruit van Vlaamse PO's te klein is om een positie van hofleverancier voor een Europees land (buiten België) aan te nemen, worden Vlaamse groenten en fruit gezien als kwaliteitsvol en worden Vlaamse PO's geapprecieerd om hun flexibiliteit en snelheid van leveren in de Europese markt. De manier waarop dit gerealiseerd wordt, hangt af van het type PO.

De afzet bij LAVA wordt geconcentreerd op zowel de klokverkoop als op de bemiddelingsverkoop. LAVA organiseert alle bemiddelingsverkoop, met als interne richtlijn dat maximum 30% van het beschikbare volume bemiddeld kan worden. Zulke centralisatie heeft meerdere voordelen; er is een betere organisatie mogelijk, klanteneisen kunnen beter en marktgerichter vervuld worden en de afnemer verkrijgt een minder dominante positie dan voorheen, waarbij er verschillende partijen waren die groenten aanboden. Door het gebruik van het simultaansysteem kunnen afnemers, aanwezig op de aangesloten groenteveilingen of online, groenten kopen van elke veiling. Door deze vorm van concentratie van aanbod verliezen afnemers een deel van hun dominantie in de markt omdat zij nu

niet weten wie er nog aanwezig is³². Voorheen was dit wel duidelijk. Ook de PO's aangesloten bij Fruitbiz maken gebruik van hetzelfde simultaansysteem. Door de centralisatie van het aanbod kunnen ook beter productiedata bijgehouden en geanalyseerd worden en tegelijkertijd komt er tijd en geld vrij om marktinformatie te vergaren. De combinatie van beide zorgt ervoor dat PO's nu meer hun telers kunnen aansturen met betrekking tot de teeltkeuze, het tijdstip van oogsten enzovoort. De voorwaarde tot deze bundeling van aanbod is de garantie dat er uniforme producten worden verkocht bij de verschillende aangesloten veilingen. Het Flandria-merk garandeert zulk een uniforme kwaliteit. Dit lastenboek wordt centraal beheerd en aangepast en wordt toegepast bij alle telers die aangesloten zijn bij de groenteveilingen.

Eenzelfde verhaal geldt voor EFC en Fruitbiz. Beide centraliseren als UPO's het aanbod van meerdere fruitveilingen. De werking verloopt echter bij beide verschillend. Alle verkoop binnen EFC gebeurt via bemiddeling en EFC heeft een hoog zeggenschap over het tijdstip van vermarkting van de geoogste producten. Op die manier kan EFC heel georganiseerd de verkoop plannen. Bij Fruitbiz kunnen de telers beslissen wanneer zij hun producten willen verkopen, maar hierin worden ze bijgestaan en geadviseerd door de PO's. Het is ook daarom dat de klok als een belangrijk verkoopsysteem wordt beschouwd bij Fruitbiz. Bovendien verloopt de verkoop van hun zacht- en hardfruit simultaan met het aanbod van de PO's van LAVA. Door de organisatie in een UPO zijn er meer data beschikbaar en kan men gericht marktinformatie vergaren en als resultaat hieruit zal men marktgericht kunnen telen. Een ander voorbeeld van vergroting van de markttoegang door de organisatie in UPO's is de samenwerking tussen WOG en Veiling Haspengouw binnen EFC. Veiling Haspengouw kan haar peren gemakkelijker afzetten op de Duitse markt aangezien zij nu samenwerkt met een voormalige concurrent (WOG) die meer markttoegang heeft in Duitsland. Men kan stellen dat voor LAVA, EFC en Fruitbiz die rechtstreeks grote afnemers bevoorraden, het de aangewezen strategie is om een zo groot mogelijke concentratie te verwezenlijken. De organisatie in UPO's is daartoe zeer instrumenteel.

Door een nauwe samenwerking tussen PO's en afnemers wordt er een win-win situatie gecreëerd in de vorm van verticale integraties. Hierbij telen de telers die producten in die bepaalde afmetingen en verpakkingen die de afnemers willen. Deze afnemers zijn vaak exportbedrijven die veel marktkennis hebben. Het voordeel van een dergelijke samenwerking voor de telers is dat zij marktgerichte producten produceren en afzetzekerheid hebben. Het voordeel voor de afnemer van deze samenwerking is de zekerheid dat hij gewenste producten verkrijgt. Er moet snel ingespeeld kunnen worden op nieuwe marktfragen en veranderende klantenvoorkeuren. Dit is zowel bij grote als bij kleine PO's gerealiseerd.

³² In een veiling met slechts een klein aantal afnemers, is het mogelijk voor afnemers om prijsafspraken te maken of onderlinge afspraken te maken. Door de invoer van anonimiteit in het systeem wordt dit onmogelijk gemaakt. Cf. Milgrom (Journal of Economic Perspectives, 1989).

De bundeling van het aanbod gebeurt ook bij de kleine PO's in de versmarkt op een dergelijke manier, waarbij de PO's zoeken naar een nauwere samenwerking met klanten.

PO's gericht op de industriemarkt zijn vaak gegroeid vanuit de noodzaak van een groente-verwerkend bedrijf om zichzelf te voorzien van een stabiele toevoer van grondstoffen. De GMO-regeling zorgde ervoor dat zij moesten beginnen met een initiatief om deze telers te bundelen in een PO om deze grondstoffenvoorziening te behouden. Immers, de wetgeving verbiedt telers lid te zijn van meer dan één PO, tenzij het gaat om onderscheidbare productcategorieën waarvoor de producent bij zijn PO niet terecht kan of waarvan die productcategorie slechts een marginaal deel uitmaakt van de omzet van de PO. De PO Ingro maakt het mogelijk om aanbod van telers te bundelen om vervolgens verschillende afnemers te beleveren. Vegras en BND kozen voor een één-op-één relatie. De GMO-regeling heeft ervoor gezorgd dat er een betere samenwerking ontstond tussen de telers, de PO en de industriële afnemer. De industriële afnemer beschikt over marktinformatie en weet wanneer hij welke hoeveelheden moet zien af te zetten, terwijl de PO de geconcentreerde kennis heeft van de productie-mogelijkheden bij de telers. Als resultaat kan de PO de aangesloten telers bijsturen in de keuze van teelten en het tijdstip van oogsten, waardoor een situatie van overaanbod wordt vermeden en waardoor er marktgericht geteeld wordt. Een dergelijke samenwerking kan enkel zijn vruchten afwerpen indien er geen dominante partij aanwezig is in de samenwerking tussen de PO's, de telers en de afnemers.

Op gebied van innovatie kunnen PO's zowel zelf ideeën creëren als een draagvlak vormen voor de uitwerking van ideeën.

Een PO kan het financieel draagvlak creëren voor innovaties en kan telers helpen door het risico te spreiden en waar relevant te ondersteunen. Zo heeft een PO een bepaalde teler geholpen met zijn innovatie. De teler wou kleine witlofstokjes in speciale verpakkingen op de markt brengen. Hoewel er tussen deze teler en een bepaalde afnemer al een overeenkomst was, bevond de teler zich in een situatie waarin er nog te veel onzekerheid was. Door de ondersteuning van de PO werd de innovatie een succes. Een andere PO wilde een bedrijfskolom oprichten met een industriële afnemer voor de productie van appelschijfjes voor de patisserie-sector. Hoewel deze onderneming niet werd opgestart³³, kan er wel gesteld worden dat PO's, door hun productiekennis en nauwe samenwerking met afnemers, innovaties kunnen initiëren.

Als lid van een PO, kunnen telers ook op een aantal kosten besparen. Door te werken in een PO of een UPO kunnen er op verschillende domeinen immers schaalvoordelen gerealiseerd worden. Eén voor één zullen deze kostencomponenten besproken worden en de manier waarop PO's deze kunnen helpen verlagen. De volgende kostencomponenten zijn hiertoe van belang: verkoopkosten, aankoop

³³De investering werd niet als rendabel geacht.

van zaad en planten, werktuigkosten, kosten voor gewasbescherming, energiekosten, kosten van gebouwen en gronden, arbeidskosten en onderzoekskosten.

De verkoopskosten houden in: kosten van verkoop, sortering, verpakking en informatievergaring en verspreiding. Door de GMO-regeling hebben aangesloten telers minder verkoopskosten omdat de verkoop gezamenlijk op PO-niveau wordt georganiseerd. Omdat er informatie van meerdere telers gedeeld wordt, is er een grotere hoeveelheid informatie aanwezig. De groepering in een PO is zo efficiënter met betrekking tot deze kostencomponent dan wanneer de teler onafhankelijk is. Vervolgens behoren ook de sorterings- en verpakkingskosten tot deze component. Vele PO's organiseren de sortering van geoogste groenten of fruit op PO-niveau. Op die manier worden ook deze kosten verminderd voor aangesloten leden. Daarbij komt nog dat de geaggregeerde kosten van verpakken dalen naarmate er meer leden aangesloten zijn omdat er grotere schaalvoordelen gerealiseerd kunnen worden.

Op gebied van de aankoop van zaad en planten kunnen de leden van sommige PO's de meerkost inbrengen van resistente rassen. Sommige telers van hardfruit kunnen ook de royalties van bepaalde merkbomen inbrengen. Op die manier worden aangesloten telers aangemoedigd om met zaden en planten van hoge kwaliteit te werken.

Op gebied van werktuigkosten worden sommige delen van het teeltproces door de PO overgenomen. In het kader van kwaliteitsverbetering kan de PO bijvoorbeeld investeren in bepaalde zaai- of oogstmachines. Het zaaiproces kan bijvoorbeeld door een speciale zaaimachine gedaan worden. Een individuele teler heeft de financiële draagkracht niet om een dergelijke machine aan te kopen en heeft de kennis niet om er mee te werken. In het oogstproces wordt hetzelfde gedaan. Bij deze kostencomponent hoort ook het koelen van de producten. Dit wordt vaak op PO-niveau gedaan en daarom is deze kost lager voor aangesloten telers.

Op gebied van gewasbescherming worden aangesloten telers gestimuleerd om de principes van duurzame geïntegreerde gewasbescherming of IPM op hun bedrijf toe te passen. Door de organisatie in PO's worden meerdere belanghebbenden bereikt bij het organiseren van opleidingsactiviteiten in dat kader. Langs de andere kant kunnen aangesloten telers meerkosten inbrengen voor het gebruik en de installatie van biologische gewasbeschermingsmiddelen. Op die manier wordt er ingegaan op de steeds grotere milieueisen van afnemers. Lastenboeken bijvoorbeeld kunnen centraal beheerd en aangepast worden. Onder deze kostencomponent kunnen ook andere vormen van besparing, zoals de vermindering van de ecologische voetafdruk, genoteerd worden.

De kost aan brandstoffen wordt verminderd door de centralisatie van meerdere functies bij de PO. Bij veel PO's zijn de energievoorzieningen reeds zeer efficiënt en milieuvriendelijk. Zo werd er in de voorbije OP's door de PO's veel geïnvesteerd in zonnepanelen. Bij de meeste PO's is deze investering

als zeer succesvol bestempeld. De PO's hebben hun ervaringen overgedragen aan hun telers en op die manier hebben ze veel telers aangezet dit type investering op hun eigen bedrijf te doen.

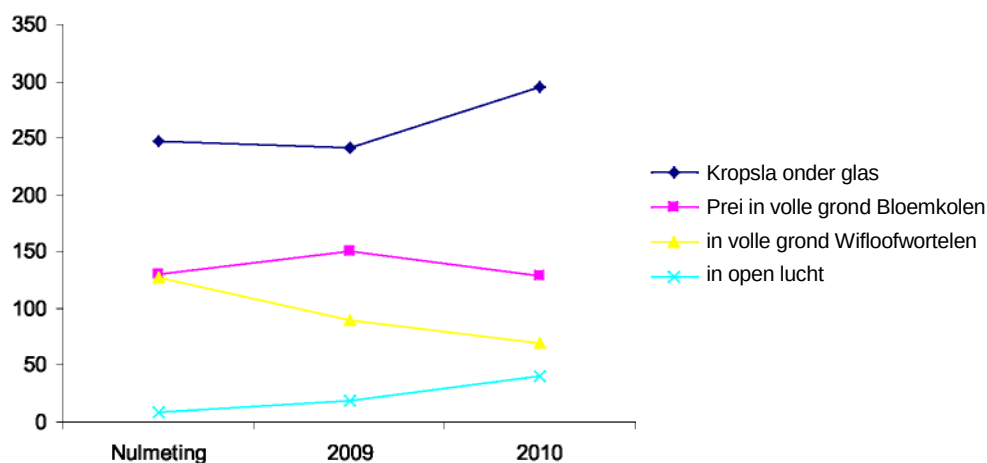
Op gebied van gebouwen en gronden bestaat de kostenvermindering in de gezamenlijke opslag van producten op PO niveau.

Op gebied van arbeid en betaald personeel kunnen verschillende kostenbesparingen genoteerd worden. Zo worden externe keuringen voor het behalen van certificaten georganiseerd, voorbereid en gefinancierd door de PO. Daarnaast worden er vanuit de PO verschillende opleidingssessies gegeven, waarvan sommige als doel hebben het verbeteren van de efficiëntie van arbeid. Het grootste nadeel voor de Belgische telers is de hoge kostprijs van personeel in vergelijking met hun Oost-Europese concurrenten. Na een analyse van het proces concludeerde een PO dat het oogstproces het meest arbeidsintensief is. Om deze kost te doen dalen, zou er centraal geoogst moeten worden. Deze PO heeft geïnvesteerd in centrale verwerkingscellen die het oogstproces meer machinaal en arbeidsvriendelijker heeft gemaakt en daarom aan een lagere kost geproduceerd kan worden.

Tot slot kan ook worden gesteld dat onderzoekskosten verlaagd kunnen worden. De financiering van onderzoeksprojecten wordt gespreid over een groot aantal leden en de resultaten worden aan elk van de leden uitgewisseld. Ook dit is een voorbeeld van schaalvoordelen die de PO realiseert voor de bij haar aangesloten telers.

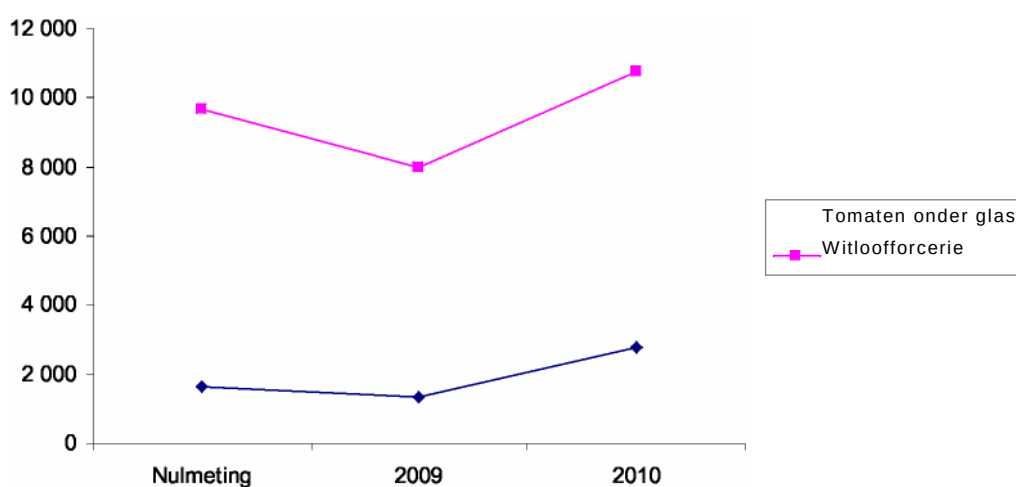
In conclusie kan worden gesteld dat PO's zowel langs de kant van opbrengsten als langs de kant van de kosten de druk op telers kan doen verminderen. De PO creëert schaalvoordelen op verschillende kostencomponenten, maar vooral op gebied van de verkoop. Langs de andere kant biedt de PO markttoegang die de teler individueel niet heeft omdat onder andere zijn aanbod te klein is. PO's en UPO's verbeteren op allerlei manieren de rendabiliteit van een aangesloten teler. Men verwacht aldus een zekere verbetering in de rendabiliteit van de aangesloten telers. *Figuur IV.12 en Figuur IV.13* beschrijven de evolutie van het bruto saldo van vier belangrijke groentesoorten van de nulmeting (gemiddelde van 2006-2008) en de eerste twee jaren van de evaluatieperiode voor Vlaanderen. Met bruto saldo wordt bedoeld de opbrengsten minus de variabele kosten en wordt uitgedrukt in EUR/oppervlakte-eenheid.

Figuur IV.12: Evolutie in bruto saldo van groentesoorten (EUR/are)

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op Raes et al., 2012

Figuur IV.13: Evolutie in bruto saldo van groentesoorten (EUR/are)

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op Raes et al., 2012

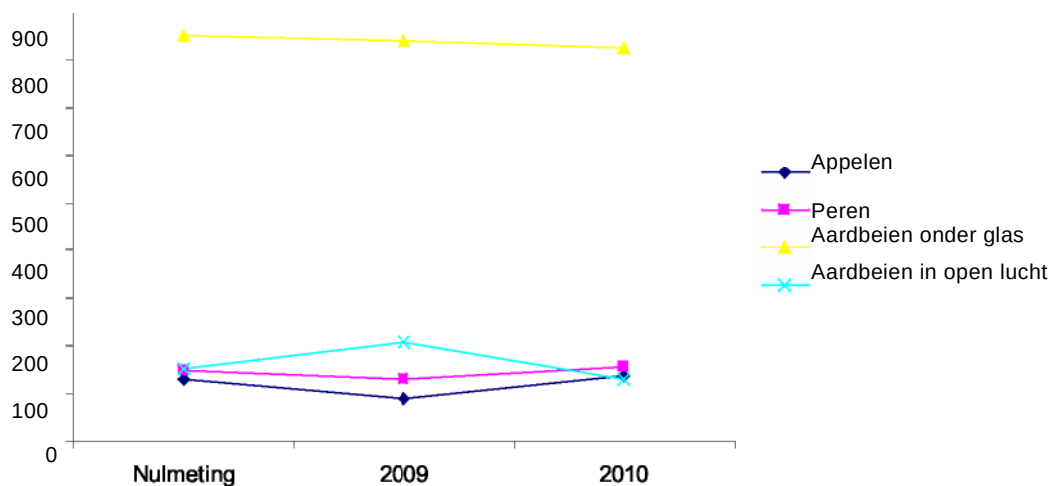
Enkel prei en bloemkolen in volle grond vertonen een negatief verloop, terwijl kropsla onder glas, witloofwortelen in open lucht, tomaten onder glas en witloofforcerie een stijgend verloop kennen. Er kan ook geconcludeerd worden dat 2010 een beter jaar is geweest dan 2009 (Raes et al, 2012).

Voor gespecialiseerde glasgroentebedrijven zijn de opbrengsten licht gestegen en de kosten licht gedaald over de beschouwde periode (2006-2010) met als resultaat dat in 2010 het netto bedrijfsresultaat voor het eerst in 5 jaar positief is geworden met een opbrengst van 130 EUR/are. Voor gespecialiseerde vollegrondsgroentebedrijven zijn opbrengsten sterker gestegen dan gemaakte

kosten. Daarom is het netto bedrijfsresultaat over de beschouwde periode gestegen tot een hoogtepunt in 2010 van -7 EUR/are (Raes et al, 2012).

Figuur IV.14 geeft de evolutie weer van het bruto saldo van de drie belangrijkste fruitsoorten in Vlaanderen. Er kan worden gesteld dat 2009 een minder rendabel jaar is geweest voor fruittelers in Vlaanderen. Het jaar 2010 was wel (iets) rendabeler dan de nulmeting voor appels en peren, die samen de bulk uitmaken van de Vlaamse fruitproductie. De aardbeiproductie onder glas geeft een dalend verloop weer in termen van bruto saldo. Dit komt door een zeer goede rendabiliteit in het jaar 2008. Het bruto saldo van 2010 ligt echter hoger dan het bruto saldo van 2006 (Raes et al, 2012).

Figuur IV.14: Evolutie in bruto saldo van de belangrijkste fruitsoorten in België (EUR/are)

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op Raes et al, 2012

IV.3.4. EVOLUTIE IN HET AANTAL BUITENLANDSE LEDEN

Tenslotte kan de effectiviteit van de OP's gemeten worden aan de hand van de evolutie van het aantal buitenlandse leden aangesloten bij Vlaamse PO's. Er zou immers gesteld kunnen worden dat een goed beleid meer telers aantrekt en een slecht beleid telers zou afstoten. Hoe meer buitenlandse telers er dan aangesloten zijn bij Vlaamse telers, hoe beter het beleid en de organisatie van de Nationale strategie en van de PO's. In *Tabel IV.8* wordt een evolutie weergegeven van het aantal buitenlandse telers aangesloten bij een Vlaamse PO. Ten opzichte van 2008 is dit aantal de laatste jaren toegenomen.

Tabel IV.8: Evolutie in het aantal buitenlandse telers aangesloten bij Vlaamse PO's³⁴

	2008	2009	2010	2011
Nederland	432	549	735	618
Frankrijk	393	343	377	471
Duitsland	38	43	54	57
Tsjech Republic	1	2	2	2
Luxemburg	-	-	-	1
Polen	-	-	1	1
Totaal	864	937	1 169	1 150

Bron : Policy Research Corporation op basis van informatie van een analyse van Vlaamse overheid

IV.4. EVALUATIE VAN DE EFFICIËNTIE

Bij de bespreking van de efficiëntie van de OP's wordt de effectiviteit van de activiteiten teruggekoppeld aan de benutting. De output-, resultaat- en impactindicatoren worden in hun relatie met de input-indicatoren vergeleken. Hierbij dient vermeld te worden dat het aantal aangesloten leden en het totale areaal geen structurele veranderingen kennen en eerder stabiel zijn. Verder zijn de schommelingen in WAP per PO vooral 'extern driven' en niet een direct gevolg van de GMO. Daarom is het minder mogelijk om efficiëntie kwantitatief uit te drukken.

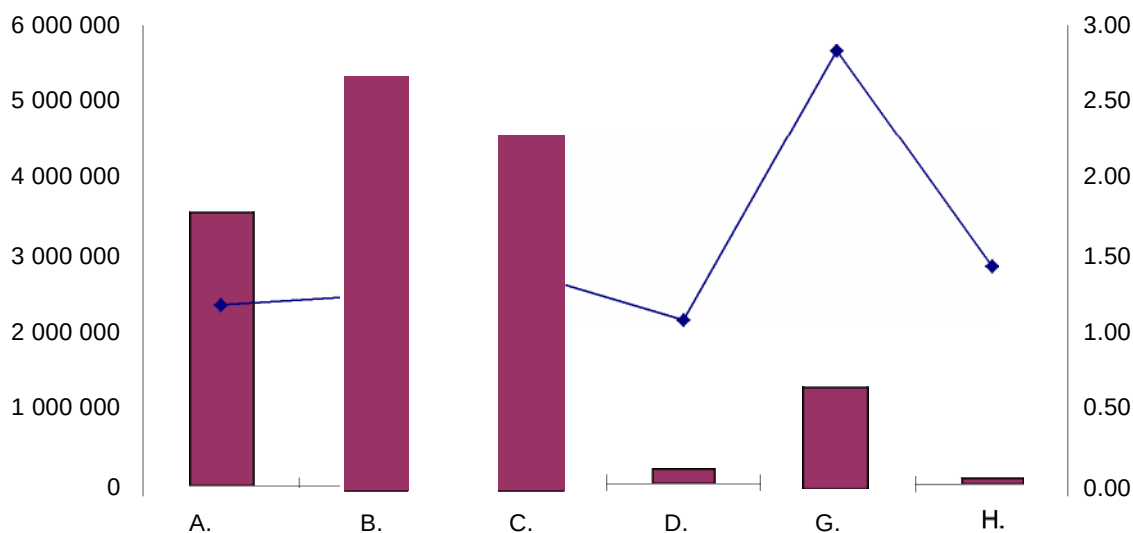
Bij de bespreking van de efficiëntie wordt er, net zoals bij de bespreking van de effectiviteit, een opdeling gemaakt tussen de efficiëntie van investeringen in vaste activa en efficiëntie van acties, alsook een opdeling tussen actieterreinen A. tot F. en G. tot H..

Figuur IV.15 geeft de geïnvesteerde bedragen van alle PO's in vaste activa weer alsook de bijhorende 'conversiefactor' per actieterrein³⁵. Er kan afgeleid worden dat in actieterreinen A., B. en C. het meeste wordt geïnvesteerd. De conversiefactor ligt voor die actieterreinen tussen 1 en 1.5. Dit wil zeggen dat voor elke euro uit het actiefonds (wat overeenkomt met ongeveer een halve euro Europese ondersteuning) die aangewend is voor investeringen in vaste activa, er tussen 1 en 1.5 euro aan waarde is gecreëerd. Er kan ook worden afgeleid dat investeringen in actiedomein G. gemiddeld een conversiefactor van bijna drie opleveren.

³⁴ De leden van Zundert, Fruitmasters en WOG zijn in deze tabel niet opgenomen.

³⁵ Met conversiefactor wordt bedoeld de verhouding tussen de waarde van de investeringen en de uitgaven naar vaste activa.

Figuur IV.15: Geïnvesteerde bedragen in vaste activa (in EUR, gemiddelde over de jaren 2009-2011) en de bijhorende conversiefactor (waarde van investeringen /uitgaven naar vaste activa) per actieterrein

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op data verkregen van de Vlaamse overheid

Figuur IV.16 geeft de efficiëntie weer van de OP's met looptijd 2009-2013, op het tijdstip van de evaluatie.

Er kan worden afgeleid dat het merendeel van de benutting (ongeveer 55%) naar acties gaat in de actieterreinen A. tot en met F. Die acties bereiken de bulk van de aangesloten leden. Daarnaast gaat ongeveer 30% naar acties in G. tot H. Vooral bedrijven aangesloten bij LAVA participeren aan deze acties. Er kan worden geconcludeerd dat er een grote participatie is van de aangesloten leden bij de activiteiten van de PO.

De conversiefactor voor investeringen in actieterreinen G. tot en met H. bedraagt gemiddeld 2.7. Dit wil zeggen dat voor elke geïnvesteerde EUR van het actiefonds (of wat overeenkomt met ongeveer een halve EUR van Europese ondersteuning) er een waarde werd gecreëerd van 2.7 EUR. Hierbij dient te worden vermeld dat het geïnvesteed bedrag in vaste activa in deze actieterreinen zeer laag is. Daarom dat geconcludeerd kan worden dat er door de PO's een klein aantal zeer efficiënte investeringen is doorgevoerd in dit actieterrein.

De conversiefactor voor investeringen in actieterreinen A. tot F. bedraagt 1.3 en ligt dus lager dan die voor investeringen in actieterreinen G. en H. Een mogelijke reden hiervoor is dat de meest noodzakelijke en efficiënte investeringen van de oudere PO's reeds zijn uitgevoerd gedurende de voorbije OP's. Ook is het soms de strategische keuze van UPO's of PO's om een groter deel van de middelen voor te behouden voor acties.

Figuur IV.16: Efficiëntie van OP's 2009-2011

Benuttingsfocus		Inputindicatoren		Outputindicatoren		
A t/m F: circa 71 mio EUR per jaar in input		Circa 14.0 mio EUR in Vaste Activa		Circa 18.0 mio EUR in Vaste Activa		Conversie factor: 1.3
		Circa 57.0 mio EUR in Acties		Bedrijven doen aan iets minder dan de helft van de actieterreinen A. tot en met F. mee		
		Circa 1.4 mio EUR in Vaste Activa		Circa 3.8 mio EUR in Vaste Activa		
G t/m H: circa 33 mio EUR per jaar in input						
		Circa 31.6 mio EUR in Acties		Ongeveer 50% van de bedrijven heeft geïnteresseerd aan één of meer milieuactie(s)		

Bron : Policy Research Corporation gebaseerd op data verkregen van de Vlaamse overheid

V. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit deel worden conclusies voor de evaluatie van de OP's voorzien. Hierbij worden er drie belangrijke zaken besproken. Om te beginnen worden in *Hoofdstuk V.1* de antwoorden geformuleerd op de evaluatievragen. Er wordt beknopt geanalyseerd op welke manier de benutting is georganiseerd. Daarna wordt de effectiviteit nagegaan van de OP's. Tenslotte wordt de efficiëntie van de OP's besproken. In *Hoofdstuk V.2* wordt aangegeven welke algemene en specifieke doelstellingen behaald zijn en welke niet. Tenslotte worden de bevindingen hiervan in aanbevelingen geformuleerd in *Hoofdstuk V.3*.

V.1. ANTWOORDEN OP EVALUATIEVRAGEN

In dit deel worden antwoorden gegeven op de evaluatievragen. Er wordt begonnen met de bespreking van de benutting, daarna volgt de effectiviteit en er wordt afgesloten met de efficiëntie van de OP's.

a) Benutting

Het geaggregeerde actiefonds voor de Vlaamse PO's bedraagt meer dan 100 miljoen EURO jaarlijks. Van deze benutting gaat er ongeveer 90% naar UPO's. Dit duidt op een hoge organisatiegraad. Het merendeel – ongeveer 85% – van de benutting gaat naar acties, de rest naar de aankoop van en andere vormen van verwerving van vaste activa. Er kan opgemerkt worden dat het bestedingspatroon verschilt tussen (typen van) PO's. LAVA richt haar focus op milieuacties om aan de klantenvraag te voldoen. Andere acties krijgen relatief minder gewicht omdat de productkwaliteit al op een hoog peil staat door acties in het verleden. Ook richt LAVA zich op het verbeteren van het simultaansysteem. Fruitbiz en EFC richten hun activiteiten vooral op de verdere verbetering van de productkwaliteit en naar het zoeken naar nieuwe variëteiten. De kleine PO's in de versmarkt zijn nog jong en investeren daarom gemiddeld meer in vaste activa en in de verbetering van de productkwaliteit. Dit is aannemelijk aangezien eerst en vooral de productkwaliteit gegarandeerd moet worden vooraleer de verkoop geoptimaliseerd kan worden. De PO's gericht op het industrie-segment richten zich ook vooral op het bevorderen van de productkwaliteit, zoals inspanningen gericht op procescontroles.

b) Effectiviteit

In de analyse naar de effectiviteit van de OP's is er op vier verschillende manieren een antwoord gegeven, namelijk door de analyse van de outputindicatoren, de analyse van de resultaat- en impactindicatoren, de analyse van de rendabiliteit van de telers en door het aantal buitenlandse telers aangesloten bij Vlaamse PO's te bekijken.

De meeste (ongeveer 93%) van de aangesloten actieve telers participeerden aan acties in actieterrein A. (Productieplanning), ongeveer 90% aan actieterrein B. (Productkwaliteit), rond 65% aan actieterrein E. (Opleidingsacties) en ongeveer de helft aan actieterrein G. (Milieuacties). Er kan aldus geconcludeerd worden dat het grootste deel van de aangesloten telers heeft geparticipeerd aan de acties. De investeringen in vaste activa gingen vooral naar actiedomeinen A. (Productieplanning), B. (Productkwaliteit) en C. (Afzetbevordering). Gedurende de drie jaren van de evaluatieperiode bedroeg de waarde van de investeringen, gefinancierd via het actiefonds, gemiddeld 21.8 miljoen EUR per jaar.

Op basis van de resultaat- en impactindicatoren kan worden geconcludeerd dat de WAP in 2009 en 2011 gedaald is. Dit toont vooral aan dat de sector afhankelijk is van omgevingsfactoren en markt-acties van afnemers en andere producenten in een open Europese markt. UPO's en PO's hebben evenwel meer draagkracht om crisisperiodes te verzachten dan individuele telers. Verder kan worden gesteld dat ongeveer 90% van de Vlaamse telers aangesloten is bij een PO. Daarnaast zijn er vier UPO's in België die drie buitenlandse PO's bevatten.

De derde manier om de effectiviteit van OPs te evalueren is door de rendabiliteit van de telers te analyseren. Een stijging in de rendabiliteit kan potentieel wijzen op een versterking van de positie van de teler door acties van de PO of UPO. Kropsla onder glas, witloof, tomaten onder glas, appels en peren zijn in 2009 en 2010 rendabeler geworden (Raes et al, 2012). De Vlaamse PO's hebben dus succesvol de opbrengsten doen stijgen en/of bepaalde kostencomponenten kunnen doen dalen voor aangesloten telers. Ten vierde is het aantal buitenlandse telers gestegen ten opzichte van 2008. Het feit dat buitenlandse telers geïnteresseerd zijn om zich bij Vlaamse PO's aan te sluiten lijkt erop te duiden dat de Vlaamse PO's een aantrekkingskracht hebben tot buiten de landsgrenzen.

c) Efficiëntie

In termen van efficiëntie kan worden gesteld dat met een input van 57 miljoen EUR jaarlijks in acties in actieterreinen A. tot en met F., elk aangesloten bedrijf gemiddeld deelnam aan acties in ongeveer 2.6 verschillende actieterreinen. Daarenboven participeert ongeveer de helft van de bedrijven aan de milieuacties. De conversiefactor van de investeringen ligt tussen 1 en 1.5 voor alle actieterreinen, buiten voor actieterrein G. waarbij de conversiefactor zelfs bijna 3 bedraagt.

V.2. ALGEMENE EN SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

In dit deel worden antwoorden geformuleerd op de algemene en specifieke doelstellingen geformuleerd door de Europese Commissie. De algemene doelstellingen betreffen de versterking van het concurrentievermogen, de versterking van de aantrekkelijkheid van PO's, behoud en bescherming van het milieu, stabiliteit van prijs en inkomen en grotere samenwerking in de sector. De specifieke doelstellingen die de Europese Commissie onderscheidt, zijn de bevordering van de concentratie van het aanbod, de bevordering van de afzet van producten van de leden, de afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheden betreft, de optimalisatie van de productiekosten, de verhoging van de handelswaarde van de producten, de stabilisatie van de producentenprijzen, de bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel, de ontwikkeling van technische en economische prestaties en bevordering van innovaties en, tenslotte specifieke milieudoelstellingen.

Algemene doelstellingen

De realisatie van de algemene doelstellingen wordt hieronder beschreven.

a) Versterking van het concurrentievermogen

Er kan gesteld worden dat het concurrentievermogen van telers vergroot is sinds het begin van het OP. Het al dan niet bereiken van deze doelstelling zou evenwel niet gemeten mogen worden op basis van de evolutie in WAP, omdat te veel omgevingsfactoren deze beïnvloeden. Door bundeling van het aanbod kunnen de telers van de grote PO's immers marktgericht telen en wordt de verkoop op het niveau van de PO geregeld. De (verschillende typen) van PO's realiseren dit op hun eigen manier.

De verkoop bij LAVA gebeurt zeer gecentraliseerd. LAVA organiseert de volledige bemiddelingsverkoop van de aangesloten PO's, waardoor afnemers nu tegenover een centraal aanbod staan in plaats van tegenover de individuele hoeveelheden van de PO's. Daarnaast is er een grotere anonimiteit verwezenlijkt bij de simultaanverkoop waarbij kopers niet meer fysiek aanwezig moeten zijn bij het kopen van groenten. Deze twee vormen van verkoop laten toe dat het aanbod zeer gecentraliseerd is en daarom is het concurrentievermogen van de aangesloten telers versterkt. Bovendien maken de PO's van Fruitbiz gebruik van hetzelfde simultaansysteem voor hun klokverkoop van zacht- en hardfruit. De grote concentratie van het aanbod langs beide kanten maakt dat producenten concurrerender zijn geworden omdat afnemers de individuele veilingen niet tegen elkaar kunnen laten opbieden. LAVA richt zich nu vooral op het verhogen van milieuvriendelijke teelt³⁶ om zo de hoogste kwaliteit te blijven garanderen om op die manier de hoogst mogelijke prijs uit de markt te kunnen halen voor de bij haar aangesloten telers. Omwille van de grote bundeling van het aanbod staan Fruitbiz en EFC sterker in de markt dan voorheen.

Door de creatie van één gecentraliseerd aanbod verliezen afnemers een zekere vorm van

³⁶ De productkwaliteit is immers reeds bij de beste in Europa.

macht omdat zij anders prijzen kunnen vergelijken tussen de verschillende PO's onderling. EFC verkoopt (bijna) al haar producten via bemiddeling en streeft dan ook naar een grotere zeggenschap over de beslissing van het tijdstip van vermarkting van geoogste producten. Beide UPO's hebben geïnvesteerd in gespecialiseerde koelcellen waardoor zij producten voor lange tijd kunnen bewaren. Op die manier zijn zij minder afhankelijk van tijdelijke overproducties en lage prijzen. Hun focus is nu gericht op het zoeken naar nieuwe, markgerichte variëteiten die gemiddeld hogere prijzen uit de markt kunnen halen.

Er werd reeds aangehaald dat consumentenvoorkeuren sterk verschillen en dat ook retailbedrijven onderling andere eisen hebben. De strategie die veel Vlaamse PO's volgen, is specifiek de klanteneisen van een aantal klanten vervullen. Op die manier ontstaat er een nauwe samenwerking tussen afnemer en PO. Het voordeel voor de aangesloten telers is dat zij marktgericht produceren en afzetzekerheid hebben. Het voordeel voor de afnemer is dat zij een vaste grondstoffenaanvoer hebben die aan bepaalde karakteristieken voldoet. Daarnaast moet de afnemer niet elk jaar opnieuw zoeken naar leveranciers. De samenwerking wordt verstevigd door het oprichten van een bedrijfskolom. De afnemer deelt hierbij zijn marktkennis met de PO. Op die manier produceren de telers markgericht producten. Vaak zijn zulke afnemers bereid een hogere prijs te betalen voor deze producten.

De kleinere PO's in de versmarkt hebben de reikwijdte niet van de grotere spelers, maar zetten eveneens wel nauwe samenwerkingsverbanden op met een aantal afnemers.

De PO's gericht op de industriemarkt werken meestal voor één of enkele grote afnemer(s)³⁷. Zij telen ook gericht om aan de voorkeuren van een aantal afnemers te voldoen. Sinds de GMO-regeling bestaat er een nauwere samenwerking tussen de industriële afnemers en aangesloten telers. Voor deze PO's zijn de prijs en de hoeveelheden elk jaar ongeveer vast en kunnen afgewerkte producten bewaard blijven (zie I.2) waardoor ze minder afhankelijk zijn van tijdelijke overproducties en lagere prijzen.

b) Versterking van de aantrekkelijkheid van PO's

Ongeveer 90% van de Vlaamse telers is aangesloten bij een PO. Er bestaan vier UPO's die samen drie buitenlandse PO's bevatten. Hieruit kan afgeleid worden dat het lidmaatschap bij een PO reeds lange tijd zeer aantrekkelijk is in Vlaanderen.

Er kan ook geconcludeerd worden dat het aantal leden dat aangesloten is bij de meeste PO's in de industriemarkt toegenomen is gedurende de eerste drie jaren van het laatste OP. Het aantal leden aangesloten bij grote PO's in de versmarkt voor groenten en fruit daarentegen daalt jaarlijks, maar dit is veelal het gevolg van de stopzetting van de activiteiten of bij het pensioen van een teler. Er moet hierbij worden vermeld dat telers slechts in beperkte mate 'switchen' tussen PO's.

³⁷ Met uitzondering van Ingro, die een aantal industriële verwerkers als klanten heeft.

c) Behoud en bescherming van het milieu

Er is reeds een hoog niveau van behoud en bescherming van het milieu bereikt en er worden stappen gezet in de richting van verdere verbetering. LAVA, die 52% van de totale WAP bevat, zet bijna 45% van haar actiefonds in milieuacties. Verhoogde milieu-eisen worden opgenomen in steeds strenger wordende lastenboeken omdat afnemers dit meer en meer verlangen.

d) Stabiliteit van prijs en inkomen

Deze doelstelling is nog niet gehaald. De rendabiliteit van de telers in Vlaanderen is erop vooruitgegaan in de jaren 2009 en 2010. In 2011 zal deze zeer waarschijnlijk lager zijn geweest. De sector is en blijft zeer afhankelijk van omgevingsfactoren die maken dat de (dag) prijs zeer hard schommelt en vooral exogeen bepaald wordt. Toch wordt op twee manieren de stabiliteit van prijs en inkomen verbeterd.

Telers aangesloten bij LAVA, Fruitbiz en EFC hebben de mogelijkheid om hun producten af te zetten langs verschillende systemen, namelijk op het simultaansysteem, via bemiddeling en via voorverkoop. Het is deze brede waaier van verkoopsmogelijkheden die maakt dat telers niet afhankelijk zijn van een potentiële lage prijszetting in één kanaal.

Ten tweede hebben vele telers zich ingeschreven op een oogstverzekering en hagelverzekering. Telers in Vlaanderen (en in Europa) zijn gevoelig aan de weersomstandigheden. Door zich in te schrijven op oogstverzekeringen kunnen telers zich indekken tegen deze risico's. De GMO-regeling heeft vele telers hiertoe aangemoedigd.

Met betrekking tot het inkomen van de telers, tenslotte, is het belangrijk de heterogeniteit van telers in Vlaanderen op te merken. De kostenposities tussen de telers kunnen enorm verschillen omwille van bedrijfsbeslissingen gemaakt in het verleden met betrekking tot teeltkeuze, grootte van het bedrijf, investeringen enzovoort.

e) Grotere samenwerking in de sector

Een grote samenwerking in de sector is bereikt. Ongeveer 90% van de Vlaamse telers is aangesloten bij een PO. Daarnaast is 80% van de aangesloten telers ook lid van een UPO. Er zijn daarenboven drie buitenlandse PO's aangesloten bij Vlaamse UPO's. Zulke samenwerkingsverbanden hebben ook zeer concrete voordelen. De verkoop van Vlaamse peren in Duitsland wordt vergemakkelijkt omdat een Duitse PO die aangesloten is bij dezelfde UPO meer specifieke marktkennis en markttoegang heeft in Duitsland. PO's gericht op het industrie-segment krijgen reeds in december inzicht in de grote lijnen van de bestellingen van het komende jaar. Dit maakt dat zij hun verkoop al zeer vroeg kunnen plannen. Een aantal PO's hebben ook een verticale integratie opgezet met afnemers. Hierdoor verkrijgen de PO's meer marktkennis en kunnen zij gericht produceren naar de noden van de afnemer.

Er bestaan ook samenwerkingsverbanden tussen UPO's. Het zacht- en hardfruit geproduceerd door telers aangesloten bij de PO's van Fruitbiz en van LAVA worden gezamenlijk verkocht via eenzelfde simultaansysteem.

Specifieke doelstellingen

De Europese Commissie heeft verscheidene specifieke doelstellingen vooropgesteld. De doelstellingen die van toepassing zijn voor Vlaanderen worden hieronder besproken.

a) **Bevordering van aanbodconcentratie** Er is een grote aanbodconcentratie verwezenlijkt bij de Vlaamse PO's en UPO's.

Het simultaansysteem gebruikt door de PO's van LAVA en Fruitbiz werd verder uitgebouwd zodat klanten online (thuisverkoop) en vanuit alle aangesloten veilingen groenten kunnen aankopen. De voorwaarde voor deze grote aanbodconcentratie is een uniforme kwaliteitsniveau van de verkochte groenten. Deze garantie gebeurt door middel van het kwaliteitslabel dat bij alle aangesloten PO's wordt toegepast, namelijk Flandria. Ook de PO's van Fruitbiz stemmen hun kwaliteitseisen voor fruit op mekaar af. Daarnaast hebben Fruitbiz en EFC hun aanbod weten te concentreren door meerdere PO's samen te voegen waarmee zij onderling samenwerken.

b) **Bevordering van de afzet van producten van de leden** De bevordering van de afzet van producten van de leden is verbeterd sinds het begin van het OP. Telers aangesloten bij zowel grote PO's als bij kleine PO's kunnen marktgericht produceren. De kleinere PO's gericht op de versmarkt en op de industriemarkt hebben de mogelijkheid gekregen om een bedrijfskolom op te richten met afnemers. Een aantal PO's hebben dit ook verwezenlijkt in hun OP. Een dergelijke bedrijfskolom laat toe nauwer samen te werken met afnemers. Er wordt op die manier specifieke marktkennis overgedragen zodat afgezette producten voldoen aan verwachtingen van afnemers. De variëteiten, verpakkingen, hoeveelheden en het tijdstip van oogsten kunnen gemakkelijker afgesproken worden tussen PO en afnemer. Telers aangesloten bij grote PO's, zoals deze behorende bij EFC, Fruitbiz en LAVA, kunnen marktgericht telen omdat deze ook verticale integraties opzetten en omdat marktinformatie met elkaar gedeeld wordt. Er zijn daarbij teeltbegeleiders die deze marktinformatie doorspelen aan telers om zo de juiste groente- en fruitsoorten te telen. Daarnaast hebben de Vlaamse PO's een Europese status verworven als PO's die kwaliteitsvolle producten afleveren, die flexibel zijn en snel kunnen leveren. Vlaamse PO's zijn evenwel geen hofleveranciers voor andere Europese markten in groenten of fruit omdat de geproduceerde volumes te laag zijn.

c) Afstemming van de productie op de vraag, wat kwaliteit en hoeveelheden betreft

De productie wordt nu beter afgestemd op de vraag dan sinds het begin van het OP. Hiervoor zijn er twee redenen. Er is een nauwere samenwerking met afnemers verwezenlijkt waarbij marktinformatie centraal verzameld en verspreid wordt. Daarnaast worden lastenboeken strenger en meer toegepast door de leden.

De nauwere samenwerking met afnemers in de vorm van een bedrijfskolom laat toe dat er gericht geproduceerd kan worden in termen van hoeveelheid en kwaliteit. Daarnaast, door een grotere samenwerking van PO's onder UPO's, wordt marktinformatie centraal beheerd en kan deze gemakkelijk verspreid worden onder de leden. De grote UPO's kunnen wel de hoeveelheden aanbieden die afnemers vragen, terwijl dit op PO-niveau niet altijd mogelijk is.

Daarnaast worden lastenboeken op UPO of PO niveau beheerd. Dit laat toe dat deze snel aangepast kunnen worden aan nieuwe wetten, klanteneisen of resultaten van onderzoek. Op die manier blijven telers 'up-to-date'. De hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan specifieke bovenwettelijke kwaliteitsregelingen stijgt dan ook elk jaar. Het is immers belangrijk voor de Vlaamse PO's, die aan een relatief hogere kostprijs produceren, om de hoogste prijs uit de markt te halen. Dit wordt verwezenlijkt met onder andere het Flandria-merk van de LAVA-veilingen. Niettemin is voor een aantal identieke doelsegmenten weinig meerwaarde te verwachten van specifieke kwaliteitsregelingen in aanvulling op de wettelijke vereisten.

d) Optimalisering van productiekosten

De productiekosten zijn verlaagd ten opzichte van het begin van het OP. Dit is op twee manieren gebeurd. Enerzijds zijn er schaalvoordelen gerealiseerd op commercieel niveau door de organisatie van veel telers in PO's. Anderzijds zijn productiebedrijven groter geworden waardoor, in theorie, er aan grotere schaalvoordelen geproduceerd kan worden.

Om te beginnen zijn er verschillende functies en activiteiten die op PO-niveau georganiseerd en uitgevoerd kunnen worden waardoor de gezamenlijke kosten lager zijn dan de som van de individuele kosten per teler. Deze activiteiten zijn onder andere de organisatie van de verkoop, het opstellen en verspreiden van lastenboeken, het uitvoeren van onderzoek, de verzameling en verspreiding van data, kwaliteitscontroles, de gezamenlijke aankoop van activa, productieplanning en administratie. Deze hogere schaalvoordelen realiseren zich in kostenbesparingen in verkoopskosten, zaai- en plantkosten, bewaar- en koelkosten, werktuigkosten, arbeidskosten enzovoort. In het algemeen kan men concluderen dat door de GMO-regeling en door de organisatie van telers in PO's er tijd en middelen vrijgekomen zijn om onderzoek te verrichten naar onder andere kostenverlagingen.

Ten tweede zijn Vlaamse telers groter geworden en zouden in theorie aan hogere schaalvoordelen kunnen werken. Daarnaast is er de trend dat industriegroentetelers zich meer specialiseren in bepaalde teelten, wat ook een zekere kostenverlaging met zich meebrengt.

Het onderzoek van Raes et al. heeft ook geconcludeerd dat er zich voor de meeste groente- en fruitsoorten in de periode tussen 2006 en 2010 een zekere rendabiliteitsstijging per oppervlakte-hoeveelheid heeft voorgedaan (Raes et al, 2012). De rendabiliteit is in 2011 waarschijnlijk gezakt ten opzichte van 2010 omwille van de ongunstige marktomstandigheden. Er dient hierbij vermeld te worden dat de energiekosten blijven stijgen voor telers en dat de arbeidskosten bij de hoogste liggen in Europa.

e) Opdriving van de commerciële waarde van de afgezette productie

De geaggregeerde handelswaarde (WAP) van alle PO's en UPO's is gedaald in 2009 en 2011. Hiervoor zijn er twee redenen. Om te beginnen gebeurt de prijszetting immers op de markt waar vraag en aanbod gematcht worden. De acties en het aanbod van andere marktspelers (andere Europese aanbieders of afnemers) op de Europese markt beïnvloeden de prijsvorming. Het totale aanbod van groenten en fruit van Vlaanderen ligt tussen 2% en 3% van het totale aanbod in de Europese markt. Er kan aldus gesteld worden dat Vlaanderen als zodanig geen prijszetter kan zijn, maar wel wordt de prijsvorming in Vlaanderen als representatief gezien. Ten tweede is de markt sterk verstoord geweest door crisissen en klimaatomstandigheden. Het onweer dat de Vlaamse teeltgebieden in augustus 2011 teisterde, heeft vele boomgaarden verwoest waardoor deze producten enkel als industriefruit en dus aan een lagere waarde verkocht konden worden. Daarnaast zorgde de EHEC-crisis, met als gevolg daarvan het sluiten van markten en een sterk gedaald consumentenvertrouwen, dat er minder producten afgezet konden worden, wat ook de commerciële waarde van de afgezette producten heeft doen verminderen.

Door de organisatie van telers in PO's en UPO's kan er wel een hogere commerciële waarde gecreëerd worden voor de producten van telers. Dit kan gebeuren door te kijken naar de activiteiten van PO's.

EFC en Fruitbiz kunnen hun geoogst fruit langer bewaren in speciale ULO-koelers waardoor zij periodes van lage prijszetting kunnen overbruggen. Daarnaast zijn zij op zoek naar nieuwe variëteiten, waarvoor ze een hogere prijs kunnen krijgen dan de prijs van bulkproducten. Kanzi, Greenstar, Belgica en Sweet Sensation zijn hiervan goede voorbeelden. Het aanbod van deze fruitsoorten kan immers meer gecontroleerd worden waardoor een gemiddeld hogere prijs in de markt kan gehaald worden.

LAVA verstrengt steeds de lastenboeken van de groenten met hogere milieu-eisen. Op die manier brengt LAVA kwaliteitsvolle en milieubewuste groenten op de markt, waarvoor een hogere prijs gevraagd kan worden. Het Flandria-merk is het grootste merk van Europa. Op die manier kan er een bepaalde vorm van differentiatie tegenover bulkproducten bereikt worden. Telers kunnen daarnaast ook gebruik maken van het draagvlak van een PO om hun innovaties te verwezenlijken.

Ten derde zijn sommige handelaars die werken met PO's bereid een hogere prijs te betalen voor afgezette producten die op maat werden geproduceerd. Hun zoekkosten naar de groenten of fruit in het juiste formaat, de juiste verpakking en de juiste variëteiten worden immers verlaagd door een grotere vorm van samenwerking met PO's.

f) Stabilisering van producentenprijzen

Er is geen stabilisering van producentenprijzen bereikt, maar er wordt wel op de juiste manier door de PO's en UPO's ingespeeld op marktschommelingen.

Er bestaat een grote druk op groente- en fruitprijzen aangezien er een grote dominantie bestaat van een klein aantal afnemers. Ook is er in Europa een structureel overaanbod van groenten en fruit. Daarnaast brengen producenten van andere Europese lidstaten producten op de markt die vaak aan een lagere kostprijs geproduceerd worden. Ten derde blijft het voornaamste aankoopcriterium in sommige Europese lidstaten de prijs en wordt er slechts in tweede instantie naar kwaliteit gekeken. Dit speelt in het nadeel van vele Vlaamse PO's die producten van hoge kwaliteit afleveren. Vervolgens kunnen door weersomstandigheden groente- en fruitsoorten beschadigd worden waardoor deze niet aan de hoogste prijs verkocht kan worden³⁸.

Vlaamse PO's en UPO's spelen in op deze problemen. EFC en Fruitbiz zetten middelen in voor het onderzoek naar en de vermarkting van nieuwe variëteiten waarvoor een hogere prijs gevraagd kan worden en door te investeren in koelcellen die hun producten gedurende lange tijd kan bewaren. LAVA bundelt het aanbod waardoor afnemers de individuele PO's niet langer tegen elkaar kunnen laten uitspelen. PO's werken ook nauw samen in verticale integraties en produceren op maat voor een aantal afnemers, die daarvoor een hogere prijs willen betalen. De prijzen voor industriegroenten worden contractueel vastgelegd. Dit geeft de industriegroentetelers de mogelijkheid om hun productiemix te optimaliseren en beter te plannen. Hierbij worden zij geadviseerd door de PO.

Tenslotte hebben telers aangesloten bij LAVA, Fruitbiz en EFC de mogelijkheid hun producten af te zetten via verschillende systemen, namelijk op het simultaansysteem, via bemiddeling en via voorverkoop. Het is deze brede waaier van verkoopsmogelijkheden die maakt dat telers niet afhankelijk zijn van een potentiële lage prijszetting in één kanaal.

g) Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel

Het menselijk potentieel bij de aangesloten telers is vergroot tijdens het OP. Het aantal aangesloten bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten is gestegen van 4 766 in de nulperiode naar 5 792³⁹ leden in de evaluatieperiode. Er wordt ook geconstateerd dat het grootste deel van de aangesloten bedrijven participeert in de acties die georganiseerd worden op PO-niveau.

³⁸ Dit geldt voor telers uit heel Europa, niet enkel voor Vlaamse telers.

³⁹ Zoals reeds besproken, kunnen bij deze berekening dubbeltellingen voorkomen (zowel in de nulmeting als in de evaluatieperiode).

h) **Ontwikkeling van technische en economische prestaties en bevordering van innovatie** Sinds het begin van de GMO zijn er verschillende innovaties tot stand gekomen en vele technische en economische prestaties geleverd.

Om te beginnen kan een PO het draagvlak vormen voor de uitwerking van innovaties. Een individuele teler heeft vaak goede ideeën, maar bezit onvoldoende marktkennis of capaciteit om zulke innovaties uit te werken. Een PO kan individuele telers hierbij helpen en kan het risico voor innovaties mee dragen. Op die manier worden ook andere telers aangemoedigd om zelf ook na te denken over innovaties en krijgen ze een duw in de rug van de PO.

Ten tweede kunnen PO's zelf ook initiators zijn van innovaties. Door de bundeling van de krachten van verschillende telers in een bepaalde PO heeft de PO de capaciteit om onderzoek te voeren naar, bijvoorbeeld, kostenverlagingen.

Ten derde kunnen de verticale integraties die verschillende PO's hebben opgericht met hun afnemers als innovatieve acties beschouwd worden omdat specifieke niches gevonden werden, en exact die producten geteeld werden die deze afnemers vereisen.

Tenslotte kan ook gesteld worden dat sommige PO's en UPO's (zoals EFC en Fruitbiz) technisch en markteconomisch onderzoek verrichten naar nieuwe fruitsoorten die aan een hogere prijs verkocht kunnen worden.

i) Milieu-doelstellingen

Er zijn weinig kwantitatieve gegevens die zwart op wit kunnen bewijzen dat er milieu-doelstellingen gehaald zijn in dit OP. Het blijkt in de praktijk immers vaak te moeilijk om de opgegeven indicatoren te berekenen. Langs de andere kant kan opgemerkt worden dat van de acht actieterreinen, actieterrein H. (milieuacties) het grootste aandeel krijgt van de totale benutting en dat er een hoge participatie is in deze acties. Eveneens is er gedurende de voorbije programma's veel geïnvesteerd in vaste activa om de activiteiten op PO-niveau zeer efficiënt en duurzaam te laten verlopen.

Tabel V.1 vat de algemene en specifieke doelstellingen samen en kwalificeert op basis van de hiervoor opgetekende inzichten in hoeverre de doelstellingen in de evaluatieperiode zijn gerealiseerd. Een 9 betekent dat de doelstelling gerealiseerd is, een 8 betekent dat ze niet gerealiseerd is en een – wil zeggen dat er geen eenduidig antwoord gegeven kan worden.

Tabel V.1: Status algemene en specifieke doelstellingen

<i>Algemene doelstellingen</i>	
a) Vergroting van het concurrentievermogen	99
b) Aantrekkelijker maken van het lidmaatschap van de producentenorganisatie	99
c) Behoud en bescherming van het milieu	99
d) Stabiliteit van prijs en inkomen	88
e) Grotere samenwerking in de sector	99
<i>Specifieke doelstellingen</i>	
a) Bevordering van de concentratie van het aanbod	99
b) Bevordering van de afzet van producten van de leden	99
c) Afstemming van de productie op de vraag, wat vraag en hoeveelheid betreft	99
d) Optimalisatie van de productiekosten	-/8
e) Verhoging van de handelswaarde van de producten	-/8
f) Stabilisatie van de producentenprijzen	88
g) Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	99
h) Ontwikkeling van technische en economische prestaties en bevordering van innovatie	99
i) Milieu-doelstellingen	99

Bron : Policy Research Corporation

V.3. AANBEVELINGEN

In dit deel worden verschillende aanbevelingen gegeven.

V.3. 1. AANBEVELINGEN OP EUROPEES NIVEAU

De aanbevelingen voor de Europese strategie hebben betrekking op een verdere aanmoediging tot aanbodconcentratie en een grotere duidelijkheid in verband met aanbodconcentratie, een aanpassing van de manier van toekenning van communautaire ondersteuning, een verbreding van de maatregelen voor crisissituaties, de ontwikkeling van een nuttigere set van prestatie-indicatoren en een grotere controle op de toepassing van uniforme kwaliteitscontroles op de vrije Europese markten.

Om te beginnen is het hoofddoel van de GMO om een grotere concentratie van het aanbod te verwezenlijken. Hierin kunnen verdere stappen gezet worden door de samenwerking van PO's onder één UPO verder aan te moedigen. Als UPO wordt er immers nog een grotere aanbodscreatie verwezenlijkt dan door de verschillende PO's apart. Als positief gevolg kunnen er dan grotere schaalvoordelen met betrekking tot informatie, onderzoek, promotie en andere gebieden gerealiseerd worden. Dit kan op twee manieren aangemoedigd worden. Er zou bijvoorbeeld een hogere communautaire ondersteuning kunnen worden toegekend aan UPO's. Langs de andere kant zou er een

extra parameter in de rapportering per lidstaat opgenomen moeten worden, namelijk 'het aantal PO's'. Tot nu toe wordt als parameter in de vergelijking naar aanbodconcentratie tussen de lidstaten enkel de aansluitingsgraad gebruikt. Deze parameter geeft niet exact weer in hoeverre het aanbod geconcentreerd is. Immers, bij een hoge aansluitingsgraad met een groot aantal PO's, is er niet echt een concentratie van het aanbod verwezenlijkt, maar staan deze PO's onderling in concurrentie met elkaar. Enkel in het geval van een hoge aansluitingsgraad en een beperkt aantal PO's is er een grote concentratie van het aanbod bereikt.

Ook lijkt de creatie van PO's of UPO's waarbij gezamenlijk groenten en fruit wordt aangeboden een te onderzoeken piste omdat dit inspeelt op de vraag vanuit de distributiesector. De verkoop van zacht-en hardfruit van Fruitbiz en LAVA gebeurt nu al gezamenlijk en succesvol via het simultaansysteem.

Een ander element dat hierbij aandacht verdient, is de wet op de mededinging. De vraag is tot hoever het geoorloofd is om het aanbod samen te brengen: Wat is de relevante markt in geografisch opzicht en vanuit de optiek van product-markt combinatie? De Europese Commissie zou meer duidelijkheid moeten scheppen over hoe zij marktdominantie in deze voorziet te evalueren.

Een tweede aanbeveling op Europees niveau heeft betrekking op de grootte van de communautaire ondersteuning voor PO's. Het ligt in de natuur van de sector dat de WAP jaarlijks sterk kan schommelen. Aangezien de jaarlijkse ondersteuning berekend wordt aan de hand van de WAP van één of twee jaar geleden, schommelt ook de grootte van de ondersteuning voor PO's sterk. Dit is niet bevorderlijk voor de werking van de PO's en de uitvoering van de OP's. De PO's moeten immers jaarlijks hun budgetten per actieterrein hieraan aanpassen en dit maakt dat zij dan sommige acties niet kunnen uitvoeren omdat een bepaald minimum bedrag niet behaald wordt. Dit probleem zou opgelost kunnen worden door de PO's meer te wijzen op de mogelijkheid de communautaire ondersteuning toe te kennen aan de hand van een voortschrijdend gemiddelde. Dit bevordert de stabiliteit ervan en daardoor ook de inzet en speelt in op een nog niet behaalde doelstelling.

Ten derde zou het gebruik van crisispreventie en -beheersmaatregelen verder onderzocht moeten worden. De sector van groenten en fruit wordt immers vaak geteisterd door crisissen veroorzaakt door omgevingsfactoren met als resultaat een lage prijszetting en/of een slechte oogst. Het is onder andere om die reden dat de algemene doelstelling van 'stabiliteit van prijs en inkomen' niet is gehaald. Een verhoging van de aantrekkelijkheid van het gebruik van acties in actieterrein F. (Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen) of een uitbreiding van de mogelijke acties beschikbaar in dit actieterrein zou onmiddellijk inspelen op de verbetering van de toestand. Een coördinatie van crisismaatregelen tussen PO's en/of UPO's (zelfs transnationaal) zou moeten mogelijk zijn zonder in botsing te komen met de mededingingsregels.

Ten vierde zou het interessant zijn de prestatie-indicatoren van naderbij te bekijken en te analyseren welke indicatoren er extra aan toegevoegd moeten worden en welke eerder overbodig zijn. Het

merendeel van de PO's stelt hierbij vast dat het invullen van de prestatie-indicatoren heel wat vragen opwekt. Volgens *Policy Research* vervult maar een zeer beperkt aantal van de huidige indicatoren werkelijk een managementsturingsfunctie. Het aantal prestatie-indicatoren zou moeten verminderen en de selectie van de nuttige indicatoren zou tot stand moeten komen in overleg tussen Europa, de overheid en de sector. Op die manier zouden er meer gerichte prestatie-indicatoren opgesteld kunnen worden. Punt blijft ook dat marktschommelingen de WAP zo sterk beïnvloeden dat enkel zeer langdurige tijdreeksen zullen toelaten om bepaalde evoluties daadwerkelijk te duiden.

Tenslotte zou er meer controle moeten zijn op de correcte toepassing van uniforme kwaliteitssystemen en voedselveiligheidscontroles in de Europese markten voor groenten en fruit. Dit zijn vrije markten waarin een grote diversiteit van producten wordt verhandeld. Kwaliteitscontroles voorkomen crisissituaties en vrijwaren de eerlijke concurrentie. Als er in een bepaald land strenger wordt gecontroleerd dan in een ander land voor het behalen van dezelfde certificatie, dan kunnen PO's in het laatstgenoemde land goedkoper producten afleveren dan het eerstgenoemde land. Uniforme controles zouden deze vorm van oneerlijke concurrentie kunnen vermijden.

V.3.2. AANBEVELINGEN OP VLAAMS NIVEAU

De aanbevelingen op Vlaams niveau hebben betrekking op een betere afstemming tussen de Europese en Nationale wetgeving en het invoeren van een grotere vorm van samenwerking tussen de overheid en de PO's met betrekking tot de acties in OP's en de rapportering van prestatie-indicatoren.

Om te beginnen zou er een grotere controle en sturing vooraf moeten zijn van de Nationale strategieën van de lidstaten door de Europese Commissie. Lidstaten formuleren hun eigen Nationale strategie en de PO's en UPO's van dat land baseren zich op de Nationale strategie van dat land. Als er een discrepantie bestaat tussen de Nationale en de Europese strategie (of de interpretatie van wat mag en wat niet), kan de situatie voor komen dat een PO voldoet aan de Nationale strategie en wetgeving, maar bij evaluatie (soms jaren nadien) niet aan de Europese. Een verbetering op dit gebied zou kunnen teweegbrengen dat PO's sneller de goed- of afkeuring krijgen inzake het implementeren van bepaalde acties of investeringen.

In geval van zulke laattijdige afkeuring van een PO zou de Europese Commissie aan deze PO een bepaalde periode moeten geven waarin de PO de mogelijkheid heeft om zich intern te reorganiseren en oplossingen te zoeken om wel te voldoen aan de acties of investeringen in vaste activa voor PO's in Europa.

Ten tweede zou de samenwerking tussen overheid en de PO's nog verder versterkt kunnen worden door een nauwgezetere sturing en controle op de aan te leveren informatie met betrekking tot bijvoorbeeld de indicatoren.

BIJLAGE I : OVERZICHT GESPREKSPARTNERS

Claessens, Guy	Agroplan Consulting
Ceyssens, Rik	BND
Delbeke, Paul	VOC
De Moor, Maarten	LAVA
Fontaine, Filip	Coöbra
Hayen, Ilse	EFC
Krol, Carlo	BND
Mewis, Carla	BFV
Vanmarcke, Curd	Green Diamond
Van Wontergem, Ingeborg	Ingro
Vicca, Louis	Coöbra New
Vrancken, Lieve	Green
Appeltans, Philippe	VBT
Delombaerde, Aranka	ALVB
Kellerman, Wieke	ALV-SI
Lambrechts, Guy	ALVB
Lapage, Els	ADLO

BIJLAGE II: FICHES PER PO

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Naam	FruitBiz.be
Nummer	BEG004
Ontstaansdatum	2003
Datum van erkenning	2003
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	Belgische Fruitveiling (BFV) Veiling Borgloon
Website	www.fruitbiz.be
Telefoon	011/69.34.11
Producten	Fruit
Aantal telers (2010)	1 365
WVP (2010)	193.0 mio EUR
Grootte actiefonds	16 à 17 mioEUR

Naam	Belgische Fruitveiling (BFV)
Nummer	BE002
Ontstaansdatum	1990 1997
Datum van erkenning	2009-2013
Operationeel Programma	Fruitbiz.be
Aangesloten PO's/ hoort bij	Fusioneerde met een deel van Profruco (2010) www.bfv.be
Website	011/69.34.11
Telefoon	Hard fruit: peren en appels
Producten	Zacht fruit (kersen, bessen en aardbeien) Groenten
Aantal telers (2010)	814
WVP (2010)	121.0 mio EUR 10 à 11 mioEUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	

Bijlage IV

Naam	Veiling Borgloon
Nummer	BE003
Ontstaansdatum	1942
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	Fruitbiz.be
Website	www.eburon.be
Telefoon	012/67.01.00
Producten	Zacht fruit: bessen, aardbeien, kersen Hard fruit: appels en peren
Aantal telers (2010)	551
WVP (2010)	72.0 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	5 à 7 mioEUR
Naam	EFC (European Fruit Co-operation)
Nummer	BEG001
Ontstaansdatum	2002
Datum van erkenning	2003
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	Veiling Haspengouw Fruitmasters WOG
Website	www.efcfruit.com
Telefoon	011/67.06.11
Producten	Hard fruit Zacht fruit
Aantal telers (2008)	2 362
WVP (2008)	168 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	20 à 21 mioEUR

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Naam	Veiling Haspengouw
Nummer	BE005
Ontstaansdatum	1993
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	EFC
Website	www.veilinghaspengouw.be
Telefoon	011/67.06.11
Producten	Hard fruit: appels en peren Zacht fruit (kleiner volume)
Aantal telers (2010)	512
WVP (2010)	64.1 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	5 à 6 mioEUR
Naam	Koninklijke Fruitmasters Groep
Nummer	NL017
Ontstaansdatum	1904
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	EFC
Website	www.fruitmasters.nl
Telefoon	0031(0)345578800
Producten	Hard fruit en zacht fruit
Aantal telers (2009)	815
WVP (2009)	104 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	10 mioEUR

Bijlage IV

Naam	WOG
Nummer	DE0012
Ontstaansdatum	
Datum van erkenning	
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	EFC
Website	
Telefoon	
Producten	
Aantal telers (2009)	710
WVP (2009)	27 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	3 mioEUR
Naam	LAVA (logistieke en administratieve veilingassociatie)
Nummer	BEG001
Ontstaansdatum	1998
Datum van erkenning	1998
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	COOBRA, IN-CO, LTV, Mechelse Veilingen, REO
Website	www.lava.be
Telefoon	015/50.42.55
Producten	Groenten en hard en zacht fruit
Aantal telers (2010)	3 143
WVP (2010)	560.8 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	54 à 59 mioEUR

Naam	Coöbra / BRAVA
Nummer	BE.004
Ontstaansdatum	2011
Datum van erkenning	2011
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	LAVA Fusie BRAVA en Greenpartners (2011)
Website	www.coobra.be
Telefoon	024/81.08.88
Producten	Groenten (80%) Fruit
Aantal telers (2011)	428
Omzet (2011)	106 mio EUR
WVP (2011)	79 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	6.4 mio EUR

Naam	In-Co: Veiling Hoogstraten
Nummer	BEG005
Ontstaansdatum	2006 2006
Datum van erkenning	2009-2013
Operationeel Programma	LAVA
Aangesloten PO's/ hoort bij	Veiling Hoogstraten, Profruco (voor een deel naar BFV, 2010) www.in-co.be
Website	033/40.02.11
Telefoon	Groenten en fruit
Producten	302
Aantal telers (2010)	104.7 mio EUR
WVP (2010)	9 à 11 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	

Bijlage IV

Naam	In-Co: Veiling Zundert CLTV
Nummer	BEG005
Ontstaansdatum	2006
Datum van erkenning	2006
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	LAVA
	CLTV Zundert, Profruco (voor een deel naar BFV, 2010)
Website	www.in-co.be
Telefoon	033/40.02.11
Producten	Zacht fruit (90%) en verse groenten
Aantal telers (2009)	117
WVP (2008)	23 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	0,5 à 1 mio EUR
Naam	Limburgse Tuinbouwveiling
Nummer	BE007
Ontstaansdatum	1925
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	LAVA
Website	www.ltv.be
Telefoon	013/55.01. 10
Producten	Groenten Fruit Aardbeien
Aantal telers (2010)	110
WVP (2010)	10.7 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	0.9 – 1 mioEUR

Naam	REO (Roeselare en Omstreken) Veiling
Nummer	BE009
Ontstaansdatum	1942
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	LAVA
Website	www.reo.be
Telefoon	051/23.12.11
Producten	Groenten Fruit: klein deel
Aantal telers (2010)	1 409
WVP (2010)	156.0 mio EUR 17
Grootte actiefonds (jaarlijks)	– 19 mioEUR

Naam	Mechelse Veilingen
Nummer	BE010
Ontstaansdatum	1950
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	LAVA
Website	www.mechelseveilingen.be
Telefoon	0 15/55.11.11
Producten	Groenten: +90%
Aantal telers (2010)	910
WVP (2010)	227.0 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	19-23 mio EUR

Naam	VOC (Vereniging van Onafhankelijke Champignonkwekers)
Nummer	BE012
Ontstaansdatum	1997 1997
Datum van erkenning	2009-2013
Operationeel Programma	Onafhankelijk
Aangesloten PO's/ hoort bij	www.mushrooms.be
Website	051/48.58.97
Telefoon	Champignons (versmarkt en industriemarkt)
Producten	13
Aantal telers (2010)	13.0 mioEUR
WVP (2010)	1.3 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	

Naam	Ingro (INdustriële GROenten)
Nummer	BE020
Ontstaansdatum	2005
Datum van erkenning	2007
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij	Onafhankelijk
Website	www.ingrocvba.be
Telefoon	05 1/26.01. 10
Producten	Groenten: Industrie, diepvries 40% Belgische industriegroenten
Aantal telers (2010)	1 130
WVP (2010)	61.8 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	3 à 5 mioEUR

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Naam	Vegras (Vegetable Growers Association)
Nummer	BE019
Ontstaansdatum	2005
Datum van erkenning	2005
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij Website	Onafhankelijk
Telefoon	051/33.56.92
Producten	Groenten: industrie, vollegrond
Aantal telers (2010)	548
WVP (2010)	34.5 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	4 mio EUR
Naam	BND Internationale telersvereniging (België, Nederland, Duitsland)
Nummer	BE013
Ontstaansdatum	1997
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	2009-2013
Aangesloten PO's/ hoort bij Website	Onafhankelijk www.bnd-itv.be
Telefoon	089/47 .3 8.00
Producten	Groenten: industriegroenten
Aantal telers (2010)	278
WVP (2010)	14.4 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	1 mio EUR

Bijlage IV

Naam	Green Diamond
Nummer	BE023
Ontstaansdatum	2006
Datum van erkenning	2010
Operationeel Programma	2011-2015
Aangesloten PO's/ hoort bij	hoorde tot 2010 bij Greenbow, vanaf dan onafhankelijk
Website	?
Telefoon	051/48.90.76
Producten	Groenten en hard fruit: versmarkt (wortels, appels, peren, champignons, prei)
Aantal telers (2011)	40
WVP (2011)	9 mioEUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	1.4 mio EUR

Naam	New Green
Nummer	BE025
Ontstaansdatum	2007 2011
Datum van erkenning	2011-2015
Operationeel Programma	Hoorde bij Greenbow, maar deze werd in 2011 ontbonden, vanaf dan is New Green onafhankelijk
Aangesloten PO's/ hoort bij	
Website	
Telefoon	Hard fruit: appel en peer zacht fruit: kers en krik
Producten	29
Aantal telers (2009)	8 mioEUR
WVP (2011)	0.8 mioEUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	

Naam	Green Farm
Nummer	BE022
Ontstaansdatum	2005 2010
Datum van erkenning	2011-2015
Operationeel Programma	Hoorde bij Greenbow tot 2010 en is
Aangesloten PO's/ hoort bij	sinds dan onafhankelijk www.greenfarm.be
Website	051/63.77.70
Telefoon	Groenten: versmarkt (vooral wortelen)
Producten	104
Aantal telers (2010)	3 mioEUR 0.5
WVP (2009)	mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	

Naam	Greenpartners
Nummer	nvt
Ontstaansdatum	1999
Datum van erkenning	nvt nvt
Operationeel Programma	is gefusioneerd met Brava tot
Aangesloten PO's/ hoort bij	Coöbra, hoorde vroeger bij Greenbow
Website	nvt
Telefoon	nvt
Producten	nvt
Aantal telers (2011)	nvt
WVP (2011)	nvt
Grootte actiefonds (jaarlijks)	

Bijlage IV

Naam	Greenbow
Nummer	BE017
Ontstaansdatum	2001
Datum van erkenning	Bestaat niet meer
Operationeel Programma	nvt
Aangesloten PO's/ hoort bij	Bestond vroeger uit Greenpartners, Green Diamand, Green Farm en New Green, maar is in 2010 ontbonden
Website	nvt
Telefoon	nvt
Producten	nvt
Aantal telers (2009)	155
WVP (2009)	50 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	4 mio EUR
Naam	Rijke Oogst
Nummer	BE015
Ontstaansdatum	1997
Datum van erkenning	1997
Operationeel Programma	nvt
Aangesloten PO's/ hoort bij	Is gefusioneerd met "De Schakel" uit Nederland in 2010
Website	nvt
Telefoon	nvt
Producten	nvt
Aantal telers (2010)	239
WVP (2010)	10.3 mio EUR
Grootte actiefonds (jaarlijks)	0.7-1 mio EUR

BIJLAGE III: FICHES PER OP

V.1. FRUITBIZ

A. Acties gericht op de productieplanning

- Dataverzameling en verspreiding: nood aan informatiesysteem
- Sturing aanbod: bewaring zachtfruit en bewaarcel voor bessen

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Verbetering productkwaliteit: kwaliteitscontroles, nieuwe variëteiten, investeringen: afgesloten gekoelde ruimte, volautomatische sorteerinstallatie, weegbrug, waterdumper, doorvoersysteem
- Verbetering proceskwaliteit: kwaliteitshandboeken worden gemaakt zodat de processen geoptimaliseerd worden
- Koudeketen: aanstellen van koelchefs, investeringen in koelcellen, computersturing van koelcellen, kleiner maken van koelruimtes
- Verwerving van aandelen: aankoop van een koelruimte

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Gebruik informatiesystemen voor simultaanverkoop en bemiddelingsverkoop
- Investering in centraal kleinverpakstation
- Promotie, verbeteren afzet naar industrie: oprichting bedrijfskolom Belgische Fruitveiling

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Productonderzoek, beurzen en nieuwe afzetmarkten bezoeken

E. Opleidingsacties

- Individuele en groepsvoorlichting over teelttechnieken, rassenkeuze, plukmoment en commerciële ondersteuning

F. Crisispreventie

- Oogstverzekering ingeval van zware hagelschade

G. Milieuacties

- Optimalisatie afval: afval scheiden, waterzuivering, gebruik regenwater
- Gebruik meermalige verpakkingen (plastiek en houten)

- Energiebesparende acties: zonnepanelen en windmolens

H. Andere acties

- Beheer van het OP opvolgen: opstellen jaarverslagen, rapporten
- Bijdragen VBT: het VBT voert sommige acties uit voor de leden die bij haar is aangesloten

V.2. EFC

A. Acties gericht op de productieplanning

- Inschatting eigen en externe productie, investeringen in IT-systeem en inschatting vraag, datacollectie
- Financiële tussenkomst voor bomen die marktgericht geproduceerd zijn
- Aanvoerspreiding: koelkosten voor bewaring van planten, geoogste producten, bomen
- Kanzi Europe: gesloten systeem om vraag en aanbod op mekaar te laten afstemmen

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Kwaliteitssturing van de centrale sortering en verpakking van appels: investering in gebouwen, machines
- Licentiekosten van bepaalde variëteiten: producentenmarketing (terugbetalen van boomroyalties)
- Participatie in ULO-bewaarfrigo: er wordt gespeculeerd dat de prijs voor peren ten zeerste zal fluctueren, dus wordt er een spreiding van vermarkting beoogd
- Bouw traceerbaarheidssysteem: hardware kosten voor dit systeem
- Modernisering van kwaliteitsnormen en behalen voor producentenorganisaties en producenten
- Dieptecontroles, kwaliteitsbeheersing van de bewaring, controle fruitaanvoer (bijscholing controleurs)
- Investering in de koude keten
- Kwaliteitsbeheersing producten en eigen boommerken

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Bemiddeling wordt belangrijker, maken van afzetplannen (kloksysteem blijft ondersteunend en werkt goed als prijsvormer), installeren van hard- en software voor scanterminals
- Algemene verkoopsbevordering, de afnemers beter begrijpen om zo het aanbod aan te kunnen passen (via klantenbezoeken en klachtenbehandeling)
- Studiereizen naar afzetgebieden, promotieacties (voor eigen variëteiten), eigen merknamen bekend maken (Suske & Wiske actie), publiceren van magazines

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Onderzoek naar nieuwe rassen, marktonderzoek, virusonderzoek (ILVO), kwaliteitsonderzoek (teeltmethode, opbrengst per oppervlakte, vruchtkwaliteit)

- Samenwerking met Inova, Fruitmaster Health Institute, ILVO

E. Opleidingsacties

- Teeltbegeleiding via (50) rondzendbrieven met teelt-, oogst- en commercieel advies, bedrijfsbezoeken

F. Crisispreventie

- Promotiecontracten met afnemers wanneer er een te groot aanbod is, afzetbevordering en communicatie ter preventie van crisissen
- Oogstverzekeringen tegen hagelschade voor variëteiten met hoge marges

G. Milieuacties

- PO heeft geïnvesteerd in herbruikbare voorraadbakken (paloxen)
- Milieuvriendelijke fustpoolsystemen van herbruikbare kisten: kosten worden gedragen door de PO
- Reductie inzet sproeistoffen: plantbeschermingsmiddelen sterk doen verminderen

H. Andere acties

- Kosten voortkomend uit het operationeel programma

V.3. LAVA

A. Acties gericht op de productieplanning

- Productieplanning: LAVA analyseert data over aanbod (prognoses, areaalenquêtes) en vraag (verkoopcijfers) van alle veilingen aangesloten bij LAVA; op telerverenigingniveau wordt er veel in IT geïnvesteerd om alle data bij te kunnen houden
- Sturing van het aanbod (actieve component): plantbewaring en naoogstbehandeling, door investeringen in koelruimtes of door gemeenschappelijk producten te vermarkten

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Productkwaliteit: Flandria lastenboeken communiceren naar PO's en producenten dmv cursussen; stalen worden genomen en gekeurd, aankopen van meetapparatuur
- Opvolging kwaliteitssystemen voor PO's en voor producenten
- Ketenbewaking (koude keten): PO's investeren in koeltransport en koelruimtes

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Verkoopssysteem flexibel maken: bemiddeling wordt centraal georganiseerd door LAVA, simultaansysteem wordt uitgebouwd en daarvoor moet men in IT investeren
- Optimalisatie van de uitrusting en infrastructuur: aankoop loods, verkoopzaal, heftrucks, centrale kistenwasserij met WKK
- Promotie en communicatie: georganiseerd vanuit LAVA, kleinere acties vanuit de veilingen zelf

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Coördinatie en terugkoppeling onderzoek: georganiseerd door LAVA in samenwerking met VBT
- Product, productie en proces onderzoek, soms in samenwerking met onderzoeksinstituten: honingbes, vruchtrotschimmels, witloofvlieg, ethyleenscrubbers
- Economische studies naar afzet, consumentenonderzoek, verlaging productiekosten, eigen positie analyseren, studie over glastuinbouwgebied enzovoort

E. Opleidingsacties

- Teelttechnisch en bedrijfseconomisch advies, certificering externe partners (bv energieconsulenten)

F. Crisispreventie

- Preventie van de interventie: overaanbod voorkomen, bestrijden crisis witloofsector
- Afzetbevordering (nieuwe, marktgerichte producten creëren, afzetkanalen zoeken, promotionele acties)
- Opleidingen en oogstverzekering

G. Milieuacties

- Telers: Zonnepanelen, vermindering chemische middelen, inzet hommels voor bestuiving, overkapte stellingteelt, recuperatie van steenwol als substraat, algendoders in bassins, meerkost terugbetalen voor het enten

H. Andere acties

- Forfaitaire beheerskosten bijhorend bij het operationeel programma
- VBT vervult vele functies

V.4. VOC

A. Acties gericht op de productieplanning

- Verzamelen en actief sturen van aanbod
- Communicatie met producenten: computernetwerk, websites, ook communicatieverbetering met afnemers
- Uitbreiding centrale verwerkingscellen

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Productkeuring intern
- Kwaliteitsplan en certificatie: telers moeten voldoen aan GlobalGap en worden hierin begeleid door VOC
- Bewaring koude keten: aankoop koelers, gekoeld transport, koelkast
- Creatie meerwaarde door versnijden, wassen, kleinverpakking: uitbreiding verpakkingscapaciteit, sorteerlijnen, doosopzetmachines

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Actieve verkoop, overname districhamp
- Infrastructuur in Nederland: verhandelloods, aankoop koelcellen en heftrucks
- Afzetbevordering door promotionele acties, folders en beursdeelnames
- Opstart en begeleiding bedrijfskolom: champ trading – kosten voor begeleiding van externe partner

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Product- en productieonderzoek mbt residuen, teelttechniek en analyses
- Markt- en afzetonderzoek: deelname beurzen, onderzoek nieuwe verpakkingen die aantrekkelijk zijn voor consumenten
- Haalbaarheidsstudies: energieaanpak, rendabiliteit op bedrijven, nieuwe samenwerkingsvormen

E. Opleidingsacties

- Individuele en groepsopleidingen, technisch en economisch

F. Crisispreventie

- Is verschillend met andere groentesoorten; is goed beschermd tegen weersomstandigheden; grote concurrentie vanuit Oost-Europa

G. Milieuacties

- Energiebesparing: installatie zonnepanelen in Pittem
- Meermalige verpakkingen: Gebruik EPS, multi- en industriekisten
- Gebruik en behandeling kisten wordt opgenomen door VOC

H. Andere acties

- Overheadkosten

V.5. INGRO

A. Acties gericht op de productieplanning

- Inschatting vraag en aanbod
- Aanvoer afstemmen en plannen op vraag: teeltbegeleiding in onderaanneming
- Sturing aanbod: Ingro voorziet in koel- & bewaarmogelijkheden

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Objectieve kwaliteitscontrole door telers, PO en een geschillencommissie
- Kwaliteitsstandaard: Ingro helpt financieel haar telers bij het behalen van certificaten
- Productkwaliteit: aanpassingen aan oogstmachines (snij kop, nieuwe boorkop, sorteerelement)
- Proceskwaliteit (aankoop blue laser sorteerder, optische sorteerder en ontzander)

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Informatiesysteem om markten beter op te kunnen volgen
- Bevordering en verkoop van producten: geen centrale sortering mogelijk wegens spreiding telers, wel aankoop metalen & plasticen kisten, comPO'sietcontainers en verbeteringen aan tractoren
- Communicatie (media, beursbezoeken en informatievergaderingen)

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Analyses van het gehalte van residuen (levering door derden)
- Innovatie: gebruik van GPS in tuinbouw, proefproject teeltbegeleiding

E. Opleidingsacties

- Individuele teeltbegeleiding en groepsvoorlichting

F. Crisispreventie

- Oprichting van een onderling fonds

G. Milieuacties

- Milieuvriendelijke teelttechniek: aanpassingen aan machines, waarschuwingssysteem, adviezen over teelt
- Biologische productie: afdekken teelt tegen koolvlieg, gebruik biologisch afbreekbare reinigingsmiddelen
- Milieuvriendelijke afweer: telers kunnen aankoop van netten, scarey man etc indienen
- Afvalbeheer: afbreekbare folie verwijderen van velden, implementaties van proefinstallatie
- Energie-audit: analyse van potentieel gebruik van alternatieve energiebronnen en energiebesparingsmaatregelen

V.6. VEGRAS

A. Acties gericht op de productieplanning

- Beheersing van de productie in functie van de vraag van de verwerkende industrie (via areaalenquêtes)
- Optimalisering van de productie en de verwerkingscapaciteit: door grondstoffen te beheren en uitbreiding van verwerkingscapaciteit

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Beheren van de productie en controle van de kwaliteit
- Controle residuen in groente (zowel intern als extern)
- Kwaliteitscertificatie (zowel intern als extern)
- Kiemcontrole
- Aankopen van oogstmachines en GPS technologie

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Over de aankoop van een luchtballon wordt getwijfeld

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Diversificatie van aangeboden producten (Deelname ILVO, onderzoek naar nieuwe variëteiten, extern en intern onderzoek)
- Marktonderzoek (stimulatie voor biologische landbouw, marktonderzoek, maatregelen ter bescherming van het milieu)

E. Opleidingsacties

- Begeleiding van de telers qua oogstplanning, zaai- en plantbevoorrading
- Opleiding van de leden op gebied van IT en gebruik bestrijdingsmiddelen

F. Crisispreventie

- Oprichting intern fonds

G. Milieuacties

- Analyses, waarschuwingssystemen
- Milieuvriendelijke maatregelen (meerprijzen van duurdere zaaizaden worden vergoed, gebruik biologische phytomiddelen, wildafweermiddelen)
- Duurzaam afvalbeheer: aankoop biomethanisatie-installatie en plannen tot aankoop van machines voor groenterest stroom ter verwerken

H. Andere acties

- Administratie

V.7. BND

A. Acties gericht op de productieplanning

- Productieaanbod en enquêtes
- Oogstramingen en inschattingen
- Communicatie rond productiemogelijkheden (saldovergelijkingen per teelt)

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Verbetering interne en externe controle: door teeltbegeleiders van Scana Noliko
- Kwaliteitssystemen en certificatie: overgang naar GlobalGap
- Interne en externe analyses op hoeveelheid pesticiden, zware metalen en andere parameters
- Zo weinig mogelijke kwaliteitsverlies tijdens machinale oogst en verbeteren vervoer (gebruik koeling, gebruik betere containers)

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- PO als commercieel aanspreekpunt tussen Scana Noliko en telers qua contractprijzen: PO beslist wat er gezaaid moet worden, op welke percelen omdat zij weet wat SN vraagt
- Oprichting bedrijfskolom: communicatie over consumententrends, productie-eisen, onderzoek samen voeren, productiepiek afvlakken door gekoelde opslag en halffabricaten (percentages van de oogst bewaren en koelen om ze later verder te verkopen)
- Promotie bedrijfsfilm, website
- Voorbereidingsprocessen van de verschillende groente: onderzoek om dit deel te integreren binnen BND en te uitbesteden vanuit SN

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Samenwerking met onderzoekscentra
- Onderzoek naar gewasbescherming, variëteiten (om zo productie te sturen), virus (ILVO), energiebesparing (stoomaanmaakinstallatie en schillers) en markt
- Aankoop meetapparatuur om energie-audits mogelijk te maken

E. Opleidingsacties

- Teeltbegeleiding is uitbesteed aan Scana Noliko en geeft aan de individuele telers teeltadvies
- Tijdens groepsopleiding worden er informatie overgedragen vanuit Vegebe en andere

F. Crisispreventie

- Oogstverzekering en onderlinge solidariteit (oprichting fondsen om zo geld uit te keren aan slachtoffers van calamiteiten)

G. Milieuacties

- Inzet biologische gewasbeschermingsmiddelen: inlichting en terugbetaling
- Inkoop adviezen over bemesting etc: terugbetaling

- Waarnemings-en waarschuwingssystemen
- Water- en energierecuperatie,
- Valorisatie oogstresten (voorbehandeling alvorens vermarkten, bouwen installatie voor biogasanalyses)

V.8. NEW GREEN

A. Acties gericht op de productieplanning

- Informatie verzamelen via areaalenquêtes en actief sturen van aanbod door vraag van afnemers te communiceren naar de telers om op die manier bepaalde producten in de frigo op te slaan en het gebruik van paloxen

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Kwaliteitsplan en certificatie: GLOBALGAP certificatie en anderen behalen
- Aanstellen keurders, geautomatiseerde traceerbaarheidssystemen gemaakt door Bel'Export gebruiken
- Koudeketen met Biofresh en Smartfresh, koelwagen en koelruimten ter beschikking stellen aan leden

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Ondersteuning actieve verkoopsystemen: klanteneisen volgen qua verpakking, snelheid, differentiatie, volumes, jaarrond leveren en New Bel verder uitbouwen: poolstelsel oprichten, nieuwe markten zoeken
- Infrastructuur en logistieke hulpmiddelen: huur van firma Derwael, aanschaf 2 heftrucks
- Meerwaardecreatie door aankoop doosopzetmachine en uitbreiding sorteerlijn
- Afzetbevordering: promotionele acties, opzet website, ledenblad

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Analyses om vraag beter te kennen en dit toe te passen op het aanbod (bv kwaliteitcertificaten halen)
- Teeltondersteunend onderzoek naar milieuvriendelijke teeltwijzen (onderzoek resistente rassen, samenwerken met PCF)
- Markt- en afzetondersteunend onderzoek: deelname aan beurzen, kennisvergaring .

Opleidingsacties

- Opleidingen: teelttechnisch en bedrijfseconomisch die New Green zal coördineren en financieren
- Bedrijfskolom New Bel wordt extern begeleid
- Individuele telersbegeleiding met betrekking tot milieubelasting, teeltadvies, kwaliteit, management
- Groepsbegeleidingen om praktijkkennis uit te wisselen

F. Crisispreventie

- Oogstverzekering tegen weersomstandigheden (hagel en vorst)

G. Milieuacties

- Hergebruik meermalige verpakkingen

H. Andere acties

- Algemene kosten: 2% van het goedgekeurde bedrag

V.9. GREEN DIAMOND

A. Acties gericht op de productieplanning

- Verzamelen informatie over vraag en aanbod
- Actief sturen van aanbod (gebruik palloxeen voor telers om groente en fruit in te vervoeren, aankoop van containers voor langere opslag van producten)
- Communicatie via e-mail, de aankoop van hard- en software voor telers wordt terugbetaald door Green Diamond, aankoop hagelradarsysteem en hagelkanonnen

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Kwaliteitsplan en certificatie
- Keuring: aanschaffing van meetapparatuur
- Investeren in koudeketen vervolledigen
- Royalties fruitbomen: aankoop van fruitbomen met royalties wordt vergoed

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Ondersteuning actief verkoopsysteem
- Aankoop van heftrucks, elektrische transpalleten, etiketteermachine en andere
- Afzetbevordering: promoties op consumentenniveau, marktgerichte promoties

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Analyses naar teelten, markten, afnemers
- Symbios: teelttechnisch onderzoek voor verschillende PO's
- Nieuwe markten opzoeken door bezoeken aan beurzen

E. Opleidingsacties

- Opleidingen, bijvoorbeeld GLOBALGAP, individueel en in groep, teelttechnisch als economisch

F. Crisispreventie

- Afzetbevordering wanneer er een overaanbod is of bij slechte weersomstandigheden
- Opleidingen (1 personeelslid krijgt een externe opleiding en zal deze expertise doorgeven aan producenten)
- Oogstverzekeringen

G. Milieuacties

- Meermalige verpakkingen, milieubewuste bestrijdingsmiddelen (meerkost wordt terugbetaald voor de aankoop van resistente zaden, biologische afbreekbare folie, touwen, milieuvriendelijke afweer van vogels, wild en insecten)

H. Andere acties

- Overheadkosten behorende bij het Operationeel Programma

V.10. GREEN FARM

A. Acties gericht op de productieplanning

- Informatie verzamelen en actieve sturing, buffering productieaanbod

B. Acties gericht op verbetering van de productkwaliteit

- Kwaliteitsplan en certificatie
- Keuring
- Koudeketen: huren frigoruumte

C. Acties gericht op de verbetering van de afzet

- Ondersteuning actieve verkoopsystemen
- Kantoorruimte en werkruimte huren
- Was-en sorteerlijn om meerwaarde te creëren

D. Acties gericht op onderzoek en experimentele productie

- Analyses van stalen in voor- en naoogst
- Inzicht vergaren in de markt van groente en fruit

E. Opleidingsacties

- Opleidingen: individueel en in groep
- Externe begeleiding bij opzet van bedrijfskolommen

F. Crisispreventie

- Oogstverzekeringen

G. Milieuacties

- Herbruik meermalige verpakkingen
- Gebruik milieubewuste bestrijdingsmiddelen

H. Andere acties

- Algemene kosten

BIJLAGE IV: PRESTATIE-INDICATOREN PER OP

Achtereenvolgens worden gegeven: uitgangsimplicatoren (gemiddelde 2006-2008), inputimplicatoren (2009, 2010, 2011), outputimplicatoren (2009, 2010, 2011), resultaatimplicatoren (2009, 2010, 2011) en impactimplicatoren (2009, 2010, 2011) waar beschikbaar

1. Fruitbiz

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Verhoging van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	175 580 398
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	2 494
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	9 366
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	287 593
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke 'kwaliteitsregeling' naar de voornaamste types kwaliteitsregeling in ton	
	a) Gecertificeerde biologische productie	1 444
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	n.a.
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	213 870
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	215 410
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	1.27
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO	32 865
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	1 187
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	n.a.
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerisatie wordt bedreigd (aantal hectare)	n.a.
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	n.a.
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	n.a.
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectare)	53.53
	Geïntegreerde productie (aantal hectare)	5 533.67
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	n.a.
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit	n.a.
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	n.a.
Beperking van het volume geproduceerd afval		n.a.

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	771 718	138 154	247 238
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	613 674	641 997	655 576
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	2 788 878	3 469 017	2 189 720
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	1 497 158	1 050 000	150 000
Uitgaven voor andere acties	4 379 879	5 010 691	4 710 222
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	445 688	553 738	502 024
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	1 622 633	1 617 872	1 532 823
Uitgaven voor andere acties	864 848	846 976	866 834
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	257 418	278 681	293 787
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	0	0	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0	0	0
Uitgaven voor andere milieukwesties	0	0	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	0
Uitgaven voor productkwaliteit	0	0	0
Uitgaven voor andere kwesties	608 102	579 344	607 691
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0	0	0
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	0
Uitgaven voor opleidingsacties	0	0	0
Uitgaven voor oogstverzekering	1 535 421	1 765 090	1 570 737
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0	0	0
G. Milieucties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - productie	1 002 177	1 638 106	1 702 422
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	0
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	365 526	384 684	354 722
Totaal	16 753 120	17 974 350	15 383 796

Bijlage IV

		2	0	0	9	2	0	1	0	2	0	1	1
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				904
	Totale waarde van investeringen	936 168							432 351				184 693
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1 536							1 564				1 533
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				904
	Totale waarde van investeringen	7 934 343							2 796 530				1 800 736
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	2 276							1 481				1 427
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				904
	Totale waarde van investeringen	698 387							1 362 670				420 313
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	730							730				730
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
D. Onderzoek en experimentele productie													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Totale waarde van investeringen	0							0				0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				904
	Aantal hectaren	0							0				0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten													
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	1							3				3
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0							15				0
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	4							5				1
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0							229				0
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	1							16				12
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0							301				204
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0							0				0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0							0				0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	15							23				19
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0							925				68
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	13							22				10
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0							858				61
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen													
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	0							0				0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	0							0				0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	0							0				0
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0							0				0
Oogstverzekering	Aantal aan de actie deelnemende bedrijven	0							181				178
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	0							0				0
G. Milieucties													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Totale waarde van investeringen	0							5 146 292				0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	110							275				93
	Aantal hectaren	2 009							5 129				4 540
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							915				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Aantal hectaren	0							0				0
Andere acties - vervoer	Aantal acties	0							0				0
Andere acties - afzet	Aantal acties	0							0				0
H. Andere acties													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
	Totale waarde van investeringen	0							0				0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0							0				0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	2009	2010	2011	
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)	-34 151	30 260	26 532	
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	tussen -0,07 en -0,1	tussen -0,07 en -0,1	tussen -0,12 en -0,08	
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling (in ton)	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	281	419	0
	(b) Beschermd geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	-22 130	40 583	27 030
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	18 686	-3 187	19 809
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	-0.17	tussen -0,07 en -0,1	tussen -0,12 en -0,08	
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)	n.a.	n.a.	n.a.	
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)	p.m. Zie A.			
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)				
D. Onderzoek en experimentele productie				
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP	5	5	5	
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd	0	0	0	
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0	
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten>totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)	0	0	0	
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha)	0	0	0	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten > geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden (ton)	0	0	0	
Opleidingsacties > aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten / het volledige programma heeft gevolgd	0	0	0	
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)	15 728 380	19 653 167	21 491 526	
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen > totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)	0	0	0	
G. Milieuacties				
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval (ton per ton in de handel gebrachte productie)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal (ton per ton in de handel gebrachte productie)	0	0	0
H. Andere acties				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)	p.m. Zie A.			
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)				
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)	n.a.	n.a.	n.a.	

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie-en crisisbeheersmaatregelen			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie (EUR)			
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO (aantal)			
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			
G. Milieuacties			
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen (ton)			
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik (m3)			
Mildering van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik (l/m3kWh)			
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal (ton)			
H. Andere acties			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie (EUR)			
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO (aantal)			
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

EFC

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie (in EUR)	189 873 180
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	2 106
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	12 637
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	344 509
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling naar de voornaamste types kwaliteitsregeling (in ton)	6 500
	a) Gecertificeerde biologische productie	
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	0
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	125 855
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	188 011
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	0.547
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO ontvangen prijs in de handel is gebracht (ton) (3)	204 214
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	1 138
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerrosie wordt bedreigd (aantal hectare)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Areaal met biologische productie (aantal hectare)	270
	Areaal met geïntegreerde productie (aantal hectare)	5 229
	Areaal met andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	1 535 308	1 965 873	2 323 493
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	412 833	417 611	381 284
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	371 552	1 113 817	783 500
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	5 662 697	5 437 879	5 780 367
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	181 306	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	1 649 251	2 067 079	4 459 742
Uitgaven voor andere acties	2 183 678	3 665 055	34 242
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	429 636	1 176	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	1 085 846	973 027	619 690
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	0	0	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	206 514	237 277	275 563
Uitgaven voor andere milieukwesties	0	0	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	0
Uitgaven voor productkwaliteit	211 719	172 266	114 249
Uitgaven voor andere kwesties	0	297 994	360 257
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0	0	0
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	47 306	0	53 584
Uitgaven voor opleidingsacties	0	0	0
Uitgaven voor oogstverzekering	1 626 690	1 628 616	1 201 741
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0	0	0
G. Milieuacties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	26 870	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - productie	1 613 573	2 446 835	1 627 511
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	0
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	348 620	483 779	372 682
Totaal	17 566 530	20 935 154	18 387 903

Bijlage IV

		2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	136	149	142
	Totale waarde van investeringen	1 535 309	1 940 873	2 298 493
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
		1 781	1 771	1 531
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties			
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	2
	Totale waarde van investeringen	584 651	1 113 817	783 500
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1 495	1 565	1 548
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	181 306	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	365	365	1 460
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1 412	1 565	1 529
D. Onderzoek en experimentele productie				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	1 176	0
	Totale waarde van investeringen	429 636	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1	506	3
	Aantal hectare	24	0	3
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	824	1	1
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	250	719
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	9	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	142	419
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	477
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	4	0	2
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
Oogstverzekering	Aantal aan de actie deelnemende bedrijven	3	3	33
Steen voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	0	0	0
G. Milieuacties				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	8
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	15	0	0
	Aantal hectare	2 300	0	0
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	7
	Aantal hectare	0	0	0
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	1	2
	Aantal hectare	0	0	0
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	160	0
	Aantal hectare	200	0	0
Andere acties - vervoer	Volume van de afgezette productie	0	0	0
Andere acties - afzet	Volume van de afgezette productie	0	0	0
H. Andere acties				
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	4

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		20 816	-13 846	104 216
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.001	0.0 17	tussen 0,08 en -0,3
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling (in ton)	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(b) Beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	175	-15 243	-10 630
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	16 092	-696	910
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.0010	0.017	tussen 0,08 en -0,3
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		n.a.	n.a.	n.a.
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)				
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)			p.m. zie a	
D. Onderzoek en experimentele productie				
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		2	2	2
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		0	570	5
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		1 001	864	1 196
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten > totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)		0	0	0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (hectare)		0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten > geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden (ton)		1 100	0	0
Opleidingsacties > aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		0	0	0
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		21 700 219	5 842 901	4 305 655
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen > totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)		0	0	0
G. Milieufacties				
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	-100	-100
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval (ton per ton in de handel gebrachte productie)	0.01	0.02	0.016
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal (ton per ton in de handel gebrachte productie)	0.01	0.02	0.016
H. Andere acties				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)				
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)			p.m. zie a	
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		n . a .	n . a .	n . a .

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie-en crisisbeheersmaatregelen			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	10 558 279	938 644	2 637 671
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	-295	-113	-469
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	-332	236	-1 334
G. Milieuacties			
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen			
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik (m3)	0	200	-80 000
Minderung van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik			
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal			
H. Andere acties			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	p.m. zie a.		
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO			
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

LAVA

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie (EUR)	580 602 471
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	3 734
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	12 606
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	632 981
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke 'kwaliteitsregeling' naar de voornaamste types kwaliteitsregeling (in ton)	4 233
	a) Gecertificeerde biologische productie	0
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	27 310
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	597 488
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	1.15
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie	n.a.
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO	n.a.
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	106
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	1 618
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerosie wordt bedreigd (aantal hectare)	n.a.
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	n.a.
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	n.a.
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectare)	246
	Geïntegreerde productie (aantal hectare)	9 787
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	0
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit	n.a.
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas	n.a.
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	n.a.
Beperking van het volume geproduceerd afval		n.a.

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	735 446	823 481	149240
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	-
Uitgaven voor andere acties	2 814 968	2 503 255	1 972079
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	89 728	135 692	565673
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	-
Uitgaven voor andere acties	8 440 751	8 081 231	8 717633
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	4 604 306	2 522 528	3 416167
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	-
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	6 090 085	6 727 308	5 689331
Uitgaven voor andere acties	871 605	1 014 563	2 023253
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	17 717	17 717	17717
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	-
Uitgaven voor andere acties	4 439 248	3 501 431	4 785671
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	225 490	0	6880
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	1 441 280	1 560 994	1 610441
Uitgaven voor andere milieukwesties	0	0	-
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	-
Uitgaven voor productkwaliteit	166 132	149 229	345792
Uitgaven voor andere kwesties	1 240 299	1 381 526	1 105218
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	661 057	420 680	3 471446
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0	0	-
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	795 351	213 605	765747
Uitgaven voor opleidingsacties	295 305	36 927	181923
Uitgaven voor oogstverzekering	586 192	511 495	569699
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0	0	-
G. Milieufacties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	1 087 203	1 304 867	1 331424
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	4 988815
Uitgaven voor andere acties - productie	22 743 042	23 578 176	25 660599
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	55817
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	-
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	97709
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	-
Uitgaven voor andere acties	1 441 385	384 659	1 452352
Totaal	58 786 590	54 869 363	68 980 627

Bijlage IV

		2 0 0 9 2 0 1 0	2 011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	554
	Totale waarde van investeringen	1 605 862	1 305 490
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	15
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	3 359	3 434
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	608
	Totale waarde van investeringen	104 898	675 027
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	15
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	3 397	3 218
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	518
	Totale waarde van investeringen	7 509 282	5 792 087
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	252
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	365	4 018
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	619
D. Onderzoek en experimentele productie			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
	Totale waarde van investeringen	70 000	27 949
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	2 847
	Aantal hectare	0	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	9
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	462	410
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	950
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	365	365
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	539	523
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	1 713
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	1 243
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	478	338
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	29	13
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	208	1
Oogstverzekering	Aantal aan de actie deelnemende bedrijven	6	6
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	0	0
G. Milieufacties			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	518
	Totale waarde van investeringen	3 987 008	1 322 378
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	342	344
	Aantal hectare	264	344
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1 126	1 100
	Aantal hectare	562	7 425
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
	Aantal hectare	0	0
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
	Aantal hectare	0	0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
	Aantal hectare	0	0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	554
	Aantal hectare	0	2 525
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	178	248
	Aantal hectare	0	0
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	879
	Aantal hectare	0	1 658
Andere acties - vervoer	Aantal acties	0	0
Andere acties - afzet	Aantal acties	0	0
H. Andere acties			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	518
	Totale waarde van investeringen	0	293 131
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	608

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2 0 0 9 2 0 1 0	2 0 1 1
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	554
	Totale waarde van investeringen	1 605 862	1 305 490
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	15
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	3 359	3 434
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	608
	Totale waarde van investeringen	104 898	476 928
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	15
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	3 397	3 218
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	518
	Totale waarde van investeringen	7 509 282	2 086 117
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	252
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	365	2 190
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	619
D. Onderzoek en experimentele productie			
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
	Totale waarde van investeringen	70 000	27 949
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	2 847
	Aantal hectare	0	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	9
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	462	410
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	950
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	365	365
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	539	523
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	1 713
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	1 243
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	478	338
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	0	518
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	29	13
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	208	1
Oogstverzekering	Aantal aan de actie deelnemende bedrijven	6	345
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	0	0
G. Milieuacties			
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval (ton per ton in de handel gebrachte productie)	0	1
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal (ton per ton in de handel gebrachte productie)	0	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0
H. Andere acties			
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		0	0
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0	0
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		0	0

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie-en crisisbeheersmaatregelen			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie			8 918 020
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO			-36
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			0
G. Milieuacties			
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen			
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik			
Minderen van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik			
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal			
H. Andere acties			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie			
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO			
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	12 599 626
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	7
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	5.44
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	14 778
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke 'kwaliteitsregeling' naar de voornaamste types kwaliteitsregeling (in ton)	0
	a) Gecertificeerde biologische productie	0
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	0
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	0
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	14 778
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie	0.85
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de	n.a.
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	7
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerosie wordt bedreigd (aantal hectaren)	0
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectaren)	0
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectaren)	0.25
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectaren)	0
	Geïntegreerde productie (aantal hectaren)	0
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectaren)	0
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen (ton per ton afgezette productie)	0
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	0
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas (m3 per ton afgezette productie)	142
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	45
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	2.94
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas (m3 per ton afgezette productie)	0
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	0
Beperking van het volume geproduceerd afval		0

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	368 000	50 000	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	96 276	96 095	
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	2 760	501	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	91 082	85 513	
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	1 000	33 500	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	166 000	166 000	
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	19 048	5 213	
Uitgaven voor andere acties	233 035	223 341	
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	12 193	18 790	
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	0	0	
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0	0	
Uitgaven voor andere milieukwesties	0	0	
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	
Uitgaven voor productkwaliteit	0	0	
Uitgaven voor andere kwesties	50 084	46 610	
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0	0	
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	14 500	0	
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	
Uitgaven voor opleidingsacties	0	0	
Uitgaven voor oogstverzekering	0	0	
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0	0	
G. Milieucties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties - productie	286 802	546 223	
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	35 200	33 000	
Totaal	1 375 979	1 304 787	

Bijlage IV

		2	0	0	9	2	0	1	0	2	0	1	1
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Totale waarde van investeringen					0				0			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					16				14			
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Totale waarde van investeringen					3 261				0			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					29				14			
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Totale waarde van investeringen					620 415				0			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties					20				15			
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					18				2			
D. Onderzoek en experimentele productie													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Totale waarde van investeringen					0				0			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					4				4			
	Aantal hectare					0				0			
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten													
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen					0				0			
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten					0				0			
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen					0				0			
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten					0				0			
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen					0				0			
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten					0				0			
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen					0				0			
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten					0				0			
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen					0				0			
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten					0				0			
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen					252				5			
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten					0				0			
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen													
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties					0				0			
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties					0				0			
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties					14				0			
Opleidingsacties	Aantal ondernomen acties					0				0			
Oogstverzekering	Aantal ondernomen acties					0				0			
Steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties					0				0			
G. Milieucties													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Totale waarde van investeringen					0				0			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					8				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Aantal hectare					0				0			
Andere acties - vervoer	Aantal acties					0				0			
Andere acties - afzet	Aantal acties					0				0			
H. Andere acties													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
	Totale waarde van investeringen					0				0			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties					0				0			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)	628	1 587	
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	-	-0.036	
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	0	
	(b) Beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	0	
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	0	
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	-484	404
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	-	-0.036	
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)	-	-	
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)	-	1 587	
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	-	0	
D. Onderzoek en experimentele productie			
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP	2	2	
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd	0	0	
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	8	7	
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uit de markt nemen van producten > totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)	0	0	
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha)	0	0	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten>geraamde ver in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden	0	0	
Opleidingsacties> aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd	0	0	
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)	0	0	
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen > totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)	0	0	
G. Milieucties			
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0
H. Andere acties			
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)	0	0	
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	0	0	
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)	0	0	

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisissprentie-en crisissbeheersmaatregelen			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	1 835 194	1 259 207	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	8	10	
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	2	2	
G. Milieuacties			
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen	0	0	
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik	0	0	
Minderling van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik	0	0	
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal	0	0	
H. Andere acties			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	0	0	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	0	0	
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	0	0	

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

BND

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Verhoging van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	16 180 391
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	286
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	4 555
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie (ton)	67 086
	a) Gecertificeerde biologische productie	
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	67 086
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	0.241
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO ontvangen prijs in de handel is gebracht (ton) (3)	22 809
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	286
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerosie wordt bedreigd (aantal hectaren)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectaren)	
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectaren)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectaren)	
	Geïntegreerde productie (aantal hectaren)	1555
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectaren)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen (ton per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	83 679	92 025	112 856
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	156 492	85 525	117 400
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	328 612	315 069	255 438
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	63 250	72 250
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	47 502	42 813	63 716
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	130 787	125 155	110 806
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	0	0	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	90 530	121 318	153 124
Uitgaven voor andere milieukwesties	0	0	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	0
Uitgaven voor productkwaliteit	0	0	0
Uitgaven voor andere kwesties	0	12 791	2 440
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0	0	0
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	0
Uitgaven voor opleidingsacties	0	0	0
Uitgaven voor oogstverzekering	59 251	57 494	54 007
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0	0	0
G. Milieuacties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	38 643
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - productie	100 115	106 509	123 449
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	0
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	20 032	20 440	29 771
Totaal	1 017 000	1 042 389	1 133 900

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	286	278	276
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	286	278	276
	Totale waarde van investeringen	0	85 525	63 750
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	286	278	276
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	278	276
	Totale waarde van investeringen	0	63 250	9 000
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	286	278	1
D. Onderzoek en experimentele productie				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	286	278	276
	Aantal hectaren	4 555.18	4 435.97	4 377.00
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	286	278	276
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	286	278	276
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	286	278	276
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	286	278	276
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Opleidingsacties	Aantal ondernomen acties	0	0	0
Oogstverzekering	Aantal ondernomen acties	1	1	1
Steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	0	0	0
G. Milieuacties				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	77 285
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectaren	0	0	0
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	286	287	276
	Aantal hectaren	4 555	4 436	4 377
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	3	9	9
	Aantal hectaren	126.88	101	152
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectaren	0	0	0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectaren	0	0	0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectaren	0	0	0
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectaren	0	0	0
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Aantal hectaren	0	0	0
Andere acties - vervoer	Aantal acties	0	0	0
Andere acties - afzet	Aantal acties	0	0	0
H. Andere acties				
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0

Bijlage IV

		2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		7 232	-2 930	899
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.001	-0.02	0.027
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(b) Beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.001	-0.02	0.027
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		0	0	0
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		7 232	-2 930	899
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.001	-0.02	0.027
D. Onderzoek en experimentele productie				
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		0	0	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		0	0	0
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		286	278	276
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten > totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)		0	0	0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale opp voor groen oogsten en niet oogsten (ha)		0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten > geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden (ton)		0	0	0
Opleidingsacties > aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		0	0	0
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		7 174 829	6 944 806	6 845 503
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen > totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)		0	0	0
G. Milieufacties				
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0	0
H. Andere acties				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		0	0	0
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0	0	0
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		0	0	0

	2009	2010	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie-en crisisbeheersmaatregelen			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	1 815 000	-1 938 969	1 970 459
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	46	-8	-2
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	524	-119	-59
G. Milieuacties			
Waterkwaliteit > geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen			
Duurzaam watergebruik > geraamde verandering in het totale waterverbruik			
Minderung van de klimaatverandering > geraamde verandering in het totale energieverbruik			
Afvalbeperking > geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal			
H. Andere acties			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie			
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO			
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			

Bijlage IV

Ingro

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	54 504 985
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	960
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	11 363
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	292 369
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling naar de voornaamste types kwaliteitsregeling in ton	
	a) Gecertificeerde biologische productie	51
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	0
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	0
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	0
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	0.18
Stabilisering van producentenprijzen	Hoeveelheid van de afgezette productie die aan minder dan 80% van de marktprijs is afgezet	143 702
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opl activiteiten	152
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	960
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerrosie wordt bedreigd (aantal hectare)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectare)	1
	Geïntegreerde productie (aantal hectare)	
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen (ton per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	61 643	77 826	10 869
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	646 863	651 353	131 560
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	261 514	99 880	194 407
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	713 924	753 079	200 191
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	472 188	277 652	12 623
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	221 237	193 097	146 864
Uitgaven voor andere acties	221 237	0	0
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	176 574	77 802	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	0	0	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0	0	0
Uitgaven voor andere milieukwesties	0	0	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	0
Uitgaven voor productkwaliteit	0	0	0
Uitgaven voor andere kwesties	908 374	885 352	5 129
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0	0	
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0	0	
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	
Uitgaven voor opleidingsacties	1 196	5 782	
Uitgaven voor oogstverzekering	0	0	
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	39	0	
G. Milieuacties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	36 250	47 804	52 483
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	0
Uitgaven voor andere acties - productie	1 149 757	192 638	966 038
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	92 991	0	3 385 635
Totaal	4 963 787	3 262 265	5 105 799

Bijlage IV

		2009	2010	2011	Gemiddelde
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning					
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	960	960	640
	Totale waarde van investeringen	139 299	77 826	10 869	75 998
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	960	960	960	960
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productiviteit					
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	n.a.	960	20	0
	Totale waarde van investeringen	108 830	99 880	194 407	134 372
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	n.a.	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	960	960	960	960
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet					
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	960	960	640
	Totale waarde van investeringen	78 874	277 652	12 623	123 050
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	365	0	0	365
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
D. Onderzoek en experimentele productie					
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten					
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0	0
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0	0
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0	0
Productiviteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0	0	0	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	0	0
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	365	0	0	122
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0	0	100	33
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen					
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	0	0	0	0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	0	0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	0	0	0	0
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	3	2	0	0
Oogstverzekering	Aantal aan de actie deelnemende bedrijven	0	0	0	0
Steen voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	26	0	0	0
G. Milieucties					
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	28	0	0
	Totale waarde van investeringen	145 000	47 804	52 483	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	697	
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	96	
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	3	2	
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	295	370	
	Aantal hectare	0	2 891	0	0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	45	83	0	0
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	960	0	0	0
	Aantal hectare	0	0	0	0
Andere acties - vervoer	Volume van de afgezette productie	0	0	0	0
Andere acties - afzet	Volume van de afgezette productie	0	0	0	0
H. Andere acties					
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
	Totale waarde van investeringen	0	0	0	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0
Uitgaven voor andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	0	0	0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		6 087	0	0
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.02	0	0
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling (in ton)	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	-51	0	0
	(b) Beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	0	0	0
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.02	0	0
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		0	0	0
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		p.m. Zie A.		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)				
D. Onderzoek en experimentele productie				
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		?	0	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		10	960	0
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		960	960	0
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten > totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)		0	0	0
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha)		0	0	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten > geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden (ton)		0	0	0
Opleidingsacties > Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		3	0	0
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		0	0	0
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen > totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)		0	0	0
G. Milieuacties				
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0	0	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	0	0	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0	0	0
H. Andere acties				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		p.m. Zie A.		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)				
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)				

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie		1 705 681	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO		186	
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			
G. Milieuacties			
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen			
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik			
Minderen van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik			
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal			
H. Andere acties			
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie			
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO			
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Vegras

		Gemiddelde (2006-2008)
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	21 333 006
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	484
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	6 753
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie (ton)	127 459
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling naar de voornaamste types kwaliteitsregeling (ton)	
	a) Gecertificeerde biologische productie	0
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	0
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	0
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	0
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie	0.168
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de	
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	315
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerrosie wordt bedreigd (aantal hectaren)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal	
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectaren)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectaren)	
	Geïntegreerde productie (aantal hectaren)	
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectaren)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen (ton per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	3.7
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas (m3 per	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

Bijlage IV

	2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	500 170	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	0	221 377	
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	569 931	1 036 513	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	197 346	577 740	
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	
Uitgaven voor andere acties	0	0	
D. Onderzoek en experimentele productie			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	2 451	59 786	
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten			
Uitgaven voor biologische productie	800	0	
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0	75 567	
Uitgaven voor andere milieukwesties	69 243	11 640	
Uitgaven voor traceerbaarheid	0	0	
Uitgaven voor productkwaliteit	64 434	748 899	
Uitgaven voor andere kwesties	0	80 294	
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen			
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0	0	
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0	0	
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0	0	
Uitgaven voor opleidingsacties	0	0	
Uitgaven voor oogstverzekering	338 517	415 031	
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0	0	
G. Milieucties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties - productie	293 993	1 028 488	
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0	0	
Uitgaven voor andere acties - afzet	0	0	
H. Andere acties			
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0	0	
Uitgaven voor andere acties	0	78 482	
Totaal	2 036 887	4 333 818	

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2	0	0	9	2	0	1	0	2	0	1	1
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	484	0										
	Totale waarde van investeringen	500 170	0										
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		592										
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	305	92										
	Totale waarde van investeringen	843 000	18 647										
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	592										
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	484	0										
	Totale waarde van investeringen	182 197	0										
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties		0										
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
D. Onderzoek en experimentele productie													
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
	Totale waarde van investeringen		0										
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	4	220										
	Aantal hectare		50										
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten													
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		0										
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		0										
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		0										
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		592										
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		0										
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		24										
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		0										
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		0										
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		4										
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		592										
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		0										
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		0										

F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen													
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties		0										
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties		0										
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties		0										
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen		0										
Oogstverzekering	Aantal aan de actie deelnemende bedrijven		592										
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties		0										
G. Milieuacties													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
	Totale waarde van investeringen		0										
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	20	31										
	Aantal hectare	376,6	310										
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	373	288										
	Aantal hectare	3 500	1 500										
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		14										
	Aantal hectare		766										
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	4	0										
	Aantal hectare	21	0										
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		1										
	Aantal hectare		30										
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	484	0										
	Aantal hectare		0										
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	484	3										
	Aantal hectare		0										
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	272	4										
	Aantal hectare		20										
Andere acties - vervoer	Aantal acties		0										
Andere acties - afzet	Aantal acties		0										
H. Andere acties													
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
	Totale waarde van investeringen		0										
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties		0										
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0	830										

Bijlage IV

		2009	2010	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		-32 000	51 090	
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0,04	-0.00398	
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit				
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling (in ton)	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid) (b) Beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid) (a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	-600 000		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0,04	-0.003980	
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		0.00	0.00	
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		p.m. zie a.		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		g)		
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		3	2	
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten				
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd			0	
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		557	592	
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen				
Uit de markt nemen van producten>totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)				
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha)				
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten > geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette producten (ton)				
Opleidingsacties > aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd				
oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		17.008.548	16 088 975	
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen>totale waarde van het opgerichte fonds				
G. Milieucties				
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)			
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)			
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik			
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)			
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)			
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik			
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval			
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal			
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse	Geraamd energieverbruik verandering in het jaarlijks energieverbruik (l/ton afgezette productie)	3.70		
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval			
	geproduceerd afval (ton per ton in de handel gebrachte productie)	32.000/57.000		
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal			
H. Andere acties				
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)				
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		p.m. zie a.		
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)				
			</	

New Green

		2011
Algemene doelstellingen		
Verhoging van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	7 917 087
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	22
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	437
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	15 361
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke 'kwaliteitsregeling' naar de voornaamste types kwaliteitsregeling in ton	
	a) Gecertificeerde biologische productie	0
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	0
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	9 909
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	13 707
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie	0.373
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO ontvangen prijs in de handel is gebracht (ton) (3)	
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opl activiteiten	9
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	11
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerosie wordt bedreigd (aantal hectare)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectare)	383
	Geïntegreerde productie (aantal hectare)	
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

Bijlage IV

	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	45 000
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	15 200
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	322 412
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	25 200
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	20 000
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	10 607
Uitgaven voor andere acties	147 686
D. Onderzoek en experimentele productie	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	16 180
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten	
Uitgaven voor biologische productie	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0
Uitgaven voor andere milieukwesties	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0
Uitgaven voor productkwaliteit	0
Uitgaven voor andere kwesties	23 477
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen	
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0
Uitgaven voor opleidingsacties	0
Uitgaven voor oogstverzekering	158 993
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0
G. Milieuacties	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties - productie	18 074
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0
Uitgaven voor andere acties - afzet	30 272
H. Andere acties	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	15 500
Totaal	848 601

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Totale waarde van investeringen	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	32
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	32
	Totale waarde van investeringen	23 614
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	32
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	32
	Totale waarde van investeringen	37 711
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	32
D. Onderzoek en experimentele productie		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Totale waarde van investeringen	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36
	Aantal hectare	258
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten		
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	6
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	88
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen		
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	
Opleidingsacties	Aantal ondernomen acties	
Oogstverzekering	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	17
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	
G. Milieuacties		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	24
	Aantal hectare	240
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Uitgaven voor andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - vervoer	Aantal acties	0
Andere acties - afzet	Aantal acties	0
H. Andere acties		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	

Bijlage IV

		2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		8 082
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit		
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling (in ton)	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	0
	(b) Beschermd geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	0
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	0
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	4 814
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
D. Onderzoek en experimentele productie		
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot		
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		17
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen		
Uit de markt nemen van producten>totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)		
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit>totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten	(ha)	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten>geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden		
Opleidingsacties>#mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		
Oogstverzekering>totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		1 944 380
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen>totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)		
G. Milieuacties		
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha	
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	
andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha	
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	
andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	
andere acties - vervoer>geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	
andere acties - afzet>geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	
H. Andere acties		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		

	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen	
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	10
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	41.8
G. Milieuacties	
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen	
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik	
Minderen van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik	
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal	
H. Andere acties	
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	

Bijlage IV

Green Diamond

		2011
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	9 386 391
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	40
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	316
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke 'kwaliteitsregeling' naar de voornaamste types kwaliteitsregeling in ton	
	a) Gecertificeerde biologische productie	
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	9 890.00
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	7 933.00
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	0.521
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO ontvangen prijs in de handel is gebracht	
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	35
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerosie wordt bedreigd (aantal hectare)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	316
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectare)	
	Geïntegreerde productie (aantal hectare)	105
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	155 299
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	28 847
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	630 374
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	275 440
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	5 500
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	20 000
Uitgaven voor andere acties	29 400
D. Onderzoek en experimentele productie	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	45 790
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten	
Uitgaven voor biologische productie	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0
Uitgaven voor andere milieukwesties	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0
Uitgaven voor productkwaliteit	15 914
Uitgaven voor andere kwesties	15 972
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen	
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0
Uitgaven voor opleidingsacties	0
Uitgaven voor oogstverzekering	69 970
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0
G. Milieuacties	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties - productie	170 073
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0
Uitgaven voor andere acties - afzet	0
H. Andere acties	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	10 002
Totaal	1 472 581

Bijlage IV

		2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	6
	Totale waarde van investeringen	155 014
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36
	Totale waarde van investeringen	630 374
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	2
	Totale waarde van investeringen	5 500
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	320
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36
D. Onderzoek en experimentele productie		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal ha	
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten		
Biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	60
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	4
Andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
Productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	96
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	36
Andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	0
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	0
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen		
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	
Opleidingsacties	Aantal ondernomen acties	
Oogstverzekering	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	3
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	
G. Milieuacties		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	1
	Aantal hectare	45
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36
	Aantal hectare	435
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	24
	Aantal hectare	212
Andere acties - vervoer	Aantal acties	
Andere acties - afzet	Aantal acties	
H. Andere acties		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	36

		2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		1 905
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.0373
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit		
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	
	(b) Beschermd geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	929
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	976
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
D. Onderzoek en experimentele productie		
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		4
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot		
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		36
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen		
Uit de markt nemen van producten > totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)		
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha)		
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten>geraamde ver in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden		
Opleidingsacties > Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		963 480
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen>totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)		
G. Milieuacties		
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0
H. Andere acties		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		p.m. Zie A.
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		

Bijlage IV

	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie-en crisisbeheersmaatregelen	
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	1 905
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	0
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	119
G. Milieuacties	
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen	
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik	
Minderen van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik	
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal	
H. Andere acties	
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Green Farm

		Gemiddelde
Algemene doelstellingen		
Vergroting van het concurrentievermogen	Totale waarde afgezette productie	2 630 444
	Aantal groente-en fruitproductenten dat lid is	79
	Totaal groente-en fruitareaal van de leden	467
Specifieke doelstellingen		
Bevordering van de concentratie van het aanbod, bevordering van de afzet van producten van de leden, afstemming van de productie op de vraag wat kwaliteit en hoeveelheid betreft	Totale volume van de afgezette productie in ton	20 772
	Hoeveelheid van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke 'kwaliteitsregeling' naar de voornaamste types kwaliteitsregeling in ton	
	a) Gecertificeerde biologische productie	
	(b) beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen	
	(c) gecertificeerde geïntegreerde productie	
	(d) particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten	20 772
Verhoging van de handelswaarde van de producten	Gemiddelde waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)	0.127
Stabilisatie van de producentenprijzen	Hoeveelheid van de productie die tegen minder dan 80% van de gemiddelde, door de PO/UPO	
Bevordering van kennis en verbetering van het menselijk potentieel	Aantal deelnemers aan opleidingsactiviteiten	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	79
Bodembescherming	Areaal dat met bodemerrosie wordt bedreigd (aantal hectare)	
Behoud en verbetering van de waterkwaliteit	Areaal met verlaagd gebruik/beter beheer van meststoffen (aantal hectare)	106
Duurzaam watergebruik	Areaal met waterbesparingsmaatregelen (aantal hectare)	
Bescherming van habitat en biodiversiteit	Biologische productie (aantal hectare)	
	Geïntegreerde productie (aantal hectare)	
	Andere acties ter bescherming van de habitat (aantal hectare)	
Mildering van klimaatverandering-productie	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vaste brandstoffen (ton per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - vloeibare brandstoffen (liter per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor kasverwarming - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
Mildering van klimaatverandering-vervoer	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - vloeibare brandstoffen (liter / ton in de handel gebrachte productie)	2.80
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - gas (m3 per ton afgezette productie)	
	Geraamd jaarlijks energieverbruik voor intern vervoer - electriciteit (kWh per ton afgezette productie)	
Beperking van het volume geproduceerd afval		

Bijlage IV

	2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	35 500
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	23 096
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	101 055
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	135 000
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	45 000
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0
Uitgaven voor andere acties	56 496
D. Onderzoek en experimentele productie	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	24 371
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten	
Uitgaven voor biologische productie	0
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	0
Uitgaven voor andere milieukwesties	0
Uitgaven voor traceerbaarheid	0
Uitgaven voor productkwaliteit	38 757
Uitgaven voor andere kwesties	10 983
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen	
Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten	0
Uitgaven voor het groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	0
Uitgaven voor afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	0
Uitgaven voor opleidingsacties	0
Uitgaven voor oogstverzekering	2 327
Uitgaven voor steun voor adm kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	0
G. Milieuacties	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	25 000
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties - productie	18 362
Uitgaven voor andere acties - vervoer	0
Uitgaven voor andere acties - afzet	0
H. Andere acties	
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	0
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	0
Uitgaven voor andere acties	10 300
Totaal	526 247

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	7
	Totale waarde van investeringen	176 710
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	113
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Totale waarde van investeringen	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	113
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	113
	Totale waarde van investeringen	428 808
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	4
Uitgaven voor andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	113
D. Onderzoek en experimentele productie		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Totale waarde van investeringen	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
Andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	0
	Aantal hectare	0
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten		
Uitgaven voor biologische productie	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	
Uitgaven voor geïntegreerde productie of geïntegreerde plaagbestrijding	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	
Uitgaven voor andere milieukwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	
Uitgaven voor traceerbaarheid	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	
Uitgaven voor productkwaliteit	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	
Uitgaven voor andere kwesties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
	Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten	114
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen		
Uit de markt nemen van producten	Aantal ondernomen acties	
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit	Aantal ondernomen acties	
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten	Aantal ondernomen acties	
Opleidingsacties	Aantal door de deelnemers ontvangen opleidingsdagen	
Oogstverzekering	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	7
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen	Aantal ondernomen acties	
G. Milieucties		
Aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Andere acties - productie - biologische productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - geïntegreerde productie	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - beter gebruik van water, zoals waterbesparing en drainage	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - acties voor bodembehoud	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - acties voor de aanleg of behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - energiebesparingsacties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - acties om de afvalproductie te verminderen en afvalbeheer te verbeteren	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Aantal hectare	
Andere acties - productie - andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	64
	Aantal hectare	
Andere acties - vervoer	Aantal acties	
Andere acties - afzet	Aantal acties	
H. Andere acties		
Uitgaven voor aankoop van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
	Totale waarde van investeringen	
Uitgaven voor andere vormen van verwerving van vaste activa	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	
Uitgaven voor andere acties	Aantal bedrijven dat deelneemt aan de acties	

Bijlage IV

		2011
A. Acties die gericht zijn op de productieplanning		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		11 991
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.033
B. Acties die gericht zijn op verbetering of behoud van de productkwaliteit		
Verandering in het volume van de afgezette productie die voldoet aan de voorschriften van een specifieke kwaliteitsregeling	(a) Gecertificeerde biologische productie (verandering in hoeveelheid)	
	(b) Beschermde geografische aanduidingen en beschermde oorsprongsbenamingen (verandering in hoeveelheid)	
	(a) Gecertificeerde geïntegreerde productie (verandering in hoeveelheid)	
	(d) Particuliere gecertificeerde kwaliteitsregelingen voor producten (verandering in hoeveelheid)	11 991
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		0.033
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		
C. Acties die gericht zijn op verbetering van de afzet		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
D. Onderzoek en experimentele productie		
Aantal nieuwe technieken, procédés en producten sinds het begin van het OP		
E. Opleidingsacties en/of acties die gericht zijn op de bevordering van de toegang tot adviesdiensten		
Aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		
Aantal bedrijven dat gebruik maakt van adviesdiensten		
F. Crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen		
Uit de markt nemen van producten > totale hoeveelheid uit de markt genomen producten (ton)		
Groen oogsten of niet oogsten van groenten en fruit > totale oppervlakte voor groen oogsten en niet oogsten (ha)		
Afzetbevorderings- en communicatieactiviteiten > geraamde verandering in de hoeveelheid van de afgezette productie van producten waarvoor deze activiteiten hebben plaatsgevonden (ton)		
Opleidingsacties > aantal mensen dat alle opleidingsactiviteiten/het volledige programma heeft gevolgd		
Oogstverzekering > totale waarde van het verzekerde risico (EUR)		3 091 462
Steun voor administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen>totale waarde van het opgerichte onderlinge fonds (EUR)		
G. Milieuacties		
Aankoop van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0
Andere vormen van verwerving van vaste activa	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van minerale meststoffen/hectare (ton/ha)	0
	Geraamde verandering in het totale waterverbruik/ha (m3/ha)	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0
Andere acties - productie	Geraamde verandering in het jaarlijks volume geproduceerd afval	0
	Geraamde verandering in het jaarlijks verbruik van verpakkingsmateriaal	0
Andere acties - vervoer > geraamde verandering in het jaarlijkse energieverbruik	Geraamde verandering in het jaarlijks energieverbruik	0
Andere acties - afzet > geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	Geraamde verandering in het jaarlijkse volume geproduceerd afval	0
	Geraamde verandering in het jaarlijkse verbruik van verpakkingsmateriaal	0
H. Andere acties		
Verandering in het totale volume van de afgezette productie (ton)		p.m . Zi e A.
Verandering in de waarde per eenheid product van de afgezette productie (EUR/kg)		
Geraamde impact op de productiekosten (EUR/kg)		

	2011
A.->F. Acties die gericht zijn op de productieplanning, op verbetering of behoud van de productkwaliteit, op verbetering van de afzet, onderzoek en experimentele productie, opleidingsacties, crisispreventie-en crisisbeheersmaatregelen	
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	2 804 554
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	26
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	200
G. Milieuacties	
Waterkwaliteit>geraamde verandering in het totale verbruik van minerale meststoffen	
Duurzaam watergebruik>geraamde verandering in het totale waterverbruik	
Minderung van de klimaatverandering>geraamde verandering in het totale energieverbruik	
Afvalbeperking>geraamde verandering in het totale volume van geproduceerd afval en geraamde verandering in het gebruik van verpakkingsmateriaal	
H. Andere acties	
Geraamde verandering in de totale waarde van de afgezette productie	
Verandering in het totale aantal groente- en fruitproducenten dat actief lid is van de PO	
Verandering in het totale groente- en fruitteeltareaal van de leden van de PO	

BRONNEN

Bernaerts E. & Demuyne E. (2008), *Landbouwrapport*, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, Afdeling Monitoring en Studie, Brussel

Bernaerts E. & Demuyne E. (2010), *Landbouwrapport*, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, Afdeling Monitoring en Studie, Brussel

BND, Operationeel Programma 2009-2013, 2008

Discussiedocument over prijsvorming in de verschillende sectoren van land- en tuinbouw (2009), Afdeling Landbouw en Visserijbeleid, Cel marktbeleid

EFC, Operationeel Programma 2009-2013, 2008

Fruitbiz, Operationeel Programma 2009-2013, 2008

Green Diamond, Operationeel Programma 2011-2015, 2010

Green Farm, Operationeel Programma 2011-2015, 2010

Huang Tien & van Velden Pieter-Jan, *Wijziging en aanvulling indicatoren Circulaire GMO -012 2011* (2012)

Ingro, Operationeel Programma 2009-2013, 2008

Lambrechts G., (2008), *Nationale strategie voor duurzame operationele programma 's Deel I, I , I en IV*, Afdeling Landbouw en Visserij, Brussel

LAVA, Operationeel Programma 2009-2013, 2008 Milgrom, Journal of Economic Perspectives, 1989

Nationale strategie voor de operationele programma 's van telersverenigingen in Nederland, 2008, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

New Green, Operationeel Programma 2011-2015, 2010

Publicatieblad van de Europese Unie 15.06.2011

Raes W., Bernaerts E., Demuyne E., Oeyen A. & Tacquenier B. (2012), *Economische resultaten van de Vlaamse land- en tuinbouw – 201*, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, Afdeling Monitoring en Studie, Brussel

Vanbroekhoven E., Somers L. & Tacquenier B. (2012), *Overzicht van de boekhoudkundige resultaten van 749 land- en tuinbouwbedrijven. Boekjaar 2010*, Landbouwmonitoringsnetwerk, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, Afdeling Monitoring en Studie, Brussel

Veiling Hoogstraten, Jaarverslag 2010

Vegras, Operationeel Programma 2009-2013, 2008

VBT, Jaarverslag 2010

VBT, Jaarverslag 2011

VOC, Operationeel Programma 2009-2013, 2008

www.veiling.be

www.mushrooms.be

www.proeftuinnieuws.be

www.vlam.be

www.bfv.be

www.vilt.be

Service public
de **Wallonie**

SERVICE PUBLIC DE WALLONIE

Evaluation de la stratégie régionale wallonne en matière de programmes opérationnels à caractère durable dans le secteur des fruits et légumes

Cahier Spécial des Charges n°MP2012_Eval_PO_2012

Rapport final

COMASE, 29 octobre 2012

Dossier : CO/2012/0086

Document : CO/2012/001260/v.1

Table des matières

1	Résumé	142
1.1	Mandat et champ de l'évaluation	142
1.2	Contexte	142
1.3	Les principaux constats de l'évaluation	143
1.3.1	Pertinence	143
1.3.2	Cohérence	143
1.3.3	Efficacité	143
1.3.4	Efficiences	144
1.3.5	Conclusions	144
1.3.6	Recommandations	145
2	Introduction	152
2.1	Objet du rapport	152
2.2	Structure du rapport	152
3	Contexte de l'évaluation	153
3.1	La stratégie régionale	153
3.2	Les organisations de producteurs et leurs programmes opérationnels	154
3.3	L'objet et la portée de l'évaluation	158
4	Méthodologie	159
4.1	Démarche méthodologique	159
4.2	Elaboration d'un modèle de logique d'intervention	159
4.3	Le plan d'analyse	161
4.4	Déroulement de la mission et limites à l'exercice d'évaluation	162
5	Jugement évaluatif	164
5.1	Réponse aux questions évaluatives relatives aux mesures	164
5.1.1	Pertinence	164
5.1.2	Cohérence	166
5.1.3	Efficacité	170
5.1.4	Efficiences	184
5.2	Contribution des programmes opérationnels à l'atteinte des objectifs	187
6	Conclusions et recommandations	192
6.1	Conclusions	192
6.1.1	Degré d'utilisation des ressources financières	192
6.1.2	Effets des programmes opérationnels par rapport aux objectifs de la stratégie régionale	192
6.1.3	Efficacité des mesures figurant dans les programmes opérationnels	193
6.1.4	Conclusions relatives aux organisations de producteurs et à la stratégie régionale	195
6.1.5	Conclusions relatives au système de pilotage	195
6.2	Recommandations	196

6.2.1	Système de suivi et d'évaluation de la stratégie régionale	196
6.2.2	La future stratégie régionale	196
6.2.3	La cohérence et la complémentarité avec d'autres instruments	197
6.2.4	La future politique de l'UE dans le secteur des fruits et légumes	197
7	Annexes	199
7.1	Plan d'analyse	199
7.2	Grilles d'entretien	213
7.3	Liste des personnes interviewées	231
7.4	Bibliographie	232
7.5	Indicateurs produits par les OP	233
7.6	Alignement des actions sur les priorités régionales	292
7.7	Alignement des actions des OP avec les actions reprises dans stratégie régionale	301
7.8	Complémentarité des actions avec les objectifs et mesures du PDR	327
7.9	Termes de référence	354

Sigles et acronymes

APAQ-W	Agence Wallonne pour la Promotion d'une Agriculture de Qualité
CEPIFRUIT	Centre Pilote Fruitier
CFWPHC	Conseil de Filière Wallonne Produits Horticoles Comestibles
CIM	Centre Interprofessionnel Maraîcher
COMEOS	Fédération belge du commerce et des services
CPL Vegemar	Centre Provincial Liégeois des Productions Végétales et Maraîchères
CRIOC	Centre de recherche et d'information des organisations de consommateurs
DGO3	Direction Générale Opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement
FWH	Fédération Wallonne Horticole
GPFL	Groupement des Producteurs de Fruits et Légumes
GFW	Groupement des Fraisiéristes Wallons
GPHN	Groupement des Producteurs Horticoles de fruits et légumes du Namurois
GMS	Grandes et Moyennes Surfaces
OP	Organisation de producteurs
PDR	Programme wallon 2007-2013 de Développement Rural
PO	Programme opérationnel
SPW	Service Public de Wallonie

Tableaux

Tableau 1 : Types spécifiques d'actions prioritaires	154
Tableau 2 : Présentation synthétique des organisations de producteurs	155
Tableau 3 : Part des OP dans le secteur des fruits et légumes en Wallonie	156
Tableau 4 : Budgets des actions selon les mesures des PO (2008 à 2011)	157
Tableau 5 : Questions évaluative relatives aux mesures	161
Tableau 6 : Questions évaluatives quant à l'atteinte des objectifs	162
Tableau 7 : Sources d'information	162
Tableau 8 : Identification des besoins des producteurs	164
Tableau 9 : Modifications budgétaires apportées aux actions	165
Tableau 10 : Alignement des actions sur la stratégie régionale (% du nombre d'actions)	166
Tableau 11 : Alignement des actions, selon la mesure des PO, sur la stratégie régionale (% du nombre d'actions)	167
Tableau 12 : % actions alignées sur les actions figurant dans la stratégie régionale	167
Tableau 13 : Contribution aux objectifs de l'axe 1 du PDR « Amélioration de la compétitivité des secteurs agricole et forestier » (en % du nombre d'actions)	168
Tableau 14 : Actions qui complètent ou renforcent les mesures de l'axe 1 du PDR « Amélioration de la compétitivité des secteurs agricole et forestier » (en % du nombre d'actions)	168
Tableau 15 : Actions complémentaires aux mesures environnementales du PDR (en % du nombre d'actions)	169
Tableau 16 : Indicateurs relatifs à la planification de la production	170
Tableau 17 : Indicateurs relatifs à la réduction des refus de produits et au taux de produits non conformes	172
Tableau 18 : Indicateurs relatifs au développement de la production certifiée Bio	173
Tableau 19 : Indicateurs relatifs à la traçabilité des produits	174
Tableau 20 : Indicateurs relatifs aux rendements	175
Tableau 21 : Indicateurs relatifs au développement de nouveaux marchés ou nouveaux circuits de distribution	176
Tableau 22 : Indicateurs relatifs au conditionnement et au transport	178
Tableau 23 : Indicateurs relatifs à la transformation primaire des produits	178
Tableau 24 : Indicateurs relatifs aux adaptations variétales	179
Tableau 25 : Indicateurs relatifs aux techniques de culture	180
Tableau 26 : Indicateurs relatifs aux techniques de récolte, de conditionnement et de conservation des produits	181
Tableau 27 : Indicateurs relatifs à la découverte de nouvelles techniques culturales	181
Tableau 28 : Indicateurs relatifs à l'intégration de nouvelles techniques culturales	182
Tableau 29 : Indicateurs relatifs à la réduction des consommations énergétiques	182
Tableau 30 : Indicateurs relatifs à la protection des ressources naturelles	183
Tableau 31 : Indicateurs relatifs à la réduction des déchets	183
Tableau 32 : décaissement des budgets prévisionnels	184
Tableau 33 : Coût/résultat des actions de planification et commercialisation	185
Tableau 34 : Coût/résultat des actions de qualité	185
Tableau 35 : Coût/résultat des actions de formation	185
Tableau 36 : Coût/résultat des actions de recherche	186
Tableau 37 : Coût/résultat des actions en faveur de l'environnement	186
Tableau 38 : Indicateurs relatifs à l'augmentation du prix moyen des produits	190
Tableau 39 : Evolution du nombre de producteurs membres actifs	191

1 Résumé

1.1 Mandat et champ de l'évaluation

La Région wallonne a mené une évaluation de la stratégie régionale wallonne en matière de programmes opérationnels à caractère durable dans le secteur des fruits et légumes, en application du règlement (CE) n° 1234/2007 du Conseil du 22 octobre 2007 portant organisation commune des marchés dans le secteur. L'évaluation porte sur les années 2008 à 2011.

L'évaluation de la stratégie régionale a pour objet de mesurer

- les progrès accomplis dans la réalisation des objectifs généraux de la stratégie régionale;
- l'efficacité et l'efficacités des programmes opérationnels, l'évaluation devant donc examiner le degré d'utilisation des ressources financières ;
- les effets et l'incidence de ces programmes à la lumière des objectifs et résultats à atteindre fixés par la stratégie.

L'évaluation se base sur les lignes directrices établie par l'Unité C.2. de la DG Agriculture et Développement rural de la Commission européenne dans sa note d'orientation. Sont toutefois exclues de l'exercice d'évaluation les questions relatives aux mesures de prévention et de gestion de crises, celles relatives aux actions environnementales dans le domaine des transports et celles relatives à l'objectif de stabilisation des prix à la production, parce que non mises en œuvre ou ne faisant pas partie des objectifs de la stratégie wallonne.

1.2 Contexte

La stratégie régionale distingue le secteur des fruits et légumes frais qui n'atteint pas une masse critique mais pour lequel il existe un potentiel de développement pour des produits de qualité différenciée, de celui des légumes destinés à la transformation, dont l'offre est bien développée et constitue un secteur fortement intégré à l'industrie. En conséquence les priorités régionales diffèrent selon les deux secteurs.

Les objectifs régionaux pour le secteur des fruits et légumes frais sont de :

- Valoriser le plus possible l'aspect qualitatif des productions
- Accroître la production
- Diversifier la production
- Développer la production biologique.

Trois organisations de producteurs ont été financées dans ce secteur. Elles sont de petites taille, leur budget cumulé atteignant en moyenne 525 K€ annuellement. Deux des trois OP sont spécialisées sur une espèce végétale, la fraise pour l'une, et la carotte pour l'autre. La troisième OP s'est spécialisée au cours de la période d'analyse sur la commercialisation de fruits et légumes Bio. Etant donné la taille très modeste des OP, les actions de recherche et production expérimentale ainsi que les actions de formation et de promotion de l'accès aux services de conseil sont très peu mises en œuvre.

Les objectifs régionaux pour le secteur des légumes destinés à la transformation sont les suivants :

- Améliorer la protection de l'environnement
- Améliorer la qualité des produits
- Développer la recherche.

Une seule OP est reconnue dans ce secteur mais n'est plus financée depuis 2010. En 2008 et 2009, le budget de son programme opérationnel était de 2.320 K€ annuellement.

Quoique de taille très modeste, les OP représentent une part significative, située entre 15% et 30% pour le secteur des fruits et légumes frais, de la production wallonne, l'OP active sur le marché des légumes destinés à la transformation représentant, à elle seule, près de la moitié des surfaces de légumes cultivés en Wallonie.

1.3 Les principaux constats de l'évaluation

1.3.1 Pertinence

Si on observe qu'aucun exercice spécifique et formalisé d'identification des besoins des producteurs n'a été mené, tant au niveau régional qu'au niveau des OP, les producteurs estiment globalement que les actions répondaient à leurs besoins. Leurs attentes moins rencontrées concernent les échanges d'expériences entre OP et le soutien aux investissements de production agricole.

Le peu d'actions nouvelles et les nombreux ajustements budgétaires sont le reflet que les PO ne concrétisent qu'assez partiellement un plan de développement stratégique des OP, dûment réfléchi.

1.3.2 Cohérence

Les actions mises en œuvre par les OP du secteur des fruits et légumes frais sont bien alignées avec les quatre priorités régionales, à l'exception de l'objectif de diversification de la production qui n'est poursuivi directement par aucune des actions. La valorisation de l'aspect qualitatif des productions et le développement de la production biologique sont les priorités que visent le plus les actions mises en œuvre dans ce secteur ; moins d'actions portent directement sur l'accroissement de la production.

Dans le secteur des légumes destinés à la transformation, les priorités régionales sont très bien rencontrées par les actions mises en œuvre, en particulier l'amélioration de la qualité des produits.

La plupart des actions des PO s'inscrivent dans les objectifs du PDR, essentiellement sur son axe d'amélioration de la compétitivité du secteur agricole. Les mesures environnementales du PDR sont davantage rencontrées dans le secteur des fruits et légumes frais que dans le secteur des légumes destinés à la transformation.

1.3.3 Efficacité

Une **action de planification de la production** a été mise en œuvre dans chaque OP et touche tous les producteurs membres. L'action de l'OP consiste principalement à conseiller et orienter les producteurs membres quant aux dates de semis et de récolte, aux variétés cultivées, notamment en fonction de leur précocité, et aux techniques de culture de façon à répondre aux besoins du marché. Ces effets apparaissent aux yeux des producteurs membres qui soulignent l'utilité de ces actions. Les actions de planification contribuent dans la plupart des OP à meilleure organisation à court terme des récoltes et les livraisons.

Les effets des **actions de maintien ou d'amélioration de la qualité des produits** sont plus contrastés. Ainsi, elles ont clairement favorisé la conversion en culture biologique de producteurs de carottes. Elles ont également eu un effet bénéfique sur la qualité organoleptique des fraises produites. Elles ont enfin contribué à une certification « qualité » de producteurs dans le secteur de la carotte et des légumes destinés à la transformation, ces effets étant largement reconnus par les producteurs membres. A l'inverse, les effets des actions de traçabilité et de mesure des résidus ne contribuent qu'indirectement à l'amélioration de la qualité des produits.

A contrario, les actions de maintien ou d'amélioration de la qualité ont un effet significatif sur une meilleure utilisation des facteurs de production. Ceci se traduit par une augmentation des rendements dans le secteur des fruits et légumes frais variant de 5% à 11% selon les organisations de producteur et par une réduction de l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais. Cette réduction, quoique corroborée par de nombreux producteurs membres, reste toutefois non mesurable sur base des informations disponibles.

D'autres organismes interviennent également auprès des producteurs au travers d'actions visant à l'amélioration de la qualité des produits ou d'une meilleure utilisation des facteurs de production. Ces interventions s'opèrent parfois sans réelle coordination avec l'OP. Ce contexte peut expliquer une implication limitée de certaines OP sur ce champ.

Les **actions visant à l'amélioration de la commercialisation** ont principalement comme effets un développement de la commercialisation des produits sur des marchés et via des canaux de distribution

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

existants, ainsi qu'une adaptation du conditionnement des produits aux souhaits des distributeurs, les GMS principalement. A contrario, les actions ont peu contribué à développer de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution : seule une OP a développé des ventes de paniers Bio via des partenariats « circuits courts » et une OP s'est investie sur le marché du babyfood, la part de ces nouveaux marchés ou circuits restant peu élevée dans le chiffre d'affaires de l'OP. Les actions n'ont pas réellement contribué à créer de nouveaux produits ou élargir la gamme de produits des OP et la transformation primaire des produits restent l'apanage d'une seule organisation dans le secteur des fruits et légumes frais.

Les **actions de recherche et développement** sont peu nombreuses et concernent principalement l'OP active sur le secteur des légumes destinés à la transformation. Les résultats des actions de cette OP se mesurent principalement par une meilleure utilisation des facteurs de production : renouvellement et adaptation des équipements de récolte, gestion de la fumure azotée, réduction des l'emploi des produits phytosanitaires, mise en place de système d'avertissement... Seule, une action d'adaptation variétale a conduit à une production expérimentale.

Une seule des trois OP du secteur des fruits et légumes frais a mis en œuvre des actions de recherche et de production expérimentale pour un budget très restreint. Les résultats de ces actions sont toutefois positifs puisqu'elles ont conduit à deux nouvelles techniques culturales permettant, d'une part, une amélioration qualitative et quantitative des produits récoltés et, d'autre part, un étalement de la période de production. Par ailleurs, ces actions ont permis à l'OP de tester un nouveau système de refroidissement des produits réduisant ses consommations énergétiques mais, surtout, améliorant la conservation des produits ; en résulte un investissement majeur pour l'OP avec la perspective de pouvoir réduire sa dépendance à des achats extérieurs de produits pour pouvoir approvisionner les circuits de distribution tout au long de l'année.

Les **actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès au service de conseil** sont très peu mises en œuvre, puisqu'elles ne représentent que 1% du budget total des quatre programmes opérationnels. Les résultats dans le secteur des légumes destinés à la transformation apparaissent essentiellement au travers de conseils aux producteurs membres, contribuant ainsi à une meilleure utilisation des facteurs de production. Au niveau du secteur des fruits et légumes frais, les actions ont permis d'identifier et d'adopter une nouvelle technique de semis et de binage améliorant la qualité et la quantité des produits récoltés. D'une manière générale, un meilleur ciblage des organismes visités pourrait renforcer l'effet de levier de cette mesure.

Les **actions en faveur de l'environnement** sont ressenties essentiellement comme une contrainte. Hormis le financement d'un investissement visant à réduire les consommations énergétiques, les OP attendent très peu de résultats de ces actions. Les résultats en termes de réduction des déchets d'emballage semblent très limités dans la mesure où ces actions résultent de contraintes imposées par les circuits de distribution et, qu'en l'absence du concours des programmes opérationnels, l'adoption de ces systèmes d'emballage aurait été pratiquement équivalente. Les résultats des programmes opérationnels en termes de réduction de l'impact environnemental apparaissent davantage liés à d'autres actions que celles figurant dans la mesure 7 « actions en faveur de l'environnement » ; ces résultats ne sont toutefois pas mesurables au travers des indicateurs disponibles.

1.3.4 Efficience

Le budget décaissé est conforme au budget prévisionnel dans l'ensemble des OP.

Les actions de planification et commercialisation sont relativement efficaces en termes d'augmentation de volume de la production commercialisée. Les performances des PO sont relativement semblables. Les actions d'amélioration de la qualité apparaissent moins efficaces en termes d'augmentation de la valeur unitaire des produits.

1.3.5 Conclusions

La stratégie wallonne a retenu quatre objectifs principaux dans le secteur des fruits et légumes frais : la valorisation de l'aspect qualitatif des productions, l'accroissement de la production, sa diversification et le développement de la production biologique. D'une manière générale, des programmes opérationnels sont bien alignés sur ces différents objectifs, à l'exception de celui relatif à la diversification de la production.

Les PO ont fortement contribué au développement de la production biologique, ce qui s'est traduit par des volumes de production en augmentation et la conversion de producteurs d'une agriculture conventionnelle vers la culture biologique.

L'objectif régional de diversification des productions n'est, par contre, pas rencontré par les programmes opérationnels dans le secteur des fruits et légumes frais.

Les PO ont contribué à l'objectif d'accroissement de la production même si celui-ci est limité par la conversion en agriculture biologique et par la production des membres. Les PO ont, par contre, peu d'effet en termes de développement de nouveaux produits, de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution. L'accroissement de la production commercialisée s'est opéré essentiellement par une augmentation du taux de pénétration des circuits de distribution existants, essentiellement les GMS.

L'accroissement de l'aspect qualitatif des productions est induit par l'exécution des programmes opérationnels. Il se mesure non seulement par une augmentation de la production commercialisée de produits Bio, mais aussi par un renforcement des variétés cultivées de qualité et distinctives des produits standards. Les taux de produits non conformes et de plaintes clients apparaissent globalement en légère diminution, quoique historiquement déjà fort bas. La qualité organoleptique des produits a progressé : calibres mieux adaptés, goût et conservation améliorés.

La valeur unitaire de la production commercialisée progresse de 10% à 13% entre 2005-2007 et 2008-2010 dans une majorité d'OP du secteur des fruits et légumes frais, ce qui apparaît comme un résultat de la conversion en agriculture biologique et d'une politique de différenciation par la qualité des produits. La transformation des produits est peu recherchée par les OP et ne contribue pas à l'augmentation de la valeur des produits.

Les programmes opérationnels n'ont pas eu d'effet sur la taille des organisations de producteurs du secteur de fruits et légumes frais. Certes, la production a augmenté au niveau de certaines d'entre elles ou sur des créneaux spécifiques, mais le nombre de producteurs membres actifs apparaît en régression. La croissance, quand elle existe, se fait davantage par l'extension de producteurs existants que par un élargissement de l'OP. Cette diminution du nombre de producteurs membres actifs peut être la conséquence de difficultés internes à l'OP, d'un manque d'attrait pour des producteurs non membres ou d'une absence de volonté d'élargir l'organisation à d'autres membres. Les organisations sont, en effet, marquées, en interne, par une structure asymétrique, quelques producteurs membres représentant la grande majorité de la production.

D'une manière générale, les OP wallonnes du secteur de fruits et légumes frais apparaissent encore assez fragiles, ce qui les incite parfois à privilégier les actions à retombées effectives directes pour les producteurs membres à des actions pouvant servir de levier pour le développement à moyen ou long terme de l'OP.

1.3.6 Recommandations

Les objectifs prioritaires de la future stratégie régionale devraient être le développement économique et la concentration de l'offre. Il convient, en ce sens, de stimuler la croissance des OP actuelles, en augmentant les volumes de production, ce qui nécessitera davantage d'ouverture des OP à de nouveaux membres. Cet objectif d'élargissement de l'OP devrait, en ce sens, être un critère d'appréciation des futurs PO. Une augmentation de la valeur des PO pourrait également y contribuer, ce qui suppose de lever, pour les plus petites OP, la limite actuelle des PO en termes de pourcentage de la VPC.

Par ailleurs, il convient de **rechercher des actions à effet de levier important**, stimulant le développement des OP. Un assouplissement des règles quant à la répartition des actions des PO selon les différentes mesures devraient permettre de concentrer les moyens sur les objectifs stratégiques visant au développement des OP.

En ce sens, **les OP devraient être invitées à présenter un plan de développement stratégique sur la durée de leur programme opérationnel.** Le Service Public de Wallonie devrait davantage soutenir et renforcer cette vision stratégique des OP, tant lors de la définition des PO que lors de l'évaluation des actions menées annuellement.

Les synergies entre les PO et les mesures du PDR devraient être davantage stimulées, notamment sur le plan des investissements. Ainsi, les PO devraient montrer comment les actions sont complétées et renforcées par des investissements financés par ailleurs.

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Le rôle d'ensemblier des OP semble devoir être également renforcé. Une meilleure articulation entre le rôle des OP et les autres organismes œuvrant sur le champ de la qualité est attendue. Ce rôle d'ensemblier devrait être valorisé auprès des producteurs de façon à renforcer l'attractivité des OP.

La promotion du secteur des fruits et légumes et des OP auprès du grand public devrait appuyer la politique de développement et de qualité mise en œuvre.

Le développement de la commercialisation des productions au travers de circuits courts devrait être favorisé, même si la part de ces circuits restera très minoritaire.

2 Abstract

2.1 Mandate and scope of the assessment

The Walloon Region has conducted an assessment of the Walloon regional strategy in the field of sustainable operational programmes in the fruit and vegetable sector, under Council Regulation (EC) No 1234/2007 of 22 October 2007 establishing a common organisation of agricultural markets. The assessment covers the period from 2008 to 2011.

The assessment of the regional strategy aims to evaluate

- the progress made in achieving the regional strategy's general objectives;
- the efficiency and effectiveness of the operational programmes, with the assessment examining the level of use of financial resources;
- the impacts and effects of these programmes in light of the goals and results to be achieved as defined by the strategy.

The assessment is based on the guidelines laid out in the policy note by the C.2 Unit of the European Commission's DG Agriculture and Rural Development. However, subjects excluded from the assessment exercise include questions concerning crisis prevention and management measures, environmental actions in the field of transport and the stabilisation objective for production prices, because these have either not been implemented or are not part of the Walloon strategy's objectives.

2.2 Context

The regional strategy distinguishes between the fresh fruit and vegetable market which does not achieve a critical mass, but for which a development potential exists for products of differentiating quality, and vegetables destined for processing, the offer for which is already well developed and forms a well integrated sector of the industry. Consequently, regional priorities differ according to the two sectors.

The regional objectives for the fresh fruit and vegetable sector are to:

- Promote, as much as possible, the qualitative aspect of production
- Increase production
- Diversify production
- Develop organic production.

Three Producer Organisations have received funding in this sector. They are small in scale and their combined budget represents an annual average of €525 K. Two of these three POs specialise in specific crops, strawberries for one and carrots for the other. During the period of analysis, the third PO specialised in the sale of Organic fruit and vegetables. In view of the very modest size of the PO, research and experimental production actions and actions concerning training and the promotion of access to advisory services were only minimally implemented.

The regional objectives for the sector for vegetables destined for processing are as follows:

- Improve environmental protection
- Improve product quality
- Develop research.

Only one PO is recognised in this sector but has not received funding since 2010. In 2008 and 2009, the annual budget for its operational programme stood at €2,320 K.

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Although very modest in size, POs represent a significant share of Walloon production, between 15% and 30% for the fresh fruit and vegetable sector, with the PO for the market for vegetables destined for processing alone representing almost half of the surface area of vegetables grown in Wallonia.

2.3 The assessment's initial observations

2.3.1 Relevance

Although it should be noted that no specific and formal exercise to identify farmers' needs has been carried out, either on a regional level or by the POs, farmers generally feel that the actions were adapted to their needs. The needs they have, which are taken into account the least, concern the sharing of experiences between POs and support for agricultural investments.

The low number of new actions and the many budgetary amendments reflect the fact the operational programme only partially addresses a duly considered strategic development plan by POs.

2.3.2 Coherence

The actions implemented by POs in the fresh fruit and vegetable sector are well aligned with the four regional priorities, with the exception of the objective to diversify production which is not followed directly by any of the actions. The promotion of the qualitative aspect of production and the development of organic farming are the priorities most concerned by the actions implemented in the sector; fewer actions directly concern the increase in production.

In the sector for vegetables destined for processing, the regional priorities are very well followed by the actions implemented, especially the improvement of product quality.

Most of the operational programme's actions follow the RDP's objectives, and mainly the theme concerning the improvement of competitiveness in the agricultural sector. The RDP's environmental measures are followed more closely in the fresh fruit and vegetable sector than in the sector for vegetables destined for processing.

2.3.3 Effectiveness

A **production planning action** was implemented by each PO and concerns all the member farmers. The POs' action mainly involves advising and guiding member farmers about dates for sowing and harvests, varieties to grow, especially according to how early they produce, and farming techniques, all in line with market needs. These effects are of interest to member farmers, who emphasise how useful these actions are. In most of the POs, planning actions contribute to better short-term organisation of harvests and deliveries.

The effects of **actions designed to maintain and improve the quality of products** are more contrasting. These have clearly favoured carrot producers' conversion to organic farming. They have also had a beneficial impact on the organoleptic quality of the strawberries grown. Finally, they have contributed to a "quality" certification for farmers in the carrot sector and the sector for vegetables destined for processing, and these effects have been widely recognised by member farmers. Inversely, the effects of traceability and residue measurement actions only contribute indirectly to improving product quality.

In contrast, actions designed to maintain or improve quality have a significant effect on the better use of production factors. This results in an increase in yields in the fresh fruit and vegetable sector of between 5% and 11% according to the PO, and a reduction in the use of phytosanitary products and fertilisers. This reduction, although confirmed by many member farmers, cannot be assessed using the information available.

Other organisations also intervene alongside farmers through actions designed to improve product quality or the better use of production factors. These interventions are sometimes organised without any real coordination with the PO. This context may explain a limited involvement in this field by some POs.

Actions designed to improve sales mainly involve the development of product sales on markets and through existing distribution channels, as well as the adaptation of product packaging to meet the needs of the distribution sector, mainly medium-size and large-scale retail outlets. In contrast, these actions rarely contributed to developing new markets or new distribution channels: only one PO has developed Organic baskets distributed through "short supply chain" partnerships and one PO has become involved in the baby food market, and the share of these new markets or supply chains is relatively low in the PO's turnover. The

actions have not really contributed to creating new products or extending POs' range of products and the primary processing of products continues to be a priority for just one organisation in the fresh fruit and vegetable sector.

There are very few **research and development actions** and these mainly concern the PO active in the sector for vegetables destined for processing. The results of this PO's actions are mainly assessed through the better use of production factors: renewal and adaptation of harvesting equipment, management of nitrogen fertilisation, reduction in the use of phytosanitary products, setting up of an early-warning system, etc. Only one variety adaptation action had led to an experimental production.

Just one of the three POs in the fresh fruit and vegetable sector has implemented research and experimental production actions with a very limited budget. However, the results of these actions are positive because they have led to two new farming techniques which, on the one hand, contribute to the qualitative and quantitative improvement of the products harvested and, on the other hand, the extension of the production period. Furthermore, these actions helped the PO to test a new product refrigeration system, which has helped to reduce its energy consumption, but, above all, to improve product conservation; this has been a major investment for the PO and should help to reduce its dependency on buying external products in order to supply distribution channels throughout the year.

Training actions and actions designed to promote access to advisory services are rarely implemented, and they only represent 1% of the total budget for the four operational programmes. The results in the sector for vegetables destined for processing are mainly visible through advice provided for member farmers which contribute to the better use of production factors. In terms of the fresh fruit and vegetable sector, actions have helped to identify and adopt a new sowing and hoeing technique designed to improve the quality and quantity of the products harvested. In general, better targeting the organisations visited could help to reinforce the lever effect of this assessment.

Actions in favour of the environment are felt mainly to be a constraint. Apart from financing an investment designed to reduce energy consumption, the POs expect very little from the results of these actions. The results in terms of the reduction in packaging waste appear to be very limited, with these actions resulting from constraints imposed by distribution channels and, if these actions had been absent from the operational programmes, it is likely that the adoption of these packaging systems would have been almost the same. The results of the operational programmes designed to reduce the environmental impact appear to concern other actions, more than those appearing in measure 7 "actions in favour of the environment"; however, these results cannot be assessed with the indicators available.

2.3.4 Efficiency

The budget paid out conforms to the estimated budget in all the POs.

Planning and sales actions are relatively efficient in terms of the increase in the production sold. The performances by the different POs are relatively similar. The actions designed to improve quality appear to be less efficient in terms of the increase in the unit value of products.

2.3.5 Conclusions

The Walloon strategy retained four main objectives in the fresh fruit and vegetable sector: the promotion of the qualitative aspect of production, the increase in production, its diversification and the development of organic farming. In general, the operational programmes are well aligned with these different objectives, with the exception of the one concerning production diversification.

The operational programmes have contributed greatly to the development of organic farming, which is visible in the increased production volumes and the conversion of farmers from conventional farming to organic farming.

However, the regional objective to diversify production is not met by the operational programmes in the fresh fruit and vegetable sector.

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

The OPs have contributed to the objective to increase production, although this is limited by the conversion to organic farming and by the members' production. However, the POs have had little effect on the development of new products, new markets or new distribution channels. The increase in the production sold mainly concerns an increase in the penetration rate for existing distribution channels, mainly medium-size and large-scale retail outlets.

The improvement in the qualitative aspect of production is a result of the implementation of the operational programmes. It is assessed not only through an increase in the sale of Organic products, but also through an increase in the production of high quality varieties which differ from standard products. The number of non-conform products and customer complaints generally appear to have decreased slightly, but it already was very low. The organoleptic quality of products has improved: more adapted size, improved taste and conservation.

The unit value of the production sold progressed from 10% to 13% between 2005-2007 and 2008-2010 in a majority of POs in the fresh fruit and vegetable sector, which appears to be a result of conversion to organic farming and a differentiation policy based on product quality. Product processing is not commonly sought by POs and does not contribute to the increase in the value of products.

The operational programmes have not had an effect on the size of POs in the fresh fruit and vegetable sector. It is true that production has increased for some of them or for specific niche markets, but the number of active farmer members appears to have fallen. Growth, when it does exist, tends to concern the expansion of existing farmers' operations rather than an increase in the size of the PO. This reduction in the number of active member farmers may be a result of problems internal to the PO, a lack of interest by non-member farmers or a desire not to open the organisation to other members. In reality, the organisations have a pronounced asymmetrical internal structure, with just a few member farmers representing the large majority of production.

In general, Walloon POs in the fresh fruit and vegetable sector still appear to be relatively fragile, something which sometimes encourages them to favour actions with an immediate return for member farmers over actions which may act as a lever for the PO's medium-term or long-term development.

2.3.6 Recommendations

The priority objectives for the future regional strategy should be economic development and the concentration of the offering. In this sense, it is necessary to stimulate the growth of existing POs by increasing production volumes, which requires the opening of farmers' organisations to new members. This objective to enlarge POs should, in this sense, be a criterion for assessing future operational programmes. An increase in the value of operational programmes could also contribute to this, which, for the very smallest POs, implies raising the current limit for operational programmes in terms of the percentage of the VMP.

Also, it is necessary to **look for actions with a major lever effect** that will stimulate the development of POs. A relaxation in regulations concerning the breakdown of the operational programme's actions by different measures should help to focus resources on strategic objectives designed to develop POs.

In this sense, **POs should be asked to present a strategic development plan for the duration of their operational programme**. The Walloon Public Service should increase support and help to increase POs' strategic vision, as much when defining operational programmes as when assessing annual actions.

Synergies between the RDP's operational programmes and measures should be encouraged, especially in terms of investment. Thus, operational programmes should show how actions are completed and reinforced by investments financed by other sources.

The role of POs as integrators should also be reinforced. A better organisation between the role of POs and other organisations working in the field of quality is expected. This role as an integrator should be promoted among farmers in order to increase POs' attractiveness.

The promotion of the fruit and vegetable sector and POs among the general public should support the development and quality policy implemented.

The development of the sale of production through short supply chains should be encouraged, although the share of these supply chains is very much in the minority.

Introduction

Objet du rapport

Ce rapport présente l'évaluation de la stratégie régionale wallonne en matière de programmes opérationnels à caractère durable dans le secteur des fruits et légumes, en application du règlement (CE) n° 1234/2007 du Conseil du 22 octobre 2007 portant organisation commune des marchés dans le secteur agricole et dispositions spécifiques en ce qui concerne certains produits de ce secteur (OCM unique). L'évaluation porte sur les années 2008 à 2011.

Dans le cadre de l'Organisation Commune des Marchés (OCM) des fruits et légumes frais, le soutien de l'Europe est accordé à des Organisations de Producteurs (OP) reconnues par les Etats Membres selon des critères définis.

Ces OP élaborent des Programmes Opérationnels (PO) pluriannuels (3 à 5 ans) qui visent à améliorer l'orientation de la production vers le marché.

Par ailleurs, depuis 2007, les Etats membres doivent établir une stratégie nationale. En Belgique, deux stratégies régionales, une wallonne et une flamande, ont été élaborées indépendamment l'une de l'autre.

En application du Règlement européen (CE) 1234/2007, il est prévu que les Etats membres procèdent à leur évaluation. Cette évaluation doit être effectuée pour le 15/11/2012, en conformité avec l'article 127 du Règlement d'exécution (UE) 54/2011 de la Commission européenne.

L'évaluation de la stratégie régionale a pour objet de mesurer

- les progrès accomplis dans la réalisation des objectifs généraux de la stratégie régionale;
- l'efficacité et l'efficacités des programmes opérationnels, l'évaluation devant donc examiner le degré d'utilisation des ressources financières ;
- les effets et l'incidence de ces programmes à la lumière des objectifs et résultats à atteindre fixés par la stratégie.

L'évaluation visera à tirer des enseignements utiles pour l'amélioration de la qualité de la stratégie future et, en particulier, à déterminer les lacunes éventuelles que présente la définition des objectifs, des résultats à atteindre ou des mesures admissibles au bénéfice d'une aide, ou encore la nécessité de définir de nouveaux instruments.

Structure du rapport

Le chapitre 1 de ce rapport a présenté les principales constatations de l'évaluation ainsi que les conclusions et recommandations qui pouvaient en être tirées.

Le chapitre 3 présente la stratégie régionale et les programmes opérationnels adoptés par les OP wallonnes. Il rappelle également les exigences du cahier des charges, l'objet et la portée de l'évaluation.

Le chapitre 4 décrit la méthodologie d'évaluation utilisée, les sources de données utilisées et les méthodes adoptées de collecte de l'information. Il précise également les limites de l'exercice et la fiabilité des données.

Les réponses aux questions d'évaluation sont présentées au chapitre 5 ; dans un premier temps, les réponses aux questions se rapportant aux mesures spécifiques adoptées au titre de la stratégie régionale sont apportées ; ensuite la contribution des programmes opérationnels aux objectifs spécifiques et généraux est analysée.

Enfin, les conclusions et les recommandations sont présentées au chapitre 6.

Contexte de l'évaluation

2.4 La stratégie régionale

Afin d'élaborer la stratégie régionale 2009-2013, pour la mise en œuvre des programmes opérationnels durables par les organisations de producteurs de fruits et légumes, le SPW DGRNE a procédé à une **analyse de la situation initiale** du secteur, basée sur des données 2006, et de son **potentiel de développement** en région wallonne. Cette analyse a permis d'établir des **matrices AFOM** pour le secteur fruitier, le secteur des légumes destinés à la transformation et le secteur des légumes frais ; une attention a également été portée au secteur « Bio » pour lequel la demande en produits s'accroît et l'offre est insuffisante, les producteurs privilégiant la distribution en circuits courts. La stratégie régionale s'appuie sur la distinction entre des **sous-secteurs** qui ont atteint un degré de développement leur permettant de mettre sur le marché un volume de production suffisant et ceux qui en sont encore à un stade embryonnaire.

Ainsi, il y a lieu de distinguer la **production de légumes destinés à la transformation**, secteur bien développé et intégré à l'industrie pour lequel les actions prioritaires concernent les aspects « **protection de l'environnement** », « **qualité des produits** » et, le cas échéant, « **recherche** ».

D'un autre côté, dans le **secteur des légumes frais et des fruits**, les organisations de producteurs sont de petite taille et optent pour une qualité différenciée du produit, notamment par la production « bio ». Sont dès lors considérées comme prioritaires, les actions visant « **l'amélioration ou le maintien de la qualité du produit** » mais aussi celles visant un accroissement et/ou une diversification de la production dans le cadre d'une stratégie globale de « **planification de la production** » en connexion étroite avec le marché. Ce point concerne, en particulier, la production biologique pour laquelle l'offre est inférieure à la demande. Le développement de ce mode de production s'inscrit également dans le cadre des mesures relatives à la « **protection de l'environnement** ».

Les programmes opérationnels sont ainsi amenés à rencontrer **les trois objectifs généraux** définis à l'échelle européenne, à savoir :

- l'amélioration de la compétitivité
- l'amélioration de l'attractivité de l'appartenance à une organisation de producteurs
- la conservation et la protection de l'environnement, spécifiquement en matière de réduction des déchets et d'atténuation du changement climatique.

Afin d'atteindre ces objectifs généraux, trois **objectifs spécifiques** sont particulièrement poursuivis au niveau wallon :

- promouvoir la mise sur le marché des produits des membres
- assurer l'adéquation entre la production et la demande, en qualité et en quantité
- renforcer la valeur commerciale des produits

C'est pourquoi, en cohérence avec les analyses AFOM et les priorités dégagées, **trois types de mesure** sont privilégiés en Wallonie :

- les actions visant à la planification de la production
- les actions visant à améliorer la commercialisation
- les actions visant à améliorer ou à maintenir la qualité du produit.

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Tableau 1 : Types spécifiques d'actions prioritaires

Actions visant à la planification de la production	Actions visant à améliorer la commercialisation	Actions visant à améliorer ou à maintenir la qualité de la production
Plantations pérennes d'espèces et de variétés répondant aux besoins du marché	Achat, extension ou rénovation de bâtiment abritant les activités de l'OP	Equipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit
Machinisme spécifique pour la production primaire	Equipement pour la transformation primaire des produits	Compléments et/ou modernisation d'équipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement de produits permettant ...
Machinisme spécifique pour la récolte et le transport du champ jusqu'au site de conditionnement et/ou de transformation	Equipement de conditionnement, d'emballage et d'étiquetage des produits frais et/ou transformés	Infrastructure et équipement de contrôle de la qualité
Equipement durable pour la culture sous abri	Equipement informatique et électronique permettant d'assurer la traçabilité complète et/ou la gestion des flux de produits	Actions de suivi et contrôle de la qualité de la production primaire au niveau des exploitations et des produits au niveau de l'OP (personnel, frais d'analyse et de certification)
Equipement informatique nécessaire à la planification et au suivi de la production, y compris pour les aspects relatifs à la protection des cultures	Actions de communication et de publicité permettant d'accroître la notoriété de l'OP	Achats de petit matériel, produits et auxiliaire de culture destiné à limiter ou à remplacer l'utilisation d'intrants chimiques
Coordination de la planification de la production	Actions d'amélioration de la commercialisation des produits (coordination des arrivages et livraisons, développement et suivi clientèle,...)	
Achats de logiciels et/ou site permettant l'échange d'information entre les membres et les gestionnaires de l'OP	Etudes de marché	
	Achats de logiciels et/ou sites permettant d'assurer la traçabilité complète et/ou la gestion des flux de produits y compris les transactions commerciales	

D'autres types d'actions peuvent également être mis en œuvre et contribuer à l'atteinte des objectifs, ils sont toutefois moins prioritaires à l'échelle régionale.

Les organisations de producteurs et leurs programmes opérationnels

Sur la période 2008 à 2011, seules quatre organisations de producteurs ont été reconnues en Wallonie. Trois d'entre elles, le GPFL, le GPHN et la coopérative de l'Yerne, sont actives sur le secteur des fruits et légumes frais. La quatrième, APLIGEER, développe ses activités sur le secteur des légumes pour la transformation.

Tableau 2 : Présentation synthétique des organisations de producteurs

GPFL

Le GPFL a été créé en 1997 et est reconnu en tant qu'OP depuis le 19/09/2005. Ce n'est que depuis lors qu'il a mis en œuvre une réelle plate-forme commerciale, notamment en collaboration avec Biomarché. Au cours de la période d'analyse, ce dernier a été cédé à Pro Natura, qui a quitté la plate-forme initiale, puis a cessé ses activités ; Le GPFL a donc perdu un important canal de distribution et s'est attaché à reconstituer cette plate-forme et un réseau de distribution. La plate-forme a été acquise par un membre de l'OP et lui est louée. Ces dernières années, son activité s'est fortement concentrée sur le bio. Son chiffre d'affaires est de l'ordre de 3 MEUR et elle emploie une dizaine de personnes. A noter sa reconnaissance pour les fruits bio depuis début 2011.

GPHN

Depuis 1999, le GPHN est reconnu comme organisation de producteurs. Il gère la Criée de Wépion, unique criée wallonne. Regroupant une quinzaine de producteurs de fraises, elle a commercialisé, en 2011, 474 tonnes de fraises et réalisé un chiffre d'affaires en fruits d'1,7 M€. Les activités relatives aux autres fruits restent marginales.

Coopérative de l'Yerne

Créée en 1989, la coopérative de l'Yerne regroupe une trentaine d'agriculteurs cultivant des carottes. Son activité est centrée sur la production et la commercialisation de la carotte de Hesbaye®, conventionnelle ou bio, dont la particularité est d'être cultivée sur un sol limoneux. La coopérative de l'Yerne commercialise les carottes en l'état mais aussi après première transformation (pelées, coupées,...). Elle emploie une quinzaine de personnes et a réalisé en 2011, un chiffre d'affaires d'environ 5 M€.

APLIGEEER

Fondé en 1999, Apligeer est un groupement de producteurs de légumes destinés à l'industrie. Il contracte avec des agriculteurs de Hesbaye et du Condroz. Ce groupement cultive environ 5.600 Ha de légumes (pois : 3.200 ha, haricots : 670 ha, épinards : 650 ha, fèves des marais : 460 ha, carottes : 290 ha, choux de Bruxelles : 205 ha, choux frisés : 100 ha, cerfeuil : 15 ha, panais : 10 ha).

APLIGEEER, seule OP active sur le marché des légumes destinés à la transformation, n'a pas renouvelé sa demande de reconnaissance en Wallonie et n'a donc plus introduit de PO pour la programmation actuelle. Elle est cependant toujours reconnue par la Wallonie, mais n'est plus subventionnée (elle l'est par la Flandre) depuis 2010.

Par ailleurs, le GPFL dont le précédent PO se terminait en 2008, n'a introduit de nouveau PO que pour l'année 2010, de telle sorte qu'il n'a pas été subventionné au cours de l'année 2009.

Les OP sont de tailles modestes mais représentent toutefois 34%¹ de la valeur de la production wallonne en fruits et légumes, APLIGEEER représentant à elle seule, 27% ; les trois autres OP étant chacune spécialisée sur un secteur spécifique.

Plus particulièrement, les OP occupent une place significative dans leur domaines de spécialisation au sein de l'agriculture wallonne, à savoir les fruits et légumes frais Bio pour le GPFL, la carotte pour la coopérative de l'Yerne et la fraise pour le GPHN et les légumes destinés à la transformation pour APLIGEEER. Ainsi les OP représentent 27% des surfaces consacrées aux fruits et légumes Bio, 28% des surfaces consacrées aux fraises et 45% des surfaces de fruits et légumes en Wallonie.

¹ Données 2010

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Tableau 3 : Part des OP dans le secteur des fruits et légumes en Wallonie²

OP	Superficie (ha) des membres	% Wallonie	Indicateur
GPFL	51	14%	Fruits & légumes Bio OP/ fruits & légumes Bio en Wallonie
GPHN	30	28%	Fraises OP / fraises en Wallonie
Coop. de l'Yerne	68	5%	Carottes conventionnelles OP / carottes en Wallonie
	49	20%	Carottes Bio OP / légumes Bio en Wallonie
APLIGEER	5920	46%	Légumes OP/ légumes en Wallonie

Les programmes opérationnels sont de taille modeste, en particulier en ce qui concerne les 3 OP commercialisant des fruits et légumes frais. Ainsi ce sont 64 actions différentes qui ont été mises en œuvre par les 4 OP, entre 2008 et 2011, pour un budget de 4,6 M€. Une majorité (60%) d'entre elles ont trait à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits (33%) ou à l'amélioration de la commercialisation (27%).

De même, globalement pour les 4 OP, 57% du budget³ a été alloué aux actions visant la qualité des produits ou la commercialisation, qui constituent les mesures principalement mises en œuvre. Avec en particulier une part importante allouée aux seules actions visant l'amélioration de la commercialisation dans le chef du GPFL (52%).

La part du budget allouée par le GPHN aux actions visant à planifier la production (30%) est particulièrement importante par rapport à la part allouée par l'ensemble des OP (13%).

Si les actions de recherche et de production expérimentale ont représenté globalement un cinquième du budget, elles sont essentiellement le fait d'APLIGEER, dans le secteur des légumes destinés à la transformation, et n'ont concerné que les années 2008 et 2009 ; les autres OP ne consacrant soit que 6% de leur budget à cette mesure (Yerne) voir même un montant nul pour les 2 autres OP.

A contrario, si les 4 OP ne consacrent globalement que 10% du budget aux actions environnementales, les 3 OP actives sur le secteur des fruits et légumes frais y consacrent près d'un cinquième (18%) de leur budget.

Enfin, seules les OP de Yerne et d'Apligeer consacrent une part de leurs budgets à des actions de formation et d'accès aux services de conseil avec respectivement 2% et 1% de leurs budgets alloués à ces actions.

² Chiffres 2011 sauf APLIGEER chiffres 2009

³ Le tableau budgétaire est basé sur les dernières modifications budgétaires élaborées chaque année par les OP.

Tableau 4 : Budgets des actions selon les mesures des PO (2008 à 2011)

	GPHN	% GPHN	GPFL	% GPFL	Yerne	% Yerne	Apligeer	% Apligeer	TOTAL	% TOTAL
1. Actions visant à planifier la production	145.812 €	30%	15.000 €	2%	176.518 €	18%	247.056 €	10%	584.386 €	13%
2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	113.780 €	24%	184.917 €	30%	331.300 €	33%	974.931 €	38%	1.604.928 €	35%
3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	157.875 €	33%	320.522 €	52%	191.555 €	19%	344.069 €	14%	1.014.021 €	22%
4. Recherche et production expérimentale	0 €	0%	0 €	0%	60.800 €	6%	851.255 €	34%	912.055 €	20%
5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil	0 €	0%	0 €	0%	22.850 €	2%	28.018 €	1%	50.868 €	1%
6. Mesures de prévention et de gestion des crises	0 €	0%	0 €	0%	0 €	0%	0 €	0%	0 €	0%
7. Actions en faveur de l'environnement	66.320 €	14%	98.480 €	16%	216.344 €	22%	94.310 €	4%	475.454 €	10%
8. Autres actions	0 €	0%	0 €	0%	0 €	0%	0 €	0%	0 €	0%
TOTAL	483.787 €		618.919 €		999.367 €		2.539.639 €		4.641.712 €	100%

L'objet et la portée de l'évaluation

L'Unité C.2. de la Direction générale Agriculture et Développement rural de la Commission européenne a élaboré des lignes directrices, intitulées « note d'orientation »⁴, pour la réalisation de l'exercice d'évaluation afin, entre autres, d'aboutir à une approche commune et cohérente dans la présentation des rapports des différents Etats Membres. Le cahier des charges s'appuie très largement sur la note d'orientation européenne pour déterminer les questions évaluatives auxquelles l'évaluation doit répondre. Sont toutefois exclues du présent exercice d'évaluation les questions suivantes :

- Questions communes en rapport avec des mesures spécifiques de la stratégie régionale
 - Relatives aux mesures de prévention et de gestion de crises
 - Relatives aux actions environnementales dans le domaine des transports
 - Relatives aux « autres actions »
- Questions communes d'évaluation se rapportant à la stratégie régionale dans son ensemble
 - Relatives à l'objectif spécifique de stabilisation des prix à la production

Ces exclusions sont dictées par le fait que les questions sont relatives à des mesures qui ne sont pas éligibles dans le cadre de la stratégie wallonne ou qui n'ont pas été mises en œuvre par les organisations de producteurs au cours de la période 2008-2011 ou encore qui ne font pas partie des objectifs de la stratégie wallonne.

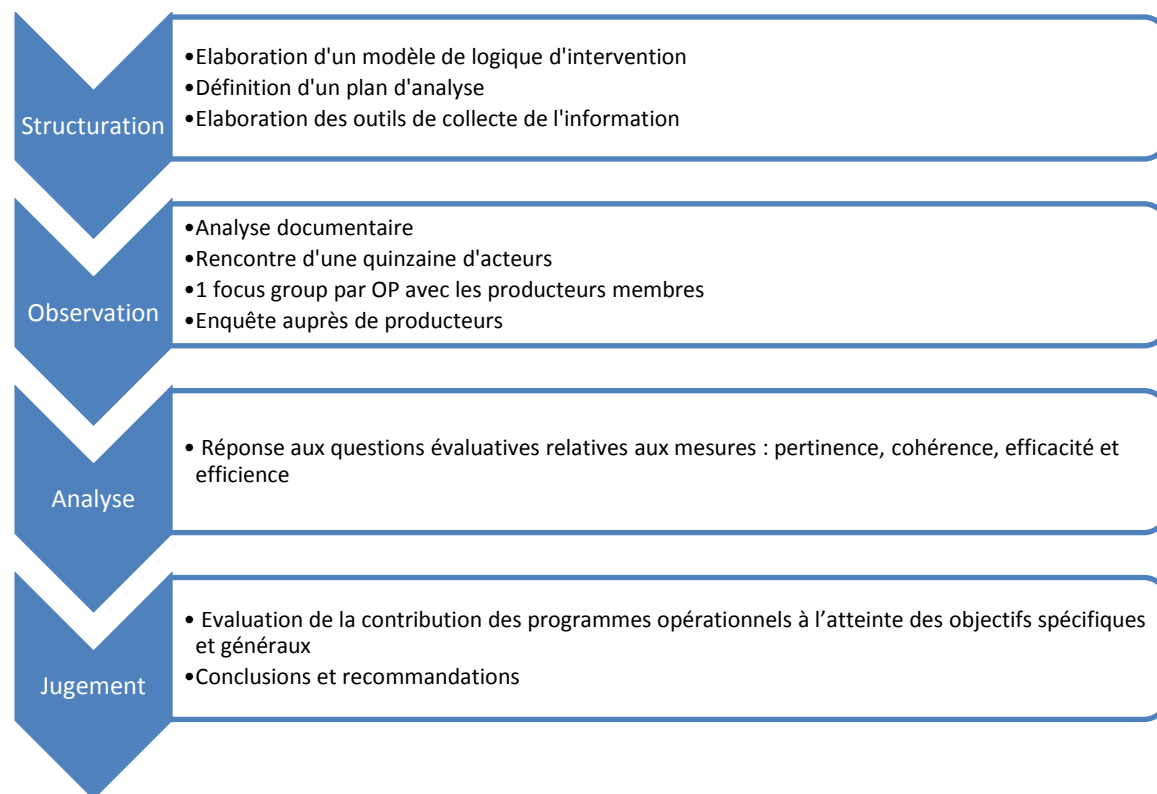
⁴ AGRI-C.2/DOCTRAV/003/2011 Note d'orientation, version du 18.10.2011 – Final – Evaluation en matière de programmes opérationnels à caractère durable dans le secteur des fruits et légumes (2012).

Méthodologie

Démarche méthodologique

L'exercice d'évaluation a été conduit en 4 phases

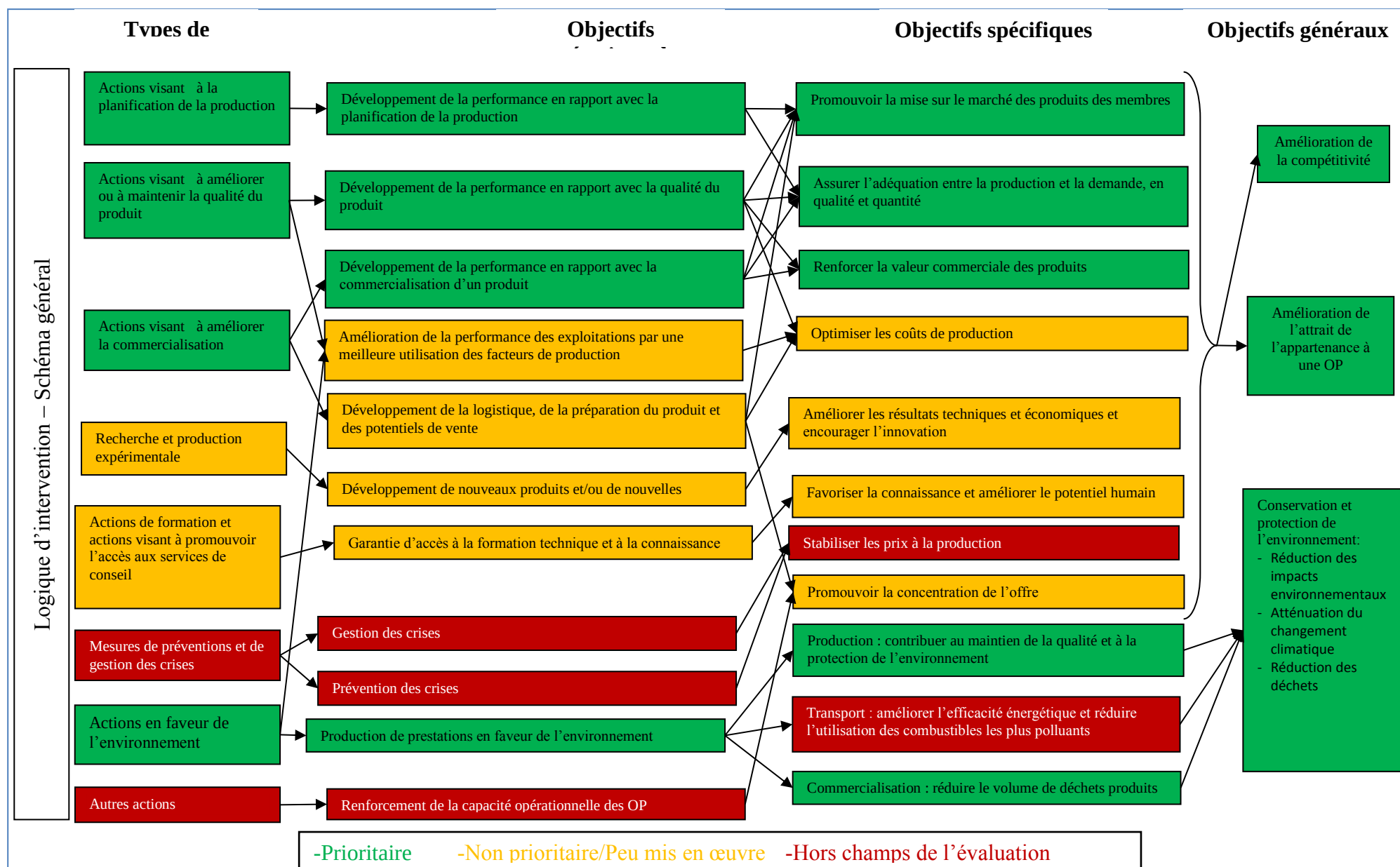

Elaboration d'un modèle de logique d'intervention

Le modèle de logique d'intervention est directement repris de celui présenté dans la note d'orientation de l'Unité C.2. de la Direction générale Agriculture et Développement rural de la Commission européenne. Il est toutefois adapté afin de tenir compte :

- Des mesures non mises en œuvre par les OP wallonnes (en rouge sur le schéma)
- Des priorités wallonnes (indiquées en vert sur le schéma)
- D'effets complémentaires de certaines actions tels que :
 - De la contribution de certaines actions visant à améliorer ou à maintenir la qualité des produits et de certaines actions en faveur de l'environnement sur l'amélioration de la performance des exploitations par une meilleure utilisation des facteurs de productions (par exemple, des actions visant à réduire l'utilisation des produits phytosanitaires ou des actions de gestion de fumure).
 - De la contribution de certaines actions visant à améliorer la commercialisation sur le développement de la logistique, de la préparation du produit et des potentiels de vente (par exemple, des installations de conditionnement des produits)

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Le plan d'analyse

Treize questions évaluatives relatives aux mesures ont été formulées ; il a été tenu compte des priorités régionales qui, d'une part, mettent l'accent sur les actions de planification, de commercialisation et d'amélioration de la qualité des produits ainsi que sur les mesures en faveur de l'environnement et, d'autre part, distinguent les objectifs selon qu'il s'agit du secteur des légumes pour la transformation ou celui des fruits et légumes frais.

Tableau 5 : Questions évaluative relatives aux mesures

Thème	Questions d'évaluation		Secteurs spécifiquement visés par la stratégie régionale		Mesures visées prioritairement							
			Légumes pour la transfo.	Fruits et légumes frais	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8
Pertinence	QE-1	Dans quelle mesure les actions sont-elles conformes aux besoins ?										
Cohérence	QE-2	Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec la stratégie régionale ?										
	QE-3	Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec les mesures du PDR poursuivant des objectifs identiques ?										
Efficacité	QE-4	Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la planification ?		X								
	QE-5	Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la qualité des produits ?	X	X								
	QE-6	Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs ou de leurs membres grâce à une meilleure utilisation des facteurs de production ?										
	QE-7	Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la commercialisation ?		X								
	QE-8	Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la logistique, de la préparation des produits et des potentiels de vente ?										
	QE-9	Dans quelle mesure les actions de recherche et de production expérimentale ont-elles contribué au développement de nouveaux produits et/ou nouvelles techniques ?	X									
	QE-10	Dans quelle mesure les actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil ont-elles contribué à promouvoir la connaissance et à améliorer le potentiel humain, notamment au travers de l'accès à la formation technique ?										
	QE-11	Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont-elles contribué à réduire l'impact environnemental ?	X									
	QE-12	Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont-elles contribué à la réduction du volume de déchets produits ?	X									
	QE-13	Le coût d'atteinte des réalisations et des résultats est-il satisfaisant ?										

	Question évaluative prioritaire
	Question évaluative non prioritaire
	Mesures non concernées par la question évaluative

M1 : planification production M5 : Formation
M2 : Qualité des produits M6 : Prév. & gest Crises
M3 : Commercialisation M7 : Environnement
M4 : Recherche et prod. exp M8 : Autres actions

Cinq questions évaluatives quant à l'atteinte des objectifs spécifiques et généraux ont été, en outre, formulées.

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Tableau 6 : Questions évaluatives quant à l'atteinte des objectifs

Thème	Question d'évaluation	
Objectifs spécifiques	QE-14	Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à promouvoir la mise sur le marché des produits des membres de l'OP ?
	QE-15	Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à assurer l'adéquation entre la production des organisations de producteurs reconnues et la demande en quantité et en qualité ?
	QE-16	Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à renforcer la valeur commerciale des produits des organisations de producteurs ?
	QE-17	Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à optimiser les coûts de production des organisations de producteurs et/ou de leurs membres ?
	QE-18	Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à promouvoir la concentration de l'offre ?

La grille des questions d'évaluation a permis de dégager quatre sources d'information principales pour l'étude : sources documentaires, rencontres des OP, interrogation des producteurs membres des OP et interviews de parties prenantes.

Tableau 7 : Sources d'information

	Pertinence	Cohérence	Efficacité	Efficience
Rencontre des OP	X	X	X	X
Interrogation des producteurs membres (OP et interviews)		X	X	
Interviews des parties prenantes	X	X	X	
Analyse documentaire				
<i>Stratégie régionale</i>	X	X		
<i>Cadre environnemental</i>		X		
<i>PDR wallon</i>		X		
<i>PO & avenants</i>	X	X		
<i>Rapports d'activité</i>			X	X

L'annexe 1 développe le plan d'analyse en mettant en regard de chaque question évaluative, les critères de jugement et les sources utilisées. L'annexe 2 présente les grilles d'entretien qui ont été utilisées pour les rencontres avec les OP, l'interrogation des producteurs membres et les interviews des parties prenantes. Enfin, l'annexe 3 détaille la liste des personnes interrogées dans le cadre de cette mission.

Déroulement de la mission et limites à l'exercice d'évaluation

La réunion de lancement de cet exercice d'évaluation a eu lieu le 4 septembre 2012. Une réunion intermédiaire du comité d'accompagnement s'est tenue le 26 septembre 2012 ; le rapport de structuration et un état d'avancement y ont été présentés. Le rapport provisoire a été remis le 15 octobre 2012.

Le délai de réalisation de l'évaluation a donc été particulièrement court même si les PO sont de taille modeste et les actions mises en œuvre peu complexes. La principale difficulté a été d'interroger les OP, les producteurs membres et les parties prenantes dans un délai aussi court.

Ainsi, APLIGEER n'a pas souhaité rencontrer les évaluateurs dans le cadre de cette mission. Par ailleurs, cette OP n'ayant pas renouvelé son PO pour la présente période de programmation, il était difficile d'interroger des producteurs membres sur des actions datant d'au moins 3 ans. Pour cette OP, l'analyse repose donc exclusivement sur base des sources documentaires et des interviews avec les parties prenantes.

Il n'a pas été possible d'organiser un focus group avec les producteurs membres du GPFL, pour des questions de disponibilité. En ce qui concerne les producteurs membres, l'analyse s'appuie donc exclusivement sur les interviews qui ont pu être menées par voie téléphonique.

Ces difficultés ont pour conséquence de limiter l'évaluation dans sa capacité à indiquer les effets des programmes opérationnels et de la stratégie régionale tels que perçus par les producteurs membres. Par ailleurs, les difficultés rencontrées avec APLIGEER impactent directement sur la qualité de l'évaluation des effets de la stratégie sur le secteur des légumes destinés à la transformation.

Les évaluateurs ont également été confrontés à l'absence des indicateurs de réalisation et de résultats sur l'ensemble de la période 2008 à 2011, ce qui limite l'analyse des actions mises en œuvre et de leur contribution aux objectifs de la stratégie régionale.

Jugement évaluatif

Réponse aux questions évaluatives relatives aux mesures

Pertinence

QE-1. Dans quelle mesure les actions sont-elles conformes aux besoins ?

J-1.1. Les besoins des producteurs ont été identifiés

Il n'y a pas eu d'exercice spécifique d'identification des besoins des producteurs mené au niveau régional. La stratégie régionale a été élaborée en tenant compte prioritairement du cadre européen, notamment le Règlement du Conseil et les Règlements de la Commission portant application du premier. Ainsi, l'imposition européenne d'actions en faveur de l'environnement a été intégrée à la stratégie régionale, d'autant qu'elle rejoint l'orientation de la politique agricole wallonne visant au développement d'une agriculture durable.

Pour l'élaboration de la stratégie régionale, le Service Public de Wallonie s'est principalement appuyé sur ses ressources internes, notamment documentaire, dont il disposait déjà et de sa connaissance du secteur des fruits et légumes wallons. Il n'y a, par contre, eu ni interrogation des producteurs, de leurs organisations ou de leur représentants de manière spécifique pour la définition de la stratégie régionale.

Les organisations de producteurs ont été informées de la stratégie régionale et de l'évolution du cadre européen afin de définir leur programme opérationnel. Il apparaît également, qu'à cette occasion, les OP n'ont pas mis en œuvre d'étude formalisée des besoins. On observe une large continuité des actions mises en œuvre par les OP, d'une année à l'autre, et d'un PO à l'autre.

Tableau 8 : Identification des besoins des producteurs

	GPFL	GPHN	Coop. Yerne	APLIGEER
Existence d'un document de programmation identifiant les besoins	NON	NON	NON	NON
Complétude et qualité de l'étude des besoins menée	Approche informelle	Initiative du personnel de l'OP	Approche informelle	Non renseigné
% actions « permanentes » de 2008 à 2011	22%	60%	100%	57%
% du budget du dernier PO consacré à des actions nouvelles	20%	30%	0%	n.d.

Toutefois, si les actions des PO sont principalement conçues par les équipes internes des OP, un processus informel de validation/adaptation est mis en œuvre au sein des OP en vue d'aboutir à la définition du programme opérationnel. Ce processus aboutit à la validation formelle par le conseil d'administration de l'OP du PO et, chaque année, de ses éventuelles adaptations. Etant donné le nombre très réduit de producteurs membres actifs, le plus souvent entre 15 et 20, et la composition des conseils d'administration où les producteurs principaux sont représentés donnent à penser que les besoins des producteurs sont effectivement pris en considération dans la définition des actions mises en œuvre, même s'il n'existe pas, à proprement parler, de processus d'identification des besoins.

J-1.2. Les actions mises en œuvre sont alignées sur les besoins identifiés

Les besoins n'étant pas formellement identifiés, il n'a pas été possible d'évaluer dans quelle mesure les actions mises en œuvre sont alignées sur ces besoins, que ce soit en termes du nombre d'actions ou de leur part budgétaire dans le programme opérationnel.

Ce qui paraît préjudiciable, c'est l'absence d'un cadrage stratégique des actions mises en œuvre à l'échelle de chaque OP. L'absence d'analyses AFOM et d'objectifs stratégiques à moyen ou long terme empêche la définition d'actions cohérentes avec ces objectifs. S'il apparaît que certaines actions s'inscrivent d'évidence dans une perspective de développement de l'OP, d'autres semblent davantage relever d'activités intrinsèques à l'OP et ne servent pas véritablement de levier dans une perspective de développement stratégique.

Il devient alors difficile d'évaluer les adaptations budgétaires des actions qui prévalent chaque année. Ces modifications budgétaires sont nombreuses et concernent une part importante du budget, ce qui contraste avec la relative permanence des actions mises en œuvre, ainsi que décrit au point précédent.

Tableau 9 : Modifications budgétaires apportées aux actions

	GPFL	GPHN	Coop. Yerne	APLIGEER
% moyen de modification budgétaire par action	49%	54%	149%	15%
% moyen de modification budgétaire	21%	4%	7%	7%

Diverses raisons peuvent être avancées pour comprendre ces modifications budgétaires, sans qu'il soit possible de les hiérarchiser : modifications dues à des contingences externes, modifications visant à une meilleure adaptation des actions aux besoins, modifications reflétant de nouvelles orientations stratégiques.

J-1.3. Les producteurs considèrent que les actions mises en œuvre répondaient à leurs besoins

De manière générale aux trois OP pour lesquelles les avis des producteurs ont été recueillis, les producteurs se disent plutôt satisfaits des actions mises en œuvre. Le besoin premier des producteurs représente la prise en charge des aspects de commercialisation de leurs productions et cette tâche est correctement remplie. Ce sentiment est d'autant plus marqué pour le GPHN.

Plusieurs producteurs membres des OP émettent par contre un souhait commun de prise en charge par les actions des PO de davantage d'investissements dont certains qui seraient réalisés au sein même des exploitations des producteurs (rampes d'irrigation pour la production de carottes, panneaux photovoltaïques,...). Des actions permettant des rencontres et un échange d'expérience entre différentes OP sont également suggérées par plusieurs producteurs.

En particulier, au sein de la coopérative de Yerne une remarque récurrente apparaît pour un besoin de davantage de transparence dans le processus de commercialisation, entre la livraison de la production récoltée et le volume final payé au producteur. Ce sentiment semble renforcé par les récents mouvements au sein de la direction de l'OP qui engendre une certaine instabilité dans sa gestion aux yeux des producteurs.

Cohérence

QE-2. Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec la stratégie régionale ?

J-2.1. Les actions sont en ligne avec les priorités de la stratégie régionale

Globalement, les actions sont bien en ligne avec les priorités de la stratégie régionale, avec deux-tiers des actions dans le secteur de fruits et légumes frais et 86% des actions dans le secteur des légumes pour transformation qui s'inscrivent directement dans au moins une des priorités fixées par la stratégie régionale.

Au niveau du secteur des fruits et légumes frais, les actions visent davantage à une meilleure valorisation de l'aspect qualitatif des productions et au développement d'une production biologique qu'à l'accroissement de la production. Seule l'objectif régional de diversification de la production ne semble pas rencontré par les actions mises en œuvre. Ceci s'explique principalement par le caractère mono-produit (ou quasiment) de deux des trois OP, le GPHN (Fraise) et la coopérative de l'Yerne (Carotte). Le GPHN a bien effectué quelques timides tentatives pour s'ouvrir à d'autres fruits rouges (cerises et framboises, notamment) sans réel succès ni implication des producteurs membres. La coopérative de l'Yerne n'a pas encore entamé de démarche visant à diversifier sa production ; elle estime toutefois qu'il s'agit d'une perspective de développement à envisager afin de renforcer son poids par rapport aux producteurs membres. En effet, la coopérative impose une rotation culturale de 7 ans pour la carotte ; de ce fait, ce que l'OP représente pour ses producteurs membres est assez faible et l'implication des producteurs membres dans la coopérative est relativement réduite.

Au niveau du secteur des légumes destinés à la transformation, les actions visent avant tout (38%) à l'amélioration de la qualité des produits. Près d'un quart des actions vise également à l'amélioration de la protection de l'environnement ou au développement de la recherche.

Tableau 10 : Alignement des actions sur la stratégie régionale (% du nombre d'actions)

	Valoriser le plus possible l'aspect qualitatif des productions	Accroître la production	Diversifier la production	Développer la production biologique	Aucun des objectifs précédents
GPFL	17%	6%	0%	61%	28%
GPHN	47%	20%	0%	0%	33%
Coop Yerne	40%	10%	0%	10%	40%
Secteur fruits et légumes frais	33%	12%	0%	28%	33%
	Améliorer la protection de l'environnement	Améliorer la qualité des produits	Développer la recherche		Aucun des objectifs précédents
APLIGEER	29%	38%	24%		14%
Secteur légumes pour transformation	29%	38%	24%		14%

Ces priorités régionales sont principalement rencontrées au travers des 21 actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits dans toutes les OP. Les 17 actions visant à l'amélioration de la commercialisation sont moins en ligne avec les priorités régionales, ce qui résulte essentiellement d'actions visant à la mise sur pied d'outils de communication (intranet, extranet,...) et de livraison. Les actions de recherche et production expérimentale rencontrent bien les priorités régionales dans la mesure où elles contribuent notamment à l'adoption de techniques pour la culture biologique (Yerne) ou visant à l'amélioration de la protection de l'environnement (APLIGEER). Par contre, dans le secteur des fruits et légumes frais, les actions en faveur de l'environnement rencontrent assez peu les priorités régionales parce qu'essentiellement centrées sur la gestion des emballages, hormis les actions mises en œuvre par le GPFL qui contribuent au développement de la production biologique.

Tableau 11 : Alignement des actions, selon la mesure des PO, sur la stratégie régionale (% du nombre d'actions)

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
1. Actions visant à planifier la production	100%	100%	0%	0%
2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	86%	86%	75%	100%
3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	57%	75%	50%	100%
4. Recherche et production expérimentale	n.d.	n.d.	100%	75%
5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil	n.d.	n.d.	100%	100%
6. Mesures de prévention et de gestion des crises	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
7. Actions en faveur de l'environnement	67%	0%	0%	100%
8. Autres actions	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

J-2.2. Les actions mises en œuvre sont en ligne avec les actions reprises dans la stratégie régionale

D'une façon globale, les actions apparaissent bien (77%) alignées avec les actions prévues par la stratégie régionale. En particulier, les actions visant à planifier la production et celles en faveur de l'environnement sont parfaitement alignées avec les actions reprises dans la stratégie régionale. Les actions visant à la commercialisation sont également très bien alignées avec celles figurant dans la stratégie régionale, à l'exception de celles mises en œuvre par APLIGEER. Ceci s'explique par le fait que deux actions reprises sous la mesure « structure commerciale » de la période de programmation précédente ont trait à l'établissement de contrat entre l'OP et ses membres et à un logiciel de traçabilité des produits acquis bien avant la période 2008-2011. Les actions de recherche et de production expérimentale menées par APLIGEER apparaissent également peu en ligne avec celles figurant dans la stratégie régionale, essentiellement parce que plusieurs actions n'ont pas directement trait à de la recherche ou de la production expérimentale (systèmes d'avertissement, contrôle du pouvoir germinatif des semences,...).

L'alignement quelque peu moindre des actions visant à la qualité des produits est la conséquence d'actions prenant la forme d'acquisition d'équipement en amont (matériel/dispositif de culture) du stockage, de la manutention, du tri ou du conditionnement des produits ainsi que prévu par la stratégie régionale.

Tableau 12 : % actions alignées sur les actions figurant dans la stratégie régionale

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER	TOTAL
1. Actions visant à planifier la production	100%	100%	100%	100%	100%
2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	43%	67%	100%	100%	70%
3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	86%	100%	100%	50%	82%
4. Recherche et production expérimentale	n.d.	n.d.	100%	33%	43%
5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil	n.d.	n.d.	100%	67%	75%

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER	TOTAL
6. Mesures de prévention et de gestion des crises	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
7. Actions en faveur de l'environnement	100%	100%	100%	100%	100%
8. Autres actions	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
TOTAL	72%	86%	100%	63%	77%

QE-3. Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec les mesures du PDR poursuivant des objectifs identiques ?

J-3.1. Les actions complètent ou renforcent les mesures du PDR

Les actions mises en œuvre dans le cadre des programmes opérationnels s'inscrivent fortement dans les objectifs poursuivis par le PDR (70% des actions des OP du secteur des fruits et légumes frais), principalement sur son axe d'amélioration de la compétitivité des secteurs agricole et forestier. Ainsi, la moitié environ des actions, tant dans le secteur des fruits et légumes frais que dans celui des légumes destinés à la transformation, contribuent complémentaires aux mesures du PDR à l'amélioration de la qualité des produits. Il s'agit notamment des actions visant à faciliter la mise en place de système de qualité dans les exploitations ou d'actions de contrôle de la qualité. Près d'un quart des actions des OP du secteur des fruits et légumes frais et deux-tiers de celle du secteur des légumes destinés à la transformation contribuent directement à renforcer les performances, notamment environnementales, des exploitations agricoles, ce qui est le reflet du nombre d'actions visant au suivi des cultures, à l'amélioration des techniques culturales et aux contrôles qualité ou aux équipements de cultures. Par contre, relativement peu (10 à 12%) des actions contribuent directement à favoriser la transformation des produits et encourager l'implication du secteur primaire dans la valorisation des produits. Ceci résulte notamment du fait que deux des trois OP du secteur des fruits et légumes frais commercialisent les produits en l'état sans transformation.

Tableau 13 : Contribution aux objectifs de l'axe 1 du PDR « Amélioration de la compétitivité des secteurs agricole et forestier » (en % du nombre d'actions)

Objectifs	Fruits et légumes frais	Légumes pour transformation
Renforcer les performances, notamment environnementales, des entreprises agricoles et sylvicoles et améliorer les conditions de travail au sein de celles-ci	23%	62%
Encourager la diversification et l'innovation au sein des exploitations et des entreprises agroalimentaires	5%	19%
Renforcer les programmes de formation et d'information	2%	14%
Améliorer la qualité des produits	47%	57%
Favoriser la transformation des produits agricoles et forestiers et encourager l'implication du secteur primaire dans la valorisation des produits	12%	10%

Plus précisément, il apparaît que la moitié des actions mises en œuvre complète ou renforce la mesure « 123 Accroissement de la valeur ajoutée des produits agricoles et sylvicoles » qui se traduit par des aides à l'investissement et de capital risque visant à favoriser l'amélioration de la qualité des produits, l'innovation, la valorisation des sous-produits ou la préservation de l'environnement. Au niveau du secteur des légumes destinés à la transformation, 14% des actions complètent les actions de formation/information/vulgarisation prévue par le PDR.

Tableau 14 : Actions qui complètent ou renforcent les mesures de l'axe 1 du PDR « Amélioration de la compétitivité des secteurs agricole et forestier » (en % du nombre d'actions)

Mesures	Fruits et légumes frais	Légumes pour transformation
---------	-------------------------	-----------------------------

Aide aux investissements dans les exploitations agricoles	2%	0%
Actions de formation/information/vulgarisation	5%	14%
Accroissement de la valeur ajoutée des produits agricoles	49%	43%
Systèmes de qualité	12%	5%
Installation des jeunes agriculteurs	0%	0%

Les actions mises en œuvre dans le cadre des PO s'inscrivent nettement moins dans les objectifs d'amélioration de l'environnement et de l'espace rural et d'attractivité du milieu rural, en-dehors de l'objectif de favoriser les pratiques respectueuses de l'environnement auquel 23% des actions des OP du secteur des fruits et légumes frais et 43% des actions d'APLIGEER contribuent directement.

J-3.2. Les actions sont complémentaires aux mesures environnementales du PDR, telles qu'identifiées par le cadre environnemental

Le cadre environnemental identifie deux mesures incitatives : les aides aux agriculteurs participant à des régimes de qualité alimentaire (mesure 132 de l'Axe 1 du PDR) et les mesures agro-environnementales (mesure 214 de l'Axe 2 du PDR).

Tableau 15 : Actions complémentaires aux mesures environnementales du PDR (en % du nombre d'actions)

		GPFL	GPHN	Coop Yerne	Secteur fruits et légumes frais	APLIGEER	Secteur légumes pour transformation
Mesure 132	Systèmes de qualité	11%	13%	10%	12%	5%	5%
Mesure 214	MAE & agriculture biologique	33%	0%	40%	23%	0%	0%

12% des actions mises en œuvre dans le secteur des fruits et légumes frais visent à l'instauration de systèmes qualité dans les exploitations. Le plus souvent, il s'agit d'une obligation imposée par les OP de satisfaire à la certification Global Gap ; complémentirement, la coopérative de l'Yerne a défini son propre cahier des charges qui est imposé aux producteurs membres. Il ne s'agit toutefois pas d'un système de qualité différenciée reconnu par la Région wallonne tel que promu par la mesure 132 de l'axe 1 du PDR ; par ailleurs, la commercialisation par la coopérative de l'Yerne de carottes achetées à des producteurs non membres et ne respectant les prescrits de ce cahier des charges se fait sans distinction de la qualité des produits, ce qui apparaît comme contradictoire avec la volonté de promouvoir une production de qualité différenciée. De même APLIGEER a développé son propre cahier des charges pour se positionner sur le marché du Baby Food et sur le marché américain. Il apparaît donc que si une action sur huit a trait à l'instauration de systèmes de qualité, on est encore relativement éloigné des objectifs de la mesure 132 de l'axe 1 du PDR.

Parmi les différentes méthodes agro-environnementales retenues dans le PDR wallon figure l'agriculture biologique. C'est précisément sur ce point que les actions des OP paraissent renforcer la mesure 214 de l'axe 2 du PDR. En effet, il apparaît que deux des quatre OP favorisent la conversion des producteurs conventionnels vers le Bio par le témoignage de producteurs Bio, l'accès au marché que l'OP apporte ainsi que, dans le cas de la coopérative de l'Yerne, par la technicité des équipements et par les conseils en termes de méthodes culturales. Toutefois, au-delà de la notion de conversion, les actions des OP ne semblent pas avoir contribué à un accroissement des superficies cultivées en Bio auprès des exploitants déjà Bio. Les producteurs membres interrogés confirment le rôle parfois prépondérant des OP dans leur conversion Bio.

J-3.3. Il existe des synergies entre le PDR et les actions mises en œuvre

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Très peu de réelles synergies sont observées entre les mesures du PDR et les actions mises en œuvre par les OP. Selon les informations recueillies, seul l'achat d'un tunnel à froid pour améliorer la conservation des carottes a réellement fait l'objet d'une synergie entre mesures du PDR et actions du PO : ainsi, le programme opérationnel a financé une campagne de réalisation de tests et d'essais, dans le cadre de la mesure « 4 Recherche et production expérimentale » tandis que l'aide à l'investissement et son financement relevait des mesures du PDR. Il s'agit toutefois là d'un investissement extrêmement important pour la coopérative de l'Yerne, tant d'un point de vue financier, que d'un point de vue de différenciation sur le marché.

Efficacité

QE-4. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la planification ?

J-4.1. La planification de la production a été régulée sur base des prévisions de vente

Chaque OP met en œuvre une action visant à améliorer la planification de la production. Les deux OP dont la taille est la plus importante, APLIGEER et la coopérative de l'Yerne, mettent en œuvre un processus formalisé de planification de la production, conduisant à la formalisation de contrats avec les producteurs. Le processus est nettement plus informel dans les deux autres OP. L'ensemble des producteurs membres actifs des OP participent à ces actions de planification.

D'une manière générale, les trois OP actives sur le secteur des fruits et des légumes frais font face à une demande excédentaire par rapport à la production de leurs membres. Ainsi, la coopérative de l'Yerne fait largement appel à des achats de carottes sur le marché international pour satisfaire ses clients tandis que le GPHN écoule assez aisément la production de ses membres au travers de la criée ; le GPFL s'adresse au marché Bio sur lequel la demande est supérieure à l'offre. L'enjeu principal pour les OP est donc de trouver de nouveaux producteurs ou de convaincre les producteurs membres d'accroître les surfaces. Tant la coopérative de l'Yerne que le GPHN peinent à rencontrer cet objectif. Les raisons sont de deux ordres différents : la rentabilité offerte aux producteurs par la coopérative et la part qu'elle représente dans les recettes des producteurs membres, étant donné la rotation des cultures imposées en matière de carottes ; le comportement de free riding de certains producteurs de fraises qui préfèrent écouler directement leur propre production que de la faire transiter par la criée pour des questions de rétribution.

L'action des OP consiste principalement à conseiller et orienter les producteurs membres quant aux dates de semis et de récolte, aux variétés cultivées, notamment en fonction de leur précocité, et aux techniques de culture de façon à répondre aux besoins du marché. D'une manière générale, les producteurs membres interrogés corroborent l'importance de l'OP en matière de planification de la production et l'impact que celle-ci a sur l'écoulement des produits sur le marché, même si ce dernier point n'est perçu que par une minorité des producteurs.

Les effets en termes de volume de production commercialisée apparaissent clairement pour le GPHN et la coopérative de l'Yerne, même si d'autres facteurs que la seule action de planification, explique l'accroissement de la production commercialisée. Ce résultat apparaît comme le reflet d'adaptation dans le choix de variétés produites, d'une meilleure répartition au cours de l'année des productions et de meilleures techniques culturales. La baisse du volume de production commercialisée qui apparaît pour le GPFL est la conséquence directe d'un recentrage des activités du groupement sur la production biologique et, conséquemment, le départ d'un certain nombre de producteurs conventionnels.

Tableau 16 : Indicateurs relatifs à la planification de la production

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
# actions de planification	1	1	1	1
% du budget du PO consacré à la planification	2%	30%	18%	10%

% producteurs membres participant aux actions de planification	100%	100%	100%	100%
Evolution du volume de la production commercialisée entre 2005-2007 et 2008-2010	n.d.	+36%	+4%	n.d.
Evolution du volume de la production commercialisée entre 2008 et 2010	-19%	19%	28%	-8% ⁵

Les superficies non récoltées sont quasi nulles pour les producteurs membres des OP actives en matière de fruits et légumes frais. On observe toutefois un problème de dégradation prématurée des carottes Bio au cours de deux années, ce qui a nécessité de compenser les pertes par des achats de carottes Bio à l'étranger. Au niveau d'APLIGEER, les surfaces non récoltées s'élevaient à 1% au cours des années 2005 à 2007 ; en 2008 et 2009, cette proportion est passée à 3%, augmentation davantage due à des problèmes de tendérométrie dus aux aléas climatiques qu'à un défaut dans la planification des productions.

J-4.2. La planification de la production sur base de la demande à court terme a été améliorée

Toutes les OP interviennent pour adapter à court terme les récoltes. Les modalités de mise en œuvre sont toutefois spécifiques à chaque OP et les résultats se comparent difficilement.

Ainsi, APLIGEER planifie les semis et organise les récoltes en allouant les moyens nécessaires en fonction de l'usine de transformation qu'elle approvisionne. Les actions ont permis de réduire le délai entre la production et la transformation ou la commercialisation. En 2009, les résultats de l'OP concernant la planification précisait qu'aucun container n'avait dû être jeté pour délai d'attente trop long (pois et fèves). L'action du GPHN se manifeste essentiellement en termes de régulation des volumes vendus quotidiennement à la criée, au travers du mécanisme de vente administrative (achat pour compte de... effectué par le GPHN) et des installations frigorifiques acquises dans le cadre des PO précédents. Il en résulte une stabilisation positive des prix de vente et une meilleure satisfaction de la demande qui se manifeste en général en fin de semaine. Le rôle du GPFL est essentiellement celui d'interface entre producteurs et distributeurs, ses résultats sont difficilement mesurables, mais 5 des 6 producteurs interrogés sur ce sujet manifestent leur satisfaction du rôle joué par le groupement sur ce plan. La coopérative de l'Yerne organise les récoltes de carottes en concertation avec les producteurs et l'entreprise chargée de la récolte ; les produits sont ensuite conservés en frigos pour la saison. Les effets de l'action y apparaissent relativement faibles.

J-4.3. La période de production a été étalée afin de répondre à la demande

L'étalement de la période de production pour répondre à la demande est essentiellement le fait du GPHN. En 10 ans, le groupement a incité ses producteurs à diversifier ses techniques de cultures (hors sols, pleine terre sous parapluie ou sous tunnel) de façon à mieux couvrir le début, et complémentairement la fin, de saison. En particulier, le GPHN vise à obtenir des fraises en tout début de saison de façon à fidéliser les acheteurs à la criée. Cette action a manifestement eu pour résultat un étalement de la période de production et, en conséquence, une hausse des prix moyens. Toutefois, ces progrès ont principalement été enregistrés lors d'une période préalable à la période concernée par cette évaluation. L'analyse de saisonnalité de la production ne montre pas d'évolution structurelle entre 2008 et 2011. On peut toutefois considérer que la croissance des volumes de production commercialisée est soutenue par cette action, la croissance se manifestant tout au long de la saison. L'effet d'étalement de la période de production et son impact sur les prix moyens de vente sont reconnus par les producteurs membres interrogés.

Le GPFL n'a pas véritablement mis de stratégie en œuvre en la matière, ce qui est confirmé par les producteurs membres. Tant l'OP que les membres estiment que les marges de manœuvre sont très réduites en légumes frais cultivés en pleine terre. La coopérative de l'Yerne stocke les carottes dans des frigos avant leur vente, mais il existe toujours une période de soudure où les ventes sont presque exclusivement alimentées par des achats

⁵ Pour mémoire, évolution entre 2008 et 2009 concernant APLIGEER

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

externes de carottes, sans que l'on puisse voir d'évolution ; la réponse de l'OP en cours s'appuie davantage sur les procédés de conservation que sur l'étalement de la période de production.

QE-5. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la qualité des produits ?

J-5.1. Les actions ont permis de réduire les refus de produits et le taux de non conformes

Chaque OP a mis en œuvre, au cours de la période 2008 – 2011, une action de contrôle qualité. Toutefois, le GPFL et le GPHN n'enregistrent pas le taux de non-conformité des produits ni les refus ou plaintes clients. Pour ces deux OP, aucune base objective n'existe pour évaluer les effets des actions visant au maintien ou au développement de la qualité des produits, en termes de taux de non-conformité ou du taux de refus.

Tableau 17 : Indicateurs relatifs à la réduction des refus de produits et au taux de produits non conformes

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER⁶
Nombre annuel de non conformités 2008-2010	n.d.	n.d.	14	n.d.
Evolution du nombre de non-conformités entre 2008-2010 et 2005-2007	n.d.	n.d.	-21%	n.d.
Nombre annuel de plaintes clients 2008-2010	n.d.	n.d.	5	813
Evolution du nombre de plaintes clients entre 2008-2010 et 2005-2007	n.d.	n.d.	+25%	- 3%

La coopérative de l'Yerne enregistre une diminution de 13% du nombre cumulé de non conformités internes et de plaintes clients. Les problèmes de qualité enregistrés sont numériquement faibles ; les chiffres 2011 témoignent d'une augmentation sensible du nombre de problèmes enregistrés (+98% par rapport à la période 2008-2010) ce qui résulte essentiellement d'un changement dans la méthode d'enregistrement des problèmes qualité. Cette diminution des problèmes de non-conformité semble résulter, d'une part, d'une élimination de certains producteurs membres avec lesquels des problèmes de qualité étaient enregistrés et, d'autre part, des actions de conseil et suivi des cultures ainsi que de la mise en place de certification qualité. Ces effets sont corroborés par l'avis des producteurs membres interrogés. La réduction des problèmes qualité est particulièrement marquée en ce qui concerne les carottes Bio produites, soit -38% entre 2008-2010 et la période de référence. A contrario, la coopérative enregistre une hausse des problèmes qualité dans les carottes conventionnelles. La coopérative évoque que les problèmes sont principalement relatifs aux carottes achetées plutôt que produites, élément invérifiable.

APLIGEER enregistre également une faible baisse du nombre de plaintes clients au cours de la période 2008-2009. D'après CPL Végétal, les refus ont été rapidement réduits. Par exemple, l'avis de fumure permet d'atteindre de bon niveau de quantité tout en préservant la qualité du produit. Les niveaux de résidus sont ainsi maintenus dans des limites acceptables. L'amélioration des outils de tri ont permis de réduire le nombre de corps étrangers.

Le GPHN évoque peu de problèmes de qualité avec les producteurs membres, qu'il s'agisse de déclassements liés au contrôle qualité interne de l'OP ou de retours/plaintes clients, sans évolution notable au cours des dernières années. Les producteurs interrogés confirment les effets du PO sur la qualité des produits. Ainsi, les ruches à bourdons semblent clairement influencer, non seulement, les rendements, mais aussi la qualité des fraises (diminution du nombre de fraises déformées). L'impact des analyses de sol semble nettement plus faible. Il convient enfin de prendre en considération que les conseils liés aux techniques de culture relèvent du Groupement des Fraisieristes Wallons et non du GPHN.

⁶ Chiffres 2008-2009 uniquement

Le GPFL annonce que, grâce à l'action d'agrégation, la production des membres non conforme ou refusée est quasiment à zéro. Le GPFL répercute systématiquement aux producteurs les remarques des clients. Certains producteurs estiment que le dialogue avec le client et le GPFL permet de porter l'attention sur des points d'amélioration ; ils sont toutefois assez partagés quant à l'effet du GPFL sur l'amélioration de la qualité. S'y ajoute également des échanges de vue internes permettant d'améliorer les pratiques : récolter tôt le matin, mouiller légèrement les produits, ... permet de maintenir la fraîcheur du produit plus longtemps, d'améliorer son aspect. Hors saison, le GPFL commercialise des produits d'importation ; pour ceux-ci, les non conformes sont à un faible niveau, en tous cas inférieurs à 5%. Ils sont cependant valorisés sur des marchés où des écarts dimensionnels sont acceptés (magasins spécialisés, marchés, ...).

J-5.2. Les actions ont permis d'accroître la production certifiée

La principale forme de certification est la certification en agriculture biologique et concerne deux des trois OP actives sur le secteur des fruits et légumes frais, à savoir le GPFL et la coopérative de l'Yerne. Chacune de ces deux OP ont mis en œuvre une action visant à développer l'agriculture Bio au cours de la période 2008-2010.

Tableau 18 : Indicateurs relatifs au développement de la production certifiée Bio

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER ⁷
Volume de production certifiée Bio 2008-2010 (tonnes)	2.275	0	1.877	0
Evolution du volume de production certifiée Bio entre 2008-2010 et 2006-2007⁸	+14%	0%	+21%	0
Nombre de producteurs Bio 2008-2010	8	0	6	0
Evolution du nombre de producteurs Bio entre 2008-2010 et 2006-2007	n.d.	0%	+62%	0%

Tant pour le GPFL qu'au niveau de la coopérative de l'Yerne, les volumes de production commercialisés Bio sont en nette augmentation (14% et 21% respectivement). Si l'augmentation de la part Bio dans le total du volume de production commercialisée est faible au sein du GPFL (+3%), elle est particulièrement élevée au niveau de la coopérative de l'Yerne, cette part passant de 15% en 2006-2007 à 21% en 2008-2010. L'effet de l'action de la coopérative de l'Yerne est fortement corroboré par l'avis des producteurs membres interrogés ; ainsi ceux qui ont opéré une conversion Bio estiment que c'est grâce à l'action de la coopérative, au travers des conseils de l'OP et du partage d'expérience avec les autres producteurs membres mais aussi au travers de la sécurisation de la commercialisation de la production. A contrario, les producteurs membres du GPFL n'évoquent pas d'effet de l'action sur la conversion en Bio, mais bien l'augmentation des ventes de produits Bio, notamment par le truchement des GMS

Par ailleurs, la coopérative de l'Yerne a conduit une action visant à promouvoir la certification Global Gap auprès des producteurs membres. Cette action a permis d'obtenir en 2010, 100% de producteurs membres couverts par la certification Global Gap alors qu'ils n'étaient que 83% en 2007.

En 2007, Apligeer a décidé, pour l'ensemble des producteurs, de demander la certification pour le guide sectoriel (AFSCA) et le standard GIQF. En 2009, 71 producteurs sont certifiés GIQF. D'autres types de certifications (ex : LEAF cahier des charges anglais relatif à l'agriculture intégrée) sont mises en place.

J-5.3. Les actions ont permis d'accroître la traçabilité des produits

Les trois OP actives sur le secteur des fruits et légumes frais ont mis en œuvre au cours de la période 2008-2011 une action ayant trait à l'amélioration de la traçabilité des produits. Ces actions ont pour objectif, d'une part, de sécuriser la commercialisation des produits en cas de problème, notamment sanitaire, avec

⁷ Chiffres 2008-2009 uniquement

⁸ 2007 uniquement pour GPFL

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

certaines productions et, d'autre part, de disposer d'un outil de support pour la gestion opérationnelle et financière entre l'OP et ses producteurs.

D'une manière générale, les OP estiment que la traçabilité des produits est correctement assurée, même si elles n'effectuent pas de test de traçabilité, si ce n'est à la demande de clients à la coopérative de l'Yerne.

Tous les producteurs membres de chacune de ces trois OP sont directement concernés par ces actions de traçabilité.

Il n'a jamais eu de plainte pour la production commercialisée du GPFL ; 3 plaintes ont, par contre, été reçues pour les produits importés et le système a permis identifier la source de la contamination. Le GPHN n'identifie pas de problème ayant entraîné la nécessité d'identifier le producteur des fraises incriminées. Au niveau de la coopérative de l'Yerne, le système permet essentiellement de gérer les retours clients pour des lots qui posent des soucis de qualité ; ainsi, sur base du système de traçabilité mis en place, la coopérative peut intensifier ses contrôles qualité sur certaines palloxx en fonction de la date de récolte ou du producteur.

Tableau 19 : Indicateurs relatifs à la traçabilité des produits

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER⁹
Existence de tests de traçabilité	Non	Non	À la demande de clients	n.d.
Nombre de producteurs participant aux actions de traçabilité	Tous	Tous	Tous	n.d.
Identification de l'origine en cas de problème qualité	Oui	Pas de cas vécu	Identification des producteurs sur base de la date de production	n.d.

Les producteurs du GPFL et de la coopérative de l'Yerne appréhendent très peu la valeur ajoutée de ces actions. Par contre, ceux du GPHN estiment qu'il s'agit avant tout d'une mesure préventive utile.

J-5.4. Les actions ont permis d'augmenter la qualité organoleptique des produits

L'évolution de la qualité organoleptique des produits est difficile à évaluer objectivement sur base des informations disponibles.

Les producteurs interrogés du GPHN estiment à l'unanimité que les actions mises en œuvre ont conduit à une augmentation de la qualité organoleptique des produits. En particulier, un des résultats est la conversion progressive vers la variété Darselect offrant une qualité gustative supérieure à l'Elsanta, mais présentant un calibre et des rendements moindres. L'apport du GFW, complémentairement à celui de l'OP est souligné en cette matière.

Les effets des actions de la coopérative de l'Yerne semblent relativement plus faibles avec néanmoins une évolution de 5% des ventes de calibres les plus recherchés entre 2008 et 2010 au détriment des calibres les plus gros. On enregistre également une concentration de la production sur une même variété de carottes (Nérac ; de 68% des superficies en 2009 à 81% en 2011), élément souligné par plusieurs producteurs interrogés.

Le GPFL n'a pas vraiment d'actions qui ont contribué à une amélioration de la qualité organoleptique des produits commercialisés.

Chez APLIGEER, l'amélioration des outils de tri des produits ont permis d'accroître la qualité organoleptique de produits, notamment par l'amélioration de la calibration des produits. Le CPL Végémar estime ainsi que la qualité des produits a augmenté et que la valeur financière des produits a évolué favorablement suite aux actions menées par APLIGEER.

QE-6. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance grâce à une meilleure utilisation des facteurs de production ?

⁹ Chiffres 2008-2009 uniquement

J-6.1. Les actions ont permis d'améliorer les rendements

Remarque : L'objectif n'est pas l'accroissement des rendements des surfaces agricoles. Ce critère est utilisé pour juger des effets de certaines actions, complémentaires à la réduction des facteurs de productions. Par ailleurs, le ratio utilise le volume de production commercialisée qui peut s'écarter du volume de production récoltée.

La coopérative de l'Yerne a mis en œuvre différentes actions pouvant concourir à une amélioration du rendement des surfaces : gestion de la fumure, système d'avertissement pour prévenir de la mouche de la carotte ou encore, techniques de semis et de binage notamment avec un système GPS identifié au travers de la mesure « 5 actions de formation ». Les résultats apparaissent avec un rendement qui croît de 5% par rapport à la période de référence. Si globalement les rendements progressent, ceux relatifs à la carotte Bio régressent (-20%) étant donné les nombreuses pertes liées à des problèmes de conservation de ces carottes en 2009 et 2011. Les producteurs interrogés ne perçoivent toutefois pas vraiment les apports de la coopérative sur ce point.

Le GPHN a mis en œuvre une action de ruches à bourdons qui favorise la pollinisation des champs de fraises, notamment sous abri ainsi que des conseils liés aux techniques de culture ou de récolte et aux analyses de sols réalisées. Par ailleurs, des conseils sont apportés par le GFW. Il en résulte une augmentation de 6% des rendements.

L'accroissement des rendements qu'on peut observer au niveau du GPFL est difficilement explicable par les actions mises en œuvre dans le cadre de son PO ; seule l'action de conseil cultural semble y contribuer mais touche un nombre très réduit de producteurs.

Tableau 20 : Indicateurs relatifs aux rendements

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Volume de la production commercialisée par ha 2008-2010 (tonnes/ha)	24,2	15,0	66,0	12,0
Evolution du volume de la production commercialisée par ha entre 2008-2010 et 2005-2007	11%	6%	5%	n.d.

APLIGEER ne met pas d'action en œuvre qui contribue à l'amélioration des rendements.

J-6.2. Les actions ont permis de réduire l'utilisation des facteurs de production

L'effet des actions des OP sur la réduction de l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais est très difficilement mesurable, faute de données sur le sujet. Le GPHN n'a pas mis en œuvre d'action visant directement à une réduction de l'utilisation de ces produits ; de telles actions sont menées auprès des producteurs par le GFW, actions ne semblent toutefois pas idéalement concertées avec les OP. La coopérative de l'Yerne détermine les traitements à opérer et en informe les producteurs membres. Ceux-ci confirment que l'action de l'OP conduit à une réduction effective de l'utilisation des produits phytosanitaires. Il convient, en outre, de rappeler l'effet de l'action de l'OP sur la conversion Bio des producteurs membres, entraînant, de facto, une réduction de ces traitements. Le GPFL a fait l'acquisition en 2011 d'un désherbeur thermique ; les producteurs interrogés ne sont pas tous convaincus par cette méthode de désherbage. Enfin, tant la coopérative de l'Yerne qu'APLIGEER interviennent de façon à réduire la fertilisation en nitrate (gestion de la fumure azotée) tout en maintenant le rendement et la qualité. Les réseaux d'avertissement sont un autre exemple. Ils permettent de réduire le recours au pesticide.

QE-7. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance en matière de commercialisation ?

J-7.1. Les actions ont permis de développer de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution

Les résultats des actions des PO se manifestent davantage par un accroissement du taux de pénétration des OP dans des circuits de distribution et sur des marchés existants qu'en termes de développement de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution. A ce titre nous notons une augmentation de la part des ventes en GMS ces dernières années pour les OP du GPFL (+11% sur 2010), du GPHN (+11% entre la période 2005-2007 et 2008-2010).

Au niveau du secteur des fruits et légumes frais, seul le GPFL enregistre des résultats en termes de nouveaux marchés ou circuits de distribution. Ainsi, le GPFL a développé ses ventes au travers de la distribution de paniers Bio; ces ventes représenteraient actuellement de l'ordre de 5% à 10% des ventes Bio du GPFL. Par ailleurs, le GPFL a entamé une démarche visant à écouler ses produits au travers des collectivités, marché sur lequel il n'est pas présent actuellement ; les résultats de cette initiative ne se sont pas encore concrétisés.

Le GPHN a poursuivi ses actions visant à développer la commercialisation des produits au travers de la Crie de Wépion. En particulier, le financement du PO permet au GPHN d'améliorer le fonctionnement de sa crie, au travers des ventes à l'horloge et des ventes administratives. Les actions du PO n'ont par contre pas d'effet réel sur le développement de nouveaux circuits de distribution ou de nouveaux marchés.

La coopérative de l'Yerne a, pour sa part, développer une stratégie de concentration de sa distribution auprès de ses principaux clients. Ainsi, ses exportations sont en recul et aucune action n'a visé au développement de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution. Il semble, toutefois, que cette stratégie soit actuellement remise en question, la coopérative misant à l'avenir sur un élargissement de sa distribution, sur le développement des circuits courts et sur la reprise des marchés d'exportation.

Le développement des marchés ou circuits de distribution est très peu documenté par APLIGEER de sorte qu'il est difficile d'évaluer les résultats des actions sur ce plan. Selon CPL Végémar, les actions ont permis de développer de nouveaux marchés (bio, baby-food, marché américain).

Tableau 21 : Indicateurs relatifs au développement de nouveaux marchés ou nouveaux circuits de distribution

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Nombre de nouveaux marchés et/ou circuits de distribution	1	0	0	n.d.

J-7.2. Les actions ont permis de développer la notoriété et l'image de marque de l'OP et de ses producteurs

Aucun indicateur quantitatif ne permet de renseigner la notoriété ou l'image de marque des OP ou de leurs producteurs. Toutefois, des actions ont été mises en œuvre dans ce sens.

Le GPFL est parvenu, au travers de ses actions, à devenir le fournisseur n° 1 de légumes Bio de l'enseigne Delhaize ce qui traduit le résultat des actions de commercialisation financé par le PO, notamment une meilleure coordination des arrivages et expéditions et un développement des contacts commerciaux. Cette amélioration des performances en termes de commercialisation va de pair avec une amélioration de l'image du GPFL dans les circuits de distribution.

L'exécution du PO a permis au GPHN de renouveler ses outils de communication : logos, flyers,... Il s'agit essentiellement de supports et aucune action spécifique n'a été véritablement mise en œuvre dans le cadre du PO pour développer la notoriété ou l'image du GPHN. Ces éléments sont essentiellement travaillés par l'OP au travers d'un rédactionnel presse, notamment chaque année à l'ouverture de la première criée de l'année. Les actions financées au travers du PO viennent en appui de ces actions de développement de notoriété et d'image de marque menée par ailleurs. Il apparaît incontestable que, depuis, une dizaine d'années, ces actions ont conduit à un accroissement d'image de marque mais que les progrès semblent s'être quelque peu ralentis au cours des dernières années.

La coopérative de l'Yerne n'a mené, dans le cadre du PO, aucune action visant à développer la notoriété ou l'image de marque de l'OP.

APLIGEER a, dans son PO, une action « plan promotionnel et besoins du consommateur ». Cette action consiste essentiellement en la réalisation de tests organoleptiques comparatifs permettant d'évaluer la qualité perçue des produits d'APLIGEER. Aucun résultat en termes de notoriété ou d'image de marque ne peut en être mesuré.

Il apparaît ainsi que les PO sont relativement peu utilisés pour développer la notoriété ou l'image de marque de l'OP. En particulier, aucune action envers les consommateurs n'est mise en œuvre et l'APAQ-W n'est pas sollicitée.

J-7.3. Les actions ont permis de créer de nouveaux produits et d'élargir la gamme de produits

Globalement, les actions n'ont pas contribué à la création de nouveaux produits ou à un élargissement de la gamme de produits des OP. Ce résultat est à mettre en relation avec l'analyse de la cohérence qui a montré qu'aucune des actions des PO ne poursuit d'objectif en matière de diversification de produits.

Le GPFL souligne un potentiel de développement dans les légumes oubliés (topinambours, rutabaga, scorsonère, panais, ...) mais n'a pas encore mis en œuvre d'action spécifique contribuant au développement de ces produits. Complémentairement, le GPFL incite ses producteurs à diversifier leur production, notamment vers les légumes « oubliés », ce que ces derniers ont pu confirmer lors des différents entretiens, même si peu de diversification se concrétisent in fine.

Le GPHN a tenté de diversifier la commercialisation de fruits rouges : cerises, framboises,... Cette diversification est toutefois restée de très faible ampleur, tant en termes de nombre de producteurs et de volume de production commercialisée. Il semble que les volumes atteints ne permettent pas de disposer d'une façon régulière d'une offre de produits permettant de développer un marché pour ces autres produits.

La coopérative de l'Yerne n'a pas réellement diversifié sa production. Quelques essais ont été réalisés dans le domaine des carottes de couleur mais sans succès. L'absence de diversification en termes de produits implique que l'OP représente finalement assez peu au regard des producteurs membres, ce qui est souligné par le producteurs membres interrogés.

QE-8 Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la logistique, de la préparation des produits et des potentiels de vente ?

J-8.1. Les actions ont permis d'adapter le conditionnement ou le transport des produits

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

D'une manière générale, les actions ont contribué assez fortement à l'adaptation du conditionnement des produits aux exigences des circuits de distribution, en particulier, les GMS.

Ainsi, le GPFL et le GPHN ont, grâce aux PO, pu adapter le conditionnement par le passage en flowpack de leurs fruits et légumes frais. Le GPHN a loué pendant plusieurs années la machine de conditionnement, ce qui lui a permis d'adapter la machine aux spécifications techniques de son ravier ; depuis peu, le GPHN a investi dans sa propre machine de conditionnement. Au niveau du GPFL, le principal client GMS impose dorénavant son propre prestataire pour la mise en flowpack. Ces deux OP ont d'ailleurs vu des effets en termes de développement de la production commercialisée et des augmentations de leurs ventes à destination des GMS de respectivement +11% entre 2010 et 2009 au niveau du GPFL et +11% entre la période 2005-2007 et 2008-2010.

Le programme opérationnel a également permis au GPFL d'adapter ses moyens de livraison (leasing de camions frigos) plus quantitativement que qualitativement.

Aucune action spécifique n'a été mise en œuvre sur ce champ par la coopérative de l'Yerne. Des adaptations de conditionnement (kg) ont toutefois été effectuées afin de répondre à la demande des grandes surfaces.

Selon CPL Végémar, les nouveaux conditionnements (flowpack) ont permis, à APLIGEER, la création de nouveaux produits ; en ce qui concerne le développement de certaines variétés comme le cerfeuil, la bette, l'endive et le navet feuille il s'agit de volumes marginaux. On peut noter l'amélioration du transport vers l'industrie de transformation par le transport en container et le transport sous eau pour les fèves des marais.

Il semble néanmoins que ces adaptations soient essentiellement une réponse à des exigences d'une clientèle déjà existante plutôt qu'une voie de développement commercial proprement dit.

Tableau 22 : Indicateurs relatifs au conditionnement et au transport

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
% de production commercialisée utilisant les nouveaux conditionnements ou les nouveaux moyens de transport (2010)	45%	41%	0%	n.d.

J-8.2. Les actions ont permis d'accroître la transformation primaire des produits

Tant le GPFL que le GPHN n'effectuent aucune transformation des fruits et légumes frais commercialisés. Dans son approche du secteur des collectivités, le GPFL est, toutefois, en cours de négociation avec un partenaire pour offrir des produits découpés.

La coopérative de l'Yerne a décidé en 2010 de développer ses ventes en carottes transformées. Elle collabore à cet effet avec l'entreprise Cofrutex. La transformation consiste à proposer aux clients des carottes épluchées et découpées. Le recours à un partenaire s'explique pour des raisons techniques – la station de découpe de Yerne étant trop petite – et la nécessité d'intégrer ces carottes découpées à un mix produits plus diversifié, ce que ne peut offrir la coopérative de l'Yerne actuellement. Les effets sur le développement des ventes sont encore assez limités, quoique la part des produits transformés dans le volume de production commercialisée a crû de près de 15% entre 2009 et 2011.

Grâce au programme opérationnel, APLIGEER a pu adapter sa laverie de carottes de façon à réduire la présence de corps étrangers dans les produits livrés pour transformation.

Tableau 23 : Indicateurs relatifs à la transformation primaire des produits

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
% de production de 1ère transformation dans la production commercialisée	0%	0%	6,2%	n.d.

QE-9. Dans quelle mesure les actions de recherche et de production expérimentale ont-elles contribué au développement de nouveaux produits et/ou de nouvelles techniques ?

Seules, la coopérative de l'Yerne et APLIGEER ont mis en œuvre des actions de recherche et de production expérimentale entre 2008 et 2011. Le GPFL et le GPHN n'ont pas mis en œuvre d'action de recherche et de production expérimentale ce qui est justifié par la taille de l'OP et de son programme opérationnel.

J-9.1. Les actions ont contribué à des adaptations variétales

Les vitrines variétales mises en place par APLIGEER dans le cadre des techniques culturales respectueuses de l'environnement ont permis d'observer les variétés et de voir si elles répondent aux critères de commercialisation et de transformation. En particulier, cette action a permis à APLIGEER de sélectionner de nouvelles variétés d'épinards davantage résistantes au mildiou, contribuant ainsi à une réduction de l'usage des produits phytosanitaires.

La coopérative de l'Yerne a incité ses producteurs à cultiver des carottes de variétés Nérac en carotte de conservation de longue durée. Il apparaît ainsi que la Nérac représentait 68% des superficies en début de période alors qu'elle en représente désormais 81% actuellement. Cette adaptation variétale est la conséquence directe des vitrines variétales qui ont été mises en œuvre précédemment au sein du programme opérationnel. Des tests ont également été menés avec les carottes de couleur, sans que cela ne se traduise effectivement par le développement de telles cultures ; la principale cause de la non adoption résidant dans les difficultés de conditionnement rencontrées.

On notera également le rôle joué par le GPHN dans la conversion des fraisiéristes vers la variété Darselect, même si aucune action de recherche ou de production expérimentale n'a été menée.

Tableau 24 : Indicateurs relatifs aux adaptations variétales

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Nombre de producteurs utilisant les nouvelles variétés	0	n.d.	10	n.d.
Part de la production commercialisée représentée par les nouvelles variétés en 2011	0%	n.d.	81%	n.d.
Evolution de la part de la production commercialisée représentée par les nouvelles variétés (de 2009 à 2011)	0%	n.d.	19%	n.d.

J-9.2. Les actions ont contribué à de nouvelles techniques de culture

La coopérative de l'Yerne a mis en œuvre diverses actions visant à adapter les techniques culturales. Ainsi, des essais ont été réalisés visant à modifier l'écartement des lignes ; ces essais étant concluants en termes de qualité et de quantité de carottes récoltées, il a été décidé d'en généraliser l'adoption par une adaptation des matériels ; actuellement tous les producteurs ont ainsi adapté leurs lignes de culture. Les producteurs ont également adopté une technique de bâchage des terres afin de produire des carottes primeurs très tôt dans la saison afin de réduire les achats externes ; cette technique est opérante pour les carottes primeurs conventionnels, les essais en carottes Bio se révélant négatifs. Enfin, des essais ont été réalisés en 2010 et 2011 avec un matériel pour préparer les parcelles, sans retournement du sol ; ce matériel sera proposé dorénavant aux producteurs membres.

APLIGEER a mis en œuvre des systèmes d'avertissement pour la mouche de la carotte, le chou de Bruxelles, la bruche de la fève et les carabes en culture d'épinard. Même si cette action est inscrite sous la mesure « 4 Recherche » de la période de programmation précédente, elle semble davantage relever d'action visant à la qualité des produits dont les effets se mesurent principalement par un accroissement des rendements et/ou

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

une diminution de l'usage de produits de traitement. En termes de gestion des irrigations, un suivi tensiométrique a été effectué sur un nombre limité de parcelles tests dans le but de mesurer avec plus de précisions les besoins réels de la plante, que ce qui peut être issu par la méthode du bilan hydrique. Si les résultats des tests semblent encourageants, l'adoption d'une telle méthode n'a pas été réalisée dans le cadre des PO analysés. Enfin des expérimentations ont été menées par APLIGEER en collaboration avec le CPL Végémar dans le domaine de la gestion de la fumure. Elles ont abouti en 2009 à un ensemble de propositions de modifications de pratiques en matière de fertilisation azotée en matière de culture d'épinards, de fèves des marais, d'haricot, de carotte et de chou frisé. Ces propositions ont été formulées aux producteurs pour application en 2010 ; étant donné l'absence de rencontre avec APLIGEER, il n'a pas été possible de mesurer le taux d'adoption de ces propositions.

Tableau 25 : Indicateurs relatifs aux techniques de culture

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Nombre de nouvelles techniques utilisées par les membres de l'OP	0	0	2	n.d.
% producteurs utilisant les nouvelles techniques	0	0	100%	n.d.

J-9.3. Les actions ont contribué à améliorer les techniques de récolte, de conditionnement et de conservation des produits

La réalisation du programme opérationnel entre 2008 et 2011 a permis à la coopérative de l'Yerne de tester un « tunnel à froid » ce qui lui a permis d'identifier deux types de gains potentiels : d'une part, une économie d'énergie de 15% pour la mise à température de conservation des carottes et, d'autre part, un allongement important (jusqu'à 3 fois) de la durée de conservation des carottes. Sur base de ces tests, la coopérative a décidé d'un investissement d'environ 800 K€ dans un tel tunnel à froid avec pour objectif d'améliorer la conservation des carottes et réduire les pertes, notamment en carottes Bio, et de prolonger la durée de conservation et de réduire ainsi la période de soudure pendant laquelle la commercialisation s'appuie essentiellement sur des carottes achetées à l'étranger. La mise en service du tunnel à froid est prévue pour l'automne 2012 ; toute la production devrait transiter par ce tunnel à froid. Pour qu'il traduise toutes ses potentialités, cet investissement devra s'accompagner d'une augmentation des surfaces de carottes et de la recherche de diversification afin d'assurer un degré suffisant d'utilisation de sa capacité de production.

En 2008 et 2009, APLIGEER a fait l'acquisition de matériel de récolte (pois, carottes). Cette action financée dans le cadre de la mesure « 4 Recherche » afin d'améliorer la technique de récolte et de sécuriser son approvisionnement en diminuant sa dépendance vis-à-vis des entrepreneurs locaux. Même si des adaptations spécifiques sont mises en place sur le matériel, cette action déborde largement du périmètre de la recherche et de la production expérimentale.

Tableau 26 : Indicateurs relatifs aux techniques de récolte, de conditionnement et de conservation des produits

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Nombre de nouvelles techniques de récolte, de conditionnement et de conservation des produits adoptées	0	0	1	0
Volumes de produits concernés par ces nouvelles techniques	0%	0%	100%	0

QE-10. Dans quelle mesure les actions de formation et de promotion de l'accès aux services de conseil ont-elles contribué à promouvoir la connaissance et à améliorer le potentiel humain ?

Seules, la coopérative de l'Yerne et APLIGEER ont mis en œuvre des actions de formation et de promotion de l'accès aux services de conseils entre 2008 et 2011. Le GPFL et le GPHN n'ont pas mis en œuvre de telles actions ce qui est justifié par la taille de l'OP et de son programme opérationnel.

J-10.1. Les actions de formation ont contribué à faire découvrir de nouvelles techniques culturales

Les actions ont permis à la coopérative de l'Yerne d'identifier le système GPS-RTK qui permet de mémoriser des données lors d'un premier passage en culture et d'ensuite, utiliser ces données de localisation pour effectuer des opérations culturales répétitives avec une précision de l'ordre du centimètre. Ce système permet de limiter la prolifération des adventices ; il permet de réduire les coûts de désherbage et réduit l'utilisation de produits phytosanitaires sur les parcelles de carottes en agriculture conventionnelle. Par ailleurs, la coopérative a organisé des visites d'expériences internationales et participé à différentes foires, salons ou conférences sans que cela ne permette d'identifier d'autres techniques culturales transférables aux producteurs membres. Participent à ces actions essentiellement le personnel de la coopérative et les producteurs membres administrateurs de la coopérative. Aucune action de formation des producteurs membres n'est mise en œuvre dans ce cadre.

Les actions mises en œuvre par APLIGEER sont de trois ordres : la consultation de services extérieurs, la formation des exploitants et la réalisation d'un voyage d'études. La première contribue à une vulgarisation des résultats des essais et tests menés par l'OP en collaboration avec le CPL Végémar ; ce dernier peut également être sollicité par les agriculteurs pour des conseils dans le cadre de cette action, les rapports de l'OP n'indiquant pas dans quelle mesure les producteurs membres ont recours à ce service. La deuxième action permet de sensibiliser et d'inciter les producteurs membres à l'utilisation de biofiltres pour résoudre le problème des fonds de cuve liés à l'utilisation de produits phytopharmaceutiques. Le voyage d'études a permis aux producteurs membres de découvrir d'autres techniques culturales mais, pour la plupart non transférables dans le cadre de leur organisation, étant donné les conditions climatiques différentes, la nature des sols ou les variétés cultivées ; la pratique du non labour avec décompactage en profondeur des sols a été découverte par les producteurs membres.

Tableau 27 : Indicateurs relatifs à la découverte de nouvelles techniques culturales

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Nombre de techniques culturales identifiées et adoptées par l'OP ou par ses membres	0	0	1	1
Nombre d'agriculteurs ayant participé aux actions de formation	0	0	2/ an	25 (voyage d'études) Non renseigné pour les autres actions

J-10.2. Les producteurs ont intégré les nouvelles techniques culturales dans leur mode de production

Le système GPS-RTK identifié, en 2008, est désormais utilisé pour les opérations de confection des buttes, le semis et le binage. D'abord utilisé sur les parcelles de carottes Bio, son utilisation a été étendue à toutes les parcelles des producteurs membres.

L'utilisation du biofiltre pour le traitement des fonds de cuve liés à l'utilisation des produits phytopharmaceutiques a été implantée chez 5 producteurs membres, dont 1 en 2009.

Tableau 28 : Indicateurs relatifs à l'intégration de nouvelles techniques culturales

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
% de producteurs membre ayant intégré de nouvelles techniques culturales suite aux formations suivies	0%	0%	100%	5%

QE-11. Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire l'impact environnemental ?

J-11.1. Les actions ont contribué à l'atténuation du changement climatique

Une seule action a été mise en œuvre pour spécifiquement réduire la consommation énergétique ; il s'agit d'un investissement en panneaux photovoltaïques réalisé par le GPHN. La consommation énergétique nette du GPHN apparaît en diminution de 42% entre la période 2008-2011 et la période 2005-2007. Plus spécifiquement, les panneaux photovoltaïques ont permis de produire 43% des besoins en électricité du GPHN au cours des années 2010 et 2011.

Tableau 29 : Indicateurs relatifs à la réduction des consommations énergétiques

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Estimation de la réduction des consommations énergétiques entre 2005-2007 et 2008-2011	0%	-42%	0%	0%

Les autres OP n'ont pas mis d'action spécifique en œuvre dans le but de réduire la consommation énergétique. Il convient toutefois de noter que diverses actions, notamment celles conduisant à la conversion en agriculture Bio et celles relatives à la diminution de l'usage des intrants, contribuent également à la réduction des émissions de gaz à effet de serre, sans qu'on ne puisse, dans le cadre de cette évaluation, en mesurer les effets. Les producteurs interrogés confirment une réduction de leur consommation énergétique notamment par l'usage du système de binage par GPS-RTK à la coopérative de l'Yerne ou par l'utilisation des tunnels pour la culture des fraises.

Enfin, il convient de noter que l'acquisition d'un tunnel à froid par la coopérative de l'Yerne en 2012 est la conséquence directe d'une action de recherche et production expérimentale financée au titre des PO 2008-2011 ; selon les tests effectués, cette nouvelle installation a pour conséquence une diminution de 15% des consommations électriques de l'OP.

J-11.2. Les actions ont contribué à la protection des ressources naturelles

La réduction des intrants a un impact positif sur la protection des ressources naturelles. Ainsi les actions contribuant à la mise sur pied de système d'avertissement permettent de réduire l'usage des produits phytosanitaires et contribuent à une meilleure protection des ressources naturelles. De telles actions ont été mises en œuvre par APLIGEER et la coopérative de l'Yerne. Il n'existe toutefois pas d'étude ni de mesure sur l'évolution et la qualité des ressources naturelles qui renseignent de l'effet des actions mises en œuvre.

Par ailleurs, la coopérative de l'Yerne et le GPFL incitent leurs producteurs à une conversion vers l'agriculture Bio. Cela se traduit, au niveau de la coopérative de l'Yerne, par une augmentation de 8% de la superficie consacrée à la culture Bio ; cet effet est confirmé par l'interrogation des producteurs membres. L'effet des actions du GPFL sur le développement de l'agriculture Bio apparaît quant à lui nul, ce qui est également confirmé par les producteurs membres interrogés.

Tableau 30 : Indicateurs relatifs à la protection des ressources naturelles

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Existence d'étude sur l'évolution et la qualité des ressources naturelles	NON	NON	NON	NON
Evolution de la surface consacrée à la production Bio entre 2005-2007 et 2008-2010	0%	0%	+8%	0%

QE-12. Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire le volume de déchets produits ?

J-12.1. Les actions ont contribué à réduire les déchets liés à la production agricole

Aucune action n'a été mise en œuvre en ce sens de sorte qu'on peut estimer que les PO n'ont pas contribué à la réduction des déchets liés à la production agricole.

J-12.2. Les actions ont contribué à réduire les déchets liés à la préparation, la transformation et la commercialisation des produits

Trois des quatre OP ont mis en œuvre une action de réutilisation des caisses d'emballage ; il s'agit des trois OP actives sur le secteur des fruits et légumes frais.

Aucune OP n'a réalisé d'étude sur l'évolution des déchets liés à la préparation, la transformation ou la commercialisation des produits. Il apparaît toutefois que l'utilisation des caisses réutilisables par le GPHN croît nettement plus que le volume de produits commercialisé, ce qui indique, en contrepartie, une diminution du recours à des caisses non réutilisables. Il n'en est pas de même au GPFL et à la coopérative de l'Yerne où il apparaît au contraire que l'usage de caisses réutilisables diminue, toute chose restant égale par ailleurs.

Il semble que ce type d'action soit, avant tout, une forme de réponse à la sollicitation de la demande des GMS de sorte que l'utilisation de ces caisses réutilisables dépend essentiellement de la part qu'occupe ce canal de distribution dans le volume de produits commercialisé par l'OP.

Tableau 31 : Indicateurs relatifs à la réduction des déchets

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Existence d'une étude sur l'évolution des déchets liés à la préparation, la transformation et la commercialisation des produits	Non	Non	Non	Non
Evolution des rotations des caisses réutilisables entre 2008 et 2010	-45%	+376%	-4%	n.d.
Evolution du volume de produits commercialisé entre 2008 et 2010	-19%	+19%	+22%	n.d.

Efficiënce

J-13.1. Le budget décaissé est conforme au budget prévisionnel

Pour l'ensemble des OP et en moyenne sur la période, le montant du budget décaissé¹⁰ annuellement est assez proche du budget prévisionnel.

Notons néanmoins qu'au cours de la période le GPFL et la coopérative de l'Yerne ont enregistré une année pour laquelle elles ont chacune dépensé 12% de moins que le budget disponible.

Tableau 32 : décaissement des budgets prévisionnels

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
% budget décaissé /budget prévisionnel	94%	101%	92%	98%
Montant annuel moyen non décaissé	10.017 €	-	19.925 €	30.946€

Au GPFL, le montant annuel moyen non décaissé est d'environ 10.000€ (6%) et les différences significatives se situent au niveau de la mesure visant à améliorer la commercialisation (actions de contacts commerciaux, location des camion frigos) avec un montant total non décaissé par rapport au budget de 17% sur la période, et, à l'inverse, un montant décaissé supérieur de 12% pour la mesure en faveur de l'environnement (actions de lutte biologique et traitement écologique des emballages). Notons également 3 actions liées à la production biologique (contrôle biologique, lutte biologique, achat de semences certifiées) avec des décaissements systématiquement supérieurs aux budgets prévisionnels.

Le GPHN est la seule OP avec un budget décaissé en moyenne légèrement supérieur au budget prévisionnel et affiche un montant annuel moyen de près de 1.350€ (1%) de décaissement supérieur au budget. Bien que restant dans des proportions faibles, on remarque que la mesure visant à planifier la production affiche un montant décaissé supérieur de 9% sur la période. A l'opposé notons que la mesure en faveur de l'environnement totalise un montant non décaissé par rapport au budget de 8% sur la période.

Le montant annuel moyen non décaissé de près de 20.000€ (8%) affiché par la coopérative de l'Yerne s'explique principalement au niveau de la mesure visant à planifier la production (27% de non décaissement au total), celle des actions de formation et promotion de l'accès aux services de conseil (26% non décaissé) et au niveau des actions visant à améliorer la commercialisation (14% de décaissement inférieur au budget, essentiellement au niveau du développement commercial).

Si pour l'ensemble de ces PO, Apligeer n'affiche un montant annuel moyen que de 31.000€ (2%) de décaissement inférieur au budget, on remarque que l'action de certification des producteurs affiche un montant décaissé fortement inférieur au budget (-70% en moyenne soit -37.215€) de même que pour les actions de réseaux d'information (-69% en moyenne soit -20.625€) et pour certaines actions de recherche et production expérimentale (gestion de la fumure, système d'avertissement, gestion des irrigations). A l'opposé, l'action dite de matériel de récolte affiche un montant décaissé supérieur de 15% (soit le maximum autorisé après contrôle) équivalent à 60.290€. Remarquons également en particulier pour cette OP que 3 actions de recherche et production expérimentale prévues au budget n'ont pas été mise en œuvre au final et n'ont donc pas donné lieu à un décaissement (diversification des produits offerts, uniformisation des produits phytosanitaires, adaptation variétal aux objectifs de l'industrie).

Globalement on remarque donc certaines difficultés de prévision budgétaire dans le chef des OP sur certaines années, mais pas de réelle sous-utilisation des budgets prévus sur l'ensemble de la période.

J-13.2. Les actions de même nature ont des coûts de réalisation/résultat similaire

Etant donné l'hétérogénéité des actions mises en œuvre par les différents OP et la difficulté de quantifier les résultats directs de certaines d'entre elles, il est proposé une approche mettant en regard le coût des mesures en regard d'un indicateur de résultats global. Ainsi, les coûts des actions de planification et de commercialisation sont rapportés à l'accroissement de la valeur de la production commercialisée, l'efficiënce

¹⁰ On entend ici par budget décaissé le montant de dépenses accepté après contrôle de contenu, contrôle comptable et éventuelles corrections suite au dépassement de 115% du budget.

des actions de maintien ou d'amélioration de la qualité est mesurée sur base de l'accroissement de la valeur unitaire des produits et les actions environnementales sont mises en regard des économies d'énergie ou des réductions de déchets qu'elles génèrent.

Ainsi, au niveau des actions de planification et de commercialisation, nous approchons leur efficacité en mettant en parallèle l'accroissement de la valeur de production commercialisée et le coût annuel moyen sur la période des actions de planification et de commercialisation. Cette analyse permet d'observer que pour 1€ dépensé dans ces actions, la valeur de production commercialisée croît de 4,57€ au sein du GPFL contre une augmentation de 5,35€ pour le GPHN. Les deux OP semblent donc mettre en œuvre des actions d'efficacité relativement proche en la matière, et d'un niveau satisfaisant. Au niveau de la coopérative de l'Yerne la valeur de production commercialisée est en diminution sur la période et ce ratio d'efficacité n'est donc pas pertinent. Enfin en ce qui concerne Apligeer, la valeur de production commercialisée n'est disponible que pour les années 2008 et 2009.

Tableau 33 : Coût/résultat des actions de planification et commercialisation

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
Augmentation de la VPC en € / coût annuel des actions de planification et commercialisation	4,57 €	5,35€	n.d.	n.d.

En termes d'actions visant à l'amélioration de la qualité, nous mettons en relation leur coût annuel moyen de mise en œuvre avec le taux d'augmentation du prix moyen des produits sur la période. Nous observons qu'il en coûte 3.000€ pour augmenter de 1% le prix moyen des produits au sein du GPHN contre près de 5.700€ à la coopérative de l'Yerne. Les actions du GPHN en la matière semblent donc plus efficaces dans le sens où, pour un euro investi, elles contribuent davantage à une augmentation de la valeur unitaire du produit, toute autre chose restant égale par ailleurs.

Néanmoins, la différence de taille entre ces OP est telle qu'on ne note quasi pas de différence au niveau de l'augmentation de la valeur de production commercialisée induite par l'évolution du prix moyen sur la période. On constate en effet que pour 1.000€ utilisés dans les actions de qualité on n'augmente la valeur commercialisée que de 5€ au sein du GPHN et de 6€ à la coopérative de l'Yerne. Si l'on s'en tient à l'effet prix, l'impact de ces actions de qualité ne semble que très limité. Mais il faut également noter que le prix est fonction de bien d'autres facteurs et que les impacts des actions de qualité ne doivent pas uniquement s'évaluer en termes d'accroissement des prix. Au niveau du GPFL, le prix moyen des produits est en diminution sur la période et ce ratio d'efficacité n'est donc pas pertinent.

Tableau 34 : Coût/résultat des actions de qualité

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
Coût annuel (2008-2011) des actions qualité / % augmentation du prix moyen	n.d.	3.000 €	5.698 €	n.d.
Augmentation du prix moyen des produits * volume 2010 / coût des actions qualité	n.d.	0,005 €	0,006 €	n.d.

Au regard des actions de formation, on constate que le coût de mise en œuvre pour un producteur ayant intégré de nouvelles techniques culturales est de près de 250€ à la coopérative de l'Yerne contre près de 2.000€ au sein d'Apligeer. Cette faible efficacité des actions d'Apligeer en la matière s'explique par le fait que l'action a peu permis d'identifier des techniques culturales nouvelles et que seul un faible nombre de producteurs en a assuré une intégration. A Yerne, la totalité des producteurs bénéficie d'une intégration de la technique identifiée.

Tableau 35 : Coût/résultat des actions de formation

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
Coût annuel (2008-2011) des actions de formation / producteurs ayant intégré de nouvelles	- €	- €	246 €	1.997 €

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
techniques culturales				

En matière d'actions de recherche et de production expérimentale, on constate que le coût des actions pour un producteur ayant adopté une nouvelle variété est de près de 1.560€ à la coopérative de l'Yerne (utilisation de la Nerac). Ce montant pouvant paraître élevé est à nuancer puisque ces actions de recherche ont également permis d'adapter les techniques culturales (écartement des lignes, bâchage des terres, préparation des parcelles) au bénéfice de l'ensemble des producteurs. Les effets n'en sont par contre pas quantifiables. Enfin notons également l'effet des tests concluants d'un « tunnel à froid » débouchant actuellement sur l'acquisition de cet outil de conservation et devant amener à des économies d'énergies et un allongement important de la durée de conservation des carottes.

Les données disponibles ne nous permettent pas de quantifier les producteurs d'Apligeer utilisant de nouvelles variétés (épinards).

Tableau 36 : Coût/résultat des actions de recherche

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
Coût annuel (2008-2011) des actions de recherche et de production expérimentale/producteurs utilisant les nouvelles variétés	- €	- €	1.558 €	n.d.

En termes d'impact environnemental l'action du GPHN visant à diminuer les consommations énergétiques via l'investissement en panneaux photovoltaïques (PV) affiche un coût total de 34.340€ pour une diminution annuelle moyenne induite en électricité de 5.060 kW/h, soit environ 1.000€ d'économie annuelle en énergie. Rajoutons à cela le gain induit par la revente des certificats verts (valable pour une durée de 15 ans), on arrive alors à un gain annuel de 2.365€ en regard du coût annuel d'investissement (sur une durée de vie de 25ans) de 1.374€, sans compter l'éventuel avantage fiscal engendré par ce type d'investissement. L'effet économique ainsi démontré de cette action est renforcé par l'impact écologique de réduction de la consommation électrique de 42% entre la période 2008-2011 et 2005-2007.

Tableau 37 : Coût/résultat des actions en faveur de l'environnement

	GPFL	GPHN	Yerne	Apligeer
Gain annuel (€) lié à l'utilisation des PV/ 1€ d'investissement en PV	- €	1,72 €	- €	- €

Contribution des programmes opérationnels à l'atteinte des objectifs

QE-14. Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à promouvoir la mise sur le marché des produits des membres de l'OP ?

J-14.1. Les actions ont permis d'accroître les volumes de production commercialisée

Sur le secteur des fruits et légumes frais, seul le volume de production commercialisé du GPHN apparaît nettement en hausse au cours de la période 2008-2011. Cette croissance est avant tout le reflet d'une augmentation des surfaces de fraises cultivées par les producteurs membres existants, plutôt que d'un élargissement du nombre de producteurs membres. Clairement, l'exécution du programme opérationnel a largement contribué à promouvoir la mise sur le marché des produits des membres de l'OP. Les raisons de ce succès nous paraissent être de plusieurs ordres : l'organisation de la criée auquel participe le personnel du GPHN, le conditionnement des produits pour développer les ventes en GMS, les actions d'amélioration de la qualité des produits.

Les volumes de production commercialisés sont stables (coop. Yerne) ou en baisse (GPFL) pour les autres OP. La stagnation de la production commercialisée par la coopérative de l'Yerne paraît, en effet, résulter d'une part d'une saison très mauvaise pour la carotte Bio, année au cours de laquelle des pertes importantes ont été constatées dans la conservation de ces carottes, et, d'autre part, d'une diminution du nombre de producteurs et des surfaces cultivées. La baisse des volumes de production commercialisés du GPFL sont essentiellement le résultat de sa réorientation sur les produits Bio et d'une restructuration interne du groupement, qui a vu quitter un certain nombre de ses producteurs.

D'une manière générale, les OP du secteur des fruits et légumes frais sont essentiellement contraintes par la disponibilité d'une production de leurs membres à commercialiser. Ainsi la coopérative de l'Yerne fait largement appel à des achats extérieurs pour répondre aux sollicitations du marché et la production des membres des deux autres OP pourrait écouler sur le marché des volumes plus élevés.

Il n'a pas été possible d'évaluer l'évolution des volumes de production commercialisée par APLIGEER, au niveau du secteur des légumes destinés à la transformation, faute de données disponibles.

J-14.2. Les actions ont permis de développer de nouveaux produits/marchés

L'exécution des PO ont eu très peu d'effet en termes de développement de nouveaux produits. Ainsi, l'objectif de diversification de la production affiché au niveau régional semble très peu atteint. Les OP, de très petite taille sur le secteur des fruits et légumes frais, ont fait le choix, au cours de la période 2008-2011, d'une concentration des efforts sur leur créneau de base : la fraise pour le GPHN, la carotte pour la coopérative de l'Yerne et les produits Bio pour le GPFL. Quelques tentatives ont été effectuées pour diversifier la gamme de produits, sans réel succès. De même, la première transformation des produits est très réduite, seule la coopérative de l'Yerne semble s'orienter dans ce type d'action.

De la même façon, l'exécution des PO n'ont pas permis aux OP de développer de nouveaux marchés pour les OP du secteur des fruits et légumes frais. Par contre, dans le secteur des légumes destinés à la transformation, les actions ont contribué au développement des marchés, notamment baby-food et marché américain ; les résultats sont toutefois difficilement mesurables faute de données disponibles.

J-14.3. Les actions ont permis de développer les circuits de distribution

Les résultats des actions des PO se manifestent davantage par un accroissement du taux de pénétration des OP dans des circuits de distribution existants qu'en termes de développement de nouveaux circuits de distribution. Plus précisément, les actions mises en œuvre ont permis globalement aux OP de développer leurs ventes en GMS. Ainsi, la part des ventes en GMS des produits du GPHN est passée de 24% sur la période 2005-2007 à

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

35% entre 2008 et 2010. Les ventes du GPFL ont également progressé en GMS de près de 10% entre 2008 et 2010 ; le GPFL est ainsi devenu le fournisseur n° 1 de l'enseigne Delhaize en Belgique pour les légumes Bio.

En termes de nouveaux circuits de distribution, le GPFL a développé des ventes en circuits courts via des paniers Bio qui, selon l'OP, représentent aujourd'hui 5 à 10% de son chiffre d'affaires.

J-14.4. Les actions ont permis d'améliorer la notoriété et l'image de marque

Les actions ont permis au GPFL et au GPHN d'améliorer leur image de marque auprès des distributeurs en misant sur la qualité et la régularité des productions, notamment.

Par contre, à l'exception de la participation à l'un ou l'autre salon ou foire commerciale, les programmes opérationnels n'ont pas été mis à profit pour développer la notoriété ou l'image de marque des OP wallonnes auprès du grand public. La taille des OP et, par conséquent, des programmes, en est certainement une des raisons.

QE-15. Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à assurer l'adéquation entre la production des OP et la demande en quantité et en qualité ?

J-15.1. Les actions ont permis de développer la qualité organoleptique des produits en rapport avec les besoins du marché

Le développement de la qualité organoleptique des produits est difficilement mesurable. Il semble toutefois qu'elle ait progressé grâce aux actions mises en œuvre, d'une manière quelque peu différentes selon les OP.

Ainsi, les actions du GPHN et de la coopérative de l'Yerne ont conduit à centrer la production sur des variétés de carottes et de fraises plus qualitatives, sur le plan de la conservation ou sur le plan gustatif. Par ailleurs, ces deux OP, ainsi qu'APLIGEER ont clairement amélioré le calibrage des produits afin de mieux répondre aux besoins du marché, grâce aux actions d'amélioration ou de maintien de la qualité des produits.

Les actions du GPFL touchent par contre très peu à la qualité organoleptique des produits.

Il convient également de souligner que les producteurs bénéficient le plus souvent de conseils des centres pilotes, en-dehors des programmes opérationnels.

J-15.2. Les actions ont permis de développer la production certifiée ?

Les actions ont clairement conduit à développer la production Bio dans deux des quatre OP : le GPFL et la coopérative de l'Yerne dont les volumes de production Bio ont crû de 14% et 21%. Au niveau de la coopérative de l'Yerne, il s'agit du résultat d'actions incitant les producteurs à la conversion Bio, ce qui est corroboré par les producteurs interrogés.

Par ailleurs, à l'exception du GPHN, les OP ont conduit des actions visant à la certification Global Gap de leurs producteurs membres, élément incontournable à ce moment pour pénétrer le circuit des GMS.

J-15.3. Les actions ont permis de garantir un approvisionnement satisfaisant régulier des clients

D'une manière générale, les OP du secteur des fruits et légumes frais font face à une demande excédentaire par rapport à la production de leurs membres. Ainsi, la coopérative de l'Yerne doit s'approvisionner par des achats extérieurs pour plus d'un quart des volumes commercialisés.

Toute la production des membres du GPHN est écoulée au travers de la criée à un prix moyen nettement supérieur au prix des produits standards du marché. Par ailleurs, l'OP joue un rôle de régulateur entre l'offre et la demande à très court terme. Enfin, elle a fortement contribué à un meilleur étalement de la période de production afin de mieux rencontrer la demande des circuits de distribution.

De son côté, le GPFL a fédéré une offre de légumes Bio qui a donné accès aux principales enseignes de grande distribution et de commerce spécialisé en Belgique.

Au niveau des légumes destinés à la transformation, APLIGEER planifie la production en fonction de la demande des usines de transformation.

J-15.4. Les actions ont permis de répondre à la demande des circuits de distribution

Dans le secteur des fruits et légumes frais, les actions du GPFL et du GPHN ont permis de répondre à la demande des circuits de distribution. Le développement progressif des volumes de production de fraises permet au GPHN de répondre à la demande des distributeurs tout en maintenant un prix de vente moyen assez élevé ; la fraise de la Criée de Wépion est perçue comme un produit haut de gamme, ce qui est soutenu par les actions visant à l'amélioration de la qualité des produits, et le GPHN développe progressivement sa production de façon à maintenir une certaine rareté sur le marché.

Par contre, ainsi qu'indiqué au point précédent, la coopérative de l'Yerne ne peut répondre à la demande des circuits de distribution sur base de la production de ses membres. Les achats extérieurs permettent notamment d'approvisionner le marché pendant la période de soudure et de suppléer à une offre de carotte Bio insuffisante, notamment en fonction des pertes liées à la conservation des produits. Ce recours à des carottes achetées ne possédant pas les mêmes caractéristiques organoleptiques constitue un frein à l'affirmation d'une image de marque différenciatrice pour la carotte de Hesbaye. Même si la conservation des carottes était améliorée, il n'en demeure pas moins que les surfaces cultivées sont insuffisantes pour couvrir les besoins.

J-15.5. Les actions ont permis de préparer, transformer et conditionner les produits selon les attentes du marché

L'exécution des PO a permis au GPFL et au GPHN de conditionner les produits de façon à répondre aux souhaits des GMS, ce qui s'est traduit par un développement des volumes écoulés via ce circuit de distribution de 98% entre 2005-2007 et la période 2008-2010 pour le GPHN. La part des GMS s'accroît de 11% dans les ventes du GPFL au cours de la période d'analyse. Une amélioration du conditionnement des produits semble également avoir résulté des actions mises en œuvre par APLIGEER, sans qu'on ne puisse mesurer les résultats, faute d'information disponible.

Au niveau du secteur des fruits et légumes frais, seule la coopérative de l'Yerne opère une transformation des produits. La part des ventes de carottes transformées a crû de 15% entre 2009 et 2011, mais reste assez marginale (6%).

QE-16. Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à renforcer la valeur commerciale des produits des OP ?

J-16.1. Les actions ont permis d'augmenter le prix moyen des produits

Le prix moyen des produits commercialisés par le GPHN et la coopérative de l'Yerne apparaît en augmentation par rapport à sa valeur avant mise en œuvre du PO ; ce n'est pas le cas du GPFL où les prix stagnent. L'accroissement des prix unitaires des fraises peut être mis en relation avec les actions mises en œuvre par le GPHN : travail d'amélioration de la qualité des produits, développement d'une image de marque, étalement de la période de production mieux en phase avec les attentes du marché sont autant d'éléments qui semblent y contribuer. Par contre, l'augmentation constatée du prix moyen des produits de la coopérative de l'Yerne doit être relativisée. En effet, si une augmentation a bien été effective en début de période de programmation, les prix sont depuis lors, revenus à leur niveau initial.

Tableau 38 : Indicateurs relatifs à l'augmentation du prix moyen des produits

	GPFL	GPHN	Coop Yerne	APLIGEER
Valeur unitaire de la production commercialisée 2008-2010 (€/kg)	1,30	3,57	0,35	n.d.
Evolution de la valeur unitaire de la production commercialisée entre 2005-2007 et 2008-2010	-2% ¹¹	+10%	+13%	n.d.

J-16.2. Les actions ont permis de différencier les produits notamment par la qualité

Clairement, les actions du PO mises en œuvre par le GPHN contribuent à la différenciation des produits par la qualité. Elles s'inscrivent ainsi dans la continuité des actions précédemment menées. Ainsi en va-t-il de la sélection d'une variété distinctive de fraises, d'une action contribuant à diminuer le taux de fraises mal formées, d'une sélection « qualité » des produits proposés à la vente via la criée et des normes de présentation des produits, qui sont autant d'éléments qui appuient une image de marque forte de la fraise de Wépion.

Au niveau des autres OP du secteur des fruits et légumes frais, la différenciation se fait principalement par le développement des produits Bio.

J-16.3. Les actions ont permis d'augmenter la valeur du produit au travers de nouveaux circuits de distribution ou en développant des circuits existants

Le développement des volumes de production commercialisée dans le secteur des fruits et légumes frais s'est opéré principalement via un accroissement des ventes en GMS. Cet accroissement n'induit pas d'augmentation de la valeur du produit.

Seul le GPFL a récemment développé la vente en circuits courts via des paniers Bio qui représenteraient 5% à 10% du chiffre d'affaires de l'OP. Bien que le prix de vente moyen y soit supérieur, l'effet sur le prix moyen des produits de l'OP reste, à ce stade, relativement faible.

J-16.4. Les actions ont permis d'augmenter la valeur du produit au travers de la préparation, de la transformation et du conditionnement des produits.

Dans le secteur des fruits et légumes frais, seule la coopérative de l'Yerne procède à une transformation d'une partie de la production commercialisée. Cette transformation est en progression mais reste assez marginale. Ce développement de la transformation primaire vise avant tout à valoriser des sous-produits plutôt qu'à accroître la valeur unitaire des produits commercialisés.

QE-17. Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à optimiser les coûts de production des OP et/ou de leurs membres ?

J-17.1 Les actions ont contribué à augmenter les rendements

Les rendements des producteurs membres des OP du secteur des fruits et légumes frais ont progressé de 8% à 11%. La mise en œuvre des PO ont contribué de manière plus ou moins forte à ces hausses. Ainsi, les actions mises en œuvre par le GPHN ont contribué à améliorer les techniques de culture et la pollinisation des champs de fraises ; les effets en termes d'une augmentation du volume de production à l'hectare sont reconnus par les producteurs. La coopérative de l'Yerne a prodigué des conseils quant à la gestion de la fumure et adopté de nouvelles techniques de semis ou de binage qui ont conduit à une augmentation des rendements. Les actions du GPFL apparaissent moins contributives d'une amélioration des rendements.

Des systèmes d'avertissement ont également été mis en œuvre par plusieurs OP et contribuent ainsi à l'amélioration des rendements.

¹¹ Evolution entre 2007 et 2008-2010 pour le GPFL

J-17.2. Les actions ont contribué à réduire les coûts de production par unité de surface

L'évaluation n'a pas permis de mesurer dans quelle mesure les actions ont contribué à réduire les coûts de production, faute de données disponibles. Les actions visant à améliorer ou maintenir la qualité des produits et certaines actions environnementales ont conduit à réduire l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais. Il est toutefois impossible de mesurer dans quelle proportion.

J-17.3. Les actions ont contribué à réduire les pertes après récolte

Bien que les données quantitatives ne soient pas disponibles, il semble que les actions aient peu d'influence sur les pertes après récolte.

Le GPFL et le GPHN commercialise les produits en l'état. Seule l'amélioration des moyens de transport des produits au GPFL est susceptible de réduire les pertes de produits.

La coopérative de l'Yerne est sans doute l'OP qui a le plus œuvré sur ce champ par le renouvellement et la désinfection des palloxx, la valorisation des carottes hors normes par leur transformation et la recherche d'une solution visant à améliorer la conservation des carottes qui a débouché sur un investissement récent dans un tunnel à froid. Même si les effets de ces actions n'ont pu être mesurés précisément dans le cadre de cette évaluation, il semble que ces actions contribuent à réduire les pertes après récolte.

QE-18. Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à promouvoir la concentration de l'offre ?

J-18.1. Les actions ont permis d'améliorer l'attractivité de l'appartenance à l'OP

Le nombre de producteurs membres actifs des OP n'apparaît pas en accroissement. Si les volumes de production commercialisée progressent au GPHN et à la coopérative de l'Yerne, c'est donc principalement au travers d'une hausse des superficies cultivées par exploitant et d'une amélioration des techniques de production. On observe toutefois un certain renouvellement des producteurs membres.

Les OP restent de petite taille et quelques membres y représentent la grande majorité de la production. La recherche de nouveaux membres est relativement peu poursuivie par les OP. En ce sens, l'exécution des PO a très peu contribué à la concentration de l'offre.

Il est à remarquer le cas particulier de la coopérative de l'Yerne qui impose à ses membres une rotation des sols de 7 ans pour la carotte ce qui réduit de facto sa capacité d'attrait, d'autant que les marges offertes sont relativement peu concurrentielles par rapport à d'autres cultures.

Tableau 39 : Evolution du nombre de producteurs membres actifs

	GPFL	GPHN	Coop Yerne ¹²	APLIGEER ¹³
Nombre de producteurs membres actifs 2010	22	13	22	109
Evolution du nombre de producteurs membres actifs (2010 – 2007)	-4	-2	-1	+4

¹² Chiffres 2009

¹³ Chiffres 2008 plutôt que 2007

Conclusions et recommandations

Conclusions

Degré d'utilisation des ressources financières

L'effectivité de la mise en œuvre des programmes opérationnels est attestée par un degré d'utilisation des ressources financières qui est très proche des 100%. D'une manière générale, les organisations de producteurs dépensent davantage à la mise en œuvre des actions que le montant figurant au budget de leur programme opérationnel. Cette effectivité s'observe au niveau de chacune des mesures des programmes opérationnels, sans distinction.

Toutefois, les budgets des programmes opérationnels sont modifiés très régulièrement et de manière significative. Positivement, ces modifications permettent des ajustements dans les actions afin de tenir compte de certaines évolutions contextuelles ou de certaines contraintes de mise en œuvre. A contrario, ces modifications reflètent également une difficulté des organisations de producteurs wallonnes d'établir une stratégie de développement à moyen ou long terme, assortie d'objectifs, et de définir les actions à mettre en œuvre dans cette perspective. Aussi en résulte-t-il des actions prévues non mises en œuvre ou des ajustements budgétaires, y compris en cours d'année, qui apparaissent davantage liés aux aléas du déroulement des activités que guidés par des choix stratégiques et une démarche volontaire de l'organisation.

Effets des programmes opérationnels par rapport aux objectifs de la stratégie régionale

La stratégie wallonne a retenu, pour cette période de programmation, quatre objectifs principaux dans le secteur des fruits et légumes frais : la valorisation de l'aspect qualitatif des productions, l'accroissement de la production, sa diversification et le développement de la production biologique. D'une manière générale, des programmes opérationnels sont bien alignés sur ces différents objectifs, à l'exception de celui relatif à la diversification de la production.

Les programmes opérationnels ont fortement contribué au **développement de la production biologique** au sein de deux des trois organisations de producteurs de fruits et légumes frais. Pour la première, cet effet se matérialise au travers d'une sensibilisation des producteurs membres, de conseils et de partage d'expériences entre producteurs Bio. Il est également le résultat de la capacité pour l'OP d'assurer la commercialisation des produits à des tarifs plus rémunérateurs que celui en agriculture conventionnelle. Il reste toutefois des problèmes de conservation des produits, engendrant des pertes élevées certaines années qui pourraient décourager les producteurs ; à cet effet, cette OP a pu, grâce à une mesure de recherche et de production expérimentale, tester un tunnel à froid améliorant sensiblement la conservation des produits, système qui a fait l'objet d'un investissement récent. Pour le second, l'effet se traduit par la capacité de l'OP à commercialiser la production Bio auprès de différents circuits de distribution, renforçant ainsi son attractivité pour les producteurs Bio de fruits et légumes frais et incitant les producteurs membres à augmenter les surfaces cultivées.

L'objectif régional de **diversification des productions** n'est, par contre, pas rencontré par les programmes opérationnels dans le secteur des fruits et légumes frais. Une seule des trois organisations de producteurs offre une diversité de produits. Certes, elle estime qu'il existe un potentiel de développement via la production et la commercialisation de légumes « oubliés » mais aucune concrétisation n'est encore effective. Il apparaît que cette OP n'est pas encore dans un stade de développement suffisamment avancé ; la pénétration de circuits de distribution tels que les GMS et les paniers Bio a été privilégiée à la diversification des produits. Les deux autres organisations de producteurs sont focalisées sur un seul produit, la carotte pour l'une et la fraise pour l'autre. Des tentatives de diversification ont bien été tentées timidement au sein de chacune mais n'ont pas réellement pris d'ampleur. Pour la première, cette absence de diversification semble préjudiciable dans la mesure où elle réduit l'attrait de l'OP et son importance aux yeux des producteurs pour lesquels elle ne représente qu'une part très minoritaire de leurs revenus. La seconde est, quant à elle, fortement identifiée à la notoriété de son

produit et portée par son image de marque. Elle privilégie, encore aujourd'hui, son développement par une amélioration de ses performances en termes de qualité et de commercialisation de son produit phare, ce qui reflète également le choix de ses principaux producteurs membres.

L'objectif d'**accroissement de la production** s'est traduit très différemment selon les trois organisations de producteurs. Celle qui offre une diversité de produits a vu sa production commercialisée diminuer sensiblement au cours de la période. Les raisons en sont des problèmes de gestion interne qui ont incité certains producteurs membres à quitter l'OP et un recentrage des activités sur la production Bio. Les actions du programme opérationnel ont permis de stabiliser, voire de très légèrement augmenter, les volumes de carottes produites. Cette stagnation trouve son origine principalement dans la difficulté qu'éprouve l'OP de convaincre des producteurs d'étendre leurs surfaces consacrées à la carotte ou à trouver de nouveaux producteurs membres, notamment en raison des rémunérations offertes. Seule la production de fraises a réellement crû grâce aux actions du programme opérationnel, tant au travers des mesures visant à l'amélioration de la qualité des produits, que des mesures de planification de la production ou de commercialisation. Globalement, la valeur de la production commercialisée apparaît stable (+2% entre 2007 et la période 2008-2011) à l'échelle des trois organisations de producteurs.

L'**accroissement de l'aspect qualitatif des productions** est assez induit par l'exécution des programmes opérationnels, quoique l'effet reste assez limité d'un point de vue global. Il se mesure non seulement par une augmentation de la production commercialisée de produits Bio, mais aussi par un renforcement des variétés cultivées de qualité et distinctives des produits standard. Les programmes opérationnels ont permis aux producteurs de carottes d'accéder à une certification de qualité. Les taux de produits non conformes et de plaintes clients apparaissent globalement en légère diminution, quoique historiquement déjà fort bas.

Une amélioration de la qualité des produits semble également résulter de la mise en œuvre du programme opérationnel de l'OP active dans le secteur des légumes destinés à la transformation. En attestent notamment la réduction du nombre de non conformités et de plaintes clients ainsi que les adaptations variétales qui ont été opérées afin de mieux rencontrer les attentes de l'industrie. Différentes actions ont concouru à l'amélioration de l'environnement dans le secteur des légumes destinés à la transformation : mise en place de systèmes d'avertissement, gestion de la fumure azotée et conseils visant à la réduction des intrants et à la préservation de la biodiversité. Les effets restent toutefois difficilement mesurables sur base des informations disponibles. L'objectif régional de développement de la recherche dans le secteur des légumes destinés à la transformation apparaît très nettement plus faiblement rencontré, les dimensions de recherche ou de production expérimentale apparaissant peu dans les actions reprises sous la mesure éponyme.

Efficacité des mesures figurant dans les programmes opérationnels

Une **action de planification de la production** a été mise en œuvre dans chaque OP et touchent tous les producteurs membres. L'action de l'OP consiste principalement à conseiller et orienter les producteurs membres quant aux dates de semis et de récolte, aux variétés cultivées, notamment en fonction de leur précocité, et aux techniques de culture de façon à répondre aux besoins du marché. Ces effets apparaissent aux yeux des producteurs membres qui soulignent l'utilité de ces actions. En particulier, l'action a permis de soutenir la croissance des ventes de fraises par un étalement de la période de production, en particulier en début de saison, ce qui engendre également un effet sur la rémunération des producteurs. Les actions de planification contribuent dans la plupart des OP à meilleure organisation à court terme des récoltes et les livraisons.

Les effets des **actions de maintien ou d'amélioration de la qualité des produits** sont plus contrastés. Ainsi, elles ont clairement favorisé la conversion en culture biologique de producteurs de carottes. Elles ont également eu un effet bénéfique sur la qualité organoleptique des fraises produites. Elles ont enfin contribué à une certification « qualité » de producteurs dans le secteur de la carotte et des légumes destinés à la transformation, ces effets étant largement reconnus par les producteurs membres. A l'inverse, les effets des actions de traçabilité et de mesure des résidus ne contribuent que très indirectement à l'amélioration de la qualité des produits. Les effets des actions sur la qualité des produits apparaissent ainsi assez partiels et spécifiques aux actions de chacune des OP. Cette conclusion quant à l'efficacité des actions visant à

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

l'amélioration de la qualité des produits doit être mise en perspective par le rôle joué par d'autres organismes en termes de conseil des producteurs, ce qui peut expliquer, au moins partiellement, une implication moins forte des OP sur ce champ.

A contrario, les **actions de maintien ou d'amélioration de la qualité** ont un effet significatif sur une meilleure utilisation des facteurs de production. Ceci se traduit par une augmentation des rendements dans le secteur des fruits et légumes frais variant de 5% à 11% selon les organisations de producteur et par une réduction de l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais. Cette réduction, quoique corroborée par de nombreux producteurs membres, reste toutefois non mesurables sur base des informations disponibles.

D'autres organismes (centres pilotes,...) interviennent également auprès des producteurs au travers d'actions visant à l'amélioration de la qualité des produits ou d'une meilleure utilisation des facteurs de production. Dans le secteur des légumes destinés à la transformation, ces interventions se font conjointement et les interventions du centre pilote émarginent au programme opérationnel. Dans le secteur des fruits et légumes frais, ces interventions se font en-dehors des programmes opérationnels et, le plus souvent, sans réelle implication de l'OP. Ce contexte peut expliquer, au moins partiellement, les résultats en demi-teinte des actions visant à l'amélioration de la qualité des produits.

Les **actions visant à l'amélioration de la commercialisation** ont principalement comme effets un développement de la commercialisation des produits sur des marchés et via des canaux de distribution existants, ainsi qu'une adaptation du conditionnement des produits aux souhaits des distributeurs, les GMS principalement. A contrario, les actions ont peu contribué à développer de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution : seule une OP a développé des ventes de paniers Bio via des partenariats « circuits courts » et une OP s'est investie sur le marché du babyfood, la part de ces nouveaux marchés ou circuits restant peu élevée dans le chiffre d'affaires de l'OP. Les actions n'ont pas réellement contribué à créer de nouveaux produits ou élargir la gamme de produits des OP et la transformation primaire des produits restent l'apanage d'une seule organisation dans le secteur des fruits et légumes frais.

Les **actions de recherche et développement** sont peu nombreuses et concernent principalement l'OP active sur le secteur des légumes destinés à la transformation. Les résultats des actions de cette OP se mesurent principalement par une meilleure utilisation des facteurs de production : renouvellement et adaptation des équipements de récolte, gestion de la fumure azotée, réduction des l'emploi des produits phytosanitaires, mise en place de système d'avertissement... Seule, une action d'adaptation variétale a conduit à une production expérimentale.

Une seule des trois OP du secteur des fruits et légumes frais a mis en œuvre des actions de recherche et de production expérimentale pour un budget très restreint (15.000 €/an en moyenne). Les résultats de ces actions sont toutefois positifs puisqu'elles ont conduit à deux nouvelles techniques culturales permettant, d'une part, une amélioration qualitative et quantitative des produits récoltés et, d'autre part, un étalement de la période de production. Par ailleurs, ces actions ont permis à l'OP de tester un nouveau système de refroidissement des produits réduisant ses consommations énergétiques mais, surtout, améliorant la conservation des produits ; en résulte un investissement majeur pour l'OP avec la perspective de pouvoir réduire sa dépendance à des achats extérieurs de produits pour pouvoir approvisionner les circuits de distribution tout au long de l'année. Ceci démontre l'utilité des actions de cette mesure, qui peuvent servir de levier aux organisations de producteurs et contribuer à leur développement.

Les **actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès au service de conseil** sont très peu mises en œuvre, puisqu'elles ne représentent que 1% du budget total des quatre programmes opérationnels. Les résultats dans le secteur des légumes destinés à la transformation apparaissent essentiellement au travers de conseils aux producteurs membres, contribuant ainsi à une meilleure utilisation des facteurs de production. Au niveau du secteur des fruits et légumes frais, les actions ont permis d'identifier et d'adopter une nouvelle technique de semis et de binage améliorant la qualité et la quantité des produits récoltés. D'une manière générale, les actions ont permis aux OP de découvrir d'autres pratiques que les leur, par des visites et voyages d'étude. Un meilleur ciblage des organismes visités pourrait renforcer l'effet de levier de cette mesure.

Les **actions en faveur de l'environnement** sont ressenties essentiellement comme une contrainte. Hormis le financement d'un investissement visant à réduire les consommations énergétiques, les OP attendent très peu de résultats de ces actions. Les résultats en termes de réduction des déchets d'emballage semblent très limités dans la mesure où ces actions résultent de contraintes imposées par les circuits de distribution et, qu'en l'absence du concours des programmes opérationnels, l'adoption de ces systèmes d'emballage aurait été

pratiquement équivalente. Les résultats des programmes opérationnels en termes de réduction de l'impact environnemental apparaissent davantage liés à d'autres actions que celles figurant dans la mesure « 7 actions en faveur de l'environnement » ; ces résultats ne sont toutefois pas mesurables au travers des indicateurs disponibles.

Conclusions relatives aux organisations de producteurs et à la stratégie régionale

Les quatre organisations de producteurs financées dans le cadre des programmes opérationnels à caractère durable représentent 35% de la production wallonne de fruits et légumes. Toutefois, APLIGEER active sur le secteur des légumes destinés à la transformation représente à elle seule, 27% de la production wallonne de fruits et légumes. Les trois autres organisations de producteurs sont de très petite taille et spécialisées sur un secteur particulier des fruits et légumes frais : la carotte, la fraise et les légumes Bio.

Les programmes opérationnels n'ont pas eu d'effet sur la taille des organisations de producteurs du secteur de fruits et légumes frais. Certes, la production a augmenté au niveau de certaines d'entre elles ou sur des créneaux spécifiques, mais le nombre de producteurs membres actifs apparaît en régression. La croissance, quand elle existe, se fait davantage par l'extension de producteurs existants que par un élargissement de l'OP. Cette diminution du nombre de producteurs membres actifs peut être la conséquence, selon les OP, de difficultés internes pour certaines, d'un manque d'attrait pour des producteurs non membres ou d'un manque de volonté d'élargir l'organisation à d'autres membres. Les organisations sont, en effet, marquées, en interne, par une structure asymétrique, quelques producteurs membres représentant la grande majorité de la production. Positivement, ces producteurs constituent un moteur essentiel au fonctionnement et au rôle de l'OP. Par contre, cette structure asymétrique peut également représenter une source de fragilité pour l'OP et ne pas favoriser l'ouverture des OP à de nouveaux membres.

D'une manière générale, les OP wallonnes du secteur de fruits et légumes frais apparaissent encore assez fragiles, ce qui les incite parfois à privilégier les actions à retombées effectives directes pour les producteurs membres à des actions pouvant servir de levier pour le développement à moyen ou long terme de l'OP.

Conclusions relatives au système de pilotage

Les orientations stratégiques wallonnes pour le secteur des fruits et légumes se sont globalement bien traduites dans les programmes opérationnels mis en œuvre par les OP. Seul l'objectif de diversification de la production semble avoir été quelque peu oublié. Par ailleurs, les autorités wallonnes ont privilégié une approche souple, permettant aux OP d'ajuster leurs actions en fonction de leurs réalités et des évolutions contextuelles, ce qui apparaît pertinent au vu de la taille des organisations. Négativement, cette souplesse n'incite pas les organisations à adopter une vue stratégique de leur développement.

Corrélativement, le système de suivi régional est essentiellement basé sur le contrôle financier, dans un souci de conformité. Les rapports d'activité de la mise en œuvre des programmes opérationnels par les OP sont de qualité variable, tant en termes de détails fournis que d'informations ayant trait aux résultats des actions mises en œuvre. D'une manière générale, le système s'appuie insuffisamment sur des indicateurs mesurant clairement le degré d'atteinte d'objectifs, tant au niveau des organisations elles-mêmes que du système de pilotage régional.

Recommandations

Système de suivi et d'évaluation de la stratégie régionale

Au regard des conclusions relatives au système de pilotage explicitées ci-avant, et notamment l'insuffisance d'indicateurs permettant de mesurer le degré d'atteinte d'objectifs des actions ou l'hétérogénéité de la qualité des rapports d'activité des OP, nous recommandons aux autorités wallonnes une certaine révision de son système de suivi des programmes opérationnels et d'évaluation de la stratégie régionale.

Plus précisément, nous préconisons bien entendu d'assurer en premier lieu la complétude et la régularité de collecte des indicateurs fixés par le cadre européen, par exemple annuellement lors de la remise des rapports d'activité des OP.

En outre, nous suggérons également d'associer à chaque action prévue dans le PO des objectifs concrets et ainsi que des indicateurs quantitatifs adéquats afin d'être en mesure d'en évaluer le degré d'atteinte à posteriori via les rapports d'activité.

Par ailleurs, afin de s'assurer d'une certaine harmonie dans la quantité et la qualité des informations présentées par les OP dans leurs rapports d'activité, nous préconisons à la Région de mettre en place un canevas de rapport reprenant la structure attendue dont, à minima pour chaque action mise en œuvre, ce qui a été fait (descriptif, moyens,...) et les résultats obtenus (nombre de bénéficiaires,...).

Enfin, nous pensons qu'il serait utile d'inciter les OP à avoir une vision à plus long terme, plus stratégique de leur développement. A cet effet, la formalisation d'un plan stratégique de l'OP comprenant une analyse AFOM et des objectifs à moyen ou long terme est à promouvoir. Idéalement cette vision stratégique devrait également comprendre un plan d'investissement aux mêmes échéances. Une telle perspective assurerait un choix d'actions cohérentes avec les objectifs stratégiques des OP.

De manière générale à ces recommandations, nous proposons à l'autorité wallonne de jouer un rôle accru en matière de support aux OP en leur proposant des opportunités de concertation et d'explication sur les différentes attentes en terme de reporting, et en leur fournissant certains outils d'aide au reporting (canevas, structure minimale,...).

La future stratégie régionale

Si la future stratégie wallonne doit s'appuyer sur l'évaluation de la situation initiale du secteur et s'intégrer au cadre défini par la Commission européenne, il nous semble important qu'elle valorise au mieux le rôle de développement économique et de concentration de l'offre qui est celui des Organisations de Producteurs.

Les OP concentrent actuellement 35% de la production wallonne des fruits et légumes (...% de la production de fruits et légumes frais). Les OP ne constitueront un réel organe de structuration de la filière que dans la mesure où ils concentrent davantage de production.

Pour ce faire, il faut favoriser

- la croissance des OP actuelles ;
- la création de nouvelles OP.

Cela nécessite l'amélioration de l'attractivité des OP.

Les trois organisations de producteurs soutenues dans le cadre de la stratégie wallonne sont de faible taille. Elles pourraient certainement accroître leurs parts de marché, voire conquérir de nouveaux marchés si elles pouvaient proposer une variété et des volumes plus importants de produits. Le nombre de leurs membres actifs ne s'est pas significativement développé depuis le début de la période faisant l'objet de cette évaluation. Il nous paraît essentiel que la Wallonie conduise chacune des OP à se fixer un objectif stratégique de croissance de sa VPC et du nombre de membres actifs. Les producteurs existants pourront être les premières cibles. D'autres cibles pourront être des agriculteurs pour lesquels la production maraîchère pourrait constituer une voie de diversification. L'OP jouera alors pleinement son rôle de concentration de l'offre, d'ailleurs souhaité par les GMS (certaines d'entre elles conseillent – voire imposent – en effet aux producteurs de collaborer avec des OP).

Par ailleurs, la création de nouvelles OP pourrait également constituer une voie de concentration de l'offre.

Les producteurs ne collaboreront pleinement avec les OP que dans la mesure où celles-ci se montrent attractives. Ainsi, il nous semble important de ne pas limiter le rôle des OP à la seule commercialisation des produits. Elles devraient se positionner comme des animateurs ensembliers de la filière des fruits et légumes, ayant l'atout de se trouver au contact étroit avec le marché, mais organisant des synergies avec les opérateurs susceptibles d'apporter une assistance aux producteurs dans le cadre de leurs actions de diversification, d'adaptation variétale, d'accroissement de la productivité globale, ... Par ailleurs, Les OP pourraient également collaborer avec l'APAQ-W dans le cadre de leurs actions de notoriété orientées vers les réseaux de distribution et le consommateur (cf 6.2.3 ci-après).

Enfin, si elles exercent fondamentalement les mêmes fonctions, les OP wallonnes apparaissent isolées. Il nous semblerait intéressant d'organiser un espace de dialogue entre elles, qui permettrait des échanges d'expériences, la mutualisation de ressources, ... A terme, il pourrait être envisagé de constituer une seule et unique Association d'organisations de producteurs wallonne.

La cohérence et la complémentarité avec d'autres instruments

L'évaluation a montré une bonne cohérence d'ensemble entre les programmes opérationnels des organisations de producteurs et les objectifs et mesures du PDR wallon, en particulier son axe d'amélioration de la compétitivité des secteurs agricole et forestier ainsi ses mesures environnementales. Il existe, toutefois, très peu de synergies entre les mesures du PDR et les actions mises en œuvre par les OP. Ces synergies ne sont pas actuellement recherchées ni par les OP ni par les autorités wallonnes. En vue de stimuler davantage l'émergence de synergies, il conviendrait que les organisations de producteurs articulent leur programme opérationnel lors de sa définition avec les mesures dont elles comptent solliciter le bénéfice dans le cadre du PDR. Ainsi, prioritairement, les programmes opérationnels devraient montrer comment les actions sont complétées et renforcées par des investissements financés dans le cadre du PDR au travers de la mesure visant à l'accroissement de la valeur ajoutée des produits agricoles et sylvicoles. Par ce biais, les organisations de producteurs seraient incitées à définir un plan global cohérent de leur développement à 3 ou 5 ans. Le Service Public de Wallonie pourrait avantageusement aider les OP à identifier les synergies qui pourraient naître d'une meilleure articulation entre les programmes opérationnels et les mesures du PDR.

L'évaluation a également indiqué une implication variable des OP sur le champ de l'amélioration de la qualité des produits ou d'une meilleure utilisation des facteurs de production. D'autres organismes interviennent également sur ce champ, parfois sans coordination avec les actions des OP. Il conviendrait donc d'améliorer les collaborations entre les OP et les autres organismes tels que les centres pilotes. Il serait ainsi utile qu'à l'occasion de l'élaboration du programme opérationnel, chaque OP définisse ses besoins en matière de conseil aux producteurs en les mettant en perspective par rapport à la stratégie de développement qu'elle aura élaborée; la réponse à ces besoins pourrait alors être débattue entre l'OP et les centres pilotes et autres organismes susceptibles d'apporter leur contribution. Le rôle de l'OP devrait alors d'organiser les complémentarités entre ses propres actions et les services que peuvent offrir les autres organismes. Ces éléments devraient être intégrés dans les programmes opérationnels, même s'ils ne font pas l'objet d'un financement dans ce cadre. Les producteurs devraient également être davantage informés des choix qui auront été opérés et de la faculté de faire appel à ces différents services de telle façon que le rôle de l'OP puisse être mieux valorisé auprès des producteurs membres, renforçant ainsi son attrait.

Par ailleurs, l'APAQ-W devrait être mobilisée afin de promouvoir le secteur et, en particulier les organisations de producteurs. D'une manière générale, les actions de promotion des OP sont de petite ampleur ; le recours aux services de l'APAQ-W pourrait servir de levier à ses actions promotionnelles.

2.4.1 La future politique de l'UE dans le secteur des fruits et légumes

Le secteur wallon des fruits et légumes est de taille modeste ; en particulier, les trois organisations de producteurs de fruits et légumes frais dont les programmes opérationnels sont actuellement financés, sont de

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

très petite taille. Il est donc malaisé d'établir sur base de cette seule évaluation des recommandations générales pour la future politique de l'Union européenne dans le secteur des fruits et légumes.

Toutefois, les effets des PO sur le développement du secteur des fruits et légumes sont indéniables, notamment en termes d'amélioration de la qualité des produits, d'accès au marché et de compétitivité. Les PO restent toutefois trop limités en comparaison des objectifs de développement économique et des objectifs sociaux, sanitaires et environnementaux poursuivis. En particulier, il apparaît que le lien entre le budget des PO avec la VPC, limite la contribution de la politique au développement des OP de très petite taille. Ces OP nécessitent des investissements plus importants, servant de levier et leur permettant d'atteindre une taille critique. Les effets d'un tel accroissement de ressources seraient multiples. Il permettrait aux OP d'utiliser les PO comme un véritable outil de leur politique de développement, alors qu'ils apparaissent parfois, aujourd'hui, comme un abondement de ressources. En particulier, cet accroissement contribuerait à promouvoir une politique d'investissement, plutôt qu'un financement de dépenses courantes, produisant davantage d'effets à long terme.

Grâce aux PO, les OP wallonnes ont augmenté leur taux pénétration dans les GMS. La taille très modeste des OP wallonnes limite leur pouvoir de négociation et la capacité de valoriser au mieux la production de leurs membres. Les circuits courts, et plus généralement toute forme de coopération impliquant davantage les OP dans la distribution et la valorisation des produits devraient être encouragés, même s'ils restent largement minoritaires, en tant que circuits de distribution.

Enfin, il est apparu que les actions en faveur de l'environnement sont, d'une part, vécues comme une contrainte européenne à respecter, et qu'elles contribuent peu à des résultats significatifs sur le plan environnemental, d'autre part. Au contraire, il apparaît que ce sont principalement d'autres actions, notamment en matière de recherche ou production expérimentale et d'amélioration de la qualité des produits, qui sont le plus susceptible d'induire des effets en faveur de l'environnement, sans qu'on ne puisse, toutefois, les mesurer. Cette perte d'efficacité des PO semble être due, au moins partiellement, à un effet de seuil. C'est pourquoi il est recommandé que les plus petites OP soient contraintes à intégrer des actions qui génèrent un impact favorable sur l'environnement mais qu'elles puissent les intégrer à d'autres actions. L'objectif est de concentrer les moyens sur un nombre limité d'actions de façon à en optimiser les retombées ; dans ce cadre, les OP seraient tenues de mesurer les retombées environnementales de ces actions.

Annexes

Plan d'analyse

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
Pertinence													
	QE-1 Dans quelle mesure les actions sont-elles conformes aux besoins ?												
		J-1.1. Les besoins des producteurs ont été identifiés	I-1.1.1. Existence d'un document de programmation identifiant les besoins	x			x			x	x		
			I-1.1.2. Complétude et qualité de l'étude des besoins menée										
		J-1.2. Les actions mises en œuvre sont alignées sur les besoins identifiés	I-1.2.1. % d'actions alignées sur les besoins identifiés				x		x				
			I-1.2.2. % du budget consacré aux actions alignées sur les besoins identifiés										
		J-1.3. Les producteurs considèrent que les actions mises en œuvre répondaient à leurs besoins	I-1.3.1. % de producteurs affirmant que les actions mises en œuvre répondaient fortement à leurs besoins									x	x
Cohérence													
	QE-2 Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes la stratégie régionale ?												
		J-2.1. Les actions sont en ligne avec les priorités de la stratégie régionale	I-2.1.1. % d'actions en lien avec la stratégie régionale	x	x		x		x				
			I-2.1.2. Part des dépenses consacrées aux actions en lien avec la stratégie régionale										

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
		J-2.2. Les actions mises en œuvre sont en ligne avec les actions reprises dans la stratégie régionale	I-2.2.2.% d'actions en ligne avec les actions reprises dans la stratégie régionale	x			x						
	QE-3 Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec les mesures du PDR poursuivant des objectifs identiques ?												
		J-3.1. Les actions complètent ou renforcent les mesures du PDR	I-3.1.1. % d'actions présentant une complémentarité par rapport aux objectifs et mesures du PDR										
			I-3.1.2. Perception de l'OP quant aux complémentarités ?			x	x		x		x		
			I-3.1.2. Perception des membres de l'OP quant aux complémentarités ?										
		J-3.2. Les actions mises en œuvre sont complémentaires aux mesures environnementales incitatives du PDR, telles qu'identifiées par le cadre environnemental	I-3.2.1. Complémentarité des actions par rapport aux mesures environnementales incitatives		x	x	x			x	x	x	x
		J-3.3 Il existe des synergies entre le PDR et les actions mises en œuvres	I-3.3.1.Existence de synergie entre le PDR et les actions mises en oeuvre			x	x			x			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
Efficacité													
	QE-4.Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la planification ?												
		J-4.1. La planification de la production a été régulée sur base des prévisions de vente	I-4.1.1.Nombre de producteurs participant aux actions de planification de la production					x		x	x	x	x
			I-4.1.2.Nombre d'actions entreprises et réalisées										
			I-4.1.3. Modification en volume de la production commercialisée										
			I-4.1.4. Evolution du nombre d'hectares non récoltés										
			I-4.1.5. % de producteurs membres affirmant avoir régulé leur production sur base des prévisions de vente										
		J-4.2.La planification de la production sur base de la demande à court terme a été améliorée	I-4.2.1. Réduction du temps entre la récolte et, la transformation ou la commercialisation					x		x	x	x	x
			I-4.2.2. Réduction du nombre de commandes non entièrement satisfaite										
			I-4.2.3. % de producteurs affirmant que la planification sur base de la demande à court terme a été améliorée										

Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
	J-4.3. La période de production a été étalée afin de répondre à la demande	I-4.3.1. Evolution de la période de production					x		x	x	x	x
		I-4.3.2.% de producteurs affirmant avoir étalé leur production afin de répondre à la demande										
QE-5.Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la qualité des produits ?												
	J-5.1.Les actions ont permis de réduire les refus de produits et le taux de non conformes	I-5.1.1.Taux de non conformes					x		x		x	
		I-5.1.2.Taux de refus										
	J-5.2.Les actions ont permis d'accroître la production certifiée	I-5.2.1.Evolution des volumes de production certifiés					x		x		x	x
		I-5.2.2. Evolution du nombre de producteurs certifiés										
	J-5.3.Les actions ont permis d'accroître la traçabilité des produits	I-5.3.1. Résultats des tests de traçabilité					x		x	x	x	
		I-5.3.2. Nombre de producteurs participant aux actions de traçabilité										

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
			I-5.3.3. Identification de l'origine en cas de problème qualité										
			I-5.3.4. Perception des distributeurs et des clients concernant l'amélioration de la traçabilité										
		J-5.4.Les actions ont permis d'augmenter la qualité organoleptique des produits	I-5.4.1.Evolution des ventes par qualité organoleptique des produits					X		X	X	X	X
	QE-6.Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs ou de leurs membres grâce à une meilleure utilisation des facteurs de production												
		J-6.1.Les actions ont permis d'améliorer les rendements	I-6.1.1. Rendement par unité de surface					X		X		X	X
		J-6.2. Les actions ont permis de réduire l'utilisation des facteurs de production	I-6.2.1. Réduction de l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais										
			I-6.2.2. Adaptations des techniques culturales ayant permis d'augmenter le rendement ou de réduire l'utilisateur des facteurs de production					X		X		X	X
			I-6.2.3. Estimation de l'impact sur les coûts de production										
	QE-7.Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la commercialisation ?												

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
		J-7.1.Les actions ont permis de développer de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution	I-7.1.1.Nombre de nouveaux marchés et/ou circuits de distribution obtenus					x		x	x		
		J-7.2.Les actions ont permis de développer la notoriété et l'image de marque de l'OP et de ses producteurs	I-7.2.1. Estimation de la notoriété et de l'image des produits de l'OP					x		x	x		
		J-7.3.Les actions ont permis de créer de nouveaux produits et d'élargir la gamme de produits	I-7.3.1. Nombre de nouveaux produits créés et/ ou de gammes élargies					x		x	x	x	x
QE-8.Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la logistique, de la préparation des produits et des potentiels de ventes ?													
		J-8.1.Les actions ont permis d'adapter le conditionnement ou le transport des produits	I-8.1.1. % de production commercialisée utilisant les nouveaux conditionnements ou les nouveaux moyens de transports					x		x	x		
		J-8.2. Les actions ont permis d'accroître la transformation primaire des produits	I-8.2.1. % de produits de 1ère transformation dans la production commercialisée					x		x	x		
QE-9 Dans quelle mesure les actions de recherche et de production expérimentale ont-elles contribué au développement de nouveaux produits et/ou nouvelles techniques?													

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
		J-9.1. Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à des adaptations variétales	I-9.1.1.Nombre de producteurs utilisant les nouvelles variétés					x		x	x	x	x
			I-9.1.2.Part de la production représentée par les nouvelles variétés										
		J-9.2. Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à de nouvelles techniques	I-9.2.1.Nombre de nouvelles techniques utilisées par les membres de l'OP					x		x	x	x	x
			I-9.2.2.Nombre de producteurs utilisant les nouvelles techniques										
		J-9.3. Les actions de recherche ont contribué à améliorer les techniques de récolte, conditionnement et conservation des produits	I-9.3.1. Volumes de produits concernés par ces nouvelles techniques					x		x	x		
QE-10 Dans quelle mesure les actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil ont-elles contribué à promouvoir la connaissance et à améliorer le potentiel humain, notamment au travers de l'accès à la formation technique ?													

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
		J-10.1. Les actions de formation ont contribué à faire découvrir de nouvelles techniques culturales à l'OP ou aux membres de l'OP	I-10.1.1. Nombre de techniques culturales identifiées et adoptées par l'OP ou par ses membres					x		x		x	x
			I-10.1.2. Nombre d'agriculteurs ayant participé aux actions de formation										
		J-10.2. Les producteurs ont intégré les nouvelles techniques culturales dans leur mode de production	I-10.2.1. Nombre d'agriculteurs ayant intégré de nouvelles techniques culturales suite aux formations suivies									x	x
	QE-11 Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire l'impact environnemental ?												
		J-11.1. Les actions en faveur de l'environnement contribuent à l'atténuation du changement climatique	I-11.1.1. Estimation de la réduction des consommations énergétiques					x		x		x	x

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
		J-11.2. Les actions en faveur de l'environnement contribuent à la protection des ressources naturelles	I-11.2.1.Existence d'étude sur l'évolution et la qualité des ressources naturelles					x		x		x	x
			I-11.2.2. Surface consacrée à la production Bio										
	QE-12 Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire le volume de déchets produits ?												
		J-12.1. Les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire les déchets liés à la production agricole	Pas d'action en ce sens										
		J-12.2. Les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire les déchets liés à la préparation, transformation et commercialisation des produits	I-12.2.1. Existence d'une étude sur l'évolution des déchets liés à la préparation, transformation et commercialisation des produits					x		x	x		
	QE-13 Le coût d'atteinte des réalisations et des résultats est-il satisfaisant ?												
		J-13.1 Le budget décaissé est conforme au budget prévisionnel	I-13.1.1. Ratio budget prévisionnel/budget décaissé					x		x			

	Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
		J-13.2 Les actions de même nature ont des coûts de réalisation/résultat similaire	I-13.2.1. Evaluation rapport coût/résultat par nature d'action					x					
Objectifs spécifiques													
		QE-14 Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à promouvoir la mise sur le marché des produits des membres de OP ?											
		J-14.1. Les actions ont permis d'accroître les volumes de production commercialisée											
		J-14.2. Les actions ont permis de développer de nouveaux produits/marchés											
		J-14.3. Les actions ont permis de développer les circuits de distribution											
		J-14.4. Les actions ont permis d'améliorer la notoriété et l'image de marque											
		QE-15 Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à assurer l'adéquation entre la production des organisations de producteurs reconnues et la demande en quantité et en qualité ?											

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

Question évaluative	Critères de jugement	Indicateurs	Stratégie nationale	Cadre environnemental	PDR	PO & avenants	Rapports d'activité	Documents DGO3	Rencontres OP	Autres rencontres	Focus Groupes	Enquêtes
	J-16.2. Les actions ont permis de différencier les produits notamment par la qualité											
	J-16.3. Les actions ont permis d'augmenter la valeur du produit au travers de nouveaux circuits de distribution ou en développant des circuits existants											
	J-16.4. Les actions ont permis d'augmenter la valeur du produit au travers de la préparation, la transformation et le conditionnement des produits											
QE-17 Dans quelle mesure les PO ont-ils contribué à optimiser les coûts de production des organisations de producteurs et/ou de leurs membres ?												
	J-17.1. Les actions ont contribué à augmenter les rendements											
	J-17.2. Les actions ont contribué à réduire les coûts de production par unité											

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

Grilles d'entretien

Grille d'entretien OP

QE-4. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la planification?

J-4.1. La planification de la production a été régulée sur base des prévisions de vente

Des prévisions de ventes sont-elles établies annuellement ? Si oui, comment ?

Comment l'OP planifie-t-elle la production de ces membres ?

Ces actions ont-elles conduit à modifier le volume de la production commercialisée des membres de l'OP ?

Ces actions ont-elles permis de rencontrer la demande des différents canaux de distribution ?

Ces actions ont-elles permis d'écouler toute les productions des membres ?

Ces actions ont-elles eu un effet sur la valeur unitaire moyenne de l'ensemble de la production commercialisée?

J-4.2. La planification de la production sur base de la demande à court terme a été améliorée

Dans quelle mesure, ces actions ont-elles permis de mieux réguler les récoltes et les arrivages de produits ? (planification des récoltes, planification des semailles, ...)

Dans quelle mesure ces actions ont-elles contribué à réguler au quotidien la commercialisation des produits des membres en fonction des commandes des distributeurs ?

J-4.3. La période de production a été étalée afin de répondre à la demande

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à étaler la période de production ?

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à hâter la période de production ?

Quelle a été l'effet de ces actions sur les prix moyens ?

QE-5. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la qualité des produits ?

J-5.1. Les actions ont permis de réduire les refus de produits et le taux de non conformes

L'OP procède-t-elle à un contrôle qualité des produits ? Si oui, quels en sont les résultats et leur évolution dans le temps ?

Quel est l'évolution des taux de refus des distributeurs/transformateurs ?

Comment les actions ont-elles contribué à réduire le taux de non conformité ou le taux de refus ?

J-5.2. Les actions ont permis d'accroître la production certifiée

Dans quelle mesure les actions ont-elles permis d'accroître le volume de production certifiée (production Bio, production sous label, production de qualité différenciée,...)?

Dans quelle mesure les actions ont-elles incité les producteurs à répondre au cahier des charges d'une production certifiée ?

J-5.3. Les actions ont permis d'accroître la traçabilité des produits

Quels ont-été les moyens mis en œuvre pour améliorer la traçabilité des produits ?

Combien de producteurs ont participé à des actions visant à améliorer la traçabilité des produits ?

Des tests de traçabilité ont-ils été effectués ? Indiquent-ils une amélioration de la traçabilité des produits ?

La traçabilité des produits a-t-elle permis d'identifier l'origine de problèmes de qualités ? Certaines productions (producteurs) ont-ils pu ainsi être isolés ?

Quels éléments permettent d'indiquer que les clients et distributeurs perçoivent une amélioration de la traçabilité des produits ?

J-5.4. Les actions ont permis d'augmenter la qualité organoleptique des produits

Dans quelle mesure les actions ont-elles permis d'améliorer la qualité organoleptique des produits ? Calibrage, présentation, saveurs, ...

Dans quelle mesure les actions ont-elles permis une montée en gamme des produits ?

Dans quelle mesure les actions ont-elles permis de différencier la production des membres de l'OP des produits sur le marché ?

QE-6. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs ou de leurs membres grâce à une meilleure utilisation des facteurs de production ?

J-6.1. Les actions ont permis d'améliorer les rendements

Dans quelle mesure les actions visant à l'amélioration de la qualité ont-elles permis d'améliorer le rendement des cultures ?

J-6.2. Les actions ont permis de réduire l'utilisation des facteurs de production

Dans quelle mesure les actions visant à l'amélioration de la qualité ou en faveur de l'environnement ont-elles permis de réduire l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais ? Si oui, quel est l'impact sur la structure du prix de revient des produits ?

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à adapter les techniques culturales ? Combien de producteurs ont-ils ainsi adapté leur technique culturale ? Ces techniques ont-elles permis d'améliorer le rendement des cultures ou de réduire les facteurs de production ?

QE-7. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la commercialisation ?

J-7.1. Les actions ont permis de développer de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution ?

Les actions visant à améliorer la commercialisation des produits ont-elles permis de développer de nouveaux circuits de distribution ? Si oui, lesquels ? Que représentent-ils en termes de production commercialisée ?

Les actions visant à améliorer la commercialisation des produits ont-elles permis de développer de nouveaux marchés (exportation,...) ? Si oui, lesquels ? Que représentent-ils en termes de production commercialisée ?

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à développer la production commercialisée au sein de circuits de distribution existants ? Quelle est l'évolution de la production commercialisée pour ces circuits ?

Quels sont les produits (Bio,...) qui ont bénéficié de l'amélioration des performances de commercialisation ?

J-7.2. Les actions ont permis de développer la notoriété et l'image de marque de l'OP et de ses producteurs

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à améliorer la notoriété ou l'image des produits ?

L'OP dispose-t-elle d'informations quant à la notoriété ou l'image des produits ?

J-7.3. Les actions ont permis de créer de nouveaux produits et d'élargir la gamme de produits

Les actions ont-elles permis de créer de nouveaux produits ou d'élargir la gamme de produits ?

Que représentent ces produits en termes de production commercialisée ?

Combien de producteurs produisent ces nouveaux produits ?

QE-8 Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la logistique, de la préparation des produits et des potentiels de ventes ?

J-8.1. Les actions ont permis d'adapter le conditionnement ou le transport des produits

Dans quelle mesure les actions visant à l'amélioration de la commercialisation ont-elles permis d'adapter le conditionnement des produits ?

Quelle est la part de la production commercialisée qui utilise ces nouveaux conditionnements ?

Dans quelle mesure ces conditionnements ont-ils permis d'accroître les volumes de production commercialisée ? Au travers de quels canaux de distribution ?

Le transport des produits a-t-il été modifié ? Si oui, pour quelle part de la production commercialisée ?

Quels sont les avantages du nouveau système de transport ? Comment contribue-t-il au développement des ventes ?

J-8.2. Les actions ont permis d'accroître la transformation primaire des produits

Dans quelle mesure les actions visant à l'amélioration de la commercialisation ont-elles conduit à accroître la transformation primaire des produits ?

Quelle est la part de la production commercialisée qui fait l'objet de cette transformation ?

Cette transformation a-t-elle permis de développer la production commercialisée ? Si oui, au travers de quels canaux de distribution ?

Cette transformation a-t-elle permis une augmentation des marges sur les produits commercialisés ?

QE-9 Dans quelle mesure les actions de recherche et de production expérimentale ont-elles contribué au développement de nouveaux produits et/ou nouvelles techniques?

J-9.1. Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à des adaptations variétales

Quelles sont les actions de recherche et de production expérimentale menées ?

Combien de producteurs ont participé à ces actions ?

Quelles sont les superficies (volumes de produits) sur lesquelles ces actions ont porté ?

Quels sont les résultats en termes d'adaptations variétales ?

Combien de producteurs emploient ces adaptations ? Pour quel volume de production ?

J-9.2. Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à de nouvelles techniques

Quels sont les résultats en termes de techniques de production ?

Combien de producteurs emploient ces techniques ? Pour quel volume de production ?

J-9.3. Les actions de recherche ont contribué à améliorer les techniques de récolte, conditionnement et conservation des produits

Quels sont les résultats en termes de techniques de récolte, de conditionnement ou de conservation des produits ?

Quelle est la part de la production commercialisée qui utilise ces nouvelles techniques ?

QE-10 Dans quelle mesure les actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil ont-elles contribué à promouvoir la connaissance et à améliorer le potentiel humain, notamment au travers de l'accès à la formation technique ?

J-10.1. Les actions de formation ont contribué à faire découvrir de nouvelles techniques culturales à l'OP ou aux membres de l'OP

Dans quelle mesure les actions de formation ont-elles permis d'identifier de nouvelles techniques culturales reproductibles ?

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Quelles sont les techniques qui ont ainsi pu être reproduites ?

Quelles sont les actions de formations qui ont été mises en œuvre ?

Combien de jours de formation ont bénéficié les participants ?

Combien de producteurs ont participé à ces formations ?

J-10.2. Les producteurs ont intégré les nouvelles techniques culturales dans leur mode de production

Combien de producteurs utilisent effectivement ces nouvelles techniques ?

QE-11 Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire l'impact environnemental ?

J-11.1. Les actions en faveur de l'environnement contribuent à l'atténuation du changement climatique

Quelle est la réduction des consommations énergétiques due aux actions en faveur de l'environnement ?

A quel niveau (production, conditionnement, conservation, 1ère transformation, logistique) cette réduction énergétique se manifeste-t-elle ?

Quel est son impact sur la structure du prix de revient des produits ?

J-11.2. Les actions en faveur de l'environnement contribuent à la protection des ressources naturelles

Un recensement initial des composantes de l'environnement sur lesquelles les activités de l'OP et des membres ont un impact a-t-il été effectué ? Quelles sont ces composantes ? Quels sont les effets des actions sur ses composantes ?

Les actions ont-elles permis une réduction significative de l'impact des produits phytosanitaires et des fertilisants sur l'environnement ?

Les actions ont-elles permis de réduire le lessivage des fertilisants ?

Les actions ont-elles permis un accroissement des superficies de production Bio ?

QE-12 Dans quelle mesure les actions dans le domaine de la production, préparation, transformation et commercialisation ont contribué à réduire le volume de déchets produits ?

J-12.2. Les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire les déchets liés à la préparation, transformation et commercialisation des produits

Les actions ont-elles permis une réutilisation systématique des caisses EPS et autres ?

Les actions ont-elles permis d'augmenter le taux de réutilisation des panneaux en bois ?

Les actions ont-elles permis une réduction du volume de déchets d'emballage ?

QE-13 Le coût d'atteinte des réalisations et des résultats est-il satisfaisant ?

J-13.1. Le budget décaissé est conforme au budget prévisionnel

Qu'est-ce qui peut expliquer les non décaissements éventuels ?

QE-3 Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec les mesures du PDR poursuivant des objectifs identiques ?

J-3.1. Les actions mises en œuvre complètent ou renforcent les actions mises en œuvre par le PDR

L'OP bénéficie-t-elle d'actions reprises dans le cadre du PDR ?

Quelle est la complémentarité entre les actions financées au titre des PO et les actions figurant dans le PDR (mises en œuvre par l'OP ou par d'autres) ?

En particulier :

- les aides à l'investissement permettant le développement ou la création d'une activité agricole ou horticole, y compris la 1ère transformation et la vente à la ferme (mesure 121)
- les aides à l'installation des jeunes agriculteurs pour la reprise d'une exploitation existante ou la création d'une nouvelle exploitation ? (mesure 111)
- Les aides à l'investissement destinées à favoriser la transformation des produits ? (mesure 123)
Les formations auxquelles vous avez accès (mesure 111)

J-3.2. Les actions mises en œuvre sont complémentaires aux mesures environnementales incitatives du PDR, telles qu'identifiées par le cadre environnemental

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à inscrire des producteurs dans le cadre d'une filière de production de qualité alimentaire ?

Dans quelle mesure les actions touchent-elles des producteurs inscrits dans une filière de qualité alimentaire ?

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à inscrire des producteurs dans le cadre de la filière BIO ?

Dans quelle mesure les actions touchent-elles des producteurs inscrits dans la filière BIO ?

QE-1 Dans quelle mesure les actions sont-elles conformes aux besoins ?

J-1.1. Les besoins des producteurs ont été identifiés

Comment les besoins de l'OP et des membres ont-ils été identifiés ?

Existe-t-il un document qui établit et hiérarchise les besoins ?

Les besoins identifiés ont-ils fait l'objet d'une concertation avec les membres de l'OP ?

Le CA de l'OP a-t-il pris position par rapport aux besoins identifiés ?

J-1.2. Les actions mises en œuvre sont alignées sur les besoins identifiés

Comment les actions figurant dans les PO sont-elles définies ?

La définition des actions a-t-elle fait l'objet d'une concertation avec les membres de l'OP ?

Quelles ont été les modifications apportées aux PO originaux ? Quelles sont les raisons qui ont conduit à modifier les PO originaux ?

QE-2 Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec la stratégie régionale ?

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

J-1.1. Les actions sont en ligne avec les priorités de la stratégie régionale

Dans quelle mesure l'OP s'est-elle appuyée sur la stratégie régionale pour la définition des actions ?

Dans quelle mesure la stratégie de l'OP est-elle complémentaire à la stratégie régionale ?

J-2.2. Les actions mises en œuvre sont en ligne avec les actions reprises dans la stratégie régionale

Le cas échéant, pourquoi certaines actions ne s'inscrivent-elles pas dans les priorités de la stratégie régionale ?

Grille d'entretien producteurs

QE-4. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la planification?

J-4.1. La planification de la production a été régulée sur base des prévisions de vente

Dans quelle mesure l'OP vous a-t-elle guidé pour planifier votre production ? Surface à cultiver ? Prévision des dates de production ?

Ces actions vous ont-elles permis de mieux écouler votre production ?
Le prix de vente unitaire moyen s'en est-il trouvé amélioré ?

J-4.2. La planification de la production sur base de la demande à court terme a été améliorée

Dans quelle mesure l'OP vous a-t-elle guidé pour le moment des récoltes et la livraison des produits ?

J-4.3. La période de production a été étalée afin de répondre à la demande

Les actions de l'OP vous ont-elles permis d'étaler votre période de production ?
Le prix de vente moyen s'en est-il trouvé amélioré ?

QE-5. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la qualité des produits ?

J-5.1. Les actions ont permis de réduire les refus de produits et le taux de non conformes

L'OP vous a-t-elle fourni des conseils pour améliorer la qualité des produits ?
Ces actions ont-elles conduit à réduire le taux de produits non conformes ou refusés ?

J-5.2. Les actions ont permis d'accroître la production certifiée

Les conseils de l'OP vous ont-ils conduit à augmenter la production certifiée (label,...) ?

J-5.3. Les actions ont permis d'accroître la traçabilité des produits

L'OP vous a-t-elle guidé pour améliorer la traçabilité de vos produits ? Comment ?

J-5.4. Les actions ont permis d'augmenter la qualité organoleptique des produits

Percevez-vous une amélioration organoleptique des produits, suite aux conseils de l'OP ? Sur quelles bases ?

QE-6. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs ou de leurs membres grâce à une meilleure utilisation des facteurs de production ?

J-6.1. Les actions ont permis d'améliorer les rendements

Les conseils de l'OP vous ont-ils permis d'améliorer le rendement des surfaces de production ?

J-6.2. Les actions ont permis de réduire l'utilisation des facteurs de production

Les conseils de l'OP vous ont-ils permis de réduire l'utilisation des produits phytosanitaires et des engrais ?
Les conseils de l'OP ont-ils eu un impact sur les coûts de production ?

QE-7. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la commercialisation ?

J-7.3. Les actions ont permis de créer de nouveaux produits et d'élargir la gamme de produits

Les actions de l'OP vous ont-elles conduit à cultiver/produire de nouveaux produits ?

QE-9 Dans quelle mesure les actions de recherche et de production expérimentale ont-elles contribué au développement de nouveaux produits et/ou nouvelles techniques?

J-9.1. Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à des adaptations variétales

Avez-vous participé à des actions de productions expérimentales ?

Quels enseignements en avez-vous tiré ?

Les actions de l'OP en matière de recherche et de production expérimentale vous ont-elles conduit à modifier les variétés de fruits ou légumes cultivés ?

J-9.2. Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à de nouvelles techniques

Les actions de l'OP en matière de recherche et de production expérimentale vous ont-elles conduit à modifier les techniques de production ?

QE-10 Dans quelle mesure les actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil ont-elles contribué à promouvoir la connaissance et à améliorer le potentiel humain, notamment au travers de l'accès à la formation technique ?

J-10.1. Les actions de formation ont contribué à faire découvrir de nouvelles techniques culturales à l'OP ou aux membres de l'OP

Avez-vous participé à des formations organisées par l'OP ?

Avez-vous découvert, lors de ces formations, de nouvelles techniques de cultures ?

J-10.2. Les producteurs ont intégré les nouvelles techniques culturales dans leur mode de production

Avez-vous mis en œuvre de nouvelles techniques de culture suite aux formations suivies ? Lesquelles ?

QE-11 Dans quelle mesure les actions en faveur de l'environnement ont contribué à réduire l'impact environnemental ?

J-11.1. Les actions en faveur de l'environnement contribuent à l'atténuation du changement climatique

Les actions de l'OP vous ont-elles amenés à réduire votre consommation d'énergie (fuel, gaz, électricité) ?

J-11.2. Les actions en faveur de l'environnement contribuent à la protection des ressources naturelles

Les actions de l'OP vous ont-elles incité à accroître les superficies de production consacrées à la production biologique ?

Les actions de l'OP ont-elles permis de réduire le lessivage des fertilisants ?

QE-3 Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec les mesures du PDR poursuivant des objectifs identiques ?

J-3.1. Les actions mises en œuvre complètent ou renforcent les actions mises en œuvre par le PDR

Les actions mises en œuvre par l'OP vous paraissent-elles complémentaires par rapport aux autres aides que vous percevez ?

En particulier :

- les aides à l'investissement permettant le développement ou la création d'une activité agricole ou horticole, y compris la 1ère transformation et la vente à la ferme (mesure 121)
- les aides à l'installation des jeunes agriculteurs pour la reprise d'une exploitation existante ou la création d'une nouvelle exploitation ? (mesure 111)
- Les aides à l'investissement destinées à favoriser la transformation des produits ? (mesure 123)
Les formations auxquelles vous avez accès (mesure 111)

J-3.2. Les actions mises en œuvre sont complémentaires aux mesures environnementales incitatives du PDR, telles qu'identifiées par le cadre environnemental

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à vous inscrire dans le cadre d'une filière de production de qualité alimentaire (label avec cahier des charges) ?

Dans quelle mesure les actions de l'OP ont-elles contribué à augmenter la production de qualité alimentaire, au travers de l'accroissement des superficies ?

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à vous inscrire dans le cadre de la filière BIO ?

Dans quelle mesure les actions de l'OP ont-elles contribué à augmenter la production BIO, au travers de l'accroissement des superficies ?

QE-1 Dans quelle mesure les actions sont-elles conformes aux besoins ?

J-1.3. Les producteurs considèrent que les actions mises en œuvre répondaient à leurs besoins

D'une manière générale, estimez-vous que les actions mises en œuvre par l'OP répondent à vos besoins en tant que producteurs ?

Qu'attendiez-vous de plus de la part de l'OP ?

Grille d'entretien autres organismes

Connaissance des Organisations de Producteurs (OP)

Les programmes opérationnels (PO) en matière de fruits et légumes en Région wallonne sont mis en œuvre par des OP que sont GPHN, GPFL, Yerne et, précédemment, Apligeer.

Quels sont les contacts entre votre organisme et ces OP ?

Dans quelle mesure connaissez-vous les actions qu'elles mettent en œuvre ?

QE-1 Dans quelle mesure les actions sont-elles conformes aux besoins ?

Avez-vous eu des contacts avec le SPW ou les OP pour identifier les besoins du secteur ?

Les actions mises en œuvre par les OP sont-elles alignées sur les besoins ?

QE-3 Dans quelle mesure les actions sont-elles cohérentes avec les mesures du PDR poursuivant des objectifs identiques ?

Les actions mises en œuvre complètent-elles ou renforcent-elles les actions mises en œuvre par le PDR ? Si oui, lesquelles ?

En particulier :

- les aides à l'investissement permettant le développement ou la création d'une activité agricole ou horticole, y compris la 1ère transformation et la vente à la ferme (mesure 121)
- les aides à l'installation des jeunes agriculteurs pour la reprise d'une exploitation existante ou la création d'une nouvelle exploitation ? (mesure 111)
- Les aides à l'investissement destinées à favoriser la transformation des produits ? (mesure 123)
Les formations auxquelles vous avez accès (mesure 111)

Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué à inscrire des productions dans le cadre d'une filière de qualité Bio ?

QE-4. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la planification ?

Dans quelle mesure les actions des OP ont-elles permis de mieux recentrer la demande des différents circuits de distribution ?

Dans quelle mesure ont-elles permis de réguler à court terme la livraison des produits ?

Dans quelle mesure ont-elles permis d'étaler la période de production pour mieux répondre aux besoins du marché ?

QE-5. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la qualité des produits ?

Les actions ont permis de réduire les refus de produits et le taux de non conformes ?

Les actions ont-elles permis d'accroître la production certifiée (volumes, nombre de producteurs certifiés) ?

Les actions ont permis d'accroître la traçabilité des produits ?

Les actions ont permis d'augmenter la qualité organoleptique des produits ?

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Les actions ont permis de différencier les produits notamment par la qualité

QE-6. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs ou de leurs membres grâce à une meilleure utilisation des facteurs de production ?

Les actions ont permis d'améliorer les rendements ?

Les actions ont permis de réduire l'utilisation des facteurs de production (produits phytosanitaires et engrais, adaptation des techniques culturales) ?

QE-7. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la performance des organisations de producteurs en rapport avec la commercialisation ?

Les actions ont permis de développer de nouveaux marchés ou de nouveaux circuits de distribution ?

Les actions ont permis d'augmenter la valeur du produit au travers de nouveaux circuits de distribution ou en développant des circuits existants

Les actions ont permis de développer la notoriété et l'image de marque de l'OP et de ses producteurs ?

Les actions ont permis de créer de nouveaux produits et d'élargir la gamme de produits ?

Les actions ont permis d'accroître les volumes de production commercialisée

QE-8. Dans quelle mesure les actions ont-elles contribué au développement de la logistique, de la préparation du produits et des potentiels de ventes ?

Les actions ont permis d'adapter le conditionnement ou le transport des produits ?

Les actions ont permis d'accroître la transformation primaire des produits ?

Ces actions ont permis de préparer, transformer et conditionner les produits selon les attentes du marché

Les actions ont permis d'augmenter la valeur du produit au travers de la préparation, la transformation et le conditionnement des produits

QE-9 Dans quelle mesure les actions de recherche et de production expérimentale ont-elles contribué au développement de nouveaux produits et/ou nouvelles techniques?

Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à des adaptations variétales ?

Les actions de recherche et de production expérimentale ont contribué à de nouvelles techniques ?

Les actions de recherche ont contribué à améliorer les techniques de récolte, conditionnement et conservation des produits ?

QE-10 Dans quelle mesure les actions de formation et les actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil ont-elles contribué à promouvoir la connaissance et à améliorer le potentiel humain, notamment au travers de l'accès à la formation technique ?

Les actions de formation ont contribué à faire découvrir de nouvelles techniques culturales à l'OP ou aux membres de l'OP ?

Les actions de formation ont contribué à former les agriculteurs à de nouvelles techniques culturales ?

QE-16 Dans quelle mesure les PO ont contribué à renforcer la valeur commerciale des produits des organisations de producteurs?

Les actions ont permis d'augmenter le prix moyen des produits

Questions pour l'actualisation de l'analyse de la situation initiale du secteur des fruits et légumes et de son potentiel de développement en Région wallonne

Quel est votre avis sur les précédentes analyses SWOT du secteur (cf. ci-dessous)?

- Quelle est la situation actuelle et les évolutions récentes au niveau offre et demande sur les principales variétés de fruits/légumes (frais et pour la transformation) ? Quelles sont les principales variétés à demande excédentaire ?
- Quelles raisons du déficit d'offre pour ces variétés ?

Quel est le potentiel de croissance de la filière ? Quelles sont les conditions à réunir en priorité pour développer pleinement ce potentiel ?

Y-a-t-il des besoins en formation et enseignement non couverts actuellement ?

La promotion (notoriété, sensibilisation, formation,...) de la filière est-elle actuellement nécessaire (et suffisante) à son développement ?

Fruits

Forces	Faiblesses
• Bonne position de la Belgique en tant que producteur de pommes et de poires • Centres de recherches spécialisés • Circuits de commercialisation bien établis au travers des « veilingen » • Tradition culturelle dans certaines régions	• Coût des investissements et de la main d'oeuvre • Pas de visibilité de la production régionale faute de marque collective distinctive • Peu de diversification variétale
Opportunités	Menaces
• Demande croissante pour des produits de proximité, de qualité différenciée (production intégrée et/ou biologique) en vente directe ou en circuit court • Mise en valeur du potentiel des conservatoires de variétés anciennes • Production biologique ? • Fruits à coques ?	• Surproduction européenne rendant le secteur dépendant de ses exportations hors UE • Concurrence accrue dans le secteur pommes et poires • Faible valorisation en termes de prix payés au producteur pour des produits ayant des qualités, notamment organoleptiques, supérieures à la moyenne lorsque ceux-ci sont commercialisés par la grande distribution

Questions complémentaires éventuelles

Quelle est l'évolution constatée pour la production de petits fruits (groseilles, framboises, myrtilles, cassis, mûres) ? Production limitée et essentiellement liée à de la vente directe ? Quel est le potentiel de développement (surface, demande, coûts de production,...) de fraises et petits fruits ?

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Constate-t-on une persistance à la tendance à la culture intensive de fruits et à la spécialisation ? Toujours une forte adoption de variétés précoces et à basse tiges pour les vergers (objectif augmenter les rendements et réduire les intrants) ?

Quelles sont les principales raisons de l'absence d'OP pour fruits à pépins ?

Quelles sont les grands objectifs actuels des centres de recherche au niveau fruits et les principales variétés visées ?

Quelle est la situation actuelle et évolutions récente au niveau des criées et des circuits de commercialisation ? Certains circuits sont-ils centrés sur des variétés spécifiques ?

Quelles sont les innovations récentes apparues visant à réduire le coût de la main d'œuvre ?

Y-a-t-il une persistance de la situation globale de surproduction européenne ? Quelle est la concurrence étrangère dans les différents sous-secteurs (pépins,...) ?

Concernant la transformation, quels sont les besoins non couverts du secteur ?

Légumes pour la transformation

Forces	Faiblesses
• Disponibilité de terres pour la culture en plein champ • Nature des sols particulièrement favorable à certaines cultures (petit pois, ...) • Importantes capacités de transformation (principalement en surgélation) en Belgique et dans les pays limitrophes	• Développement du secteur dépendant directement de la capacité de transformation industrielle de proximité. La capacité de transformation des unités industrielles est techniquement limitée à un volume journalier et les légumes ont pour la plupart une courte durée de conservation, tout au moins s'ils sont destinés à être traités dans un état de fraîcheur optimale. L'accroissement de la production dans ce secteur est donc <i>a priori</i> conditionné par l'accroissement des capacités de transformation.
Opportunités	Menaces
• Possibilité d'activer des droits au paiement unique sur les cultures de fruits et légumes à partir du 1er janvier 2009 • Développement de nouveaux modes de conservation et de préparation des légumes (cuisson sous vide,...)	• Considérations environnementales croissantes en ce qui concerne le déplacement des produits des lieux de production vers ceux de consommation. La production de surgelés en Belgique a un niveau de développement tel qu'elle doit impérativement s'exporter. Les marchés d'exportation sont-ils appelés à s'étendre ?

Questions complémentaires éventuelles

Quelle est la situation actuelle et l'évolution de la capacité de transformation (dont surgélation) ? Cette demande est-elle actuellement complètement satisfaite ? Concernant cette transformation, quels sont les besoins non couverts du secteur ?

Quels sont les tendances en recherche sur le développement de nouveaux modes de conservation et préparation de légumes (cuisson sous vide,...) ? Quels résultats ?

Quelle est la situation actuelle et l'évolution des exportations ?

Concernant la transformation, quels sont les besoins non couverts du secteur ?

Légumes Pour le frais

Forces	Faiblesses
• Disponibilité de terres notamment en zones périurbaines	• Eventail des cultures possibles relativement restreint (en raison du climat notamment)

	• Saison favorable de courte durée avec nécessité d'abris et d'irrigation pour une production homogène et régulière • Manque de tradition culturelle
Opportunités	Menaces
• Intérêt croissant – tout au moins d'une partie de la population – pour des produits de saison et de proximité • Remise à l'honneur de légumes « oubliés » et /ou de variétés anciennes • Développement des produits frais « prêts à l'emploi »	• Recul de la consommation ? • Coûts de production trop élevés pour une implantation sur le marché traditionnel fortement concurrentiel

Questions complémentaires éventuelles

Y-a-t-il eu des recherches récentes pour des variétés plus facilement cultivables sous notre climat ? Quels en sont les résultats ?

Quelles sont les pistes actuelles pour une réduction des coûts de productions élevés ?

Quelle est la situation actuelles et les évolutions au niveau des circuits de distribution et de la vente directe ?

Bio

Forces	Faiblesses
• Augmentation des surfaces nettes dédiées aux légumes bio entre 2009 et 2010 (+24%) • Importance des fruits et légumes au niveau de la consommation des produits bio en Belgique. • Quelques gros industriels avec volume d'activité bio (CA) important • Le bio remet « à la mode » certains légumes oubliés (maraîchage) • Image positive véhiculée par les fruits et légumes bio • Nombreuses exploitations et morcellement (maraîchage)	• Nombre relativement limité d'intermédiaires (transformateurs/distributeurs) et très forte concentration de ceux-ci. • Manque d'unités de transformation permettant de valoriser certains écarts de production. • Production de légumes bio majoritairement destinée au marché du frais • Morcellement de la production (et faiblesse consécutive de la logistique), ce qui constitue un frein au développement (plein champ) commercial avec les GMS, les transformateurs, ..., dont la demande est assez formatée (stabilité de l'approvisionnement en délais et quantités, calibrage, qualité,...). • Difficultés de travail avec points de vente liées au conditionnement (vrac). • Manque de mutualisation de certains moyens ou de coopératives pouvant permettre des économies d'échelles et favoriser l'accès à certains marchés. • Plein champ : Rendement en général plus faibles qu'en conventionnel (surtout arboriculture fruitière basse tige) et coûts de

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	production en maraîchage et fruits bio plus élevés que dans le conventionnel (semences, main d'œuvre,...). • Absence de criée en Wallonie. • Inadéquation entre le caractère long terme de certaines cultures (fruitières, par exemple) et la programmation de la recherche
Opportunités	Menaces
• Demande largement supérieure à l'offre (et encore plus particulièrement au niveau des GACs) • Secteur particulièrement lié à la vente de proximité, en ce compris la vente directe et les circuits-courts en général • Volumes importants de produits importés pour la transformation en Wallonie • En maraîchage, les initiatives individuelles de faible envergure restent possibles. • Des collectivités ont tendance à s'équiper en moyens de transformation • Certains problèmes techniques pouvant être levés via encadrement et formation • Travaux de recherche (résistance aux maladies et ravageurs, production et sélection variétale) pourraient aider le développement du secteur	• Forte tendance à l'importation et concurrence limitrophe (Pays-Bas notamment) • Limites de l'accès aux terres pour certaines productions (plein champ) • Risque de voir la demande retomber en cas de non réponse à celle-ci (quantité et qualité) à moyen terme.

Liste des personnes interviewées

Organisme	Personnes rencontrées
SPW	M. Hennuy, Département des Politiques européennes et des Accords internationaux, direction de la Politique agricole Mme Chateau Mme Feron Mme Renkin, Département des aides, direction des surfaces agricoles
GPFL (OP)	M. Arets, Administrateur M. Lefevre, Administrateur M. Van Compernelle, Producteur M. Vandenberghe, Producteur M. Haubruge, Producteur Mélijo, Producteur Dupont, Producteur Newfarm, Producteur Vandeclee, Producteur Toubio, Producteur
GPHN (OP)	Mme Sluysmans, Gestionnaire M. Mazy, Producteur M. Delarbre, Producteur M. Bolle, Producteur M. Verstraete, Producteur M. Vandecandelaere, Producteur Mme Depaye, Producteur M. Bournonville, Producteur M. Adriaenssens, Producteur M. Berlemont, Producteur
Coopérative de l'Yerne (OP)	M. Dumont, Directeur Mme Goffart, Responsable qualité M. Roberti, Président, Producteur M. Henry, Administrateur Délégué, Producteur M. Houbotte, Président des représentants des producteurs, Producteur M. Godfrind, Producteur M. de Grady de Pierpont, Producteur M. Le Maire, Producteur M. Streel, Producteur M. Bormans, Producteur M. Stasse, Producteur M. Limbort, Producteur
APAQ-W	Mme Lois, Responsable horticulture comestible
CEPIFRUIT	M. Meyers
CFWPHC	M. Schaus, Chargé de mission
CIM	M. Delvigne, Conseiller technique
COMEOS	M. Braem Mme Thise
CPL Vegemar	M. Heens
CRIOC	Mme Janssens
Fédération du commerce ambulante	M. Monami

Bibliographie

- GPFL :
 - o Rapports d'activité : 2008 ; 2010 ; 2011
 - o Rapport final triennal 2006-2008
 - o Rapport d'évaluation PO 2010-2012
 - o Programmes Opérationnels : 2007 ; 2008 ; 2009-2011 ; 2010-2012
 - o Demande de modification PO 2010 et d'extension de reconnaissance
- GPHN :
 - o Rapports d'activité : 2008 ; 2009 ; 2010 ; 2011
 - o Programmes Opérationnels : ; 2005-2007 ; extension 2008-2009 ; 2010-2012 ; 2013-2015
- Coopérative de l'Yerne :
 - o Rapports d'activité : 2008 ; 2009 ; 2010 ; 2011
 - o Synthèse du programme opérationnel pluriannuel années 2006 à 2010
 - o Programmes opérationnels : 2008 ; 2009 ; 2010 ; 2012 ; pluriannuel 2011-2013
- Apligeer
 - o Rapports d'activité : 2008 ; 2009
 - o Programme opérationnel : 2008 ; 2009
-
- Détail du paiement des programmes opérationnels ; DGARNE
 - o GPFL : 2008 ; 2010
 - o GPHN : 2008 ; 2009 ; 2010
 - o Coopérative de l'Yerne : 2008 ; 2009 ; 2010
 - o Apligeer : 2008 ; 2009
- Programme wallon de Développement Rural (PDR) 2007-2013 ; Gouvernement wallon – Commission Européenne
- Rapport « légumes » 2012 Filière horticole comestible; Observatoire de la Consommation Alimentaire, Université de Liège, Gembloux agro bio tech ; septembre 2012-10-12
- Evolution de l'économie agricole et horticole de la Wallonie 2010-2011, Service Public de Wallonie, DG0-6 DGARNE
- Statistiques du recensement agricole ; DGARNE sur base DGSIE (INS)
- Lignes directrices pour les programmes opérationnels 2005-2009 dans le secteur des fruits et légumes en Région wallonne ; Ministère de la Région wallonne, Direction générale de l'Agriculture ; Juin 2004
- Stratégie régionale pour la mise en œuvre des programmes opérationnels durables par les organisations de producteurs de fruits et légumes, période 2009-2013 ; Service Public de Wallonie, DG0-6 DGARNE
- Cadre environnemental et éléments de stratégie régionale pour la mise en œuvre des programmes opérationnels dans le secteur des fruits et légumes ; Service Public de Wallonie, DG0-6 DGARNE

Indicateurs produits par les OP

GPFL

			2008		2009	2010
			BE014	BE014	BE014	BE014
Name of the PO/APO			1	Groupement européen des producteurs de fruits et légumes de Wallonie - GPFL srl	Groupement européen des producteurs de fruits et légumes de Wallonie - GPFL srl	Groupement européen des producteurs de fruits et légumes de Wallonie - GPFL srl
Contact details	Postal address		2	Rue de la Basse Sambre, 24 5140 Sombreffe	Rue de la Basse Sambre, 24 5140 Sombreffe	Rue de la Basse Sambre, 24 5140 Sombreffe
Date of recognition (DD/MM/YYYY)	Reg. 2200/96	Recognition date as PO	3	22/09/2005	22/09/2005	22/09/2005
		Preliminary recognition date as a PG (1)	4	12/10/1999	12/10/1999	12/10/1999
		Recognition date as an APO	5			
	Reg. 1234/2007	Recognition date as PO	6			
		Preliminary recognition date as a PG (1)	7			
		Recognition date as	8			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		an APO				
Date of withdrawal of recognition (DD/MM/YYYY)			9			
Recognition authority	National (indicate name)		10			
	Regional (indicate name)		11	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement
Did the PO/APO merge with another (or more) PO(s)/APO(s) during the year reported?		If yes, give the new PO/APO ID	12			
Region where the PO/APO is recognised (NUTS 1 or 2 level) (2)			13	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia
Legal Status (eg: Co-operative, Limited Company, Companies Act...)			14	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)
Number of Members (at the 31st December of the year reported)	Total	Physical members (5)	15	29	7	7
		Legal members (6)	16	11	11	11
	(Of which) Transregional (3)	Physical members (7)	17		1	1
		Legal members (8)	18		3	3
	(Of which) Transnational (4)	Physical members (9)	19	0		
		Legal members (10)	20	0		
Number of fruit and/or vegetable producers (total) (11)		21	40	18	18	
If the PO/APO is a member of an APO, give the ID of the APO concerned			22			
How many subsidiaries does the PO/APO own?			23	0	0	0

2008	2009	2010
BE014		BE014

Accountancy year		From? (DD/MM/YYYY)	1	1/01/2008		1/01/2010
		To? (DD/MM/YYYY)	2	31/12/2008		31/12/2010
Area under production (ha or tonnes for mushrooms) (1)	Total area (PO and members) under fruit and vegetable production (without mushrooms) (ha) (2)		3	170		137
	Mushrooms tonnage (tonnes)		4			
	Fruit (ha)	Total area	5			
		(Of which) Permanent (3)	6			
		(Of which) Non-permanent (open air) (4)	7			
		(Of which) Non-permanent (covered) (5)	8			
	Vegetables (ha)	Total area	9	170		137
		(Of which) Open air	10	170		137
		(Of which) Covered	11			
Products marketed by the PO/APO (by order of importance in terms of value)	number 1	Name of the product (6)	12	Tomates		Chicorée witloof (endive) (Cichorium intybus var. foliosum)
		Value of marketed products (national currency) (7)	13	295.600		394.330
	number 2	Name of the product (6)	14	Salade		Salades, autres que les laitues (Lactuga sativa) et les chicorées (Cichorium spp.)
		Value of marketed products (national currency) (7)	15	250.000		195.000
	number 3	Name of the product (6)	16	Oignon		Autres légumes
		Value of marketed products (national currency) (7)	17	193.980		135.000

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	number 4	Name of the product (6)	18	Haricot		Autres produits comestibles du genre Brassica
		Value of marketed products (national currency) (7)	19	170.500		120.000
	Total of the other products	Value of marketed products (national currency) (7)	20	2.956.429		2.560.670
Total value of marketed products (fresh and processed) (national currency)	Total (7)		21	3.866.159		3.405.000
	(Of which) produced by the PO/APO's own members		22	3.866.159		3.405.000
	(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs		23			
	(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)		24			
Total volume of marketed products (fresh and processed) (tonnes)	Total		25	3.400		2.740
	(Of which) produced by the PO/APO's own members		26	3.400		2.740
	(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs		27			
	(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)		28			
Destination of the products (8)	Products marketed for the fresh market - Value (national currency)	Multiples / super-markets (direct)	29	1.933.080		1.677.000
		Wholesale / central buying/ market	30	966.540		700.000
		Small retail	31	966.539		1.028.000
		Other	32			
	Products sold for processing - Value (national currency)	Products sold fresh to processing companies	33			
		Products "auto-processed" by the PO	34			
	Products withdrawn - Value (national currency)		35			
	(Of which) Products withdrawn for free distribution - Value (national currency)		36			
Products sold directly by the PO's members	Maximum percentage permitted by PO's articles of association		37			20%

			2008	2009	2010
		PO ID	BE014		BE014
Reference period chosen (Art. 53(2) of R. 1580/2007) (1)	From? (DD/MM/YYYY)	1	1/01/2006		1/01/2008
	To? (DD/MM/YYYY)	2	31/12/2006		31/12/2008
Value of the Marketed Production (VMP) of the reference period (as defined by Art. 52 of R 1580/2007) (national currency) (2)	Total VMP (national currency)	3	2.927.000		3.821.280
	(Of which) value of market withdrawal for free distribution (Art. 52(4) of R. 1580/2007) (national currency)	4			0
Operational Fund estimated by the PO or APO (year n-1) (3)	Total estimated (according to Art. 56 of R. 1580/2007) (national currency)	5	209.262		276.207
	(Of which) Estimated amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	6	104.631		138.104
	(Of which) Estimated amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	7	104.631		138.104
Operational Fund approved by Member State (4)	Total approved (according to Art. 69 of R. 1580/2007) (national currency)	8	209.262		176.936
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	9	104.631		88.468
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	10	104.631		88.468
Final Operational Fund (year n+1) (5)	Total spent (national currency)	11	233.921		144.873
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	12	133.475		72.437
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	13	100.446		72.437
National financial assistance (Art. 103e of R. 1234/2007) (6)	Final amount of the National financial assistance actually paid (national currency) (7)	14			0
	Estimated amount of the National financial assistance actually paid that was reimbursed by the Community (national currency) (7)	15			0
Type of Operational Programme (OP)	(a) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and not modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(a) of R. 1234/2007) ? (If yes indicate 1, otherwise 0)	16			0
	(b) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(b) of R. 1234/2007)? (If yes indicate 1, otherwise 0)	17			0
	(c) OP approved under R. 1234/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)	18			1
Has the PO/APO	(a) The operational programme is submitted by several Community organisations operating in	19			0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

requested an increase of the Community financial assistance to 60 % of the actual expenditure incurred? If yes, why? (Art. 103d(3) of r. 1234/2007)	different Member States on transnational schemes? (If yes indicate 1, otherwise 0)				
	(b) The operational programme is submitted by one or more producer organisations engaged in schemes operated on an interbranch basis? (If yes indicate 1, otherwise 0)	20			0
	(c) The operational programme or part of the operational programme covers solely specific support for the production of organic products (Reg. 2092/91 and, from 1 January 2009, Reg. 834/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)	21			0
	(d) The operational programme is submitted by a PO/APO in one of the Member States which acceded to the EU on 1 May 2004 or thereafter? (If yes indicate 1, otherwise 0)	22			0
	(e) The operational programme is the first to be submitted by a recognised PO which has merged with another recognised PO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	23			0
	(f) The operational programme is the first to be submitted by a recognised APO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	24			0
	(g) The operational programme is submitted by a PO in a Member State where POs market less than 20% of fruit and vegetable production? (If yes indicate 1, otherwise 0)	25			0
	(h) The operational programme is submitted by a PO in one of the outermost regions of the Community? (If yes indicate 1, otherwise 0)	26			0
	(i) The part of the operational programme covers solely specific support for actions to promote the consumption of fruit and vegetables targetted at children in educational establishments? (If yes indicate 1, otherwise 0)	27			0

			2008	2009	2010
					BE014
			non réconciliable		1/3
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)			
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)			70.880
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			45.966

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Expenditure (national currency)			
	d) Other actions	Expenditure (national currency)			9.649
Research and experimental production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)			
Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a) Organic production	Expenditure (national currency)			
	b) Integrated production or integrated pest management	Expenditure (national currency)			
	c) Other environmental issues	Expenditure (national currency)			
	d) Traceability	Expenditure (national currency)			
	e) Product quality, including pesticide residues	Expenditure (national currency)			
	f) Other issues	Expenditure (national currency)			

Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;			Expenditure (national currency)			
	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;			Expenditure (national currency)			
	c) promotion and communication activities;			Expenditure (national currency)			
	d) training actions;			Expenditure (national currency)			
	e) harvest insurance;			Expenditure (national currency)			
	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.			Expenditure (national currency)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	(1) Production	i) Organic production	Expenditure (national currency)	103.500		
			ii) Integrated production	Expenditure (national currency)			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and drainage	Expenditure (national currency)			
			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Expenditure (national currency)			
			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity (e.g. wetlands) or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces, small wood)	Expenditure (national currency)			
			vi) Actions favouring energy saving	Expenditure (national currency)			
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Expenditure (national currency)	23.000		15.480
			viii) Other actions	Expenditure (national currency)			
		(2) Transport		Expenditure (national currency)			
		(3) Marketing		Expenditure (national currency)			
Other actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)			

	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)			2.897
TOTAL EXPENDITURE (national currency)			211.291		144.873

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008		2010
			Non renseigné		BE014 1/3
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions			
		Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions			
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions			
		Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions			18
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions			
		Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			18
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Number of actions undertaken (2)			
	d) Other actions	Number of holdings participating in the actions			18
Research and	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the			

experimental production		actions			
		Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions (3)			
Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a)Organic production	Number of hectares concerned (4)			
		Number of days of training received by participants			
	b)Integrated production or integrated pest management	Number of holdings that use advisory services (5)			
		Number of days of training received by participants			
	c) Other environmental issues	Number of holdings that use advisory services (5)			
		Number of days of training received by participants			
	d)Traceability	Number of holdings that use advisory services (5)			
		Number of days of training received by participants			
	e) Product quality, including pesticide residues	Number of holdings that use advisory services (5)			
		Number of days of training received by participants			
	f) Other issues	Number of holdings that use advisory services (5)			
		Number of days of training received by participants			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;		Number of actions undertaken (6)			
	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;		Number of actions undertaken (7)			
	c) promotion and communication activities;		Number of actions undertaken (2)			
	d) training actions;		Number of days of training received by participants			
	e) harvest insurance;		Number of holdings participating in the actions			
	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.		Number of actions undertaken (8)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets (9)		Number of holdings participating in the actions			
			Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing (10)		Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	- Production	i) Organic production	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		
			ii) Integrated production	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and <u>drainage</u>	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		
			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		

			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces)	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			vi) Actions favouring energy saving	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Number of holdings participating in the actions			18
				Number of hectares concerned			137
			viii) Other actions	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
		- Transport		Volume of marketed production concerned			
		- Marketing		Volume of marketed production concerned			
Other actions	a) Purchase of fixed assets			Number of holdings participating in the actions			
				Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions			Number of holdings participating in the actions			18

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

GPHN

				2008	2009	2010
				BE011	BE011	BE011
Name of the PO/APO			1	Groupement des producteurs horticoles de fruits et légumes du Namurois - GPHN srl	Groupement des producteurs horticoles de fruits et légumes du Namurois - GPHN srl	Groupement des producteurs horticoles de fruits et légumes du Namurois - GPHN srl
Contact details	Postal address		2	Rue de la première armée américaine, 165 5100 Wépion	Rue de la première armée américaine, 165 5100 Wépion	Rue de la première armée américaine, 165 5100 Wépion
Date of recognition (DD/MM/YYYY)	Reg. 2200/96	Recognition date as PO	3	20/06/1999	21/06/1999	21/06/1999
		Preliminary recognition date as a PG (1)	4			
		Recognition date as an APO	5			
	Reg. 1234/2007	Recognition date as PO	6			
		Preliminary recognition date as a PG (1)	7			
		Recognition date as an APO	8			
Date of withdrawal of recognition (DD/MM/YYYY)			9			
Recognition authority	National (indicate name)		10			
	Regional (indicate name)		11	Direction générale Agriculture, Ressources	Direction générale Agriculture, Ressources	Direction générale Agriculture, Ressources

				naturelles, Environnement	naturelles, Environnement	naturelles, Environnement
Did the PO/APO merge with another (or more) PO(s)/APO(s) during the year reported?		If yes, give the new PO/APO ID	12			
Region where the PO/APO is recognised (NUTS 1 or 2 level) (2)			13	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia
Legal Status (eg: Co-operative, Limited Company, Companies Act...)			14	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)
Number of Members (at the 31st December of the year reported)	Total	Physical members (5)	15	16	16	16
		Legal members (6)	16	2	1	1
	(Of which) Transregional (3)	Physical members (7)	17			
		Legal members (8)	18			
	(Of which) Transnational (4)	Physical members (9)	19			
		Legal members (10)	20			
	Number of fruit and/or vegetable producers (total) (11)		21	18	17	17
If the PO/APO is a member of an APO, give the ID of the APO concerned			22			
How many subsidiaries does the PO/APO own?			23	0	0	0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008	2009	2010
				BE011	BE011
Accountancy year	From? (DD/MM/YYYY)		1	1/01/2008	1/01/2009
	To? (DD/MM/YYYY)		2	31/12/2009	31/12/2009
Area under production (ha or tonnes for mushrooms) (1)	Total area (PO and members) under fruit and vegetable production (without mushrooms) (ha) (2)		3	20	29
	Mushrooms tonnage (tonnes)		4		
	Fruit (ha)	Total area	5	20	29
		(Of which) Permanent (3)	6		
		(Of which) Non-permanent (open air) (4)	7		15
		(Of which) Non-permanent (covered) (5)	8		14
	Vegetables (ha)	Total area	9		
		(Of which) Open air	10		
		(Of which) Covered	11		
Products marketed by the PO/APO (by order of importance in terms of value)	number 1	Name of the product (6)	12	Fraises	Strawberries
		Value of marketed products (national currency) (7)	13	1.458.895	1.519.000
	number 2	Name of the product (6)	14		
		Value of marketed products (national currency) (7)	15		
	number 3	Name of the product (6)	16		
		Value of marketed products (national currency) (7)	17		
	number 4	Name of the product (6)	18		
		Value of marketed products (national currency) (7)	19		
	Total of the other products		20		0
Total value of marketed products (fresh and processed) (national currency)		Total (7)	21	1.458.895	1.519.000
		(Of which) produced by the PO/APO's own members	22	1.458.895	1.519.000
		(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs	23		
		(Of which) produced by other producers	24		

		(non members of a PO, APO or PG)			
Total volume of marketed products (fresh and processed) (tonnes)		Total	25	395	439
		(Of which) produced by the PO/APO's own members	26	395	439
		(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs	27		
		(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)	28		
Destination of the products (8)	Products marketed for the fresh market - Value (national currency)	Multiples / super-markets (direct)	29	729.447	759.500
		Wholesale / central buying/ market	30	364.724	379.750
		Small retail	31	364.724	379.750
		Other	32		
	Products sold for processing - Value (national currency)	Products sold fresh to processing companies	33		
		Products "auto-processed" by the PO	34		
	Products withdrawn - Value (national currency)		35		
	(Of which) Products withdrawn for free distribution - Value (national currency)		36		
Products sold directly by the PO's members	Maximum percentage permitted by PO's articles of association		37		20%

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008	2009	2010
		PO ID	BE011	BE011	BE011
Reference period chosen (Art. 53(2) of R. 1580/2007) (1)	From? (DD/MM/YYYY)	1	1/01/2006	1/01/2007	1/01/2008
	To? (DD/MM/YYYY)	2	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2008
Value of the Marketed Production (VMP) of the reference period (as defined by Art. 52 of R 1580/2007) (national currency) (2)	Total VMP (national currency)	3	1.010.000	1.681.355	1.543.831
	(Of which) value of market withdrawal for free distribution (Art. 52(4) of R. 1580/2007) (national currency)	4			0
Operational Fund estimated by the PO or APO (year n-1) (3)	Total estimated (according to Art. 56 of R. 1580/2007) (national currency)	5	82.808	137.888	125.897
	(Of which) Estimated amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	6	41.404	68.944	62.949
	(Of which) Estimated amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	7	41.404	68.944	62.949
Operational Fund approved by Member State (4)	Total approved (according to Art. 69 of R. 1580/2007) (national currency)	8	82.808	137.888	125.897
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	9	41.404	68.944	62.949
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	10	41.404	68.944	62.949
Final Operational Fund (year n+1) (5)	Total spent (national currency)	11	106.458	137.871	124.284
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	12	66.180	68.936	62.142
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	13	40.278	68.936	62.142
National financial assistance (Art. 103e of R. 1234/2007) (6)	Final amount of the National financial assistance actually paid (national currency) (7)	14		0	0
	Estimated amount of the National financial assistance actually paid that was reimbursed by the Community (national currency) (7)	15		0	0
Type of Operational Programme (OP)	(a) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and not modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(a) of R. 1234/2007) ? (If yes indicate 1, otherwise 0)	16		0	0
	(b) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(b) of R. 1234/2007)? (If yes indicate 1, otherwise 0)	17		1	0
	(c) OP approved under R. 1234/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)	18		0	1
Has the PO/APO requested an increase of the Community financial assistance to 60 % of	(a) The operational programme is submitted by several Community organisations operating in different Member States on transnational schemes? (If yes indicate 1, otherwise 0)	19		0	0
	(b) The operational programme is submitted by one or more producer organisations engaged in schemes operated on an interbranch basis? (If yes indicate 1, otherwise 0)	20		0	0
	(c) The operational programme or part of the operational programme covers solely specific	21		0	0

the actual expenditure incurred? If yes, why? (Art. 103d(3) of r. 1234/2007)	support for the production of organic products (Reg. 2092/91 and, from 1 January 2009, Reg. 834/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)				
	(d) The operational programme is submitted by a PO/APO in one of the Member States which acceded to the EU on 1 May 2004 or thereafter? (If yes indicate 1, otherwise 0)	22		0	0
	(e) The operational programme is the first to be submitted by a recognised PO which has merged with another recognised PO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	23		0	0
	(f) The operational programme is the first to be submitted by a recognised APO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	24		0	0
	(g) The operational programme is submitted by a PO in a Member State where POs market less than 20% of fruit and vegetable production? (If yes indicate 1, otherwise 0)	25		0	0
	(h) The operational programme is submitted by a PO in one of the outermost regions of the Community? (If yes indicate 1, otherwise 0)	26		0	0
	(i) The part of the operational programme covers solely specific support for actions to promote the consumption of fruit and vegetables targetted at children in educational establishments? (If yes indicate 1, otherwise 0)	27		0	0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008	2009	2010
			non réconciliable	BE011 5/5	BE011 1/3
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		55.993	57.076
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		27.695	19.175
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)		8.791	16.864
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Expenditure (national currency)		6.583	
	d) Other actions	Expenditure (national currency)		17.869	5.585

Research and experimental production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)			
Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a) Organic production	Expenditure (national currency)			
	b) Integrated production or integrated pest management	Expenditure (national currency)			
	c) Other environmental issues	Expenditure (national currency)			
	d) Traceability	Expenditure (national currency)			
	e) Product quality, including pesticide residues	Expenditure (national currency)			
	f) Other issues	Expenditure (national currency)			
Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;	Expenditure (national currency)			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;			Expenditure (national currency)			
	c) promotion and communication activities;			Expenditure (national currency)			
	d) training actions;			Expenditure (national currency)			
	e) harvest insurance;			Expenditure (national currency)			
	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.			Expenditure (national currency)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)		11.998	12.420
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	(1) Production	i) Organic production	Expenditure (national currency)			
			ii) Integrated production	Expenditure (national currency)			
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and drainage	Expenditure (national currency)			
			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Expenditure (national currency)			

			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity (e.g. wetlands) or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces, small wood)	Expenditure (national currency)			
			vi) Actions favouring energy saving	Expenditure (national currency)			
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Expenditure (national currency)		6.330	10.728
			viii) Other actions	Expenditure (national currency)			
		(2) Transport		Expenditure (national currency)			
		(3) Marketing		Expenditure (national currency)			
Other actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Expenditure (national currency)			
	c) Other actions			Expenditure (national currency)		2.612	2.437

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

TOTAL EXPENDITURE (national currency)	83.630	137.871	124.284
---------------------------------------	--------	---------	---------

			2008	2010
			Non renseigné	BE011 5/5
				BE011 1/3
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		
		Total value of investments (national currency) (1)		
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions		17
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		
		Total value of investments (national currency) (1)		
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions		17
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		
		Total value of investments (national currency) (1)		
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		17
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Number of actions undertaken (2)		2
	d) Other actions	Number of holdings participating in the actions		17
Research and experimental production		Number of holdings participating in the actions		
	a) Purchase of fixed assets	Total value of investments (national currency) (1)		

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions (3)			
		Number of hectares concerned (4)			
Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a) Organic production	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	b) Integrated production or integrated pest management	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	c) Other environmental issues	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	d) Traceability	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	e) Product quality, including pesticide residues	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	f) Other issues	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;	Number of actions undertaken (6)			
	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;	Number of actions undertaken (7)			
	c) promotion and communication activities;	Number of actions undertaken (2)			
	d) training actions;	Number of days of training received by participants			

			e) harvest insurance;	Number of holdings participating in the actions			
			f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.	Number of actions undertaken (8)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets (9)			Number of holdings participating in the actions		17	17
				Total value of investments (national currency) (1)		11.998	12.420
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing (10)			Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	- Production	i) Organic production	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			ii) Integrated production	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and <u>drainage</u>	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces)	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			vi) Actions favouring energy saving	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Number of holdings participating in the actions		17	17
			Number of hectares concerned		29	29
		viii) Other actions	Number of holdings participating in the actions			
			Number of hectares concerned			
		- Transport	Volume of marketed production concerned			
		- Marketing	Volume of marketed production concerned			
Other actions	a) Purchase of fixed assets		Number of holdings participating in the actions			
			Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing		Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions		Number of holdings participating in the actions			17

Coopérative de l'Yerne

			2008		2009		2010	
				BE018	BE018	BE018	BE018	BE018
Name of the PO/APO			1	Coopérative de l'Yerne srl	Coopérative de l'Yerne srl	Coopérative de l'Yerne srl	Coopérative de l'Yerne srl	Coopérative de l'Yerne srl
Contact details	Postal address		2	Rue du Parc industriel, 6 4300 Waremm	Rue du Parc industriel, 6 4300 Waremm	Rue du Parc industriel, 6 4300 Waremm	Rue du Parc industriel, 6 4300 Waremm	Rue du Parc industriel, 6 4300 Waremm
Date of recognition (DD/MM/YYYY)	Reg. 2200/96	Recognition date as PO	3	14/12/2005	14/12/2005	14/12/2005	14/12/2005	14/12/2005
		Preliminary recognition date as a PG (1)	4					
		Recognition date as an APO	5					
	Reg. 1234/2007	Recognition date as PO	6					
		Preliminary recognition date as a PG (1)	7					
		Recognition date as an APO	8					
Date of withdrawal of recognition (DD/MM/YYYY)			9					

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Recognition authority	National (indicate name)		10			
	Regional (indicate name)		11	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement
Did the PO/APO merge with another (or more) PO(s)/APO(s) during the year reported?		If yes, give the new PO/APO ID	12			
Region where the PO/APO is recognised (NUTS 1 or 2 level) (2)			13	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia
Legal Status (eg: Co-operative, Limited Company, Companies Act...)			14	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)
Number of Members (at the 31st December of the year reported)	Total	Physical members (5)	15	18	21	21
		Legal members (6)	16	15	16	16
	(Of which) Transregional (3)	Physical members (7)	17		1	1
		Legal members (8)	18		1	1
	(Of which) Transnational (4)	Physical members (9)	19			
		Legal members (10)	20			
	Number of fruit and/or vegetable producers (total) (11)		21	33	37	37
If the PO/APO is a member of an APO, give the ID of the APO concerned			22			
How many subsidiaries does the PO/APO own?			23	0	0	0

			2008	2009	2010	
			BE018	BE018	BE018	
Accountancy year		From? (DD/MM/YYYY)	1	1/01/2008	1/01/2009	1/01/2010
		To? (DD/MM/YYYY)	2	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010
Area under production (ha or tonnes for mushrooms) (1)	Total area (PO and members) under fruit and vegetable production (without mushrooms) (ha) (2)		3	118	144	141
	Mushrooms tonnage (tonnes)		4			
	Fruit (ha)	Total area	5			
		(Of which) Permanent (3)	6			
		(Of which) Non-permanent (open air) (4)	7			
		(Of which) Non-permanent (covered) (5)	8			
	Vegetables (ha)	Total area	9	118	144	141
		(Of which) Open air	10	118	144	141
		(Of which) Covered	11			
Products marketed by the PO/APO (by order of importance in terms of value)	number 1	Name of the product (6)	12	Carottes	Carrots and turnips	Carottes et navets
		Value of marketed products (national currency) (7)	13	3.579.656	2.432.906	3.503.620
	number 2	Name of the product (6)	14			
		Value of marketed products (national currency) (7)	15			
	number 3	Name of the product (6)	16			
		Value of marketed products (national currency) (7)	17			
	number 4	Name of the product (6)	18			
		Value of marketed products (national currency) (7)	19			
	Total of the other products		20			0
Total value of marketed products (fresh and processed) (national currency)		Total (7)	21	3.579.656	2.432.906	3.503.620
		(Of which) produced by the PO/APO's	22	3.579.656	2.432.906	3.503.620

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		own members			
		(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs	23		
		(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)	24		
Total volume of marketed products (fresh and processed) (tonnes)		Total	25	8.848	7.852
		(Of which) produced by the PO/APO's own members	26	8.848	7.852
		(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs	27		
		(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)	28		
Destination of the products (8)	Products marketed for the fresh market - Value (national currency)	Multiples / super-markets (direct)	29	2.505.760	1.703.034
		Wholesale / central buying/ market	30	715.931	486.581
		Small retail	31	357.965	243.291
		Other	32		
	Products sold for processing - Value (national currency)	Products sold fresh to processing companies	33		
		Products "auto-processed" by the PO	34		
	Products withdrawn - Value (national currency)		35		
	(Of which) Products withdrawn for free distribution - Value (national currency)		36		
Products sold directly by the PO's members	Maximum percentage permitted by PO's articles of association		37		20%

			2008	2009	2010
		PO ID	BE018	BE018	BE018
Reference period chosen (Art. 53(2) of R. 1580/2007) (1)	From? (DD/MM/YYYY)	1	1/01/2006	1/01/2005	1/01/2006
	To? (DD/MM/YYYY)	2	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2008
Value of the Marketed Production (VMP) of the reference period (as defined by Art. 52 of R 1580/2007) (national currency) (2)	Total VMP (national currency)	3	2.604.000	2.871.173	3.387.512
	(Of which) value of market withdrawal for free distribution (Art. 52(4) of R. 1580/2007) (national currency)	4			0
Operational Fund estimated by the PO or APO (year n-1) (3)	Total estimated (according to Art. 56 of R. 1580/2007) (national currency)	5	234.560	258.798	277.916
	(Of which) Estimated amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	6	117.280	129.399	138.958
	(Of which) Estimated amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	7	117.280	129.399	138.958
Operational Fund approved by Member State (4)	Total approved (according to Art. 69 of R. 1580/2007) (national currency)	8	234.560	258.798	277.916
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	9	117.280	129.399	138.958
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	10	117.280	129.399	138.958
Final Operational Fund (year n+1) (5)	Total spent (national currency)	11	370.433	228.022	250.796
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	12	263.659	114.011	125.398
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	13	106.774	114.011	125.398
National financial assistance (Art. 103e of R. 1234/2007) (6)	Final amount of the National financial assistance actually paid (national currency) (7)	14		0	0
	Estimated amount of the National financial assistance actually paid that was reimbursed by the Community (national currency) (7)	15		0	0
Type of Operational Programme (OP)	(a) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and not modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(a) of R. 1234/2007) ? (If yes indicate 1, otherwise 0)	16		0	0
	(b) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(b) of R. 1234/2007)? (If yes indicate 1, otherwise 0)	17		1	1
	(c) OP approved under R. 1234/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)	18		0	0
Has the PO/APO	(a) The operational programme is submitted by several Community organisations operating in	19		0	0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

requested an increase of the Community financial assistance to 60 % of the actual expenditure incurred? If yes, why? (Art. 103d(3) of r. 1234/2007)	different Member States on transnational schemes? (If yes indicate 1, otherwise 0)				
	(b) The operational programme is submitted by one or more producer organisations engaged in schemes operated on an interbranch basis? (If yes indicate 1, otherwise 0)	20		0	0
	(c) The operational programme or part of the operational programme covers solely specific support for the production of organic products (Reg. 2092/91 and, from 1 January 2009, Reg. 834/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)	21		0	0
	(d) The operational programme is submitted by a PO/APO in one of the Member States which acceded to the EU on 1 May 2004 or thereafter? (If yes indicate 1, otherwise 0)	22		0	0
	(e) The operational programme is the first to be submitted by a recognised PO which has merged with another recognised PO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	23		0	0
	(f) The operational programme is the first to be submitted by a recognised APO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	24		0	0
	(g) The operational programme is submitted by a PO in a Member State where POs market less than 20% of fruit and vegetable production? (If yes indicate 1, otherwise 0)	25		0	0
	(h) The operational programme is submitted by a PO in one of the outermost regions of the Community? (If yes indicate 1, otherwise 0)	26		0	0
	(i) The part of the operational programme covers solely specific support for actions to promote the consumption of fruit and vegetables targetted at children in educational establishments? (If yes indicate 1, otherwise 0)	27		0	0

			2008	2009	2010
			non réconciliable	BE018 4/5	BE018 5/5
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)		21.888	18.885
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)			
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		51.620	120.497
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)		17.711	
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Expenditure (national currency)			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	d) Other actions	Expenditure (national currency)		34.703	38.723
Research and experimental production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		23.575	11.673
Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a) Organic production	Expenditure (national currency)			223
	b) Integrated production or integrated pest management	Expenditure (national currency)			
	c) Other environmental issues	Expenditure (national currency)			
	d) Traceability	Expenditure (national currency)			
	e) Product quality, including pesticide residues	Expenditure (national currency)			
	f) Other issues	Expenditure (national currency)		2.102	
Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;	Expenditure (national currency)			

	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;		Expenditure (national currency)			
	c) promotion and communication activities;		Expenditure (national currency)			
	d) training actions;		Expenditure (national currency)			
	e) harvest insurance;		Expenditure (national currency)			
	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.		Expenditure (national currency)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets		Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing		Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	(1) Production	i) Organic production	Expenditure (national currency)		1.150
			ii) Integrated production	Expenditure (national currency)		
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and drainage	Expenditure (national currency)		

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Expenditure (national currency)			
			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity (e.g. wetlands) or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces, small wood)	Expenditure (national currency)			
			vi) Actions favouring energy saving	Expenditure (national currency)			
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Expenditure (national currency)		71.547	50.159
			viii) Other actions	Expenditure (national currency)			4.470
		(2) Transport		Expenditure (national currency)			
		(3) Marketing		Expenditure (national currency)			
Other actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Expenditure (national currency)			

	c) Other actions	Expenditure (national currency)		4.876	5.016
TOTAL EXPENDITURE (national currency)			231.510	228.022	250.796

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008	2010	
			Non renseigné	BE016 5/5	BE018 5/5
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		37	37
		Total value of investments (national currency) (1)		21.888	18885
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions			
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions			
		Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions		37	37
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		37	
		Total value of investments (national currency) (1)		17.771	
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Number of actions undertaken (2)			
	d) Other actions	Number of holdings participating in the actions		37	37
Research and experimental production	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions			
		Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions (3)		37	5
		Number of hectares concerned (4)		144	

Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a)Organic production	Number of days of training received by participants			1
		Number of holdings that use advisory services (5)			5
	b)Integrated production or integrated pest management	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	c) Other environmental issues	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	d)Traceability	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	e) Product quality, including pesticide residues	Number of days of training received by participants			
		Number of holdings that use advisory services (5)			
	f) Other issues	Number of days of training received by participants		1	
		Number of holdings that use advisory services (5)			
Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;	Number of actions undertaken (6)			
	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;	Number of actions undertaken (7)			
	c) promotion and communication activities;	Number of actions undertaken (2)			
	d) training actions;	Number of days of training received by participants			
	e) harvest insurance;	Number of holdings participating in the actions			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.		Number of actions undertaken (8)					
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets (9)		Number of holdings participating in the actions					
			Total value of investments (national currency) (1)					
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing (10)		Number of holdings participating in the actions					
	c) Other actions	- Production	i) Organic production	Number of holdings participating in the actions			5	
				Number of hectares concerned			40	
			ii) Integrated production	Number of holdings participating in the actions				
				Number of hectares concerned				
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and <i>drainage</i>	Number of holdings participating in the actions				
				Number of hectares concerned				
			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Number of holdings participating in the actions				
				Number of hectares concerned				
			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces)	Number of holdings participating in the actions				
				Number of hectares concerned				
			vi) Actions favouring energy saving	Number of holdings participating in the actions				
				Number of hectares concerned				
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Number of holdings participating in the actions			37	37
				Number of hectares concerned			144	141

		viii) Other actions	Number of holdings participating in the actions			
			Number of hectares concerned			
			- Transport	Volume of marketed production concerned		
			- Marketing	Volume of marketed production concerned		
Other actions	a) Purchase of fixed assets		Number of holdings participating in the actions			
			Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing		Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions		Number of holdings participating in the actions			37

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Apligeer

				2008	2009	2010
				BE016	BE016	BE016
Name of the PO/APO			1	Apligeer scr1	Apligeer scr1	Apligeer scr1
Contact details	Postal address		2	Rue Emile Lejeune, 20 4250 Geer	Rue Emile Lejeune, 20 4250 Geer	Rue Emile Lejeune, 20 4250 Geer
Date of recognition (DD/MM/YYYY)	Reg. 2200/96	Recognition date as PO	3	13/09/1999	13/09/1999	13/09/1999
		Preliminary recognition date as a PG (1)	4			
		Recognition date as an APO	5			
	Reg. 1234/2007	Recognition date as PO	6			
		Preliminary recognition date as a PG (1)	7			
		Recognition date as an APO	8			
Date of withdrawal of recognition (DD/MM/YYYY)			9			
Recognition authority	National (indicate name)		10			

Regional (indicate name)		11	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement	Direction générale Agriculture, Ressources naturelles, Environnement
Did the PO/APO merge with another (or more) PO(s)/APO(s) during the year reported?	If yes, give the new PO/APO ID	12			
Region where the PO/APO is recognised (NUTS 1 or 2 level) (2)		13	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia	NUTS 1 Wallonia
Legal Status (eg: Co-operative, Limited Company, Companies Act...)		14	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)	Société coopérative à responsabilité limitée (SCRL)
Number of Members (at the 31st December of the year reported)	Total	Physical members (5)	67	75	75
		Legal members (6)	38	36	36
	(Of which) Transregional (3)	Physical members (7)		16	16
		Legal members (8)		7	7
	(Of which) Transnational (4)	Physical members (9)			
		Legal members (10)			
Number of fruit and/or vegetable producers (total) (11)		21	105	109	109
If the PO/APO is a member of an APO, give the ID of the APO concerned		22			
How many subsidiaries does the PO/APO own?		23	0	0	0

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008	2009	2010
			BE016	BE016	
Accountancy year	From? (DD/MM/YYYY)		1	1/01/2009	1/01/2009
	To? (DD/MM/YYYY)		2	31/12/2009	31/12/2009
Area under production (ha or tonnes for mushrooms) (1)	Total area (PO and members) under fruit and vegetable production (without mushrooms) (ha) (2)		3	6.094	5.920
	Mushrooms tonnage (tonnes)		4		
	Fruit (ha)	Total area	5		
		(Of which) Permanent (3)	6		
		(Of which) Non-permanent (open air) (4)	7		
		(Of which) Non-permanent (covered) (5)	8		
	Vegetables (ha)	Total area	9	6.094	5.920
		(Of which) Open air	10	6.094	5.920
		(Of which) Covered	11		
Products marketed by the PO/APO (by order of importance in terms of value)	number 1	Name of the product (6)	12	Pois	Peas (Pisum sativum)
		Value of marketed products (national currency) (7)	13	5.577.450	9.243.738
	number 2	Name of the product (6)	14	Haricot	Other leguminous vegetables
		Value of marketed products (national currency) (7)	15	3.718.300	5.272.571
	number 3	Name of the product (6)	16	Fèves	Brussels sprouts
		Value of marketed products (national currency) (7)	17	3.718.300	2.864.042
	number 4	Name of the product (6)	18	épinard	Beans (Vigna spp., Phaseolus spp.)
		Value of marketed products (national currency) (7)	19	1.859.150	2.607.360
	Total of the other products		20	3.718.300	6.992.681

Total value of marketed products (fresh and processed) (national currency)	Total (7)	21	18.591.499	26.980.392	
	(Of which) produced by the PO/APO's own members	22	18.591.499	26.980.392	
	(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs	23			
	(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)	24			
Total volume of marketed products (fresh and processed) (tonnes)	Total	25	74.671	68.977	
	(Of which) produced by the PO/APO's own members	26	74.671	68.977	
	(Of which) produced by members of other POs, APOs and/or PGs	27			
	(Of which) produced by other producers (non members of a PO, APO or PG)	28			
Destination of the products (8)	Products marketed for the fresh market - Value (national currency)	Multiples / super-markets (direct)	29		
		Wholesale / central buying/ market	30		
		Small retail	31		
		Other	32		
	Products sold for processing - Value (national currency)	Products sold fresh to processing companies	33	18.591.499	
		Products "auto-processed" by the PO	34		26.980.392
	Products withdrawn - Value (national currency)		35		
	(Of which) Products withdrawn for free distribution - Value (national currency)		36		
Products sold directly by the PO's members	Maximum percentage permitted by PO's articles of association		37		20%

		2008	2009	2010
Reference period chosen (Art. 53(2) of R. 1580/2007) (1)		PO ID	BE016	BE016
From? (DD/MM/YYYY)		1	1/01/2006	1/01/2007

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	To? (DD/MM/YYYY)	2	31/12/2006	31/12/2007	
Value of the Marketed Production (VMP) of the reference period (as defined by Art. 52 of R 1580/2007) (national currency) (2)	Total VMP (national currency)	3	15.195.000	17.014.778	
	(Of which) value of market withdrawal for free distribution (Art. 52(4) of R. 1580/2007) (national currency)	4			
Operational Fund estimated by the PO or APO (year n-1) (3)	Total estimated (according to Art. 56 of R. 1580/2007) (national currency)	5	1.192.888	1.395.000	
	(Of which) Estimated amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	6	596.444	697.500	
	(Of which) Estimated amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	7	596.444	697.500	
Operational Fund approved by Member State (4)	Total approved (according to Art. 69 of R. 1580/2007) (national currency)	8	1.192.888	1.395.000	
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	9	596.444	697.500	
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	10	596.444	697.500	
Final Operational Fund (year n+1) (5)	Total spent (national currency)	11	1.254.278	1.339.438	
	(Of which) Amount of the financial contribution of the PO and/or PO's members (national currency)	12	661.095	669.719	
	Amount of the Community financial assistance (national currency) (Art. 103d of R. 1234/2007)	13	593.183	669.719	
National financial assistance (Art. 103e of R. 1234/2007) (6)	Final amount of the National financial assistance actually paid (national currency) (7)	14		0	
	Estimated amount of the National financial assistance actually paid that was reimbursed by the Community (national currency) (7)	15		0	
Type of Operational Programme (OP)	(a) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and not modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(a) of R. 1234/2007) ? (If yes indicate 1, otherwise 0)	16		1	
	(b) OP approved under R. (EC) No 2200/96 and modified to meet requirements of R. 1234/2007 (Art. 203a(3)(b) of R. 1234/2007)? (If yes indicate 1, otherwise 0)	17		0	
	(c) OP approved under R. 1234/2007? (If yes indicate 1, otherwise 0)	18		0	
Has the PO/APO requested an increase of the Community financial assistance to 60 % of the actual expenditure incurred? If yes,	(a) The operational programme is submitted by several Community organisations operating in different Member States on transnational schemes? (If yes indicate 1, otherwise 0)	19		0	
	(b) The operational programme is submitted by one or more producer organisations engaged in schemes operated on an interbranch basis? (If yes indicate 1, otherwise 0)	20		0	
	(c) The operational programme or part of the operational programme covers solely specific support for the production of organic products (Reg. 2092/91 and, from 1 January 2009, Reg. 834/2007)? (If yes indicate 1, otherwise 0)	21		0	
	(d) The operational programme is submitted by a PO/APO in one of the Member States which	22		0	

why? (Art. 103d(3) of r. 1234/2007)	acceded to the EU on 1 May 2004 or thereafter? (If yes indicate 1, otherwise 0)				
	(e) The operational programme is the first to be submitted by a recognised PO which has merged with another recognised PO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	23		0	
	(f) The operational programme is the first to be submitted by a recognised APO? (If yes indicate 1, otherwise 0)	24		0	
	(g) The operational programme is submitted by a PO in a Member State where POs market less than 20% of fruit and vegetable production? (If yes indicate 1, otherwise 0)	25		0	
	(h) The operational programme is submitted by a PO in one of the outermost regions of the Community? (If yes indicate 1, otherwise 0)	26		0	
	(i) The part of the operational programme covers solely specific support for actions to promote the consumption of fruit and vegetables targetted at children in educational establishments? (If yes indicate 1, otherwise 0)	27		0	

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			2008	2009	2010
			non réconciliable	BE016 5/5	
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		123.793	
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		213.909	
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Expenditure (national currency)		64.566	
	d) Other actions	Expenditure (national currency)		48.719	

Research and experimental production	a) Purchase of fixed assets	Expenditure (national currency)		462.224	
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	Expenditure (national currency)		46.380	
Training actions (other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services	a) Organic production	Expenditure (national currency)			
	b) Integrated production or integrated pest management	Expenditure (national currency)			
	c) Other environmental issues	Expenditure (national currency)		9.200	
	d) Traceability	Expenditure (national currency)			
	e) Product quality, including pesticide residues	Expenditure (national currency)		295.691	
	f) Other issues	Expenditure (national currency)			
Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;	Expenditure (national currency)			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;			Expenditure (national currency)			
	c) promotion and communication activities;			Expenditure (national currency)			
	d) training actions;			Expenditure (national currency)			
	e) harvest insurance;			Expenditure (national currency)			
	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.			Expenditure (national currency)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Expenditure (national currency)			
	c) Other actions	(1) Production	i) Organic production	Expenditure (national currency)			
			ii) Integrated production	Expenditure (national currency)			
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and drainage	Expenditure (national currency)			
			iv) Actions to conserve soil (e.g. labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Expenditure (national currency)			

			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity (e.g. wetlands) or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces, small wood)	Expenditure (national currency)			
			vi) Actions favouring energy saving	Expenditure (national currency)			
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Expenditure (national currency)			
			viii) Other actions	Expenditure (national currency)		48.800	
		(2) Transport		Expenditure (national currency)			
		(3) Marketing		Expenditure (national currency)			
Other actions	a) Purchase of fixed assets			Expenditure (national currency)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing			Expenditure (national currency)			
	c) Other actions			Expenditure (national currency)		26.156	

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

TOTAL EXPENDITURE (national currency)	1.186.366	1.339.438	
---------------------------------------	-----------	-----------	--

			2008	2010
			Non renseigné	BE016 5/5
Actions aimed at planning of production	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		
		Total value of investments (national currency) (1)		
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions		109
Actions aimed at improving or maintaining product quality	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		
		Total value of investments (national currency) (1)		
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions		109
Actions aimed at improving marketing	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		
		Total value of investments (national currency) (1)		
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		
	c) Promotion and communication activities (other than in relation to crisis prevention and management)	Number of actions undertaken (2)		1
Research and experimental production	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions		109
		Total value of investments (national currency) (1)		462.224
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions		
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions (3)		109
Number of hectares concerned (4)			5.920	
Training actions	a)Organic production	Number of days of training received by participants		

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

(other than in relation to crisis prevention and management) and/or actions aimed at promoting access to advisory services			Number of holdings that use advisory services (5)			
	b) Integrated production or integrated pest management		Number of days of training received by participants			
			Number of holdings that use advisory services (5)			
	c) Other environmental issues		Number of days of training received by participants		1	
			Number of holdings that use advisory services (5)			
	d) Traceability		Number of days of training received by participants			
			Number of holdings that use advisory services (5)			
	e) Product quality, including pesticide residues		Number of days of training received by participants		10	
			Number of holdings that use advisory services (5)			
	f) Other issues		Number of days of training received by participants			
Crisis prevention and management measures	a) market withdrawal;		Number of actions undertaken (6)			
	b) green harvesting or non-harvesting of fruit and vegetables;		Number of actions undertaken (7)			
	c) promotion and communication activities;		Number of actions undertaken (2)			
	d) training actions;		Number of days of training received by participants			
	e) harvest insurance;		Number of holdings participating in the actions			
	f) support for the administrative costs of setting up mutual funds.		Number of actions undertaken (8)			
Environmental actions	a) Purchase of fixed assets (9)		Number of holdings participating in the actions			
			Total value of investments (national currency) (1)			
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing (10)		Number of holdings participating in the actions			
	c) Other actions	- Production	i) Organic production	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		
			ii) Integrated production	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		
			iii) Improved use and/or management of water, including water saving and <u>drainage</u>	Number of holdings participating in the actions		
				Number of hectares concerned		
			iv) Actions to conserve soil (e.g.	Number of holdings participating in the actions		

			labour techniques to prevent/reduce soil erosion, green cover, conservation agriculture, mulching)	Number of hectares concerned			
			v) Actions to create or maintain habitats favourable for biodiversity or to maintain the landscape, including the conservation of historical features (e.g. stonewalls, terraces)	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			vi) Actions favouring energy saving	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			vii) Actions related to reduction of waste production and to improvement of waste management	Number of holdings participating in the actions			
				Number of hectares concerned			
			viii) Other actions	Number of holdings participating in the actions		109	
				Number of hectares concerned		5.920	
		- Transport	Volume of marketed production concerned				
		- Marketing	Volume of marketed production concerned				
Other actions	a) Purchase of fixed assets	Number of holdings participating in the actions					
		Total value of investments (national currency) (1)					
	b) Other forms of acquisition of fixed assets, including renting, hiring and leasing	Number of holdings participating in the actions					
	c) Other actions	Number of holdings participating in the actions					

Alignement des actions sur les priorités régionales

GPFL

	Priorité	Mesures	Actions	2008	2009	2010	2011	Valoriser le plus possible l'aspect qualitatif des productions	Accroître la production	Diversifier la production	Développer la production biologique	Aucun des objectifs précédents
Questions communes d'évaluation en rapport avec des mesures spécifiques au titre de la stratégie régionale		1. Actions visant à planifier la production	Planification de la production	x							1	
		2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	Suivi et contrôle de qualité			x	x	1				
			Machine à conditionner	x		x	x				1	
			Petit matériel pour contrôle qualité			x		1				
			contrôle Biologique	x							1	
			Conseil pour optimiser la gestion des serres (1 seul	x								1

		producteur)								
		Achat d'un désherbeur thermique			x				1	
		Achats de semences certifiées (remplacée par forfait à l'ha - Bio)	x						1	
	3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	Contacts commerciaux			x	x		1	1	
		Leasing location camions frigos	x		x	x				1
		Coordination des arrivages et des expéditions			x	x	1		1	
		Développement d'une plateforme e-commerce			x	x				1
		Participation aux Foires			x	x			1	
		Matériel informatique			x	x				1
		Station de conditionnement	x		x				1	
	4. Recherche et production expérimentale									
	5. Actions de formation et actions visant à									

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

GPHN

	Priorité	Mesures	Actions	2008	2009	2010	2011	Valoriser le plus possible l'aspect qualitatif des productions	Accroître la production	Diversifier la production	Développer la production biologique	Aucun des objectifs précédents
Questions communes d'évaluation en rapport avec des mesures spécifiques au titre de la stratégie régionale		1. Actions visant à planifier la production	Achats de tunnels, de parapluies, de films plastiques pour tunnels, d'agryls et de plastiques perforés	x	x	x	x	1				
		2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	Contrôle de la qualité via la Crie	x	x	x	x	1				
			Contrôle de la qualité par organisme indépendant	x				1				
			Analyse des résidus	x	x	x	x	1				
			Traçabilité des n° de ravers	x	x	x	x					1
			Achats de ruches à bourdons	x	x	x	x	1				
			Analyse des sols	x	x	x	x	1				
			Chambre climatisée				x	1				
		3. Actions visant à améliorer la	Supports publicitaires		x	x	x		1			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	Site Internet	x	x	x						1
			Location de chaînes de conditionnement	x	x	x	x		1			
			Personnel GPHN	x	x	x	x		1			
		4. Recherche et production expérimentale										
		5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil										
		6. Mesures de prévention et de gestion des crises										
		7. Actions en faveur de l'environnement	Panneaux photovoltaïques		x	x	x					1
			75% du montant facture pour rotation des emballages EPS	x	x	x	x					1
			0,069 € par plateau de bois réutilisé	x	x	x	x					1
		8. Autres actions										

Coopérative de l'Yerne

	Priorité	Mesures	Actions	2008	2009	2010	2011	Valoriser le plus possible l'aspect qualitatif des	Accroître la production	Diversifier la production	Développer la production biologique	Aucun des objectifs précédents
--	----------	---------	---------	------	------	------	------	--	-------------------------	---------------------------	-------------------------------------	--------------------------------

								productions				
Questions communes d'évaluation en rapport avec des mesures spécifiques au titre de la stratégie régionale		1. Actions visant à planifier la production	Régulation de l'offre et organisation des arrivages (achat/location pallox + étiquetage pallox)	x	x	x	x					1
		2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	Gestion et contrôle qualité des carottes	x	x	x	x	1				
			Cahier des charges - certification Global-GAP	x	x	x	x					1
			Contrôles des résidus de pesticides et des métaux lourds	x	x	x	x	1				
			Suivi des cultures (+ 7,2 avertissements + 7,3 fumure)	x	x	x	x	1				
		3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de	Développement commercial	x	x	x	x		1			
			Traçabilité et réseaux de communication	x	x	x	x					1

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

Apligeer

	Priorité	Mesures	Actions	2008	2009	2010	2011	Améliorer la protection de l'environnement	Améliorer la qualité des produits	Développer la recherche	Aucun des objectifs précédents
Questions communes d'évaluation en rapport avec des mesures spécifiques au titre de la stratégie régionale		1. Actions visant à planifier la production	Régulation de l'offre et organisation des arrivages	x	x						1
		2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits	Contrôle qualité et résidus dans les légumes	x	x				1		
			Certification des producteurs	x	x				1		
			Suivi cultural de terrain	x	x				1		
		3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	Livraisons à l'industrie - contrat	x	x				1		
			Réseaux d'information	x	x			1			
			Lavage des carottes	x					1		
			Plan promotionnel et besoins du consommateur	x					1		
		4. Recherche et production expérimentale	Machinisme : chantier de récolte	x						1	
			Matériel de récolte		x						1
			Systèmes d'avertissement	x	x			1			
			Gestion des irrigations	x	x					1	

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

			Gestion de la fumure azotée	x	x			1				
			Diversification produits offerts		x						1	
			Uniformisation des produits phytosanitaires		x			1				
			Adaptation variétale aux objectifs de l'industrie	x					1			
		5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil	Consultation de services extérieurs	x	x					1		
			Formation des exploitants		x						1	
			Voyage d'étude	x							1	
		6. Mesures de prévention et de gestion des crises										
		7. Actions en faveur de l'environnement	Promotion des techniques de cultures contrôlées	x	x			1				
			Développement des cultures contrôlées	x	x			1		1		
	8. Autres actions											

Alignement des actions des OP avec les actions reprises dans stratégie régionale

GPFL

	Priorité	Mesures	Actions	2008	2009	2010	2011										
								Plantations pérennes d'espèces et de variétés répondant aux besoins du marché	Machinisme spécifique pour la production primaire (semer ou planter de précision, pulvérisation de précision,...)	Machinisme spécifique pour la récolte et le transport du champ jusqu'au site de conditionnement et/ou de transformation	Equipement durable pour la culture sous abri (tunnels,...)	Equipement durable pour la protection des cultures (anti-grêle, anti-gel,...)	Equipement informatique (hardware) nécessaire à la planification et au suivi de la production, y compris pour les aspects relatifs à la protection des cultures	Frais de personnel engagé par l'OP pour coordonner la planification de la production, y compris la récolte et l'acheminement des produits jusqu'au site de conditionnement et/ou de transformation	Achats de logiciels (software) et/ou création de site internet/intranet permettant l'échange d'information entre les membres et les gestionnaires de l'OP		Aucune des actions précédentes
avec des		1. Actions visant à planifier la production	Planification de la production	x				1						1			

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

		)														
		Achat d'un désherbeur thermique				x										1
		Achats de semences certifiées (remplacée par forfait à l'ha - Bio)	x													1
	3. Actions visant à améliorer la commerciali sation, notamment les activités de promotion et de communica tin						Achat, extension ou rénovation de bâtiment abritant les activités de l'OP	Equipement pour la transformat ion primaire des produits (lavage, découpe, surgélation, appertisatio n,...)	Equipemen t de conditionn ement, d'emballag e et d'étiquetag e des produits frais et/ou transformés	Equipeme nt informati que (hardware) et électroniq ue permettan t d'assurer la traçabilité complète (lecteurs et imprimant es de codes-bar res,...) et/ou la gestion des flux de	Frais de communic ation et de publicité permettan t d'accroître la notoriété de l'OP (y compris les frais de participati on à des salons profession nels)	Création et/ou développe ment de site internet commercial	Frais de personnel engagé par l'OP pour assurer l'améliorati on de la commercial isation des produits (coordinati on des arrivages, développe ment et suivi de la clientèle,...)	Frais d'études de marché	Achats de logiciels (software) et/ou création de site internet/in tranet permettan t d'assurer la traçabilité complète et/ou la gestion des flux de produits y compris les transaction s commerca les	Aucune des actions précéde ntes

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

									produits							
													1			
																1
													1			
												1				
											1					
										1						
									1						1	
								1								

		4. Recherche et production expérimentale						Equipement pour la réalisation d'essais en champ et/ou en laboratoire	Participatio n aux frais de recherche et/ou d'expérim entation menées par un organisme reconnu par la Région wallonne	Frais de personnel qualifié engagé par l'organisati on de producteur s pour mener la recherche et/ou l'expérim entation	Achat de matériel expérim ental						Aucune des actions précéde ntes
		5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil						Agriculture biologique	Production intégrée ou gestion intégrée des parasites	Autres questions relatives à l'environne ment	Traçabilité	Qualité du produit y compris les résidus de pesticides	Autres questions : utilisation d'outils informatiqu es acquis dans le cadre des mesures de planificatio n de la production, d'améliorati on de la qualité et de la commercial isation et de protection de l'environne				Aucune des actions précéde ntes

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

												ment				
	6. Mesures de prévention et de gestion des crises															
	7. Actions en faveur de l'environnement						Plantations pérennes de variétés rustiques, résistantes ou tolérantes à certaines pathologies	Modernisation d'un système d'irrigation existant	Modernisation de l'équipement permettant une économie significative d'énergie, sous quelque forme que ce soit (électricité, fuel, gaz,...), dans toutes les activités de production, collecte, stockage, transformation primaire, conditionnement	Modernisation de l'équipement de traitement et/ou de recyclage des eaux usées résultant de l'activité de l'OP	Equipement pour la constitution, l'extension, la modernisation et/ou la gestion d'un réseau d'avertissement (uniquement en tant que complément à la mise en œuvre d'une action en matière de production)	Production biologique	Gestion environnementale des emballages	Gestion des déchets liés aux pratiques culturales	Conseil et suivi lors de la mise en œuvre des actions prévues dans le cadre environnemental en matière de production biologique ainsi que de réseau d'avertissement, de gestion de l'eau, de lénergie et des déchets, dans toutes les activités de	Aucune des actions précédentes

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

GPHN

	Priorité	Mesures	Actions	2008	2009	2010	2011									
évaluation en rapport avec des mesures spécifiques au titre		1. Actions visant à planifier la production						Plantations pérennes d'espèces et de variétés répondant aux besoins du marché	Machinisme spécifique pour la production primaire (semoir ou plantoir de précision, pulvérisateur de précision,...)	Machinisme spécifique pour la récolte et le transport jusqu'au site de conditionnement et/ou de transformation	Equipement durable pour la culture sous abri (tunnels,...)	Equipement durable pour la protection des cultures (anti-grêle, anti-gel,...)	Equipement informatique (hardware) nécessaire à la planification et au suivi de la production, y compris pour les aspects relatifs à la protection des cultures	Frais de personnel engagé par l'OP pour coordonner la planification de la production, y compris la récolte et l'acheminement des produits jusqu'au site de conditionnement et/ou de transformation	Achats de logiciels (software) et/ou création de site internet/intranet permettant l'échange d'information entre les membres et les gestionnaires de l'OP	Aucune des actions précédentes
			Achats de tunnels, de parapluies, de films plastiques pour tunnels, d'agryls et de plastiques perforés	x	x	x	x				1					

2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits						Equipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit	Compléments et/ou modernisation d'équipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit	Infrastructures (local spécifique, laboratoire, ...) et équipement de contrôle de la qualité (matériel de mesure et d'analyse,...)	Frais de personnel engagé par l'OP pour le suivi et le contrôle de la qualité de la production primaire au niveau des exploitations et des produits au niveau de l'OP	Frais d'analyses et de contrôles de la qualité des facteurs de production primaire (eau, sol, intrants,...)	Frais d'analyse et de contrôles de la qualité des produits frais et/ou ayant subi une transformation primaire				Aucune des actions précédentes
	Contrôle de la qualité via la Criée	x	x	x	x				1						
	Contrôle de la qualité par organisme indépendant	x									1				
	Analyse des résidus	x	x	x	x						1				
	Traçabilité des n° de raviers	x	x	x	x										1

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

		Location de chaînes de conditionnement	x	x	x	x			1							
		Personnel GPHN	x	x	x	x							1			
	4. Recherche et production expérimentale						Equipement pour la réalisation d'essais en champ et/ou en laboratoire	Participation aux frais de recherche et/ou d'expérimentation menées par un organisme reconnu par la Région wallonne	Frais de personnel qualifié engagé par l'organisation de producteurs pour mener la recherche et/ou l'expérimentation	Achat de matériel expérimental						Aucune des actions précédentes
	5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil						Agriculture biologique	Production intégrée ou gestion intégrée des parasites	Autres questions relatives à l'environnement	Traçabilité	Qualité du produit y compris les résidus de pesticides	Autres questions : utilisation d'outils informatiques acquis dans le cadre des mesures de planification de la production, d'amélioration de la qualité et				Aucune des actions précédentes

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

												de la commercialisation et de protection de l'environnement				
	6. Mesures de prévention et de gestion des crises															
	7. Actions en faveur de l'environnement						Plantations pérennes de variétés rustiques, résistantes ou tolérantes à certaines pathologies	Modernisation d'un système d'irrigation existant	Modernisation de l'équipement permettant une économie significative d'énergie, sous quelque forme que ce soit (électricité, fuel, gaz,...), dans toutes les activités de production, collecte, stockage, transformation primaire,	Modernisation de l'équipement de traitement et/ou de recyclage des eaux usées résultant de l'activité de l'OP	Equipement pour la constitution, l'extension, la modernisation et/ou la gestion d'un réseau d'avertissement (uniquement en tant que complément à la mise en œuvre d'une action en matière de production	Production biologique	Gestion environnementale des emballages	Gestion des déchets liés aux pratiques culturales	Conseil et suivi lors de la mise en œuvre des actions prévues dans le cadre environnemental en matière de production biologique ainsi que de réseau d'avertissement, de gestion de l'eau, de l'énergie et des déchets, dans toutes les	Aucune des actions précédentes

								conditionnement et transport des produits de l'OP		n biologique)				activités de l'OP	
		Panneaux photovoltaïques		x	x	x		1							
		75% du montant facture pour rotation des emballages EPS	x	x	x	x						1			
		0,069 € par plateau de bois réutilisé	x	x	x	x						1			
	8. Autres actions														

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Coopérative de l'Yerne

[illegible]

2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits						Equipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit	Compléments et/ou modernisation d'équipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit	Infrastructure (local spécifique, laboratoire, ...) et équipement de contrôle de la qualité (matériel de mesure et d'analyse,...)	Frais de personnel engagé par l'OP pour le suivi et le contrôle de la qualité de la production primaire au niveau des exploitations et des produits au niveau de l'OP	Frais d'analyses et de contrôles de la qualité des facteurs de production primaire (eau, sol, intrants,...)	Frais d'analyse et de contrôles de la qualité des produits frais et/ou ayant subi une transformation primaire					Aucune des actions précédentes
	Gestion et contrôle qualité des carottes	x	x	x	x				1							
	Cahier des charges - certification Global-GAP	x	x	x	x				1							
	Contrôles des résidus de	x	x	x	x				1	1						

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

		pesticides et des métaux lourds														
		Suivi des cultures (+ 7,2 avertissements + 7,3 fumure)	x	x	x	x			1	1						
	3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication	Achat, extension ou rénovation de bâtiment abritant les activités de l'OP						Equipement pour la transformation primaire des produits (lavage, découpe, surgélation, appertisation,...)	Equipement de conditionnement, d'emballage et d'étiquetage des produits frais et/ou transformés	Equipement informatique (hardware) et électronique permettant d'assurer la traçabilité complète (lecteurs et imprimantes de codes-barres,...) et/ou la gestion des flux de produits	Frais de communication et de publicité permettant d'accroître la notoriété de l'OP (y compris les frais de participation à des salons professionnels)	Création et/ou développement de site internet commercial	Frais de personnel engagé par l'OP pour assurer l'amélioration de la commercialisation des produits (coordination des arrivages, développement et suivi de la clientèle,...)	Frais d'études de marché	Achats de logiciels (software) et/ou création de site internet/internet permettant d'assurer la traçabilité complète et/ou la gestion des flux de produits y compris les transactions commerciales	Aucune des actions précédentes
		Développement commercial	x	x	x	x							1			

		Traçabilité et réseaux de communication	x	x	x	x									1	
	4. Recherche et production expérimentale						Equipement pour la réalisation d'essais en champ et/ou en laboratoire	Participation aux frais de recherche et/ou d'expérimentation menées par un organisme reconnu par la Région wallonne	Frais de personnel qualifié engagé par l'organisation de producteurs pour mener la recherche et/ou l'expérimentation	Achat de matériel expérimental						Aucune des actions précédentes
		Sécuriser le rendement et la conservation	x	x	x	x				1						
	5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil						Agriculture biologique	Production intégrée ou gestion intégrée des parasites	Autres questions relatives à l'environnement	Traçabilité	Qualité du produit y compris les résidus de pesticides	Autres questions : utilisation d'outils informatiques acquis dans le cadre des mesures de planification de la production,				Aucune des actions précédentes

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

												d'amélioration de la qualité et de la commercialisation et de protection de l'environnement				
		Formation en vue de l'amélioration des techniques culturales (+7,1 d'impmt culture bio)	x	x	x	x	1		1							
	6. Mesures de prévention et de gestion des crises															
	7. Actions en faveur de l'environnement						Plantations pérennes de variétés rustiques, résistantes ou tolérantes à certaines pathologies	Modernisation d'un système d'irrigation existant	Modernisation de l'équipement permettant une économie significative d'énergie, sous quelque forme que ce soit (électricité,	Modernisation de l'équipement de traitement et/ou de recyclage des eaux usées résultant de l'activité de l'OP	Equipement pour la constitution, l'extension, la modernisation et/ou la gestion d'un réseau d'avertissement (uniquement	Production biologique	Gestion environnementale des emballages	Gestion des déchets liés aux pratiques culturales	Conseil et suivi lors de la mise en œuvre des actions prévues dans le cadre environnemental en matière de production biologique	Aucune des actions précédentes

									fuel, gaz,...), dans toutes les activités de production, collecte, stockage, transforma tion primaire, conditionn ement et transport des produits de l'OP		ent en tant que compléme nt à la mise en œuvre d'une action en matière de productio n biologique)					ainsi que de réseau d'avertisse ment, de gestion de l'eau, de l'énergie et des déchets, dans toutes les activités de l'OP	
		Réduction des déchets d'emballa ge	x	x	x	x							1				
	8. Autres actions																

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Apligeer

[illegible]

2. Actions visant à l'amélioration ou au maintien de la qualité des produits						Equipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit	Compléments et/ou modernisation d'équipement de stockage, de manutention, de tri et de conditionnement des produits permettant d'améliorer et/ou de maintenir la qualité du produit	Infrastructure (local spécifique, laboratoire, ...) et équipement de contrôle de la qualité (matériel de mesure et d'analyse,...)	Frais de personnel engagé par l'OP pour le suivi et le contrôle de la qualité de la production primaire au niveau des exploitations et des produits au niveau de l'OP	Frais d'analyses et de contrôles de la qualité des facteurs de production primaire (eau, sol, intrants,...)	Frais d'analyse et de contrôles de la qualité des produits frais et/ou ayant subi une transformation primaire				Aucune des actions précédentes
	Contrôle qualité et résidus dans les légumes	x	x						1		1				
	Certification des producteurs	x	x						1						
	Suivi cultural de terrain	x	x						1						

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

3. Actions visant à améliorer la commercialisation, notamment les activités de promotion et de communication						Achat, extension ou rénovation de bâtiment abritant les activités de l'OP	Equipement pour la transformation primaire des produits (lavage, découpe, surgélation, appertisation,...)	Equipement de conditionnement, d'emballage et d'étiquetage des produits frais et/ou transformés	Equipement informatique (hardware) et électronique permettant d'assurer la traçabilité complète (lecteurs et imprimantes de codes-barres,...) et/ou la gestion des flux de produits	Frais de communication et de publicité permettant d'accroître la notoriété de l'OP (y compris les frais de participation à des salons professionnels)	Création et/ou développement de site internet commercial	Frais de personnel engagé par l'OP pour assurer l'amélioration de la commercialisation des produits (coordination des arrivages, développement et suivi de la clientèle,...)	Frais d'études de marché	Achats de logiciels (software) et/ou création de site internet/intranet permettant d'assurer la traçabilité complète et/ou la gestion des flux de produits y compris les transactions commerciales	Aucune des actions précédentes
	Livraisons à l'industrie - contrat	x	x												1
	Réseaux d'informatique	x	x												1
	Lavage des carottes	x					1								
	Plan promotionnel et besoins du consommateur	x										1			

		ateur													
						Equipemen t pour la réalisation d'essais en champ et/ou en laboratoire	Participatio n aux frais de recherche et/ou d'expérimen tation menées par un organisme reconnu par la Région wallonne	Frais de personnel qualifié engagé par l'organisati on de producteur s pour mener la recherche et/ou l'expérimen tation	Achat de matériel expérimen tal						Aucune des actions précéde ntes
	4. Recherche et production expériment ale	Machinis me : chantier de récolte	x												1
		Matériel de récolte		x											1
		Systèmes d'avertiss ement	x	x											1
		Gestion des irrigations	x	x			1								
		Gestion de la fumure azotée	x	x					1						
		Diversifica tion produits offerts		x											

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

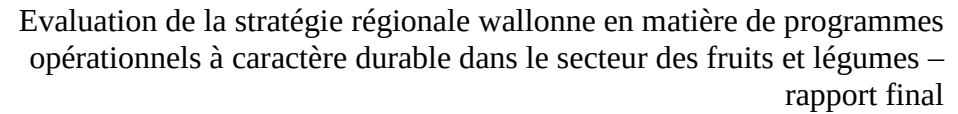
		Uniformisation des produits phytosanitaires		x											
		Adaptation variétale aux objectifs de l'industrie	x												1
	5. Actions de formation et actions visant à promouvoir l'accès aux services de conseil						Agriculture biologique	Production intégrée ou gestion intégrée des parasites	Autres questions relatives à l'environnement	Traçabilité	Qualité du produit y compris les résidus de pesticides	Autres questions : utilisation d'outils informatiques acquis dans le cadre des mesures de planification de la production, d'amélioration de la qualité et de la commercialisation et de protection de l'environnement			Aucune des actions précédentes
		Consultation de services extérieurs	x	x											1
		Formation des exploitants		x					1						

		s														
		Voyage d'étude	x						1	1						
	6. Mesures de prévention et de gestion des crises															
	7. Actions en faveur de l'environnement						Plantations pérennes de variétés rustiques, résistantes ou tolérantes à certaines pathologies	Modernisation d'un système d'irrigation existant	Modernisation de l'équipement permettant une économie significative d'énergie, sous quelque forme que ce soit (électricité, fuel, gaz,...), dans toutes les activités de production, collecte, stockage, transformation primaire, conditionnement et	Modernisation de l'équipement de traitement et/ou de recyclage des eaux usées résultant de l'activité de l'OP	Équipement pour la constitution, l'extension, la modernisation et/ou la gestion d'un réseau d'avertissement (uniquement en tant que complément à la mise en œuvre d'une action en matière de production biologique	Production biologique	Gestion environnementale des emballages	Gestion des déchets liés aux pratiques culturelles	Conseil et suivi lors de la mise en œuvre des actions prévues dans le cadre environnemental en matière de production biologique ainsi que de réseau d'avertissement, de gestion de l'eau, de l'énergie et des déchets, dans toutes les activités de l'OP	Aucune des actions précédentes

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

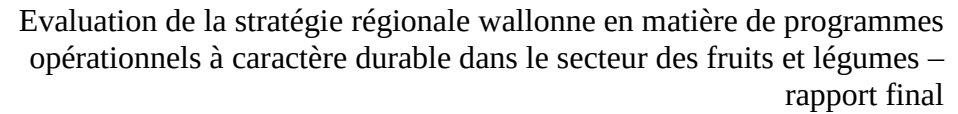

GPFL

COMASE SA | **Error! No text of specified style in document.**

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

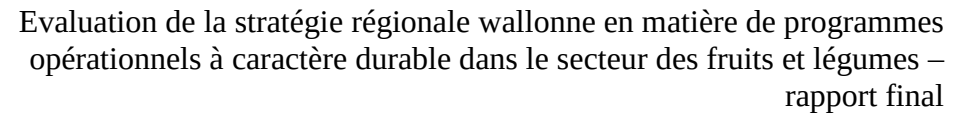

rapport final

enfiame e a lúbia do amor

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

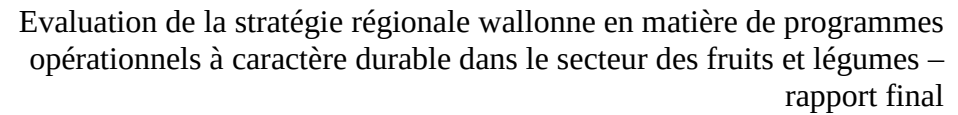

rapport final

COMASE SA | **Error! No text of specified style in document.**
Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

331/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

rapport final

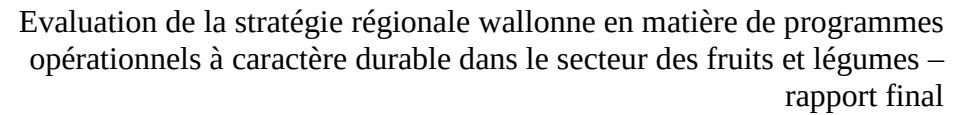
COMASE SA | Error! No text of specified style in document.
Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

333/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

GPHN

[illegible]

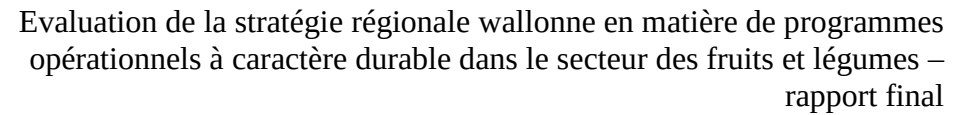
COMASE SA | **Error! No text of specified style in document.**

Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

335/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

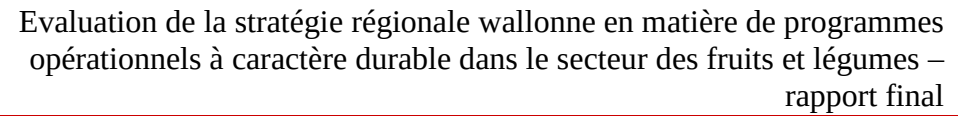

rapport final

COMASE SA | Error! No text of specified style in document.

337/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

COMASE SA | **Error! No text of specified style in document.**

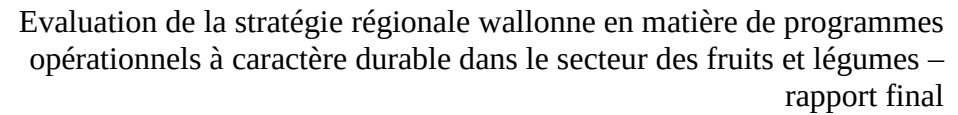
Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

339/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

Coopérative de l'Yerne

[illegible]

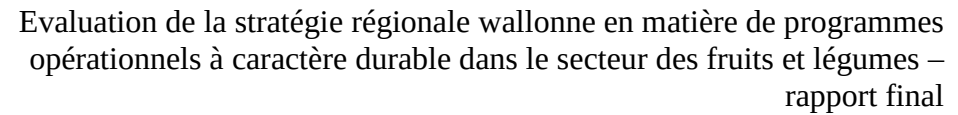

COMASE SA | Error! No text of specified style in document.

Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

341/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

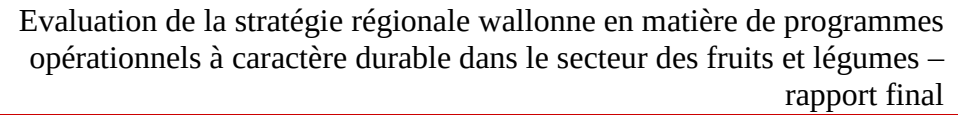

rapport final

COMASE SA | Error! No text of specified style in document.

343/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

COMASE SA | Error! No text of specified style in document.

Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

345/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

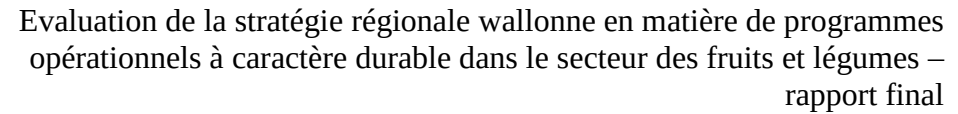
Apligeer

[illegible]

								Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Mes ure 121	Mesure 111	Me sur e 123	M es ur e 132	M es ur e 112	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	M es ur e 214	M es ur e 213	Mes ure 212	Mes ure 224	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Obj ectif seco ndaire	Me sur e 311	M es ur e 313	Mes ure 312	Mesure 331	Me sur e 323	M es ur e 321	
								Renforcer les performances, notamment en environnementales, des entreprises agricoles et sylvoles et améliorer les conditions	Encourager la diversification et l'innovation au sein des exploitations et des entreprises agricoles et sylvoles et des entrées agroalimentaires	Renforcer les programmes et de formation et d'information	Améliorer la qualité des produits agricoles et forestiers et encourager l'implication	Favoriser la transformation des produits agricoles et forestiers et encourager l'implication	Aider aux investissements dans les exploitations agricoles	Actions de formation/information/vulgarisation	Accroître le nombre de la valeur ajoutée des produits agricoles	Système mes de qualité	Aider à l'installation de jeunes agriculteurs	Favoriser les pratiques respectueuses de l'environnement	Maintenir l'agriculture durable	Préserver l'agriculture durable	MAE & agriculture durable	Indemnités compensatoires	Investissements non productifs (Natura 2000 en forêts)	Soutenir le développement durable d'activités non agricoles dans et hors des exploitations agricoles	Valoriser les produits mis à disposition du patrimoine naturel et paysager	Contribuer à l'accès sibi aux services de proximité	Diversification des activités touristiques	Programme de développement	Microentreprises	Formation/information	Restauration des sites Natura 2000	Services de proximité		

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

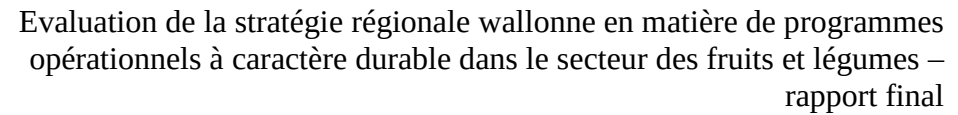

rapport final

COMASE SA | **Error! No text of specified style in document.**

349/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector[illegible]

rapport final

COMASE SA | Error! No text of specified style in document.
Error! Use the Home tab to apply Titre 2 to the text that you want to appear here.

351/368

Evaluatie nationale strategie voor duurzame programma's in de groente- en fruitsector

[illegible]

Termes de référence